

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

İTÜ

TÜRKİYE MEKANSAL STRATEJİ PLANI

**EYLEM PLANI İLE
İZLEME VE DEĞERLENDİRME
SİSTEMİ RAPORU (TASLAK)**

2021

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

İTÜ

**EYLEM PLANI İLE
İZLEME VE DEĞERLENDİRME SİSTEMİ RAPORU
(TASLAK)**

2021

İLETİŞİM BİLGİLERİ

**T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu
(Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278

Çankaya / Ankara

Tel: 0312 410 24 27

Faks: 0312 287 49 23

E-posta: msp@csb.gov.tr

<https://mekansalstrateji.csb.gov.tr/>

**İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK FAKÜLTESİ
ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ**

Taşkışla Kampüsü, 34437

Şişli / İstanbul

Tel: 0212 293 13 00 / 2275

Faks: 0212 251 48 95

Proje Ofisi

İTÜ Çevre ve Şehircilik Uygulama Araştırma Merkezi

İTÜ Mimarlık Fakültesi Taşkışla Binası Oda No:114

34437

Şişli / İstanbul

Tel: 0212 249 28 34

PROJE EKİBİ

Prof. Dr. Aliye Ahu Akgün	Proje Koordinatörü
Doç. Dr. Kerem Yavuz Arslanlı	Proje Koordinatörü Yardımcısı
Doç. Dr. Ahmet Özgür Doğru	Proje Koordinatörü Yardımcısı
Doç. Dr. Başak Demireş Özkul	SÇD Koordinatörü
Dr. A. Buket Önem	Mimar
Çağrı G. Varlı	İletişim Uzmanı
Ar. Gör. Burcu Yaşlak	Bölge Plancısı
Ar. Gör. Burak Belli	Şehir ve Bölge Plancısı
Ar. Gör. Mert Akay	Şehir Plancısı
Ar. Gör. Nur Kardelen Öztürk	Şehir Plancısı
Ar. Gör. Ebru Satılmış	Şehir Plancısı
Ar. Gör. Batuhan Sarıtürk	Harita Mühendisi

UZMANLAR

Doç. Dr. Uğur Algancı	CBS Uzmanı
Doç. Dr. Mahmut Altınbaş	Çevre Mühendisi
Prof. Dr. Ali Fuat Aydın	Çevre Politikası Uzmanı
Prof. Dr. Süleyman Övez	Doğa Koruma Uzmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mete Han Yağmur	Ekonomi Uzmanı
Prof. Dr. Mesut Gür	Enerji Uzmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mert Gür	Enerji Uzmanı
Prof. Dr. Günay Can	Halk Sağlığı Uzmanı
Prof. Dr. İzzet Öztürk	İklim Değişikliği Uzmanı
Doç. Dr. Eda Beyazıt İnce	Katılımcı Planlama Uzmanı
Prof. Dr. Mehmet Murat Gül	Kültür Politikaları Uzmanı
Prof. Dr. Nusret As	Orman Endüstrisi Uzmanı
Prof. Dr. Hayriye Eşbah Tuncay	Peyzaj Uzmanı
Dr. Özge Çelik	Sosyolog
Dr. Öğr. Üyesi G. Pelin Olcay	Bölge Planlama Uzmanı
Prof. Dr. Yusuf Kurucu	Kırsal Kalkınma Uzmanı
Prof. Dr. Lütfiye Durak Ata	İleri Teknolojiler Uzmanı
Prof. Dr. Şevkiye Şence Türk	Şehir Planlama Uzmanı
Doç. Dr. Seda Kundak	Şehir Planlama Uzmanı
Prof. Dr. Azime Tezer	Şehir ve Bölge Planlama Uzmanı
Doç. Dr. Onur Tezcan	Ulaşım Planlaması ve Lojistik Uzmanı
Dr. Öğr. Üyesi Erkan Bozkurtoğlu	Yerbilim ve Kaynaklar Uzmanı
Prof. Dr. Başar Öztayşi	Yöneylem Uzmanı

İçindekiler

Şekil Listesi.....	IV
Tablo Listesi.....	VI
1. Giriş	8
2. Türkiye Mekânsal Strateji Planı Genel Açıklama	10
2.1. Türkiye MSP Planlama Süreci	11
2.2. Türkiye MSP Planlama Yöntemi	13
3. Türkiye Mekânsal Strateji Planı	22
3.1. Türkiye MSP Stratejik Hedefler, Stratejiler ve Eylemler	22
3.2. Türkiye MSP Eylem Planı ve İzleme Değerlendirme Süreci	71
4. İzleme ve Değerlendirme Sistemi	353
4.1. Türkiye MSP İzleme ve Değerlendirme Sistemi Mantıksal Çerçeve	353
5. Sonuç	354
Kaynakça.....	355
Ekler	358

Şekil Listesi

Şekil 1: Türkiye MSP Hazırlık Süreci - I.....	8
Şekil 2: Türkiye MSP Hazırlık Süreci - II.....	8
Şekil 3: Türkiye MSP Etapları	9
Şekil 4: Türkiye MSP Hazırlık Süreci - III	10
Şekil 5: Türkiye MSP Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı	11
Şekil 6: Planlamada sistem yaklaşımı ve döngüsü	12
Şekil 7: Türkiye MSP Plan Kurgusu - I	13
Şekil 8: Türkiye MSP Plan Kurgusu - II	13
Şekil 9: İlgi ve etki düzeylerine göre paydaşların katılım stratejisi	14
Şekil 10: Türkiye MSP Eksenleri / Çalışma Grupları	15
Şekil 11: Türkiye MSP Coğrafi Bölgeler ve İBBS Düzeyleri Dağılımı	19
Şekil 12: Türkiye MSP Eylem Planlaması Mekânsal Yaklaşım	20
Şekil 13: SH – 1 Analitik Harita	25
Şekil 14: SH – 4 Analitik Harita	29
Şekil 15: SH – 5 Analitik Harita	31
Şekil 16: SH – 6 Analitik Harita – 1	33
Şekil 17: SH – 6 Analitik Harita – 2	34
Şekil 18: SH – 6 Analitik Harita – 3	35
Şekil 19: SH – 7 Analitik Harita – 1	37
Şekil 20: SH – 7 Analitik Harita – 2	38
Şekil 21: SH – 8 Analitik Harita – 1	41
Şekil 22: SH – 8 Analitik Harita – 2	42
Şekil 23: SH – 9 Analitik Harita	44
Şekil 24: SH – 10 Analitik Harita	46
Şekil 25: SH – 11 Analitik Harita	49
Şekil 26: SH – 12 Analitik Harita	52
Şekil 27: SH – 13 Analitik Harita	54
Şekil 28: SH – 16 Analitik Harita	60
Şekil 29: SH – 17 Analitik Harita	63
Şekil 30: SH – 19 Analitik Harita	66
Şekil 31: SH – 20 Analitik Harita	69
Şekil 32: Türkiye MSP Eşikler, Doğal Riskler ve Sektörel Gelişme Alanları Şeması	350
Şekil 33: Türkiye MSP Eşikler, Doğal Riskler ve Sektörel Müdahale Alanları Şeması.....	351
Şekil 34: Türkiye MSP Taslak Şeması.....	352

Tablo Listesi

Tablo 1: Stratejik Hedef – Öncelik İlişkisi.....	18
--	----

1. Giriş

Türkiye’de mekânsal stratejik planlama, 2009 yılında gerçekleştirilen Kentleşme Şurası’nda alınan “ülke mekânsal strateji planının oluşturulması ve mevcut planlama hiyerarşisinin bu doğrultuda güncellenmesi gerekliliği” kararı çerçevesinde başlatılmıştır. 2011 yılında mekânsal strateji planı ilk kez planlama mevzuatında yer almış ve ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde mekânsal strateji planlarını hazırlama görevi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na verilmiştir.

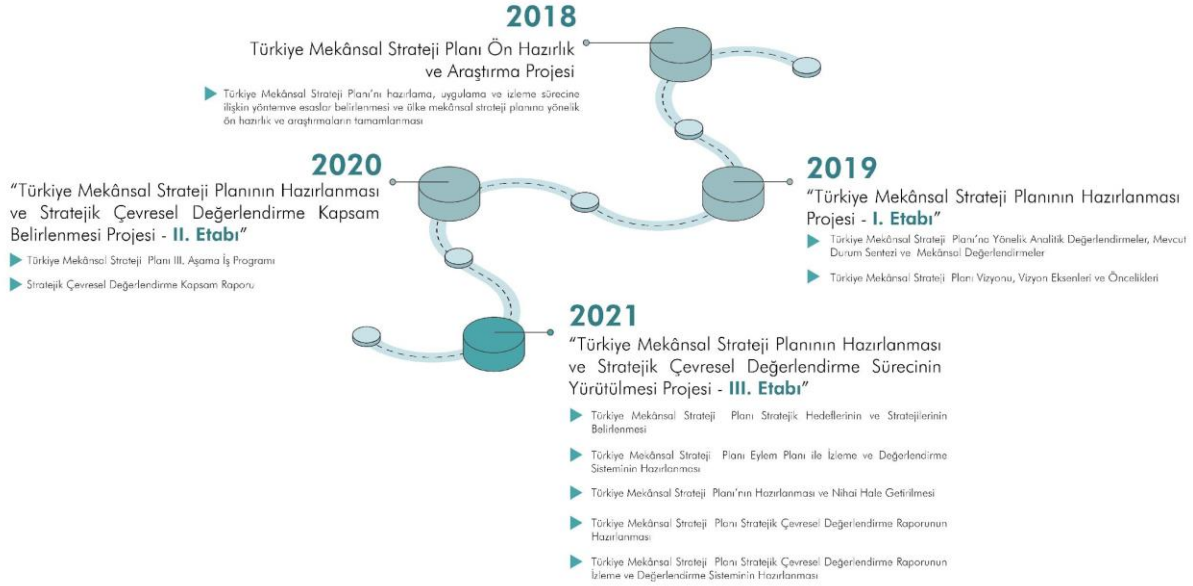
Şekil 1: Türkiye MSP Hazırlık Süreci - I

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Mekânsal Strateji Planı'nın hazırlanmasına ilişkin 2012, 2015 ve 2018 yıllarında projeler yürütmüş ve söz konusu projelerle, üst ölçekli mekânsal strateji planını hazırlama, uygulama ve izleme sürecine ilişkin yöntem ve esaslar belirlenmiş, ülke mekânsal strateji planına yönelik ön hazırlık ve araştırmalar tamamlanmıştır. 3194 sayılı İmar Kanunu'nda 2013 yılında yapılan değişiklikle “mekânsal strateji planı” Türkiye plan hiyerarşisinde yerini alarak, 2018’de aynı kanunda yapılan değişiklikle; “ekonomik, sosyal politikalar ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendirerek fiziki gelişmeyi ve sektörel kararları yönlendiren, ülke bütününde ve gerekli görülen bölgelerde hazırlanan, raporu ile bütün olan plandır” olarak tanımlanmıştır. Mekânsal strateji planı uygulama esasları ise 2014 yılında yayınlanan Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği’nde tanımlıdır.

Şekil 2: Türkiye MSP Hazırlık Süreci - II

Türkiye Mekânsal Strateji Planı (TMSP) çalışmaları T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) iş birliği ile ilk olarak 2018 yılının son çeyreğinde “Mekânsal Strateji Planlaması Ön Hazırlık ve Araştırmaları Projesi” ile başlamıştır. 2019 yılında “Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi - I. Etabı” ve 2020 yılında “Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması ve Stratejik Çevresel Değerlendirme Kapsam Belirleme Projesi - II. Etabı” tamamlanmıştır. “Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması ve Stratejik Çevresel Değerlendirme Sürecinin Yürütülmesi Projesi III. Etabı” 12 Şubat 2021 tarihinde başlamış olup, 25 Aralık 2021’de tamamlanması hedeflenmektedir (Şekil 3).

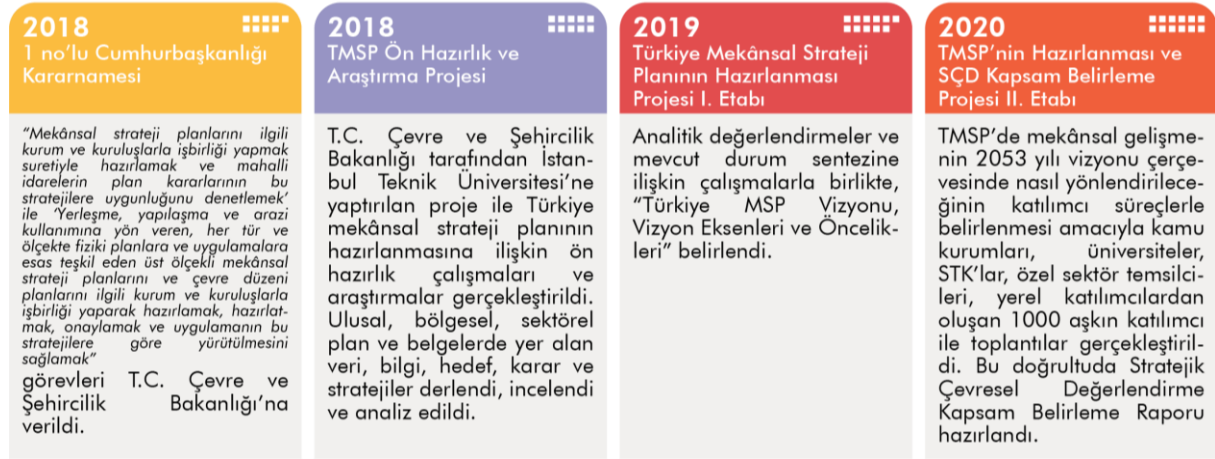

Şekil 3: Türkiye MSP Etapları

2019 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı arasında imzalanan protokol çerçevesinde “Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi I. Etabı”na ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında analitik etüt ve mevcut durum sentezine ilişkin çalışmalar; yerleşmeler sistemi ve kentleşme, ekonomi ve özel uzmanlaşma bölgeleri, ulaşım ve lojistik, enerji altyapısı, doğal yapı ve iklim değişikliği ile politikalar (sosyal, kültür, çevre) olmak üzere farklı konularda ve yenilikçilik ve teknoloji, rekabetçilik ve çekicilik, beşerî gelişme ve sosyal politika, erişilebilirlik/hareketlilik ile çevresel sürdürülebilirlik temaları çerçevesinde yürütülmüştür. Analitik değerlendirmeler ve mevcut durum sentezine ilişkin çalışmaların ardından, mevcut plan/strateji belgelerinin kavram düzeyinde analizi ile elde edilen “Türkiye MSP Taslak Vizyon Bileşen (Eksen) ve Öncelikleri”, proje sürecinde gerçekleştirilen Üst Düzey Yönlendirme Toplantısında görüşülmüş, yazılı kurum görüşleri alınmış ve “Türkiye MSP Analitik Değerlendirmeler, Mevcut Durum Sentezi ve Mekânsal Değerlendirmeler Raporu” ile birlikte proje uzmanlarınca kapsamlı olarak değerlendirilerek “Türkiye MSP Vizyonu, Vizyon Eksenleri ve Öncelikleri” belirlenmiştir.

Bu aşamaları takiben, Türkiye MSP’de mekânsal gelişmenin 2053 yılı vizyonu çerçevesinde nasıl yönlendirileceğinin katılımcı süreçlerle belirlenmesi amacıyla kamu kurumları, üniversiteler, STK’lar, özel sektör temsilcilerinden oluşan 200’ün üzerinde katılımcı ile iki gün süren Çalışma Grupları Toplantısı (Çalıştay) gerçekleştirilmiştir. Türkiye MSP kapsamında, plan vizyonu, eksenleri ve önceliklerinin belirlenmesine ilişkin süreçte olduğu gibi mekânsal gelişme senaryosunun da katılımcı süreçlerle ortaya konması yaklaşımı benimsenmiştir. Bu doğrultuda, gerçekleştirilen çalıştay kapsamında “vizyon eksenleri ve öncelikleri” katılımcılar tarafından kendi aralarında ikili karşılaştırmalarla değerlendirilmiş, ayrıca vizyon eksenlerinin Türkiye’nin coğrafi bölgeleri bağlamında önem derecelerine göre

sıralaması yapılmıştır. Bununla birlikte, çalıştayda gerçekleştirilen tartışma ve değerlendirme oturumları ile katılımcılar günümüz koşullarının gelecekte de devam ettiği mekânsal gelişme senaryosu ile öncelikler doğrultusunda müdahalede bulunulması durumunda mekânsal gelişme senaryosuna ilişkin tartışmalar gerçekleştirmiş, görüş ve önerilerini sunmuştur. Türkiye MSP 2053 vizyonu ve çok odaklı gelişme senaryosu kapsamında, 2020 yılında katılımcı süreçler doğrultusunda Stratejik Çevresel Değerlendirme Kapsam Belirleme Raporu hazırlanmıştır.

Şekil 4: Türkiye MSP Hazırlık Süreci - III

2021 yılı itibarıyla III. Etapı gerçekleştirilen Türkiye MSP katılımcı süreçlerin devamlılığını esas alarak, stratejik hedefler ve stratejiler çalıştay ve anahtar paydaş yönlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılardan elde edilen sonuçlar ile Stratejik hedefler ve strateji çalışmaları tamamlanmış; 26 Mayıs 2021 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen Üst Düzey Yönlendirme toplantısı ile değerlendirmeye sunulmuştur. Toplantı sonrası Bakanlıklardan gelen görüş raporları ile birlikte Türkiye Mekânsal Strateji Planı Stratejik hedefler ve stratejileri revize edilmiş ve eylem planı çalışmaları başlatılmıştır. Bölge çalıştayları ve Anahtar Paydaş Yönlendirme toplantısı sonucunda son taslak halini alarak TMSA III. Etap kapsamında 2.si gerçekleştirilecek Üst Düzey Yönlendirme toplantısında değerlendirmeye sunulacaktır.

2. Türkiye Mekânsal Strateji Planı Genel Açıklama

Mekânsal Strateji Planı (MSP) geleneksel planlama yaklaşımından farklı olarak müşterek vizyon oluşturulması, katılımcı, iletişimci, müzakereci, etkileşime dayalı, eylem oluşturma odaklı, etaplama barındıran, esnek ve koşullara göre değişiklik yapılmasına olanak veren bir plandır.

Mekânsal stratejik planlama; ülke düzeyinde sorunların saptanması ve çözümünü kapsayan, eylem odaklı bir yaklaşımdır. İşlevsel uzun-vadeli bir vizyon, hedef ve perspektif ortaya koyarak, farklı düzeylerde stratejiler ortaya koyar. Vizyonu sağlamak üzere plan kararları üretilebilecek platformları tasarlar ve mekânsal değişimi etkileyecek ve yönetecek içerik, imgeler ve karar çerçeveleri geliştirir. MSP, kamu sektörü liderliğinde, öncelikler ve temalar çerçevesinde mekân; sosyal, politik, ekonomik, doğal ve yapılaşmış çevre boyutları ile ele alan ve belirli bir projeksiyon periyodunda vizyon, faaliyet ve uygulama araçlarının tanımladığı bir süreçtir. Arazi kullanımını düzenlemesi yerine, toplumsal ve ekonomik kalkınmaya ve rekabet edebilirliğe öncelik verir. Rekabetçiliği ve belirlenen hedefler doğrultusunda ilerlemeyi amaçlar. Kaynaklarını çeşitli alanlara dağıtmak yerine, hedeflere ulaşma doğrultusunda yoğunlaştırır. Seçici stratejiler üreten, süreç ve uygulama odaklı belgelerdir. MSP özünde kapsamlı araştırma gerektirir.

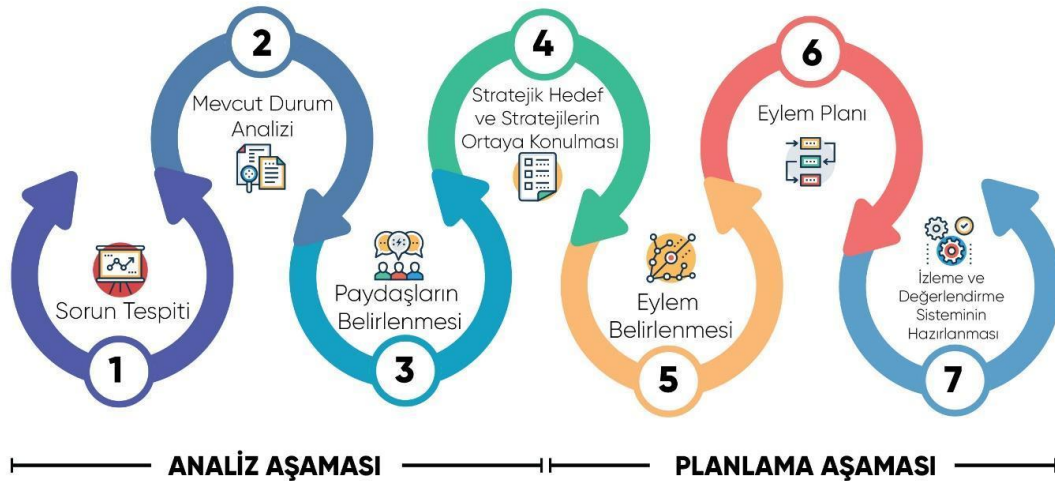
Yukarıda açıklanan özellikler bağlamında, Türkiye Mekânsal Strateji Planı (TMSP) 2019 yılından itibaren 3 etap olarak gerçekleştirilmektedir. Bütüncül, esnek ve katılımcı yaklaşım ile gerçekleştirilen TMSP hâlihazırda son aşamaya gelmiştir.

2.1. Türkiye MSP Planlama Süreci

Türkiye Mekânsal Strateji Planı planlama çalışmaları oldukça geniş bir kapsama sahip olması, güncel değişikliklerin hızı ve planın tüm paydaşlarca benimsenmesi ve birbirini takip eden bir süreç yönetimine de ihtiyaç duymaktadır. Bu bağlamda bütüncül, esnek ve katılımcı özellikler taşıyan TMSP kapsamında mantıksal çerçeve yaklaşımı benimsenmiştir.

Mantıksal çerçeve yaklaşımı süreç yönetimi ve bütüncül bir bakış açısı gerektiren farklı ama ilişkisel aşamalardan oluşan proje, plan ve iş gibi döngüsel süreçlerin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi için kullanılan önemli bir planlama aracıdır (Dale, 2003).

Türkiye MSP'nin tüm adımlarının bir arada neden sonuç ilişkisi ile birlikte ifade edilmesi, planın bütünselliği ve kapsayıcılığı açısından oldukça önemlidir. Mantıksal çerçeve yaklaşımının temel olarak 2 aşaması bulunmaktadır. Şekil 5'te görüldüğü üzere, bunlar analiz ve planlama aşamalarıdır. Analiz aşamasında sorunlar analiz edilmekte, mevcut durum değerlendirilmekte, paydaşlar belirlenmekte ve hedefler ve stratejiler ortaya konmaktadır (Roduner, 2008). Planlama aşamasında ise eylemler belirlenmekte, eylem planlaması ile izleme ve değerlendirme sistemi hazırlanmakta olup, Türkiye MSP III. Etap çalışmaları kapsamında planlama aşamasına geçilmiştir.

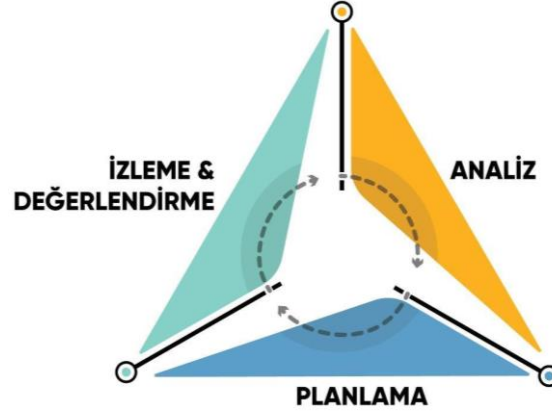

Şekil 5: Türkiye MSP Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

Planlama aşamasında belirlenen stratejik hedeflere ulaşılması için gerekli yol haritasının ortaya konduğu eylemlerin belirlenmesi gelmektedir. Bu aşamada, söz konusu eylemlerin en ideal ve uygun olanlarının belirlenmesi, hangi önceliklerle, plan sürecinde hangi zamanlarda gerçekleştirilecekleri ile kimler tarafından gerçekleştirileceğinin ortaya konması gerekmektedir. Bu aşamada uygunluk, süre, öncelikler ve aktörlerin eşgüdümlü planlaması ile eylemin tamamlanmış kabul edilebilmesi için her bir eylemin dayanağı, göstergelerinin de ayrıca ortaya konduğu eylem planı yapılması beklenmektedir.

Plan her ne kadar tamamlanmış gibi düşünülse de bir planın başarısı ve sürekliliği ancak o planın izleme ve değerlendirmesinin yapılması ile elde edilebilir. Bu noktada planın esnekliği, kolay ve hızlı ölçülebilir ve müdahale edilebilir olması da önem kazanmaktadır. İzleme ve değerlendirme adımı, kabul edilen strateji ve eylemler belirlenirken ortaya konan göstergelerin yasal düzlem bağlamında ulusal ve uluslararası normlar da göz önünde bulundurularak eşiklerinin tanımlandığı bir adımdır. İzleme ve değerlendirme sürecinin başarılı olabilmesi, söz konusu adımın esnekliği, sağlıklı ölçülebilir verinin sağlanması ve bununla birlikte katılımcı süreçleri de içinde barındırması ile mümkündür. Bu bağlamda gerek

planın gerekse izleme ve değerlendirme sürecinin başarısı, coğrafi bilgi sistemi tabanlı envanterlerin oluşturulmuş olması ve dijital platformların sağlıklı kullanımı ile mümkün olabilecektir. Planlama kendi içinde döngüsel bir süreç olup, bu döngü içerisinde analiz, plan, izleme ve değerlendirme çalışmaları yer almaktadır. İzleme ve değerlendirme çalışmaları sonuçlarına bağlı olarak geri beslemeler olmakta ve plan ihtiyaç duyulduğu takdirde gözden geçirilerek yeniden düzenlenebilmektedir.

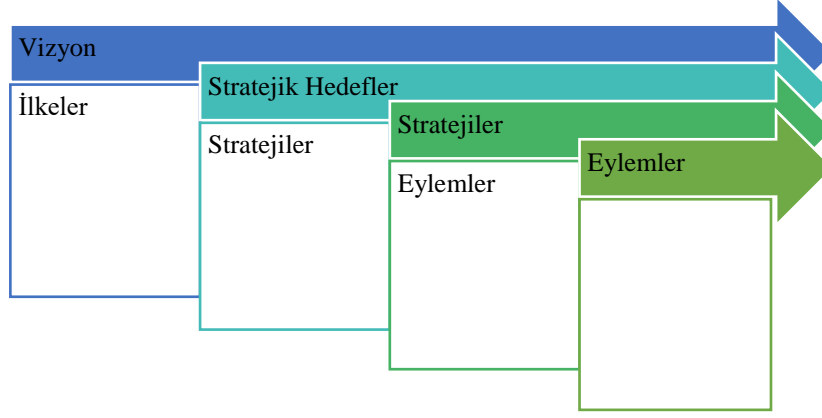
Şekil 6: Planlamada sistem yaklaşımı ve döngüsü

TMSP, literatürde de yer aldığı üzere 4 ana soruya cevap aramaktadır. Bu sorular;

1. Neredeyiz? Mevcut Durum Analizi
2. Nereye ulaşmak istiyoruz? Vizyon, İlkeler ve Öncelikler
3. Gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz? Stratejik Hedefler, Stratejiler ve Eylemler
4. Başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz? İzleme, Değerlendirme ve Performans Ölçümü

2018 yılında tamamlanan “Mekânsal Strateji Planlarına İlişkin Ön Hazırlık ve Araştırma Projesi”, 2019 yılında tamamlanan “Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi - I. Etapı” ile 2020 yılında tamamlanan “Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi - II. Etapı” ile, çalışmalarına 2021 yılında başlanan “Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi - III. Etapı” bir bütün olarak değerlendirilmektedir. Önceki etaplarda yapılan çalışmalar ile TMSP III. Etap çalışmaları arasındaki neden-sonuç ilişkileri kapsamında açıklanmıştır. Önceki etaplarda belirlenen TMSP vizyonu, TMSP eksenleri ve öncelikleri değerlendirilmiş ve bu çalışmalar TMSP stratejik hedefleri, stratejileri ve eylemlerinin oluşturulmasında yön göstermiş ve bunlar arasındaki ilişkiler gözetilerek çalışmalar sürdürülmektedir. TMSP I. ve II. Etaplarda yapılan analitik değerlendirmeler ve sentez çalışmaları TMSP stratejik hedefleri ve stratejilerinin temel veri kaynaklarını oluşturmaktadır. TMSP II. Etap'ta hazırlanan SÇD Kapsam Belirleme Raporu ise TMSP stratejik hedefleri ve stratejilerine yönelik riskleri ortaya koymaktadır. TMSP III. Etapı altında çalışmaları devam etmekte olan TMSP SÇD Raporu da TMSP III. Etap kapsamında yapılacak diğer çalışmalara entegre olarak, çalışmaları ilerledikçe ortaya çıkan varsayımlar/riskleri ortaya çıkarmaktadır.

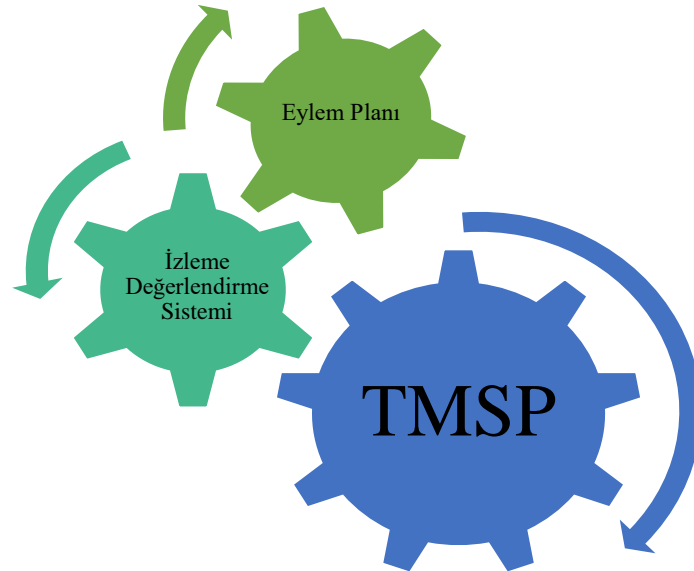
Türkiye MSP plan kurgusuna bakıldığında bir vizyon altında stratejik hedefler, bu stratejik hedeflerin altında geliştirilen stratejiler ve stratejilerin altında geliştirilen eylemlerden oluşmaktadır.

Şekil 7: Türkiye MSP Plan Kurgusu - I

Katılımcı süreçlerle geliştirilen tek bir vizyon altında plan yapım sürecinde benimsenen temel ilkeleri barındırmaktadır. Bu ilkeler her bir stratejik hedef, strateji ve eylem geliştirilirken dikkat edilen temel hususlar olarak plan sürecinde yer almaktadır. Stratejik hedefler geliştirilirken, vizyon ve ilkelerin yanı sıra ülkenin ekonomik, sosyal ve çevresel gereksinimleri ve ihtiyaçları da göz önünde bulundurulması önem arz ettiğinden, önceliklerin belirlenmesi de ayrı bir önem arz etmektedir. Stratejik hedefler geliştirilirken bu nedenle vizyon ve vizyonunun bileşenleri olan ilkeler ile birlikte stratejik hedef geliştirilmesinde yol gösterici ve kolaylaştırıcı olması açısından öncelikler de belirlenmiştir. Sonrasında stratejik hedeflerin bileşenleri olarak stratejiler ve stratejilerin gerçekleştirilmesi amacıyla eylemler ortaya konmuştur. Eylemlerin uygulama süreçlerini içeren bir adet eylem planını da yine Türkiye MSP bünyesinde barındırmaktadır. Planın başarısının ölçülmesi ve esnek yapısı nedeniyle süreç içerisinde gerekli müdahalelerin yapılması amacıyla izleme değerlendirme sistemi de geliştirilmiştir.

Türkiye MSP; bir vizyon altında geliştirilen stratejik hedefler, stratejiler ve eylemlerin uygulanması için ortaya konan eylem planı ve izleme değerlendirme sistemi ile bir bütündür.

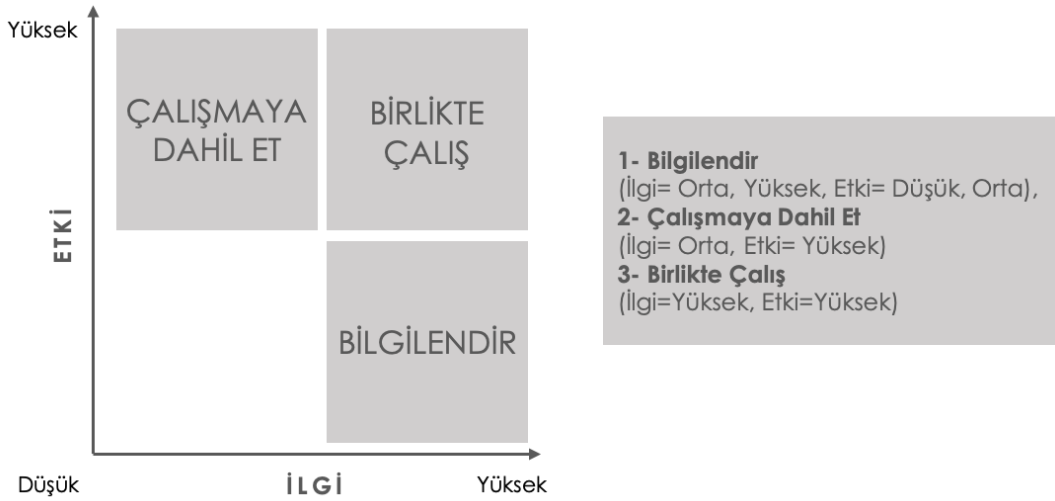
Şekil 8: Türkiye MSP Plan Kurgusu - II

2.2. Türkiye MSP Planlama Yöntemi

Türkiye MSP çok geniş bir yelpazeye sahiptir. Bütüncül, esnek, katılımcı yapısı nedeniyle temel olarak çok katmanlı bir yapıda ele alınmıştır. Bu bağlamda, birbirini takip eden her sürecin katılımcılık esasları ile yürütülmesi esas olup süreç aşamalarına göre gerekli ve geçerli yöntemler kullanılarak geliştirilmesine özen gösterilmiştir. Türkiye MSP kapsamında her adım geniş bir belge taraması, görüş alınması, paydaş toplantıları ve uzmanlar ile birlikte gerçekleştirilmiştir. TMSP bileşenleri olan vizyon, stratejik hedefler, stratejiler ve eylemlerin geliştirilmesi uygulanan yöntemler aşağıda açıklanmaktadır.

Katılımcı yöntemler: 2018 yılı çalışmalarında oluşturulan ve 2021 yılı çalışmalarına dek güncellenen paydaş analizi kapsamında paydaş gruplarının ilgi ve etki matrisi sonucu 3 paydaş grubu belirlenmiştir (Şekil 9). Bunlar:

- Paydaş Grubu 01: Sadece bilgilendirme yapılacak gruptur. Bu grupta yer alan paydaşların ilgi düzeyi orta ve/veya yüksek, Etki düzeyi ise Düşük ve/veya Orta kategoridedir.
- Paydaş Grubu 02: Çalışmaya dahil edilecek gruptur. Bu paydaş gruplarının ilgi düzeyi orta iken etki düzeyi yüksek seviyededir.
- Paydaş Grubu 03: Birlikte çalışmaların gerçekleştirileceği gruptur. Bu paydaş grubundaki paydaşların ilgi ve etki düzeyi yüksektir.

Şekil 9: İlgi ve etki düzeylerine göre paydaşların katılım stratejisi

TMSP III. Etap çalışmaları kapsamında hazırlanacak TMSP ve SÇD çalışmalarında yer alan paydaşların ilgi ve etki düzeyleri neticesinde sürece dahil edilmiş ve edilmektedirler.

TMSP Vizyonu: Uluslararası strateji ve politika belgeleri, ulusal düzeyde plan, politika ve strateji belgeleri, ulusal düzeyde sektörel strateji belgeleri ile eylem planları, bölge düzeyinde çevre düzeni planları, bölge planları, bütünleşik kıyı alanları planları ile nehir havzası yönetim planları olmak üzere toplam 135 belgenin vizyonları ile amaç/hedef/ksen veya temel stratejilerinin politika düzeyinde analizi sonucunda elde edilen “Türkiye MSP Taslak Vizyon Bileşenleri ve Öncelik Alanları”na ilişkin Üst Düzey Yönlendirme Toplantısı katılımcılarının görüş ve önerileri, kurum görüşleri ile analitik değerlendirmeler ve mevcut durum sentezi çalışmalarının proje uzmanlarınca değerlendirilmesi sonucunda ortaya konmuş ve 1 Ekim 2019 yılında üst düzey yönlendirme toplantısı sonucunda karara bağlanmıştır.

Türkiye Mekânsal Strateji Planı 2053 yılı vizyonu “Kapsayıcı, yaşanabilir, yenilikçi, rekabetçi, iklim değişikliğine ve afetlere duyarlı, dayanıklı ve sürdürülebilir ülke mekânı” olarak belirlenmiştir. 2053 vizyonu içinde 7 temel ilkeyi barındırmaktadır. Türkiye MSP vizyonu kapsamında plan bütününde 7 ilke planının stratejik hedefleri, stratejileri ve eylemleri belirlenirken bütüncül olarak yer almaktadır. Vizyonu oluşturan ülke mekânı özellikleri ve ülke mekânının kazanması gereken becerilere atıfta bulunarak vizyon kapsamında yer alan ilkelerin genel amaçları ile Türkiye MSP’ye yönelik kapsamı aşağıdaki gibidir:

- **Sürdürülebilirlik:** Mevcut ve gelecek nesillerin daimi olmaları için ihtiyaçlarını karşılayabilme becerisidir. Ülkemizin potansiyelleri göz önünde bulundurularak başta çevresel sürdürülebilirlik olmak üzere, kültürel ve toplumsal sürdürülebilirlik kapsamında ele alınmaktadır.
- **Dayanıklılık:** Tehlikelere karşı kendini koruma, onarma ve iyileşme becerisidir. Başta doğal afetler olmak üzere insan kaynaklı afetler ve risklere karşı kentsel, kırsal ve ülke mekânında dayanıklılık kapsamında planda yer almaktadır.
- **Duyarlılık:** Tehlikelere karşı dayanıklılığın artırılması için gerekli önlemlerin alınarak uyum gösterebilme yetisidir. İklim değişikliğine uyum ve dayanıklılık ile yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması kapsamında ele alınmaktadır.
- **Yaşanabilirlik:** İnsanı etkileyen sosyal, ekonomik, yapısal ve çevresel unsurların birbirleriyle olan ilişkisinin kurabilme becerisidir. Başta yerleşmeler olmak üzere yaşam, hava, su ve mekân kalitesinin yükseltilmesi ve nüfus dinamiklerinin etkisinin kontrolü kapsamında planda yer almaktadır.
- **Kapsayıcılık:** Hiç kimseyi ve hiçbir yeri geride bırakmayan bir ülke mekânına işaret etmektedir. Beşeri gelişmişliğin ülke mekânında başta istihdam göz önünde bulundurularak artırılması ve erişilebilirlik özelinde sosyal adaletin sağlanması olarak ele alınmaktadır.
- **Yenilikçilik:** Teknolojik ilerleme ve dijital eşitliği sağlayabilme becerisidir. Bilgi toplumuna geçiş sürecinin hızlandırılarak sektörlerin AR-GE ve ileri teknoloji kullanım kapasitelerinin artırılması olarak planda yer almaktadır.
- **Rekabetçilik:** Yerelliğin ön plana çıktığı katma değerli ürün üretebilme ve sorumlu tüketimi sağlayabilme yetisidir. Yerel kalkınmanın başarılması için yerele ve yöreye özgü potansiyelleri ortaya çıkartarak rekabet gücünün artırılması kapsamında planda yer almaktadır.

Mevzuat kapsamında katılımcı süreçlerle sürdürülmekte olan Türkiye MSP çalışmalarında, Türkiye MSP mevcut durum raporu ve analiz çalışmalarının gerçekleştirilmesinde 6 çalışma grubu (eksen) oluşturulmuş, 6 eksen altında analitik etütler ve sentez çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Şekil 10: Türkiye MSP Eksenleri / Çalışma Grupları

2019 yılında “Çok ölçütlü değerlendirme sistemi” ile düzenlenen çalıştay kapsamında söz konusu 6 eksen kapsamında planın öncelikleri saptanmıştır. Değerlendirme sonuçlarına göre sırasıyla öncelikler ve açıklamaları;

- **Doğal afet risklerinin ortaya konulması ve yerleşmelerin dayanıklılığı:** Deprem, sel, taşkın, çığ gibi doğal afetlerin tespiti, iklim değişikliği risklerinin değerlendirilmesi, yerleşmelerde doğal afetlere ilişkin risklerin ortaya konulması, yerleşmelerin doğal afetlere karşı dayanıklılığı, kentsel dönüşüm, dayanıklı konut stoku konularını kapsamaktadır.

- Havzaların (tarım, su) korunması ve etkin yönetimi: Tarım, büyük ova ve su havzalarının korunması, sürdürülebilirliği, etkin yönetimi ve entegrasyonu konularını kapsamaktadır.
- Kültürel, doğal ve tarihi değerlerin korunması ve sürdürülebilirliği: Tarihi ve kültürel miras, kentsel kimlik, kırsal kimlik, doğal kaynaklar, sürdürülebilir çevre, peyzaj, doğal hayata ve tarihi mirasa saygılı yerleşmeler, koruma ve sürdürülebilirlik konularını kapsamaktadır.
- Arazi kullanım kararlarında iklim değişikliğine uyum: Dayanıklılık, iklim değişikliği etkilerini azaltmaya yönelik arazi kullanım kararları, kentsel yayılma, ekstrem iklim olayları, iklim değişikliği ve kıyı alanları, tarım alanları ve kentsel afet riskleri, çölleşme, ormansızlaşma gibi konuları kapsamaktadır.
- AR-GE ve yenilikçilik kapasitesi: Endüstri 4.0, bilgi/coğrafi bilgi ekonomisi, AR-GE, araştırma ve yenilik ortamı/ekosistemi, OSB, TGB, kamu ve üniversite işbirliği, girişimcilik, nitelikli eğitim, akademik çevre, yenilikçilik, üretim süreçlerinde yenilikçilik, ulaşımda, sanayide, tarımda (Tarım 4.0), eğitimde, enerji üretiminde yenilikçilik konularını kapsamaktadır.
- Sektörel kararlarda iklim değişikliğine uyum: İklim değişikliği, konut, enerji, sanayi, ulaştırma ve tarım sektörlerinde emisyon, iklim değişikliği etkilerini azaltmaya yönelik sektörel yer seçimi kararları, sektörel yatırımlarda çevresel etkilerin değerlendirilmesi konularını kapsamaktadır.
- Sera gazı salımı: İklim değişikliği, sera gazı salımı, karbondioksit oranı, binalar ile enerji, sanayi, ulaştırma, atık, tarım ve ormancılık sektörlerinde emisyon kontrolü konularını kapsamaktadır.
- Teknoloji üretimi: Endüstri 4.0, Tarım 4.0 (Akıllı Tarım, Hassas Tarım),bilgi ekonomisi, AR-GE, araştırma ortamı, teknoloji kullanımı ve üretimi, yerli teknoloji, ileri teknoloji, dijitalleşme, biyoteknoloji, yapay zekâ, coğrafi bilgi teknolojisi, bulut teknolojisi, teknoloji geliştirme merkezleri, akıllı şehirler konularını kapsamaktadır.
- Katma değeri yüksek ürünlerin üretimi: Endüstri 4.0, Tarım 4.0 (Akıllı Tarım, Hassas Tarım), bilgi ekonomisi, küresel pazar, ihracat, üretimde verimlilik, katma değeri yüksek ürün üretimi, AR-GE, yenilikçilik, teknoloji, imalat sanayinde teknoloji kullanımı ve yenilikçilik, araştırma ve yenilik ortamı/ekosistemi konularını kapsamaktadır.
- Yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesi: Yaşam kalitesi, yaşanabilir şehirler ve yerleşmeler, insan odaklılık, yeşil şehirler, yeşil alanlar ve yeşil koridorlar, akıllı şehirler, herkes için spor, yeterli ve herkes tarafından erişilebilir donatı alanları, kaliteli mimari ve fiziksel çevre, konut ve barınma, sürdürülebilir ve sağlıklı çevre, teknik altyapı, güvenlik ve erişilebilirlik konularını kapsamaktadır.
- Doğal kaynakların etkin kullanımı: Yeraltı ve yüzey suları, toprak gibi doğal kaynakların korunması, iyileştirilmesi ve etkin yönetimi, maden kaynakları, ekosistem servisleri, orman alanları ve biyolojik çeşitlilik, koruma-kullanma dengesi, çevre kirliliğine ilişkin konuları kapsamaktadır.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının verimli, etkin ve yaygın kullanımı:Çevreye duyarlı enerji üretimi, güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, hidrolik enerji, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması konularını kapsamaktadır.
- Beşerî sermayenin gelişmişlik düzeyi: Nüfusun eğitim, bilgi ve beceri düzeyi, sağlık durumu, toplumsal ilişkiler, bölgesel kalkınma, rekabetçilik, çekicilik, yaşam kalitesi konularını kapsamaktadır.
- Herkes için kentsel/kamusal hizmetlere erişilebilirlik: Kentsel hizmetler, kırsal hizmetler, kamusal hizmetler, hizmetlere erişilebilirlik, herkes için kamusal hizmetler, dezavantajlı nüfus ve kapsayıcılık, bölgeler arası gelişmişlik farkları konularını kapsamaktadır.

- Atıkların geri dönüşümü ve bertarafı: Etkin atık yönetimi, iyi atık yönetimi, atıkların kaynaktan ayrıştırılması, düzenli depolama, geri dönüşüm ve geri kazanımın yaygınlaştırılması konularını kapsamaktadır.
- Ulaştırma sistemlerinde çevresel duyarlılık, hareketlilik/erişilebilirlik dengesi: Sürdürülebilir ulaşım, ulaştırma sistemlerinin entegrasyonu, ulaştırma sistemlerinde güvenlik, verimlilik, esneklik ve etkinlik, ulaşımında erişilebilirlik ve hareketlilik, akıllı ulaşım sistemleri, çevre dostu ulaşım teknolojileri konularını kapsamaktadır.
- Tarımsal üretim kapasitesi ve çeşitlilik, gıda güvenliği: Tarımsal üretim, tarımsal üretimde verimlilik, çeşitlilik ve rekabetçilik, tarımsal üründe markalaşma, kırsal kalkınma, tarımsal altyapı, gıda güvenliği ve iklim değişikliğinin etkileri konularını kapsamaktadır.
- Göç yönetimi ve sosyal uyum: İç göç, dış göç, göç yönetimi, sosyal uyum, dezavantajlılık, nüfusun hareketliliği, bölgeler arası gelişmişlik farkları konularını kapsamaktadır.
- Yerleşmeler arası entegrasyon: Yerleşme kademelenmesi, yerleşme düzeni, çekim odakları, dengeli mekânsal gelişme, ulaşım ağı ve erişilebilirlik, bölgelerarası gelişmişlik farkları, ekonomik üretim-dağıtım ilişkileri, yerleşmeler arası ilişkiler, göç ve nüfusun mekânsal dağılımı konularını kapsamaktadır.
- Katılımcılık: Katılımcı planlama, yerel karar verme süreçlerinde etkin katılım, katılımda kapsayıcılık konularını kapsamaktadır.
- Mal ve hizmet üretimi ve dağıtımında yüksek entegrasyon: Üretim ve dağıtımda mekânsal optimizasyon, üretim ve dağıtımda ulaşım ve lojistik ilişkileri, üretim ve dağıtımda entegrasyon ve verimlilik, lojistik, lojistik ağı, lojistik merkezler, lojistik parklar, lojistik köyler, limanlar gibi konuları kapsamaktadır.
- Nüfus dağılımı: Nüfusun sosyal, kültürel, ekonomik yapısı ve dağılımı, nüfus yığılması, yerleşme kademelenmesine göre nüfusun yapısı, yerleşmelerde optimum nüfus yoğunluğu, nüfusun hareketliliği konularını kapsamaktadır.
- İstihdamda nitelik, nicelik ve çeşitlilik: Bilgi ekonomisi, nitelikli istihdam, iş iklimi, örtük bilgi, istihdamda çeşitlilik ve nicelik, nitelikli eğitim, eğitim-istihdam ilişkisi, öncelikli sektörlerde işgücü, Endüstri 4.0, Tarım 4.0 (Akıllı Tarım, Hassas Tarım), ve teknolojik gelişme, bölgesel rekabet, yerel rekabet, çekicilik, konularını kapsamaktadır.
- Sanayi ve teknoloji bölgelerinde üretim, kapasite ve çeşitlilik: Sanayi, organize sanayi bölgeleri, öncelikli sektörler, sanayinin yer seçimi ve desantralizasyonu, doğal afetler ve sanayi, bilgi ekonomisi, teknolojik dönüşüm, dijitalleşme, teknoloji geliştirme bölgeleri, katma değeri yüksek ürün üretimi, üretimde çeşitlilik konularını kapsamaktadır.
- Sektörler arası işbirliği, tamamlayıcılık ve kümelenme: Sektörler arası işbirliği ve entegrasyon, sektörel kümelenme, uzmanlaşma, tamamlayıcı sektörler, bölgesel rekabet, çekicilik konularını kapsamaktadır.
- Sektörel yatırımlarda enerji verimliliği: Enerji, enerji verimliliği, enerji kayıpları, enerji üretim ve dağıtımında entegrasyon, enerji depolama, çevresel duyarlılık, sektörel kararlar ve enerji yatırımları, yenilenebilir enerji türleri, enerji verimli endüstriler konularını kapsamaktadır.
- Turizm potansiyeli ve çeşitliliği: Alternatif turizm türleri, alternatif güzergâhlar, turizmde hizmet kalitesi, turizm ve yerel kalkınma, kırsal turizm, turizmde markalaşma, turizm merkezleri, turizm ve enerji/ulaşım altyapısı konularını kapsamaktadır.

Stratejik Hedef ve stratejilerin belirlenme yöntemi; Stratejik hedefler ve açılımlarını içeren stratejilerin belirlenmesi Türkiye gibi zengin bir ülke ele alındığında oldukça güçtür. Söz

konusu sürecin eksiksiz ortaya konması amacıyla vizyon belirleme sürecinde yapılan paydaş toplantılarında ayrıca öncelikler de belirlenmiştir. Bu bağlamda, stratejik hedefler ve stratejiler belirlenirken her bir önceliğin kapsanması hedeflenmiş ve böylelikle 28 Nisan 2021 tarihli çalıştay ve 4-5-6 Mayıs 2021 Anahtar Paydaş yönlendirme toplantılarında paydaşlarla birlikte stratejik hedefler ve stratejiler ortaya konmuştur.

Tablo 1: Stratejik Hedef – Öncelik İlişkisi

Stratejik Hedef No	Öncelik
SH01	Doğal kaynakların etkin kullanımı: Atıkların geri dönüşümü ve bertarafı
SH02	Doğal afet risklerinin ortaya konulması ve yerleşmelerin dayanıklılığı
SH03	Doğal afet risklerinin ortaya konulması ve yerleşmelerin dayanıklılığı
SH04	Havzaların (tarım, su) korunması ve etkin yönetimi
SH05	Kültürel, doğal ve tarihi değerlerin korunması ve sürdürülebilirliği
SH06	Arazi kullanım kararlarında iklim değişikliğine uyum; Sektörel kararlarda iklim değişikliğine uyum
SH07	AR-GE ve yenilikçilik kapasitesi: Teknoloji üretimi: Katma değeri yüksek ürünlerin üretimi
SH08	Sera gazı salımı
SH09	Teknoloji üretimi
SH10	Teknoloji üretimi
SH11	Yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesi
SH12	Yenilenebilir enerji kaynaklarının verimli, etkin ve yaygın kullanımı
SH13	Beşeri sermayenin gelişmişlik düzeyi
SH14	Herkes için kentsel/kamusal hizmetlere erişilebilirlik: Ulaştırma sistemlerinde çevresel duyarlılık, hareketlilik/erişilebilirlik dengesi: Yerleşmeler arası entegrasyon
SH15	Doğal kaynakların etkin kullanımı: Atıkların geri dönüşümü ve bertarafı
SH16	Tarımsal üretim kapasitesi ve çeşitlilik, gıda güvenliği İstihdamda nitelik, nicelik ve çeşitlilik
SH17	Göç yönetimi ve sosyal uyum
SH18	Katılımcılık
SH19	İstihdamda nitelik, nicelik ve çeşitlilik
SH20	Sektörler arası iş birliği, tamamlayıcılık ve kümelenme: Sektörel yatırımlarda enerji verimliliği: Turizm potansiyeli ve çeşitliliği:
SH21	Sanayi ve teknoloji bölgelerinde üretim, kapasite ve çeşitlilik; Sektörel yatırımlarda enerji verimliliği: Turizm potansiyeli ve çeşitliliği:

Eylemlerin belirlenme yöntemi; Her bir stratejinin gerçekleştirilmesine zemin sağlayacak şekilde kurumsal görüşler ve Bölgesel Paydaş Çalıştayları ile eylemler ortaya konmuş halen süreç devam etmektedir. Eylemler türlerine göre 4 ana başlık altında gruplanmaktadır. Bunlar:

- **Envanter:** Ülkemizde henüz tamamlanmamış envanter çalışmalarının ivedilikle tanımlanmasını ve mevcut envanterlerin de güncel tutulmasını hedef alan eylemleri içermektedir.
- **Politika:** Uluslararası ve ulusal ölçekte tanımlara duyulan ihtiyacı ortaya koyan ülke bütününe kapsayan eylemlerdir. Mevzuat çalışmalarını içermektedir.
- **Kurumsal:** Söz konusu eylemler kurumlar arası işbirliklerini ve eşgüdümü işaret eden eylemler olup, yönetim şemalarının karşılıklı mutabakatlar yapılması gereken

eylemlerdir. Bu eylemler de yine yönetim şemaları ile eylem planında yer almaktadır.

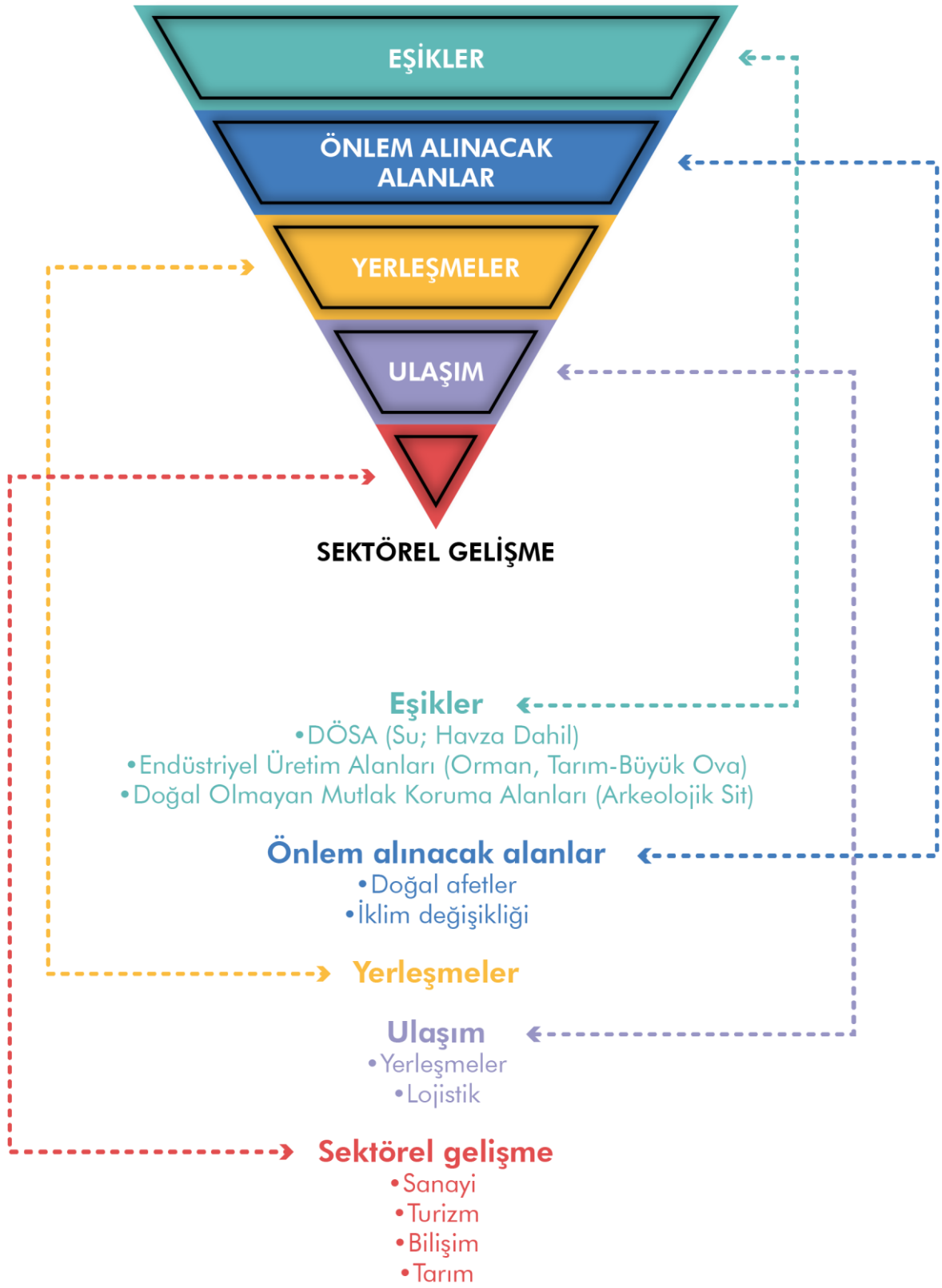
- **İzleme ve Değerlendirme:** İzleme ve değerlendirme aşamasında yer alması hedeflenen eylemler olup, eylem planından ziyade izleme ve değerlendirme sürecinde yer bulan eylemlerdir.
- **Mekânsal:** Belli bir bölgede yoğunlaşan, mekânsal eylemleri içeren eylemler olup, bölgesel ölçekte eylemleri içermektedir.

Mekânsal değerlendirme yöntemi; Türkiye Mekânsal Strateji Planı mekânsal yaklaşımında İstatistikî Bölge Birimi sınıflaması (İBBS) Düzey 1 bölgeleri başta olmak üzere İBBS esas alınmaktadır.

Şekil 11: Türkiye MSP Coğrafi Bölgeler ve İBBS Düzeyleri Dağılımı

Planın mekânsal değerlendirmeleri kapsamında çok katmanlı değerlendirme yöntemi belirlenmiş olup, eşikler, önlem alınacak alanlar, sektörel gelişme alanları, yerleşmeler ve ulaşımaya yönelik stratejilerin mekânsal izdüşümlerine bağlı olarak bölgesel mekânsal eylemler oluşturulacaktır.

Şekil 12: Türkiye MSP Eylem Planlaması Mekânsal Yaklaşım

Eşikler; doğal önem sahip alanları (Doğal Sit Alanları, Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtları, Türkiye Korunan Alanlar, UÖH Sulak Alanlar, RAMSAR alanları, Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları, İçme Suyu Kaynakları, Önemli Doğa alanları, Önemli Çevre Koruma Alanları, Önemli Kuş ve Bitki Alanları, Gen Koruma Ormanları ve Orman Alanları (CORINE 18 Verisi)) ile endüstriyel hammadde sağlayan Muhafaza Ormanları, Büyük Ovalar, Tarımsal Sit Alanları, Zeytinlikler (CORINE 18 verisi), Meralar (CORINE 18 Verisi), Tarım Arazileri (CORINE 18 Verisi) ile Doğal Olmayan Mutlak Koruma Alanları arasında yer alan Arkeolojik Sit Alanlarını kapsamaktadır.

Türkiye bütününde iklim değişikliği ve doğal afetlerden etkilenmeyen hemen hemen hiçbir bölge yer almamaktadır. Bu nedenle, yapılan her fiziki planın önlem alınacak, sakınılacak alan yaklaşımı ile yapılması gerekmektedir.

Mevcut yerleşmeler, yerleşmeler arası ve içi ulaşım belirlendikten sonra lojistik tabanlı ulaşım ağları ile birlikte sektörel gelişme adına mekânsal müdahale alanları belirlenebilir.

3. Türkiye Mekânsal Strateji Planı

Türkiye Mekânsal Strateji Planı 2053 yılı vizyonu “Kapsayıcı, yaşanabilir, yenilikçi, rekabetçi, iklim değişikliğine ve afetlere duyarlı, dayanıklı ve sürdürülebilir ülke mekânı” olarak belirlenmiştir.

3.1. Türkiye MSP Stratejik Hedefler, Stratejiler ve Eylemler

2053 yılı hedef alınarak 7 temel ilke ve 27 öncelik göz önüne alınarak geliştirilen stratejik hedefler, stratejiler ve eylemler bu bölümde yer almaktadır.

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Eylem
Strateji 01.01 Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların ülke ve bölge düzeyinde tanımlanarak ve coğrafi (sayısal) envanteri oluşturularak belirlenmesi	01.01.a DÖSA Envanteri ve veri tabanı oluşturulacaktır.
	01.01.b DÖSA alanlarının tanımı ve belirlenmesine yönelik mevzuat çalışmaları yürütülecektir.
	01.01.c Sürdürülebilir Orman Yönetimi Kriter ve Gösterge Ulusal Seti ile Uygulamalarının İzlenmesi, Değerlendirilmesi, Raporlanması süreci geliştirilecektir.
Strateji 01.02 Doğal öneme sahip alanlarda kademeli koruma yaklaşımına dayalı zonların tanımlanması ve koruma/kullanma kararlarında bu zonların dikkate alınarak izleme ve kontrol süreçlerinin oluşturulması	01.02.a Korunan alanlarda kademeli koruma yaklaşımı mevzuata eklenecektir.
	01.02.b Doğal öneme sahip alanların sayısı, özellikleri, hassasiyet derecesi ve büyüklüğü izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.
	01.02.c Doğal öneme sahip alanlar arasında ekolojik bağlantılılık geliştirilecektir.
Strateji 01.03 Doğal öneme sahip alanların sürdürülebilirliğinin ve korunmasının sağlanması için çevresel baskı yaratan tüm faaliyetlerin birlikte değerlendirilerek kurumlar arası iletişim ve iş birliğinin etkinleştirilmesi	01.03.a DÖSA’lardan sorumlu kurumlar ve etki eden sektörlerde kurumlar arası iş birliği ulusal politikalarda ele alınacaktır.
	01.03.b Doğal öneme sahip alanlara yönelik tüm aktörler belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapının çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır.
	01.03.c Doğal öneme sahip alanların korunması amacıyla değişimleri izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.
Strateji 01.04 Doğal öneme sahip alanlarda koruma kullanma dengesi gözetilerek bütünsel arazi yönetimi	01.04.a Bütünsel arazi yönetimi tanımı ve planlamaya entegrasyonu konuları mevzuata

ve karar alma sistemlerinin oluşturulması, mekânsal planlama kapsamına mevzuatla da desteklenerek entegre edilmesi

Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması

Strateji 01.06 Doğal varlık ve kaynakların yere özgü değerlerinin öne çıkarılması

Strateji 01.07 Kentsel gelişmenin kent çeperindeki doğal öneme sahip alanlara ilişkin hassasiyetleri dikkate alarak planlanması

Strateji 01.08 Doğal öneme sahip alanlara ilişkin hassasiyetleri dikkate alarak arz güvenliği, yerleşme ve maden teknolojileri kullanımı ile maden altyapı sorunlarının giderilmesini hedefleyen maden kaynakları yönetim, planlama ve politikasının oluşturulması

Strateji 01.09 Tüm ülkede sıfır atık yaklaşımı ile bütünlük atık yönetim sistemlerinin oluşturularak doğal çevreye etki düzeyinin en aza indirilmesi

eklenecektir.

01.04.b Orman ekosistem hizmetlerinin orman amenajman planlarına entegrasyonu sağlanacaktır.

01.04.c Doğal öneme sahip alanlarda koruma kullanma dengesini gözeterek bütünlük arazi yönetimi planlaması ulusal düzeyde politikalarla ele alınacaktır.

01.04.d Doğal alanlara yönelik politika-envanter ile mekânsal karar destek araçları entegre edilecektir.

01.05.a Ekosistem servisleri tabanlı sürdürülebilir kullanıma yönelik konular mevzuata eklenecektir.

01.05.b Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem servisleri bütünlüğünde korunması ve ekosistem tabanlı fonksiyonel planlama ile sürdürülebilir kullanımı ulusal düzeyde politikalarla ele alınacaktır.

01.05.c Endüstriyel plantasyonlar artırılacaktır.

01.05.ç Orman yangınları ve zararlıları (biyotik, abiyotik) ile mücadele kapasitesi artırılacaktır.

01.05.d Orman kaynakları varlığının artırılması, mevcutların rehabilitasyonu sağlanacaktır.

01.05.e Orman ekosistem hizmetlerinin farklı iklim koşullarında devamlılığı sağlanacaktır.

01.05.f Orman alanlarının kadastro tamamlanacak ve ihtilaflar çözülecektir.

01.06.a Yere özgü değerlerin öne çıkarılması ulusal politikalarla ele alınacaktır.

01.06.b Yere özgü değer tespitleri izleme değerlendirme sürecinde ele alınacaktır.

01.07.a Doğal öneme sahip alanlardaki planlamaya yönelik konular mevzuata eklenecektir.

01.08.a Doğal öneme sahip alanların hassasiyetlerini dikkate alan maden kaynakları yönetimi ve planlaması ulusal politikalarla ele alınacaktır.

01.08.b Doğal öneme sahip alanlarda maden faaliyetleri izleme ve değerlendirme sürecine dahil edilecektir.

01.08.c Enerji, maden, ulaşım, turizm, altyapı yatırımlarında DÖSA'lara yönelik Çevresel Etki Değerlendirme hazırlanma zorunluluğu getirilecektir.

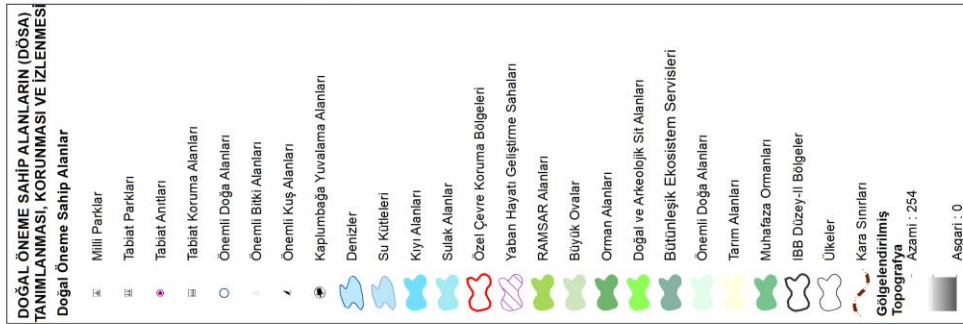
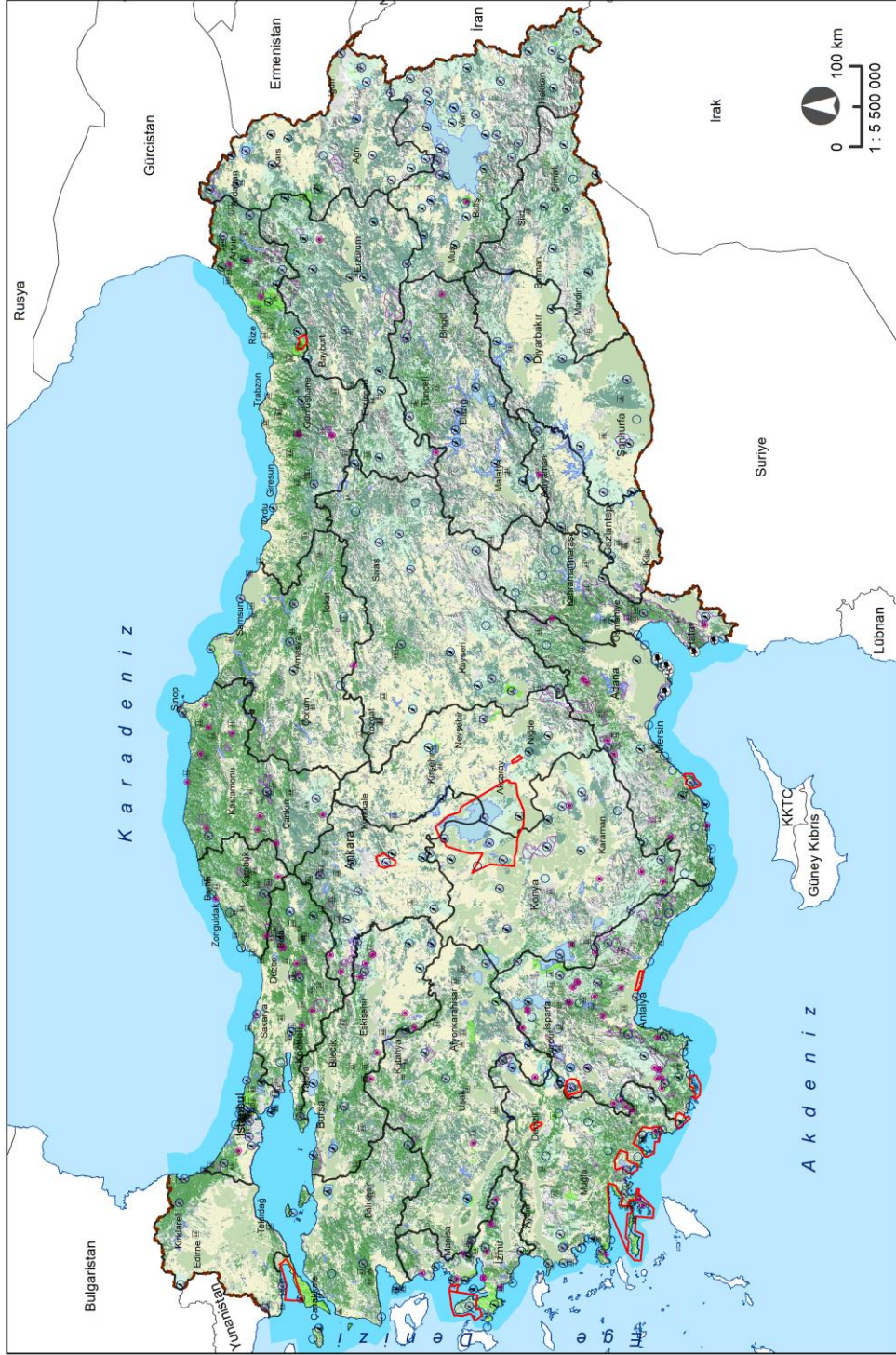
01.09.a Bütünlük atık yönetim sistemine yönelik konuların mevcut mevzuata ekleme çalışmaları yürütülecektir.

01.09.b Bütünlük atık yönetimi ve sıfır atık yaklaşımı ulusal politikalarla ele alınacaktır.

01.09.c Bütünlük atık yönetiminin çevreye etkileri

izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.

01.09. Alternatif su kaynaklarının kullanımı ve atık suların yeniden kullanımında su kalitesi sağlanacaktır.

Şekil 13: SH – 1 Analitik Harita

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

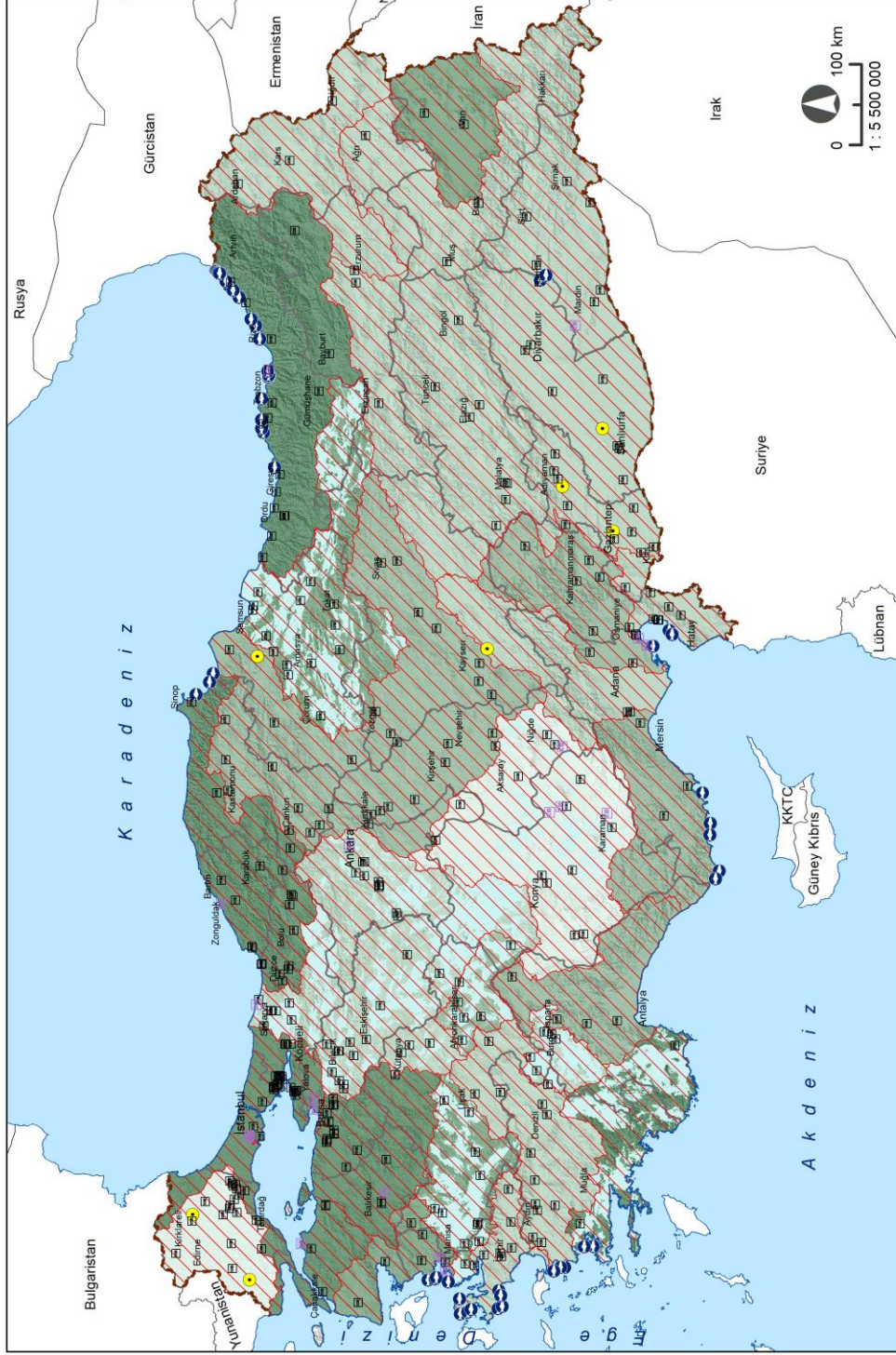
Strateji	Eylem
Strateji 02.01 Doğa ve insan kaynaklı afet risklerinden kaynaklanan can ve mal (fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik) kayıplarının önlenmesi amacıyla başta afet envanterinin oluşturulması, analiz edilmesi, tehlike ve risklerin belirlenerek haritalanması ve mekânsal karar destek aracı olarak kullanılması	<p>02.01.a Bütünleşik Afet Risk Envanteri oluşturulacaktır.</p> <p>02.01.b Bütünleşik afet risk envanteri doğrultusunda elde edilen verilerin mekânsal planlamaya entegrasyonuna yönelik konular mevzuata eklenecektir.</p> <p>02.01.c Bütünleşik afet risk envanterine mekânsal karar destek araçlarının entegrasyonu ulusal politikalarla sağlanacaktır.</p> <p>02.01.ç Afet risklerine dayalı mekânsal karar destek sisteminden sorumlu kurum ve kuruluşlar belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılarak yönetim şeması oluşturulacaktır.</p> <p>02.01.d İklim değişikliği anormallikleri tehlike ve risk analizi sistemi geliştirilecektir.</p>
Strateji 02.02 Erozyon kontrolü ve çölleşme ile mücadele faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, çölleşmeyle/arazi tahribatıyla mücadelenin önceliklendirilmesi	<p>02.02.a Erozyon kontrolü ve çölleşmeyle mücadele faaliyetleri ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>02.02.b Erozyon kontrolü ve çölleşmeyle mücadeleden sorumlu kurum ve kuruluşların yönetim şeması oluşturulacaktır.</p> <p>02.02.c Erozyon ve çölleşmeden etkilenen alanlar ve arazi tahribatına maruz alanlar izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.</p> <p>02.02.ç Eğimli topoğrafik yapıya sahip tarım alanlarında erozyonu kontrol edebilecek tarımsal üretim modeli geliştirilecektir.</p>
Strateji 02.03 Doğa ve insan kaynaklı afet/risk yönetiminde kamusal ve kurumsal iletişim, koordinasyon, veri paylaşımı ve izlemenin etkinleştirilmesi, risk yönetimi ağırlıklı bütünleşik afet yönetim modelinin güçlü bir şekilde uygulamaya konulması	<p>02.03.a Doğa ve insan kaynaklı afet/risk yönetiminde kamusal ve kurumsal iletişim ve koordinasyon sağlanmasına yönelik yönetim şeması oluşturulacaktır.</p> <p>02.03.b Bütünleşik afet yönetim modelinde veri paylaşımı ile elde edilen bilginin mekânsal gelişmeye olan etkisi izlenecek ve değerlendirilecektir.</p>

Stratejik Hedef 3: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Eylem
Strateji 03.01 Başta iklim değişikliğinin tetiklediği doğa ve insan kaynaklı tüm afet risklerini dikkate alan bütünleşik afet/risk yönetiminin sağlanması ve coğrafi bilgi sistem(ler)i tabanlı mekânsal karar alma süreçlerine ve mevzuatına entegre edilmesi	<p>03.01.a Bütünleşik Afet ve Risk Envanteri ve coğrafi bilgi sistem(ler)i tabanlı veri tabanı oluşturulacaktır</p> <p>03.01.b Bütünleşik afet/risk yönetimi ilgili mevzuata tüm paydaşların katılımını içerecek şekilde entegre edilecektir</p> <p>03.01.c Bütünleşik afet/risk yönetimi kapsamında risk azaltımına yönelik konular ulusal politika kapsamında ele alınacaktır</p> <p>03.01.ç Bütünleşik afet/risk yönetimine yönelik tüm aktörler belirlenecek, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır</p>
Strateji 03.02 Yerleşmelerde yeni oluşacak şartlara karşı uyum kapasitesinin artırılması ve fiziksel ve ekonomik ömrünü tamamlamış konut ve konut dışı alanların yenilenmesi gibi nedenlerle gerçekleştirilecek kentsel dönüşümün sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yerinde, yere özgü ve katılım sağlanarak gerçekleştirilmesi	<p>03.02.a Kentsel dönüşümün Mekânsal, sosyal, finansal ve ekolojik sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi için mevzuatta değişiklik yapılacaktır</p> <p>03.02.b Yerinde dönüşümü ve yere özgü değerleri esas alan, katılım temelli kentsel dönüşüm ulusal politika kapsamında ele alınacaktır</p> <p>03.02.c Kentsel dönüşüme yönelik tüm aktörler belirlenecek, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır</p> <p>03.02.ç Tarihi çevreler kendi özgün yapı sistem ve teknikleri çerçevesinde doğa ve insan kaynaklı risklere karşı yeniden güçlü hale getirilecektir</p> <p>03.02.d İklim değişikliğine bağlı olarak değişen doğa şartlarına uygun yapılaşmaya yönelik standartlar belirlenecektir ve ilgili mevzuatlara dahil edilecektir</p>

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

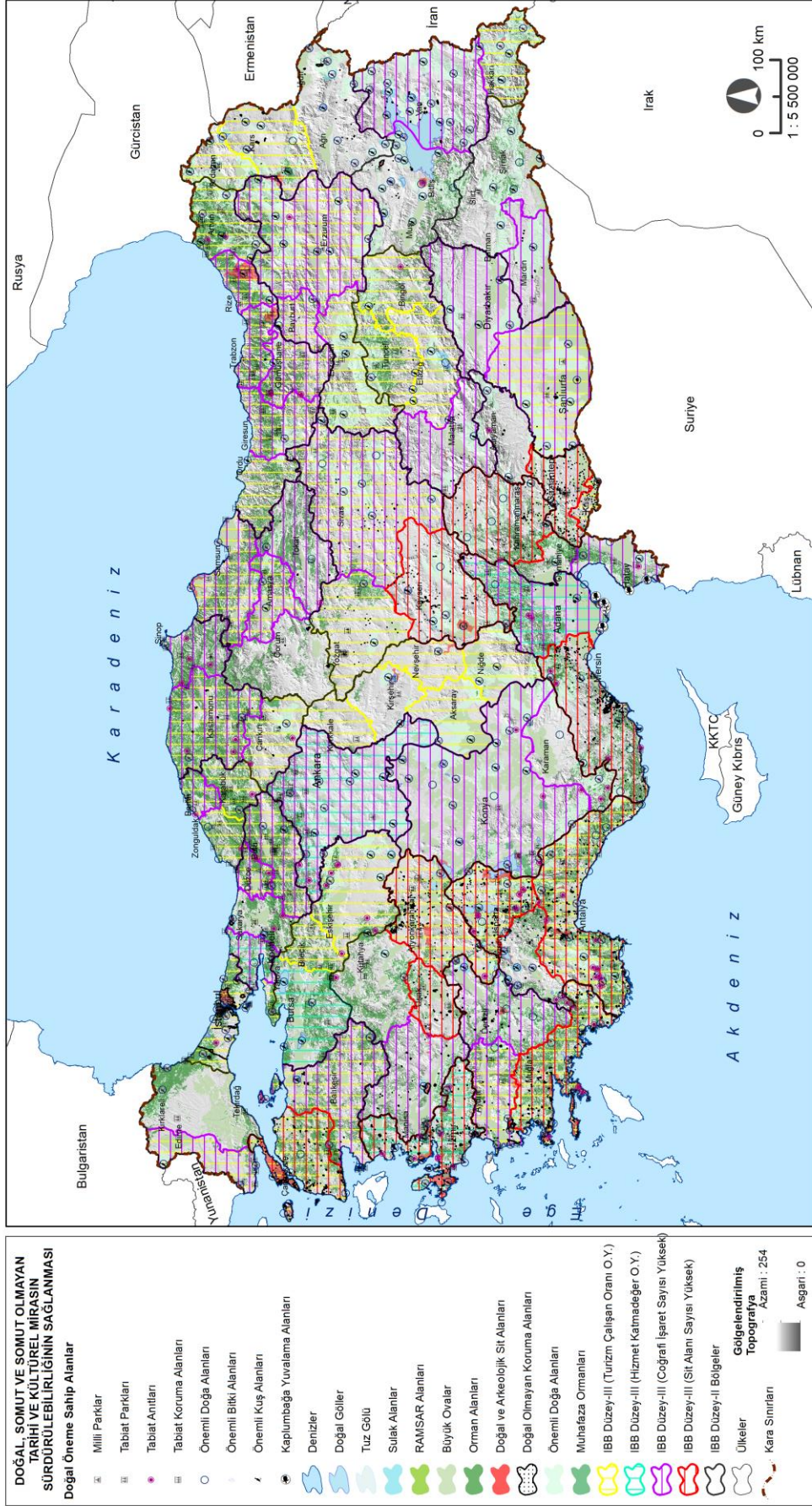
Strateji	Eylem
Strateji 04.01 Havzalarda su kalitesinin ve miktarının temini ve sürdürülebilirliğinin sağlanması ve havza yönetiminde ekosistem servislerinin dikkate alınması	<p>04.01.a Ekosistem servisleri tabanlı havza yönetimi ve sürdürülebilirlik konuları mevzuata eklenecektir.</p> <p>04.01.b Su havzalarına yönelik tüm aktörler belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılarak yönetim şeması oluşturulacaktır.</p> <p>04.01.c Ekosistem servisleri tabanlı havza yönetimi ulusal ve uluslararası politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>04.01.ç Havzalarda su kalitesi ve miktarındaki değişimler izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.</p>
Strateji 04.02 Havzalar bazında tüm ülkede yerüstü ve yeraltı su rezervlerinin korunması, yönetimi ile atık suların yeniden kullanımı ve yönetiminin sağlanması	<p>04.02.a Yerüstü ve yeraltı su rezervlerinin korunması ve yönetimi ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>04.02.b Yerüstü ve yeraltı su rezervlerinin kullanımı izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.</p>
Strateji 04.03 Korunan alanlarda ve su kaynaklarında su kalitesinin sürdürülebilirliği konusunda su ürünleri yetiştiriciliği uygulama standartlarının sürekli izlenmesi	<p>04.03.a Sürdürülebilir su ürünleri yetiştiriciliğinde uygulama standartları ve su kalitesine yönelik konular mevzuata eklenecektir.</p> <p>04.03.b Sürdürülebilir su kalitesi ve su ürünleri yetiştiriciliğinin sağlanması için standartların sürekli izlenmesi ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>04.03.c Su ürünleri yetiştirme alanlarında ve korunan sulak alanlarda suyun kalitesi izlenecek ve sonuçları değerlendirilecektir.</p>

Şekil 14: SH – 4 Analitik Harita

Stratejik Hedef 5: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

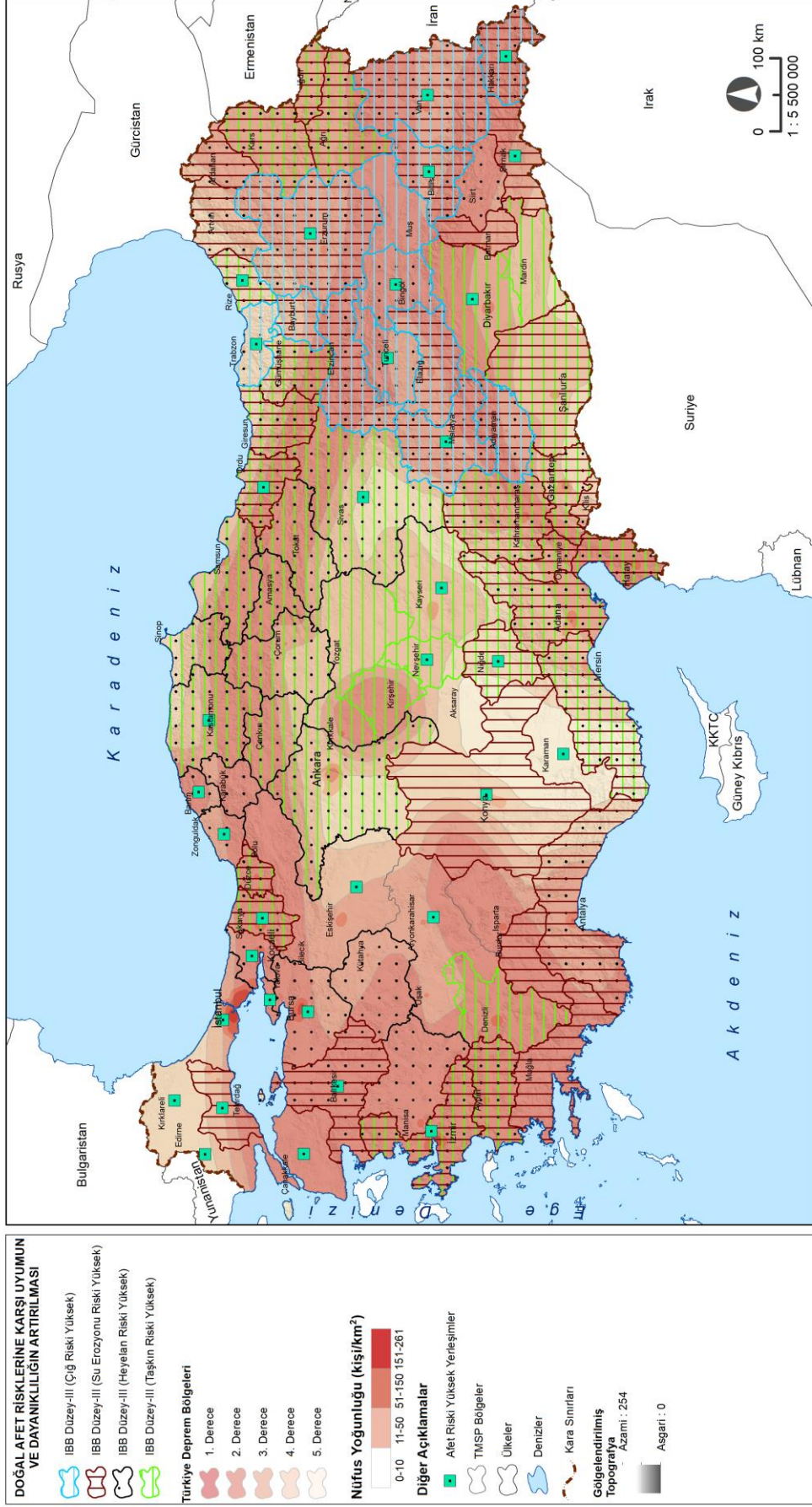
Strateji	Eylem
Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	05.01.a Kültürel mirasın belgelenmesi ve üç boyutlu modellemesine yönelik mevcut envanter çalışmaları hız kazanarak tamamlanacaktır
	05.01.b Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirası etkileyen altyapı yatırımlarına yönelik TAÇED (Tarihi Çevre Etki Değerlendirme) zorunluluğu getirilecektir
	05.01.c Tarihi çevrelerde kültürel mirası koruma amaçlı kentsel altyapı iyileştirilecektir
	05.01.ç Tarihi çevrelerin çöküntü alanlarına dönüşmesine neden olan etkenlere yönelik kararlar ulusal politikalarla ele alınacaktır
	05.01.d Kültürel miras çeşitliliği ve sosyal/kültürel/ekonomik dinamikleri dikkate alan özgün ve kurumlar arası yönetişime dayalı bir kültürel miras yönetimi modeli oluşturulacaktır
	05.01.e Kültürel miras alanlarında, alana özgü mimari ve tarihi özellikleri ön planda tutan tasarım rehberleri hazırlanarak bu alanlardaki planlama yaklaşımı bu rehberlere bağlı olarak geliştirilecektir
05.01.f Tarihi ve kültürel mirasın özgün niteliğini kaybetmeden ülke ekonomisine katkısı (gelir, katma değer, istihdam, işgücü verimliliği vb.) artırılacaktır	
Strateji 05.02 Kültürel mirasın gelecek nesillere aktararak toplumsal yapının sosyal ve kültürel sürekliliğinin sağlanması	05.02.a Kültürel mirasın sürdürülebilirliği, korunması ve yönetimine yönelik hususlar mevzuata eklenecektir
	05.02.b Kültürel mirasın korunmasına yönelik alan yönetimi etkin hale getirilecektir

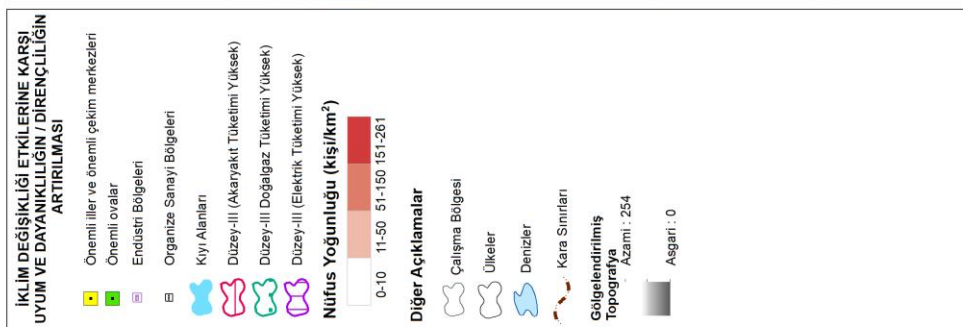
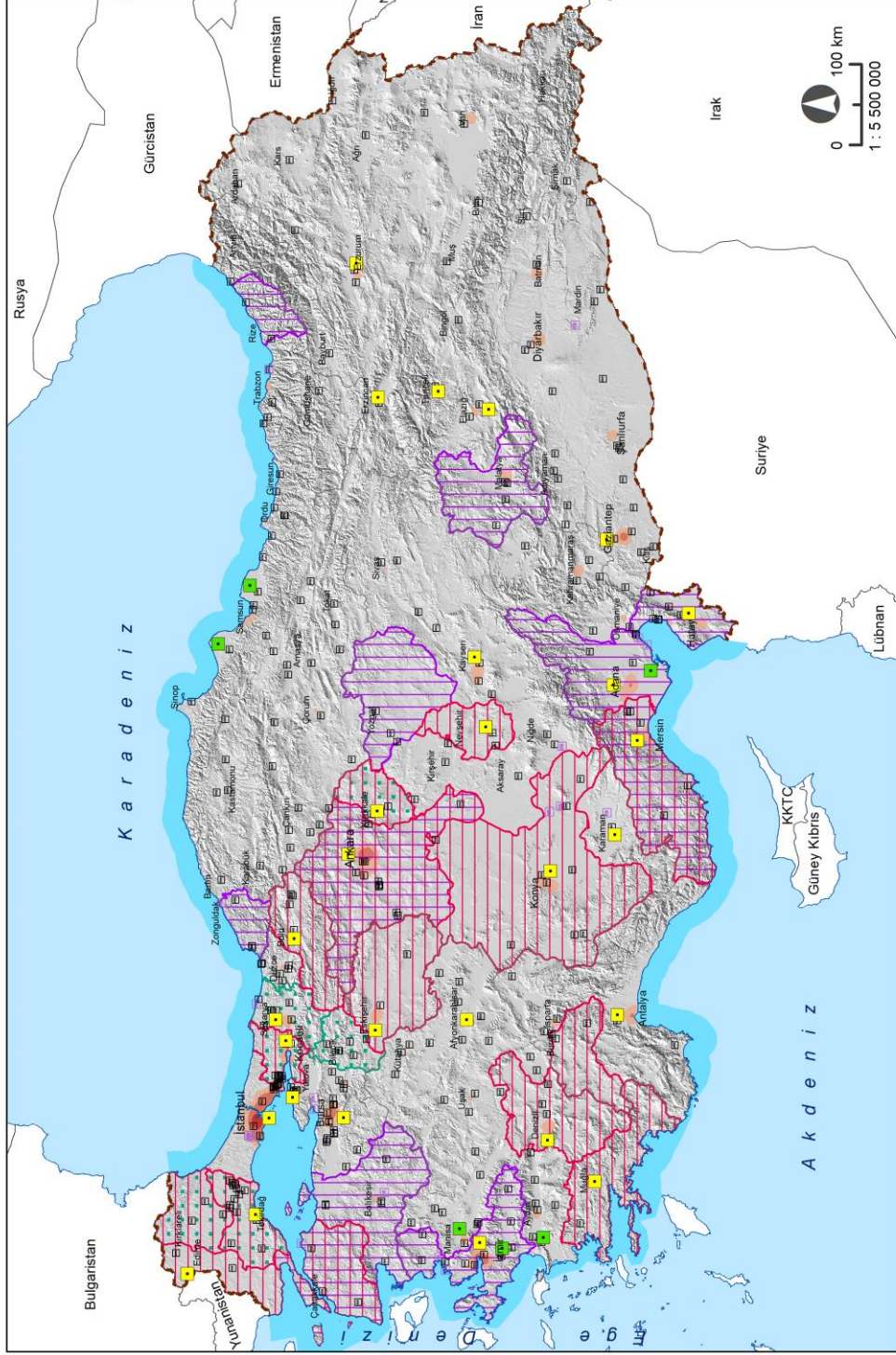
Şekil 15: SH – 5 Analitik Harita

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

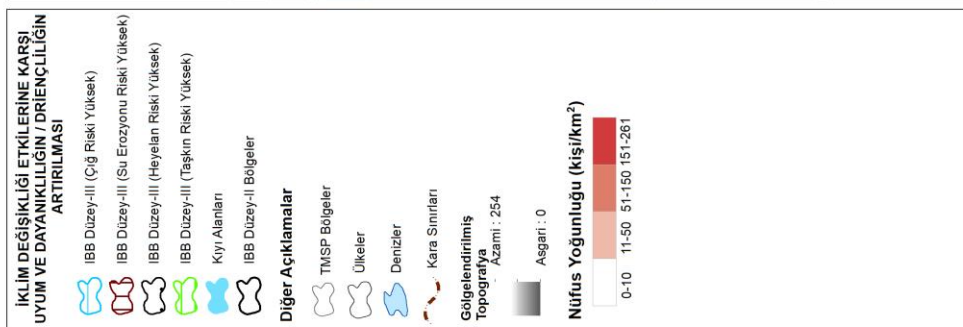
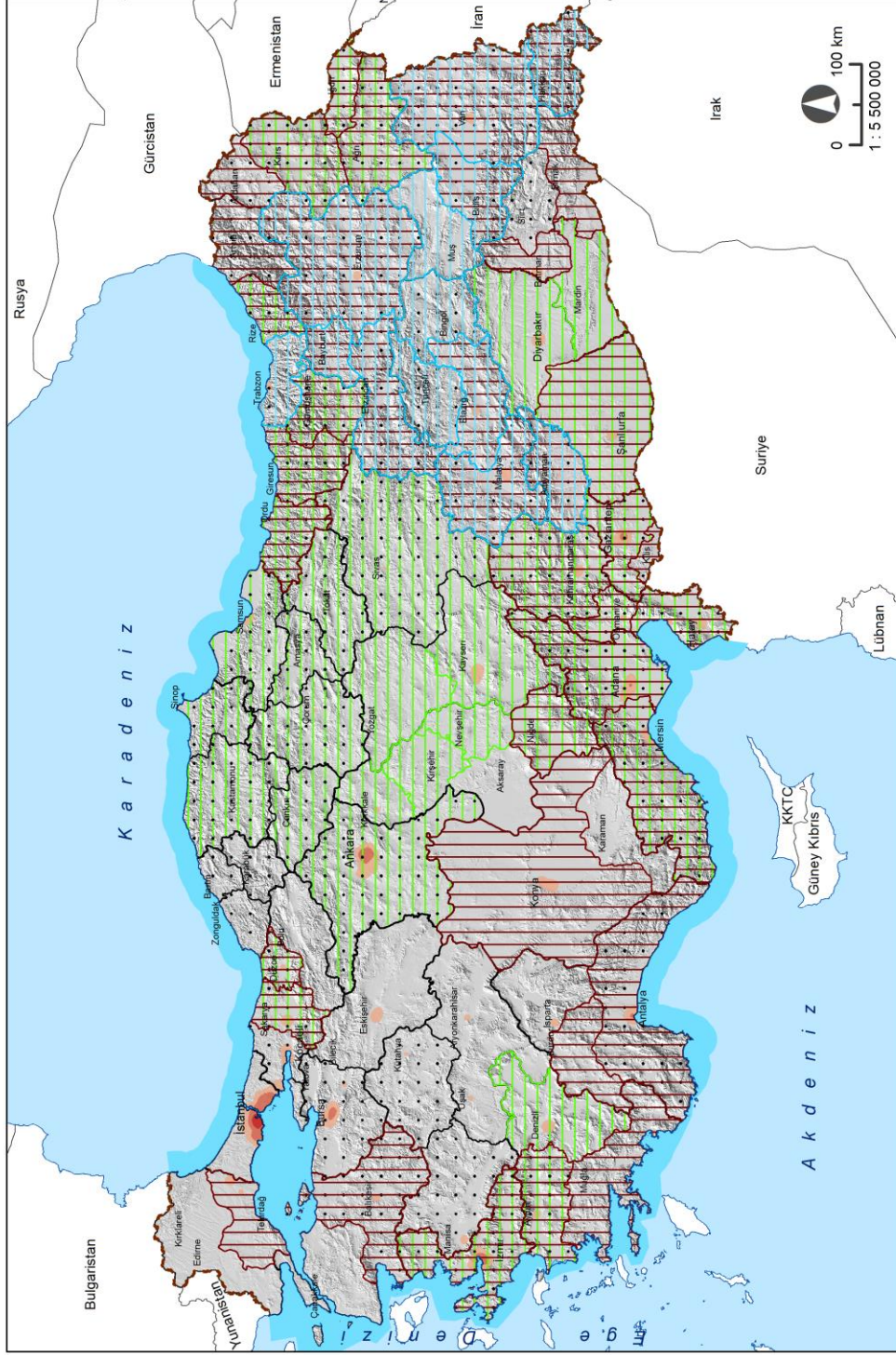
Strateji	Eylem
Strateji 06.01 Ulusal iklim değişikliği politikaları doğrultusunda arazi kullanım kararlarının, mekânsal plan ve kentsel gelişme stratejileri ile desteklenmesi.	<p>06.01.a İklim değişikliğine karşı sürdürülebilir kentsel gelişmeye yönelik konular mevzuata eklenecektir.</p> <p>06.01.b İklim değişikliği gelecek projeksiyonlarının hazırlanmasına yönelik koşullar güncellenecektir.</p> <p>06.01.c İklim değişikliğiyle uyumlu mekânsal arazi kullanım kararları ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>06.01.ç Sektörel ve yatırım kararlarının iklim değişikliğine etkisi izlenecek ve değerlendirilecektir.</p>
Strateji 06.02 Sektörel kararlarda iklim değişikliği açısından değerlendirmenin zorunlu hale getirilmesi	<p>06.02.a İklim değişikliği etkilerine uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılmasına yönelik sektör bazlı koşullara yönelik mevzuat çalışması yapılacaktır.</p> <p>06.02.b Sektörel ve yatırım kararlarının iklim değişikliğine etkisi izlenecek ve değerlendirilecektir.</p>
Strateji 06.03 Mevcut turizm destinasyonlarında iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla su kullanımı ve enerji tüketiminin azaltılması ve mekânsal planlama ilkelerinin ortaya konulması	<p>06.03.a Turizm türlerine göre su kullanımı ve enerji tüketimine yönelik ihtiyaç ve kullanım programı hazırlanacaktır.</p> <p>06.03.b Turizm bölgelerinde iklim değişikliği etkilerini azaltma hedefine yönelik teşvik programları geliştirilecektir.</p> <p>06.03.c İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması açısından çevreye duyarlılık hedefli, su kullanımının azaltılmasına ve enerji tüketimine yönelik turizm bölgelerinde sertifikasyon sistemi izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.</p> <p>06.03.ç Turizm bölgelerindeki iklim değişikliğini azaltma önceliğine yönelik mekânsal planlama ilkeleri ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>06.03.d Turizm bölgelerinde iklim değişikliği, afet riski, doğal öneme sahip alanlar ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak mekânsal planlama kararları oluşturulacaktır.</p>

Şekil 16: SH – 6 Analitik Harita – 1

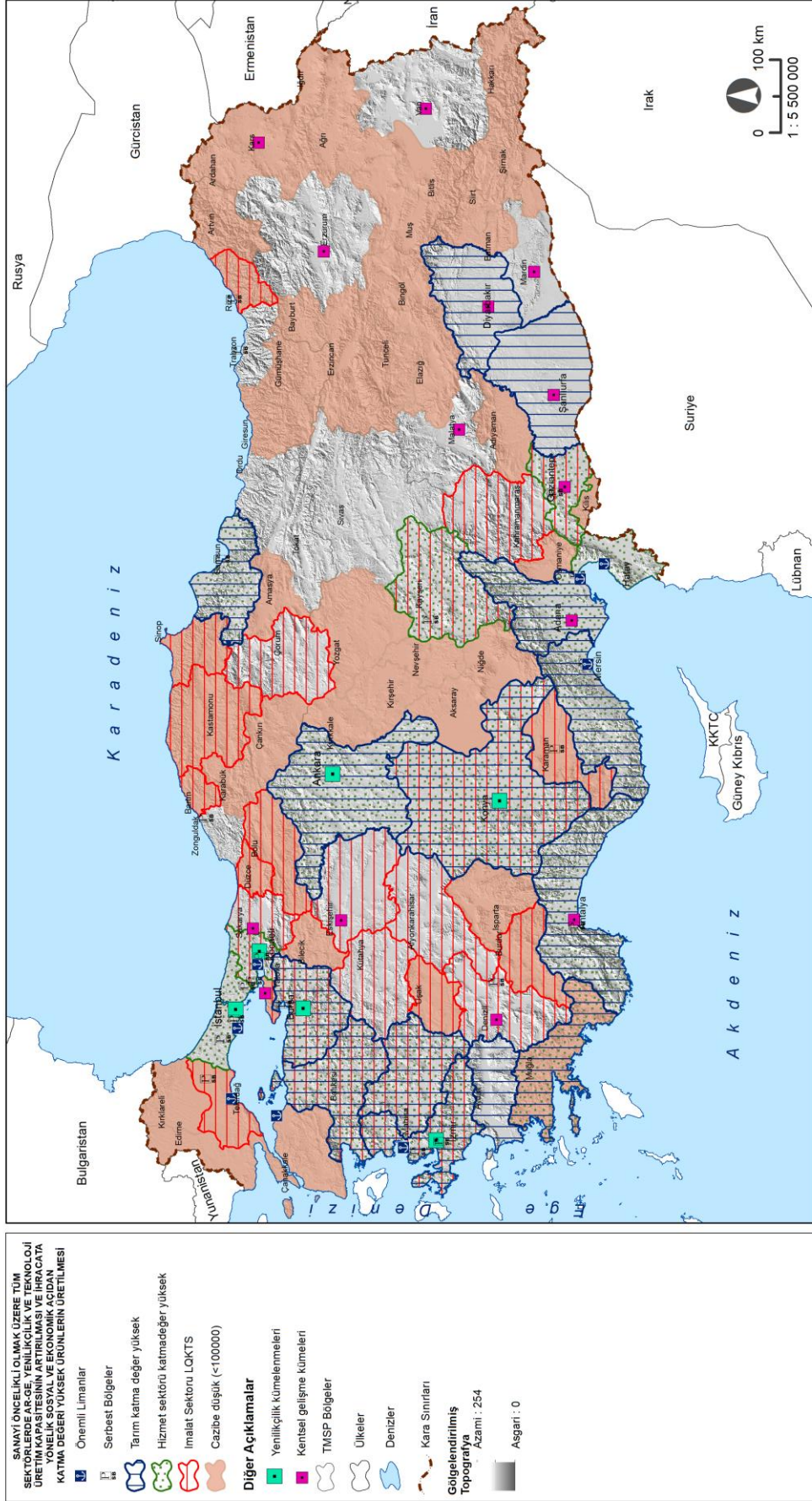
Şekil 17: SH – 6 Analitik Harita – 2

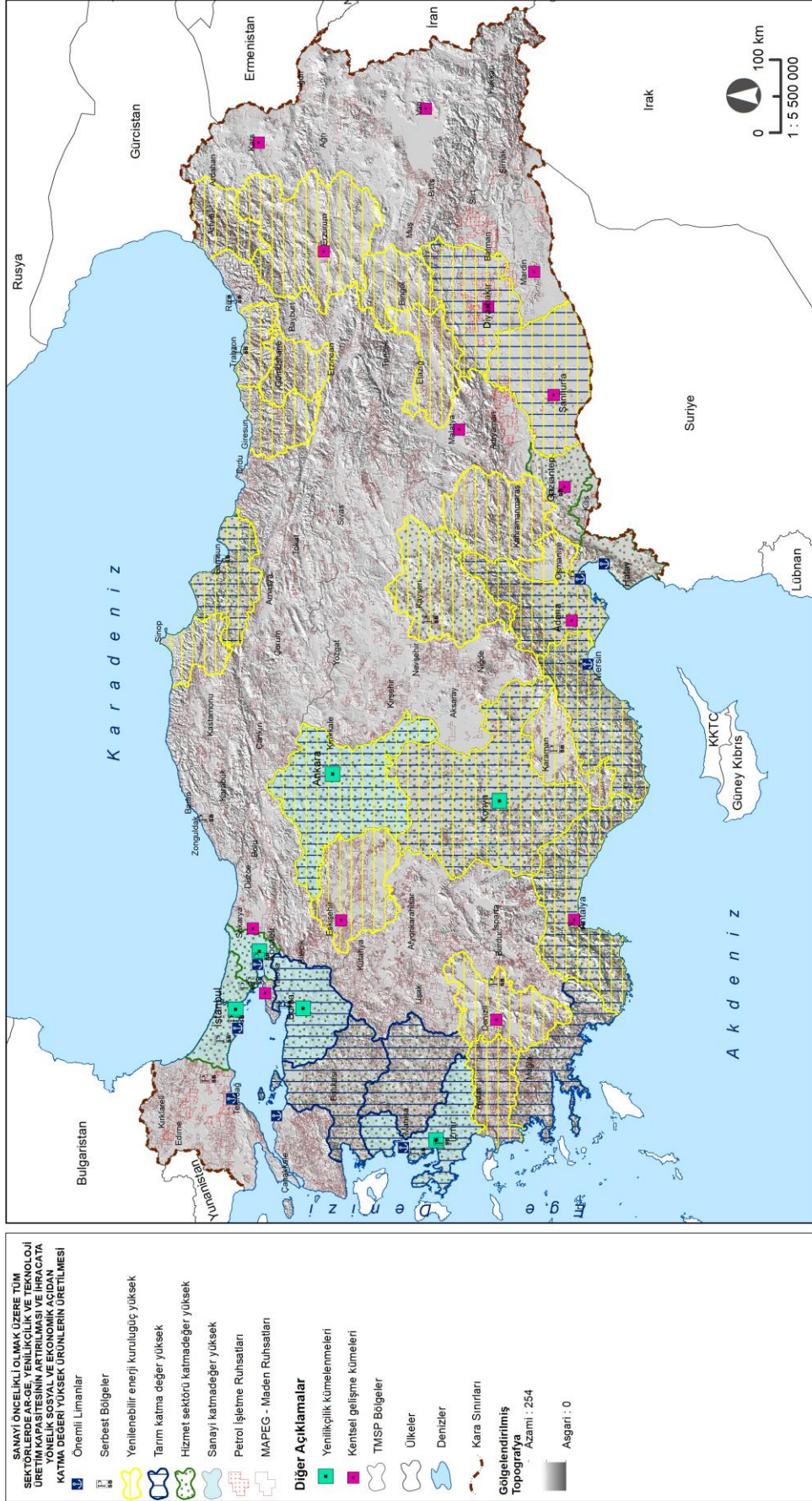
Şekil 18: SH – 6 Analitik Harita – 3

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Eylem
Strateji 07.01 Sanayi sektöründe arge faaliyetlerinin, yenilikçiliğin ve özellikle ihracata yönelik katma değeri yüksek ürün üretiminin desteklenmesi	07.01.a Katma değeri yüksek ürün üretimine dair yapılacak AR-GE çalışmalarına finansal destek sağlanacaktır.
Strateji 07.02 Sanayi kümelerinin desteklenmesi ve tüm sektörlerde (sanayi, tarım, hizmet) sektörler arası işbirliği, tamamlayıcılık ve kümelenme faaliyetlerinin teşvik edilmesi	07.02.a Türkiye'de sanayinin kümelenme eğilimi gösterdiği bölgelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılacak ve çalışma sonunda belirlenen kümeler desteklenecektir. 07.02.b Sanayi firmalarının yoğunlaştığı bölgelerde firmaların hem diğer firmalarla hem üniversite, STK gibi kurumlarla işbirliği teşvik edilecek ve işbirliği modelleri geliştirilecektir. 07.02.c Sanayi, endüstri ve teknoloji bölgelerinin kuruluşunda sektörel ve tematik alanlara öncelik verilecek ve bu bölgelerde desteklerin farklılaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. 07.02.d Sanayi yatırımlarında ana ve yan sanayi yatırımlarının bir arada olabileceği uygun yatırım ekosistemleri planlanacaktır.
Strateji 07.03 Tarım sektöründe yeni tarım teknolojilerinin kullanımının ve arge çalışmalarının yaygınlaştırılması	07.03.a Küçük ölçekli tarımsal işletmelerde yeni tarım teknolojileri ve tarımsal yenilikler yaygınlaştırılarak ürün çeşitliliği artırılabilecek ve desteklenecektir.
Strateji 07.04 Hizmet sektöründe teknolojinin kullanımının artırılması ve yenilikçi araçların geliştirilmesi	07.04.a Turizm sektöründe tematik rotaların belirlenecek ve geliştirilecektir.
Strateji 07.05 Tüm sektörlerde teknoloji geliştirme ve markalaşma faaliyetlerinin desteklenmesi	07.05.a Sınai mülkiyetin ekonomik faydaya dönüşmesine katkı sağlayacak özgün tasarımların oluşturulmasına ve ekonomiye kazandırılmasına yönelik destek mekanizmaları oluşturulacaktır. 07.05.b Küçük ve orta ölçekli işletmelerde markalaşma faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik teşvik mekanizmaları geliştirilecektir. 07.05.c Tarımsal ürünlerin katma değerlerini artıracak teknolojiler geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Şekil 19: SH – 7 Analitik Harita – 1

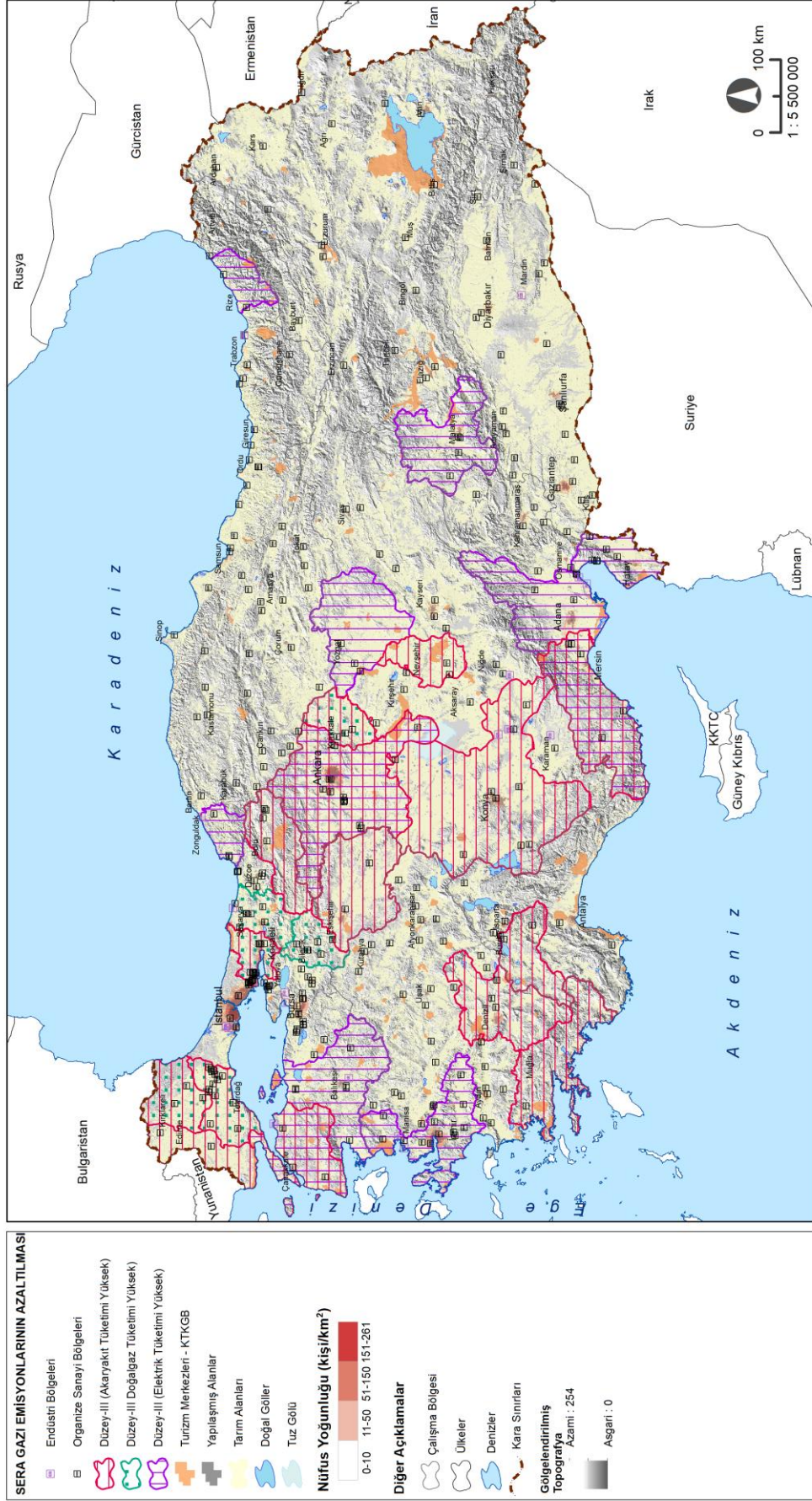

Şekil 20: SH – 7 Analitik Harita – 2

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Eylem
Strateji 08.01 İklim değişikliği ile mücadele kapsamında kurumsal kapasite ve toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla mekânsal planlama ve karar almada çok paydaşlı katılım süreçlerinin desteklenmesi	08.01.a İklim değişikliğiyle mücadelede kurumsal kapasite, toplumsal farkındalık faaliyetleri ve çok paydaşlı katılımı önceleyen süreçler ulusal politikalarla ele alınacaktır.
	08.01.b İklim değişikliğine yönelik tüm aktörler belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılarak yönetim şeması oluşturulacaktır.
	08.01.c İklim değişikliğiyle mücadelede toplumsal farkındalık ve katılım süreçlerinin etkileri/sonuçları izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.
Strateji 08.02 Ulusal politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu sektörel sera gazı salımı ve karbon ayak izinin azaltılması	08.02.a Sektörel karbon ayak izi izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.
	08.02.b Başta imalat sanayi tarım, enerji, ulaşım olmak üzere, ilgili tüm alanlarda düşük sera gazı emisyonlu teknolojilere yönelik Ar-Ge ve teknoloji transferi uygulamaları ile altyapısı geliştirilecektir.
	08.02.c Hava kirleticileri ve sera gazı emisyonları envanteri çıkarılacaktır.
Strateji 08.03 CO2 yutak alanlarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	08.03.a Yutak alanları envanteri ve veri tabanının hazırlanacaktır.
	08.03.b Yutak alanlarının korunması ve sürdürülebilirliği ulusal politikalarla ele alınacaktır.
	08.03.c Yutak alanlarının korunmasına yönelik değişimler izlenecek ve değerlendirilecektir.
	08.03.ç Yutak alanlarının kalitesinin korunması için bu alanlara atık deşarjının önüne geçilecektir.
	08.03.d Madencilik faaliyetleri tamamlanmış yutak alanlarında rehabilite çalışmaları yürütülecektir.
08.03.e Yutak alanlarında entegre çevre izleme ve bilgi sistemi kurulacaktır.	
Strateji 08.04 Sera gazı emisyonunun ve CO2 oranının azaltılmasına yönelik yapılı çevrede emisyon kontrolünün sağlanması	08.04.a Yapılı çevrede emisyon kontrolüne yönelik standartlar ve koşullar mevzuata eklenecektir.
	08.04.b Yapılı çevrede sera gazı emisyonu kontrolü ulusal politikalarla ele alınacaktır.
	08.04.c Yapılı çevrede sera gazı emisyonu ve CO2 oranı izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.
	08.04.ç Motorlu taşıtlar, ısıtma ve yapılı çevre faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazının azaltımına yönelik teknolojiler uygulanacak ve geliştirilecektir.
08.04.d Karbon depolayan ve daha az enerji ile	

üretilebilen (ahşap vb.) malzeme kullanımı
yaygınlaştırılacaktır.

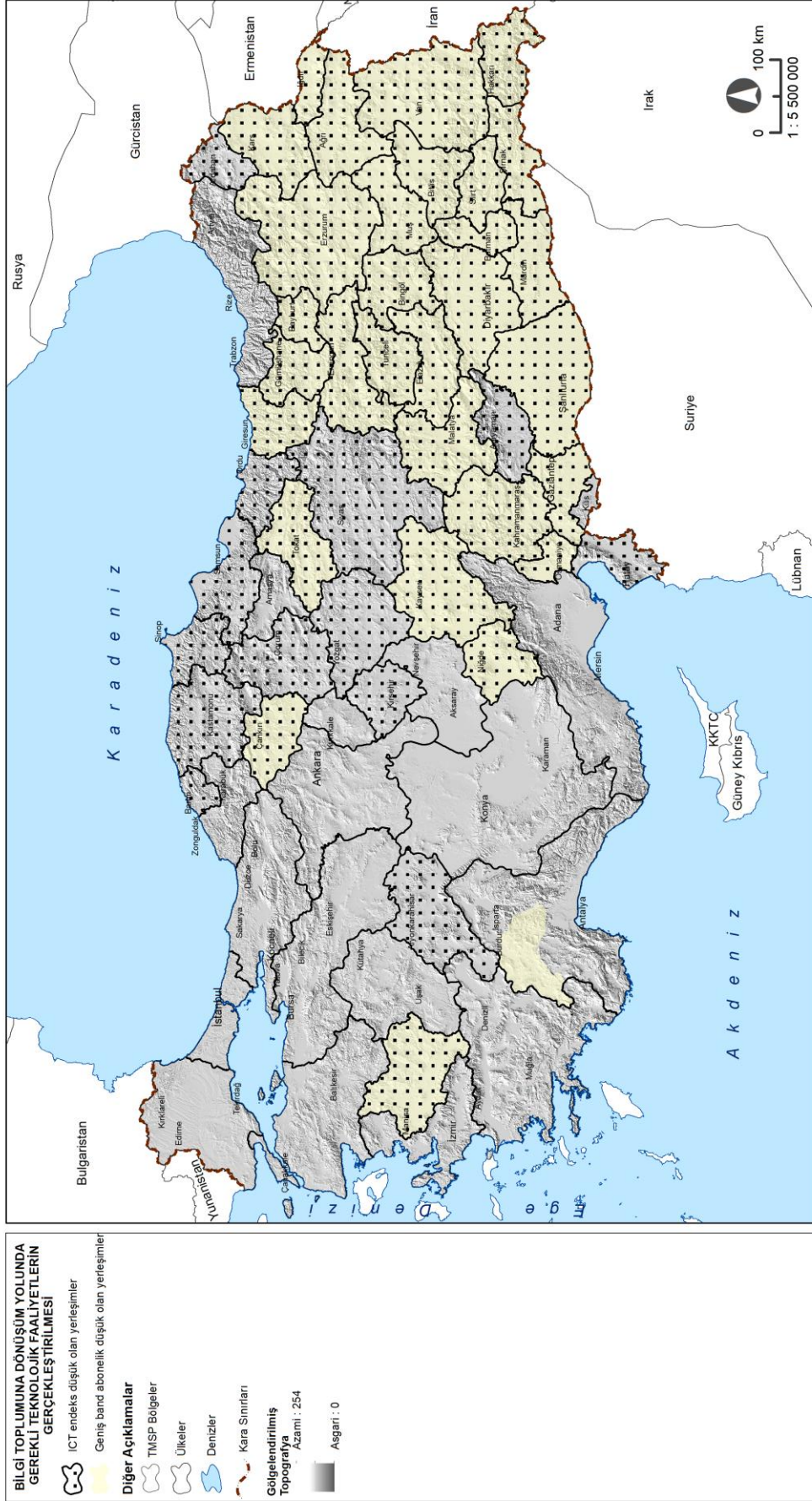
Şekil 21: SH – 8 Analitik Harita – 1

Şekil 22: SH – 8 Analitik Harita – 2

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

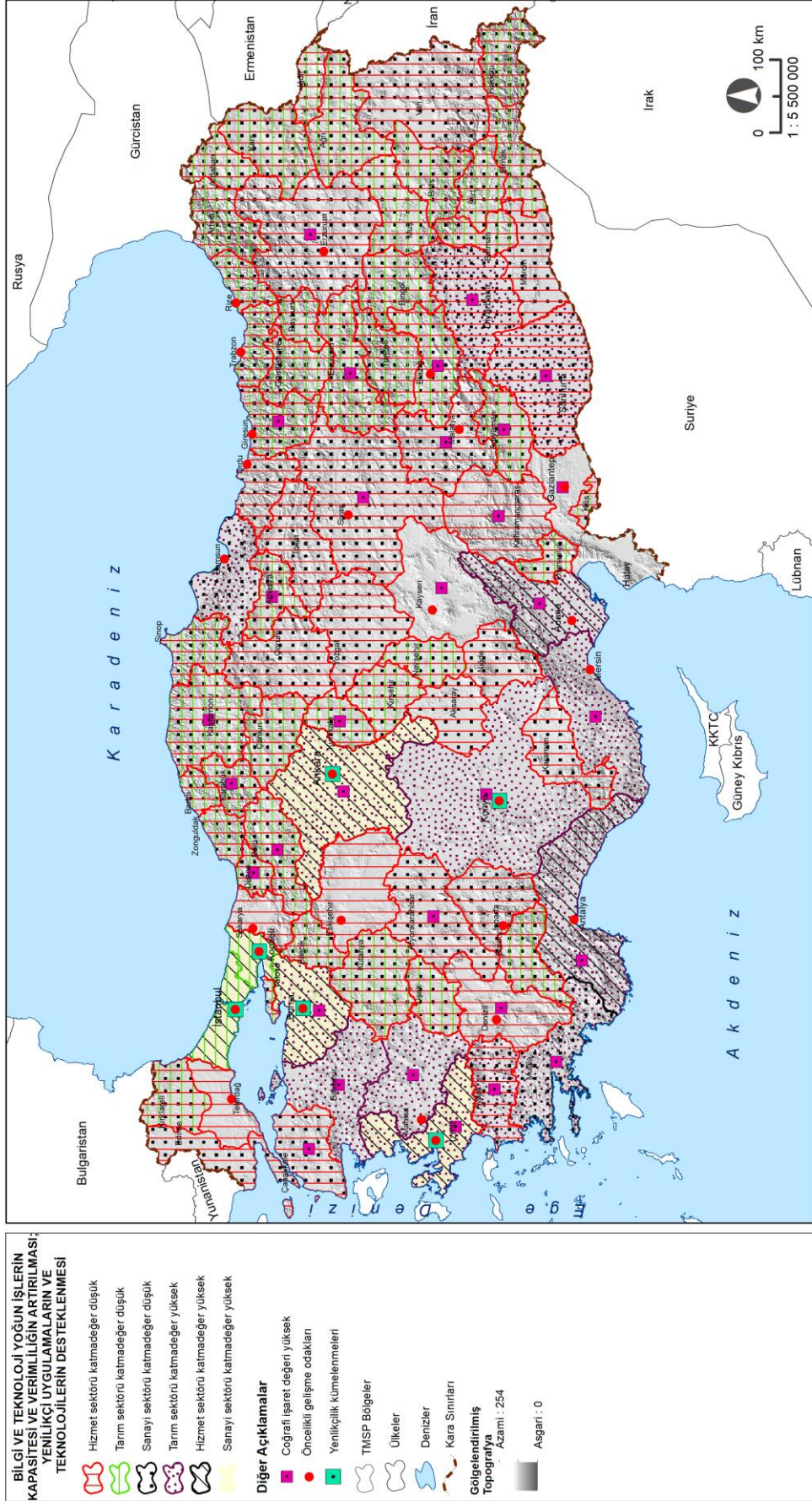
Strateji	Eylem
Strateji 09.01 Coğrafi ve sözel verilerin bilgi teknolojileriyle işlenebileceği veri merkezlerinin oluşturulması	09.01.a Türkiye Açık Veri Merkezi (TAVEM) kurulacaktır.
Strateji 09.02 Dijitalleşmenin yaygınlaştırılması ve dijital ekonomik yöntem ve araçların geliştirilmesi	09.02.a Rekabet öncesi araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesine ve teknolojik hazırlık seviyesini yükseltmeye imkân sağlayan mükemmeliyet merkezleri kurulacaktır. 09.02.b Milli teknoloji yetkinliğini artırmaya yönelik üretim bölgeleri ekosistemler olarak planlanacak ve oluşturulacaktır. 09.02.c İleri teknoloji bölgeleri, kuluçka merkezleri ve bilişim vadileri kurulacaktır. 09.02.d Yüksek teknolojik ürün ve hizmetlerin test altyapısına yönelik teknoloji vadileri oluşturulacaktır.
Strateji 09.03 Bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması	09.03.a Bilgi toplumuna dönüşüm için gerekli insan gelişimi merkezli yatırımlar gerçekleştirilecektir. 09.03.b Bölgeye özgü değerler kullanılarak aşağıdan yukarı bilgi toplumuna dönüşüm süreçleri uygulanacaktır.
Strateji 09.04 İletişim ve haberleşme altyapısının geliştirilmesi	09.04.a Kentsel alanlarda dijital ekonomi için son derece kritik önemi haiz sabit ve mobil iletişim altyapısının bileşenleri olan fiber altyapı, baz istasyonları ve diğer merkezi birim ve ünitelerin mekânsal planlaması tüm paydaşlar dahil edilerek yapılacaktır. 09.04.b Yeni nesil haberleşme sistemleri ve karasal olmayan (uydu vb.) mobil haberleşme sistemlerinin mekânsal planlaması tüm paydaşlar dâhil edilerek yapılacaktır.

Şekil 23: SH – 9 Analitik Harita

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

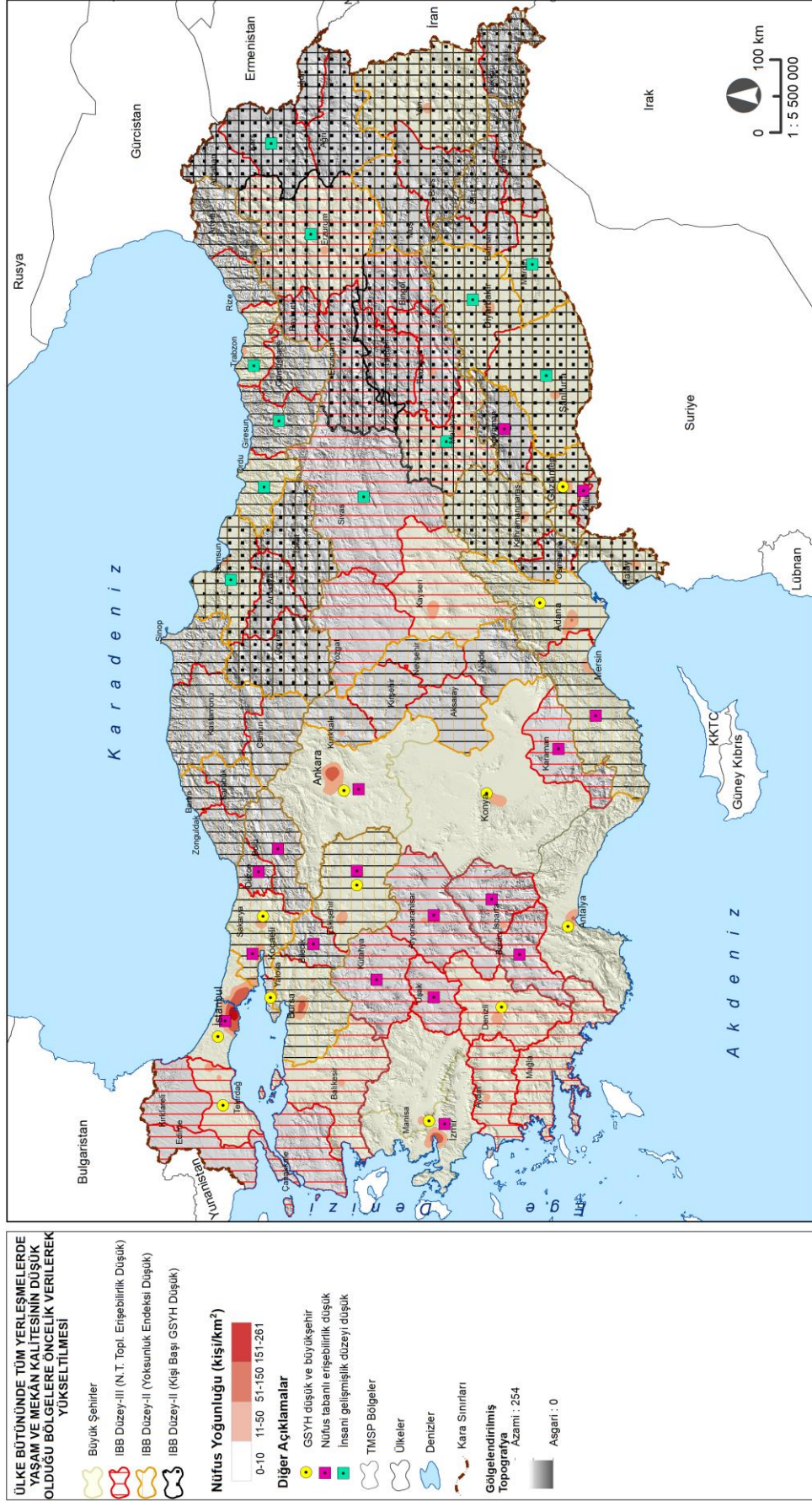
Strateji	Eylem
Strateji 10.01 Bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılması	10.01.a Bilgi ve teknoloji yoğun sektörlere yönelik finansman ve altyapı desteği sağlamayı amaçlayan bir destek programı oluşturulacaktır. 10.01.b Orta-yüksek teknoloji yoğun sektörler teşvik edilecektir. 10.01.c Yüksek teknoloji yoğun sektörler teşvik edilecektir.
Strateji 10.02 Sektörel ve bölgesel/yerel potansiyeller (sanayi, tarım, orman, hayvancılık, turizm vb.) doğrultusunda Ar-ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenebilmesi için envanter-veri çalışması yapılması	10.02.a Bölgelerin sanayi, tarım, turizm ve vb. sektörlerle yönelik sunduğu potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri Türkiye Açık Veri Merkezi'ne entegre edilecektir.
Strateji 10.03 Yüksek katma değerli ürün ve teknolojilerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılarak ülke mekânını bütününe yaygınlaştırılması	10.03.a Katma değer ve yenilik yaratılmasını sağlayan teknoloji ve üretim bölgeleri desteklenecektir. 10.03.b Teknopark yatırımları yenilikçilik, teknoloji kullanımı ve üretimi bazında öne çıkan bölgelerde ve sanayi kentlerinde yoğunlaştırılacaktır. 10.03.c Teknoloji geliştirme bölgeleri ve Ar-Ge'ler ağırlıklı olarak sanayinin, teknolojinin ve beşeri sermayenin gelişmiş olduğu bölgelerde, üniversitelerle entegrasyon içinde geliştirilecektir.
Strateji 10.04 Endüstri 4.0 faaliyetlerinin bütünleşik planlamasının yapılması ve toplumsal ve çevresel fayda odaklı (Endüstri 5.0 vb.) endüstrilerin geliştirilmesi ve desteklenmesi	10.04.a Teknolojinin geliştirilmesine paralel olarak Endüstri 4.0 firma sayısı artırılabilecektir.

Şekil 24: SH – 10 Analitik Harita

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Eylem
Strateji 11.01 Kentsel ve kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesinin adil ve eşitlikçi bir yaklaşımla sağlanması	11.01.a Kentsel ve kırsal yerleşimler bütüncül ağ sistemi ile ele alınarak bütünsel yaşam kalitesi envanteri oluşturulacaktır
	11.01.b Kırsal dezavantajlı alanların (orman köyleri vb. gibi) öncelikle kalkındırılmasına ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir
	11.01.c Ulusal düzeyde, kamusal hizmet sunumu/arzının adil ve eşitlikçi ve kapsayıcı olması için kentsel ve kırsal yerleşmelerin bütünsel olarak ele alındığı bir yerleşim kademelenme yaklaşımı kabul edilecektir
	11.01.ç Her mahalle ve köy biriminde en az ilköğretim seviyesinde eğitim yerinde sağlanacaktır
	11.01.d Her mahalle ve köy biriminde temel sağlık hizmetlerinin sürekliliği sağlanacaktır
Strateji 11.02 Farklı gelir grupları da gözetilerek konuta adil erişimin sağlanması	11.01.e Farklı toplumsal grupların bir arada olmasını sağlayacak (aile ve birey odaklı, başta artan yaşlı nüfus ile dezavantajlı gruplar da gözetilerek) kapsayıcı kamusal alanlar oluşturulacak, herkes için kamu hizmetlerine ve kamusal alanlara erişilebilirlik sağlanacaktır
	11.02.a Konuta adil erişimin sağlanmasına yönelik ulusal düzeyde politika belirlenecektir
	11.02.b Üretim alanlarına yakın yerlerde, üretimle ilgili işgücünün konuta erişimini sağlayacak Mekânsal kararlar geliştirilecektir ve konut üretimi sağlanacaktır
Strateji 11.03 Yerleşim alanlarında ve dışında yeşil-mavi altyapının oluşturularak, dengeli dağılımının sağlanması	11.02.c Yüksek gelir grubuna yönelik konut projelerinde, üretilen konutların belli bir oranı farklı gelir gruplarına uygun olarak üretilecektir
	11.02.ç Farklı gelir gruplarının bir arada yaşamasını sağlayacak mekânsal kararlar geliştirilecektir ve konut alanları üretilecektir
	11.03.a Yerleşim alanlarında ve dışında Yeşil-Mavi altyapı Envanteri oluşturulacaktır
	11.03.b Yeşil-mavi altyapı sisteminin oluşturulmasına yönelik mevzuat oluşturulacaktır
	11.03.c Kentsel alanlarda yeşil-mavi altyapının dengeli dağılımına ve bütüncül değerlendirilmesine yönelik konular ulusal politika kapsamında ele alınacaktır
	11.01.a Kentsel ve kırsal yerleşimler bütüncül ağ sistemi ile ele alınarak bütünsel yaşam kalitesi envanteri oluşturulacaktır

Şekil 25: SH – 11 Analitik Harita

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Eylem
Strateji 12.01 Ülke çapında yenilenebilir enerji kaynak türlerinin ve üretim potansiyellerinin yenilenebilir enerji kaynak alanlarının (YEKA) belirlenerek yaygınlaştırılması	<p>12.01.a Bölgesel yenilenebilir enerji kaynak ve üretim envanterinin çıkarılacaktır.</p> <p>12.01.b Yenilenebilir enerji kaynak alanları artırılacaktır.</p> <p>12.01.c Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının tanımlanması ve belirlenmesine yönelik konular mevzuata eklenecektir.</p> <p>12.01.ç Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının belirlenmesi ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>12.01.d Kaynak türlerine göre yenilenebilir enerji santralleri yaygınlaştırılacak, kapasiteleri artırılacak ve sınırlarının genişletilmesi ile fosil enerji kullanımının azaltılacaktır.</p>
Strateji 12.02 Kent içi karbon yutaklarının korunarak ulusal politika belgeleriyle uyumlu sektörel sera gazı salımı azaltımının gerçekleştirilmesi / sektörel karbon ayak izinin azaltılması ve karbon depolama ile enerji tasarrufunun sağlanması	<p>12.02.a Kent içi karbon yutak alanlarının değişimi, sera gazı salımı oranları ve sektörel karbon ayak izi izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.</p>
Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	<p>12.03.a Alternatif enerji kaynaklarına yönelik enerji türü seçimi ve mekânsal planlamaya entegrasyonu mevzuata eklenecektir.</p> <p>12.03.b Alternatif enerji kaynaklarını gözeterek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle planlanması ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>12.03.c Yenilenebilir enerji üretim süreçlerinde afet riski, doğal öneme sahip alanlar ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak mekânsal planlama kararları oluşturulacaktır.</p> <p>12.03.ç Alternatif enerji kaynaklarına yönelik Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.</p> <p>12.03.d Sanayi işletmelerinin yoğun olduğu alt-sektörler için uygulanabilecek temiz enerji yöntemlerinin geliştirilmesine yönelik araştırmalar desteklenecektir.</p> <p>12.03.e Yenilenebilir enerji sistemleri imalatında faaliyet gösteren firmaların yer seçiminde kümelenme ve tamamlayıcılık ilişkilerinin desteklenecek ve üretim kapasitesi artırılacaktır.</p> <p>12.03.f Yenilenebilir enerji dışında kalan mevcut enerji kaynakları (hidrojen, nükleer, hidroelektrik vb.) rezerv enerji kapasitesi olarak değerlendirilecektir.</p> <p>12.03.g Üniversite-Sanayi iş birliği çerçevesinde yenilenebilir enerji teknolojilerine yatırım yapılacak, yeni yöntem ve ürünler geliştirilerek uluslararası</p>

Strateji 12.04 Karbon piyasaları ve emisyon ticaretinin
ülke düzeyinde yaygınlaştırılması

rekabete dahil olunacaktır.

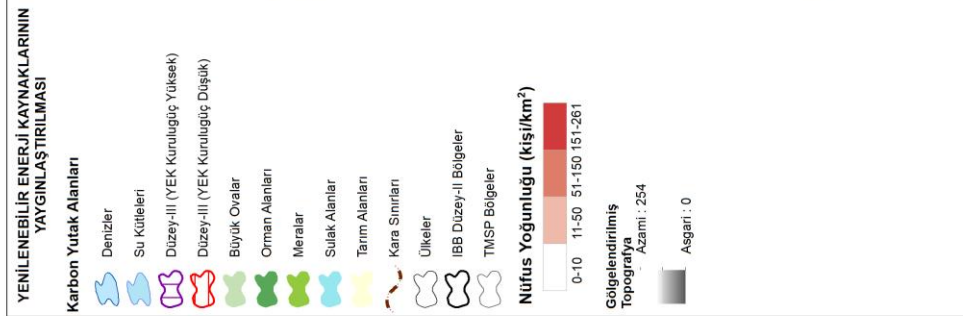
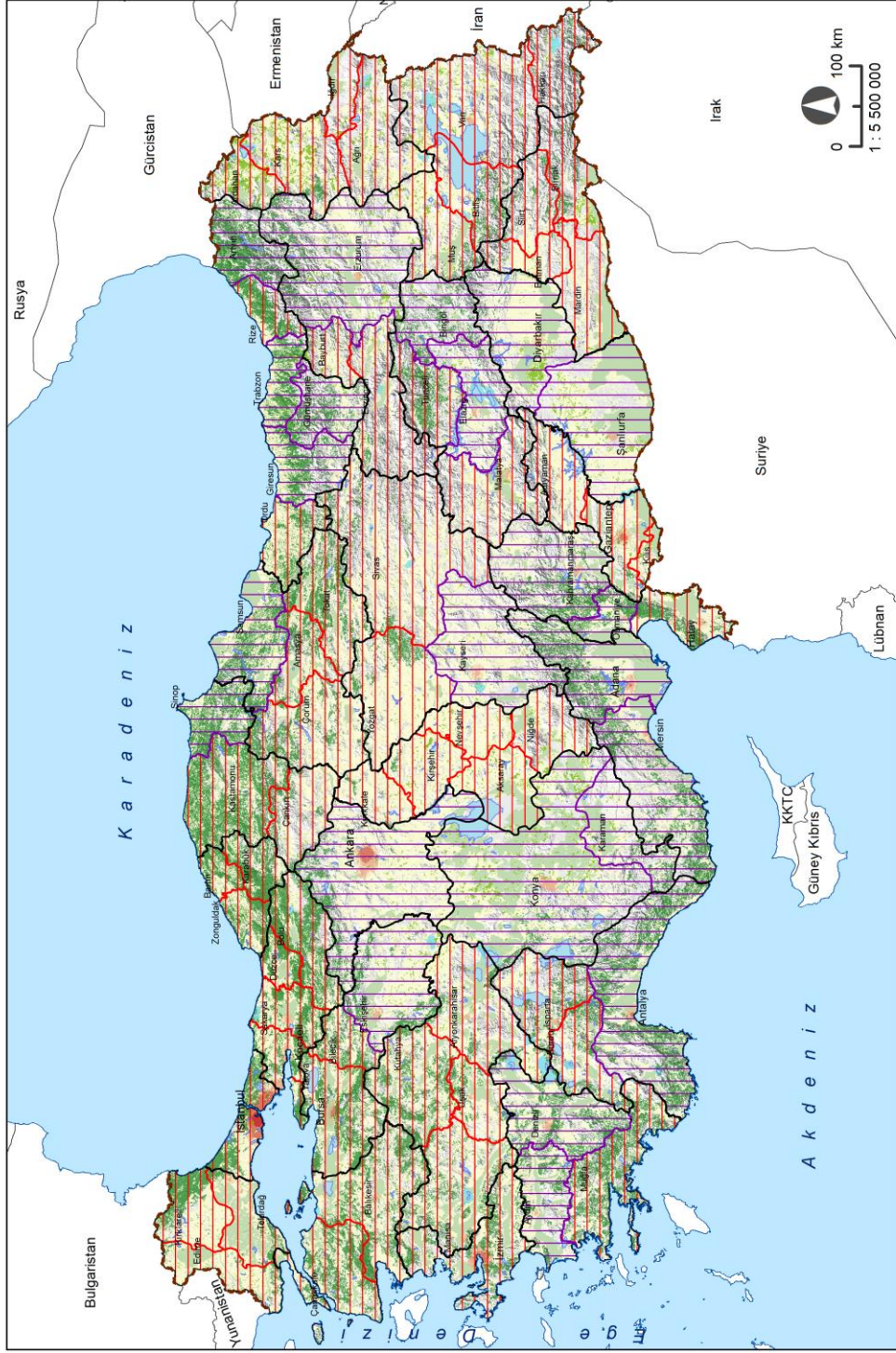
12.04.a Karbon piyasası ve emisyon ticaretine yönelik uluslararası parametreler ve diğer konulara yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.

12.04.b Karbon piyasası ve emisyon ticaretine yönelik ülke düzeyinde politika geliştirilecektir.

12.04.c Emisyon ticaretine yönelik politikaların mevcut ve planlanan iklim politikaları ile uyumluluğu sağlanacaktır.

12.04.ç Emisyon ticaretine tabii emisyon kaynağı sektörler izleme ve değerlendirme sürecinde dahil edilecektir.

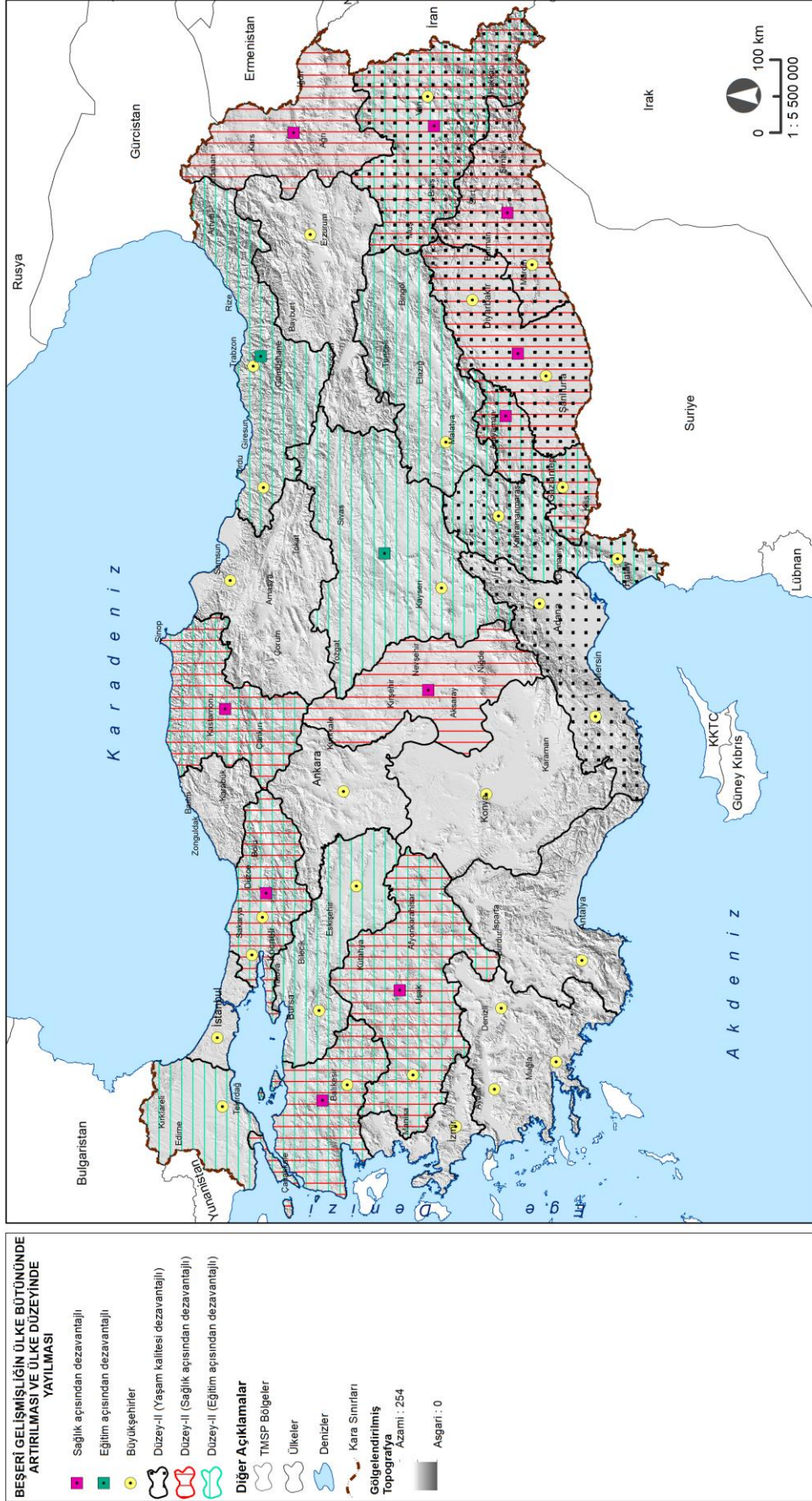
12.04.d Emisyon ticaretinden sorumlu kurum ve kuruluşların kurumsal yönetim şeması oluşturulacaktır.

Şekil 26: SH – 12 Analitik Harita

Stratejik Hedef 13: Beşerî gelişmişliğin ülke bütününde artırılması ve ülke düzeyinde yayılması

Strateji	Eylem
Strateji 13.01 Tüm yerleşimlerde adil ve eşitlikçi bir biçimde; kapsayıcılığı gözeterek ve kimseyi geride bırakmadan, başta eğitim ve sağlık olmak üzere olanakların ve yapabilirliklerin artırılması	13.01.a Eğitim ve sağlık gibi ihtiyaçların adil, eşitlikçi ve kapsayıcı bir biçimde artırılması ulusal politikalarla ele alınacaktır
Strateji 13.02 Mekânsal planlama, gelişme ve yerleşmelere ilişkin karar alma süreçlerinde tüm kesimlerin adil ve eşit şartlarda katılımının sağlanması	13.02.a Karar alma süreçlerinde katılımın sağlanması konusunda ilgili aktörler arasında kurumsal yapı belirlenecektir ve yönetim şeması oluşturulacaktır
Strateji 13.03 Bireylerin dijital dönüşüm süreçlerine adaptasyon kapasitelerinin artırılması	13.03.a Bireylerin dijital dönüşüme uyumlarının artırılması (dijital okur-yazarlık) ve herkese eşitçe erişimi konusu ulusal politika kapsamında ele alınacaktır 13.03.b Bireylerin dijital dönüşüm süreçlerinde, ilgili aktörler arasında kurumsal yapı belirlenecektir ve yönetim şeması oluşturulacaktır

Şekil 27: SH – 13 Analitik Harita

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Eylem
Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	14.01.a Yerleşim içi ve yerleşmeler arası erişilebilirliğin artmasına yönelik hususlar ulusal politika kapsamında ele alınacaktır
	14.01.b Yaya ve bisiklet ulaşımının yaygınlaştırılması için il bazında bu türlere yönelik ana planlar hazırlanacaktır ve gerekli altyapı sağlanacaktır
	14.01.c Teknolojik gelişmelere ve plan kararlarına bağlı olarak çevreye duyarlı ulaşım alternatifleri geliştirilecektir
	14.01.ç Büyük ölçekli ulaşım yatırımlarının bölge üzerindeki ortaya çıkacak sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri araştırılacaktır ve sonuçları dikkate alınacaktır
	14.01.d Yerleşim içi ulaşımında farklı ulaşım türleri arasında entegrasyon sağlanacaktır
	14.01.e Kent merkezlerindeki otopark ihtiyacını ve kent merkezlerine yapılan özel otomobil yolculuklarını azaltmak için, bireylerin talep ve tercihleri incelenerek düzenlemeler (park-et-devam-et tesisleri planlanması, fiyatlandırma, vb.) yapılacaktır
14.01.f Büyük ölçekli ulaşım yatırımlarının iklim değişikliği, afet riski, doğal öneme sahip alanlar ve kültürel miras açısından olası etkileri belirlenecektir ve bu sonuçlar dikkate alınacaktır	
Strateji 14.02 Demiryolu ve denizyolu ulaşımı başta olmak üzere, tüm ulaşım türlerine ait ulaşım ağlarının ülke, bölgeler ve yerleşmeler düzeyinde bütünlüklü ve rasyonel bir yaklaşımla çevreye duyarlı olarak güçlendirilmesi ve erişilebilirliğin artırılması	14.02.a Tüm ülkede merkezlerine demiryolu bağlantısı sağlanan il sayısı artırılacaktır
	14.02.b Kent içi ve kentler arası ulaşım sistemleri ağı ve çeşitliliği sürdürülebilirlik ilkeleri dikkate alınarak artırılacaktır
	14.02.c Tüm ülkede liman kapasitesi ve tersane sayısı artırılacaktır ve limanların diğer ulaşım türleri (karayolu, demiryolu, vb.) ile bağlantısı sağlanacaktır
	14.02.ç Kıyı kentlerinde yerleşim içi ve yerleşmeler arası deniz ulaşımı yaygınlaştırılacaktır ve diğer ulaşım türleri ile entegrasyon sağlanacaktır
Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	14.03.a Lojistik sistemlerin geliştirilmesine yönelik hususlar ulusal ve uluslararası politikalar kapsamında ele alınacaktır
	14.03.b Kentlerde yük hareketlerini Türkiye Ulaştırma ve Lojistik Ana Master Planına uygun olarak düzenleyecek toplama/dağıtım merkezleri oluşturulacaktır
	14.03.c Bölgeler içerisinde seçilen ve/veya Türkiye

Lojistik Master Planı'nda belirtilen illerde lojistik merkezleri kurulacaktır

14.03.ç Lojistik merkezlerin işlevlerini yerine getirmesinde ikincil tesis durumunda olan lojistik köyler ve lojistik parklar kurulacaktır

14.03.d Doğu bölgesinde entegre ulaşım sistemleri geliştirilecektir ve ulaşımın lojistik merkezler ile bağlantısı sağlanacaktır

14.03.e Sanayi bölgeleri, lojistik merkezler, köyler ve parklar birden fazla ulaşım türü ile entegre edilecektir

14.03.f Başta sanayi alanları olmak üzere, önemli yük merkezlerine hizmet edecek iltisak hatları ve lojistik merkezlerin tamamlanması ile yük taşımacılığında demiryolunun payı artırılabilecektir

Strateji 14.04 Lojistik alan planlaması göz önünde bulundurularak, sanayi bölgelerinin ulaşımının geliştirilmesi ve erişilebilirliğinin artırılması

14.04.a Başta OSB ve endüstri bölgeleri olmak üzere sanayinin lojistik ihtiyaçları tespit edilerek karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu ihtiyaçları belirlenerek Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın hazırladığı Ulusal Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı'na göre lojistik alanlar tespit edilecektir

14.04.b Sanayi odağı olarak ulusal planlarda belirlenmiş yerleşimlerin çevrelerindeki kentlerle ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir ve lojistik planlaması yapılacaktır

14.04.c Demiryolu yatırımlarında sanayi bölgelerine odaklanılacak, uygun yer ve ölçekte denizyolu altyapıları geliştirilecek, sanayi üretim süreçlerinde türler arası (inter-modal) taşımacılık yaygınlaştırılacak ve lojistik maliyetlerin azaltılması yoluyla verimlilik ve rekabetçilik artırılabilecektir

Stratejik Hedef 15: Hava kalitesinin iyileştirilmesi

Strateji	Eylem
Strateji 15.01 Ulusal ve uluslararası politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu tüm ülkede hava kalitesinin iyileştirilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması	<p>15.01.a Hava kalitesinin iyileştirilmesi ulusal politikalarla ele alınacaktır.</p> <p>15.01.b Hava kalitesinin değişimi izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.</p> <p>15.01.c Hava kalitesinin korunması amacıyla rüzgâr ve hava akımını etkileyecek bölge ve koridorlar belirlenecektir.</p> <p>15.01.ç Hava kalitesi ölçüm istasyonlarının sayısı artırılacaktır.</p> <p>15.01.d Hava kalitesini etkileyen parametreler izleme ve değerlendirme sürecine dahil edilecektir.</p> <p>15.01.e Hava kalitesini etkileyen parametrelerin sınır değerleri periyodik sürelerde belirlenerek güncellenecektir.</p>

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının

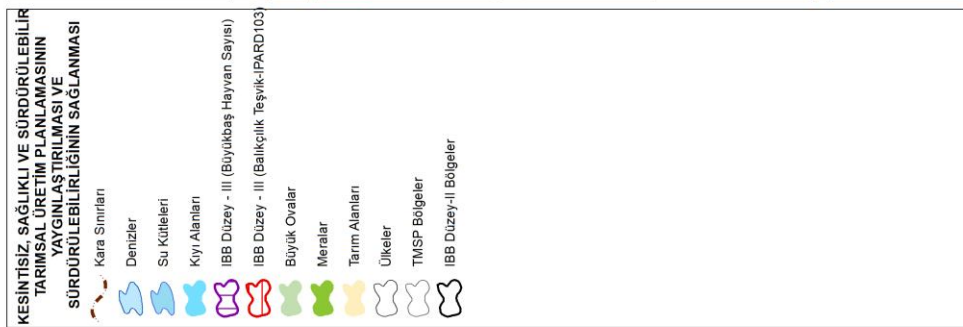
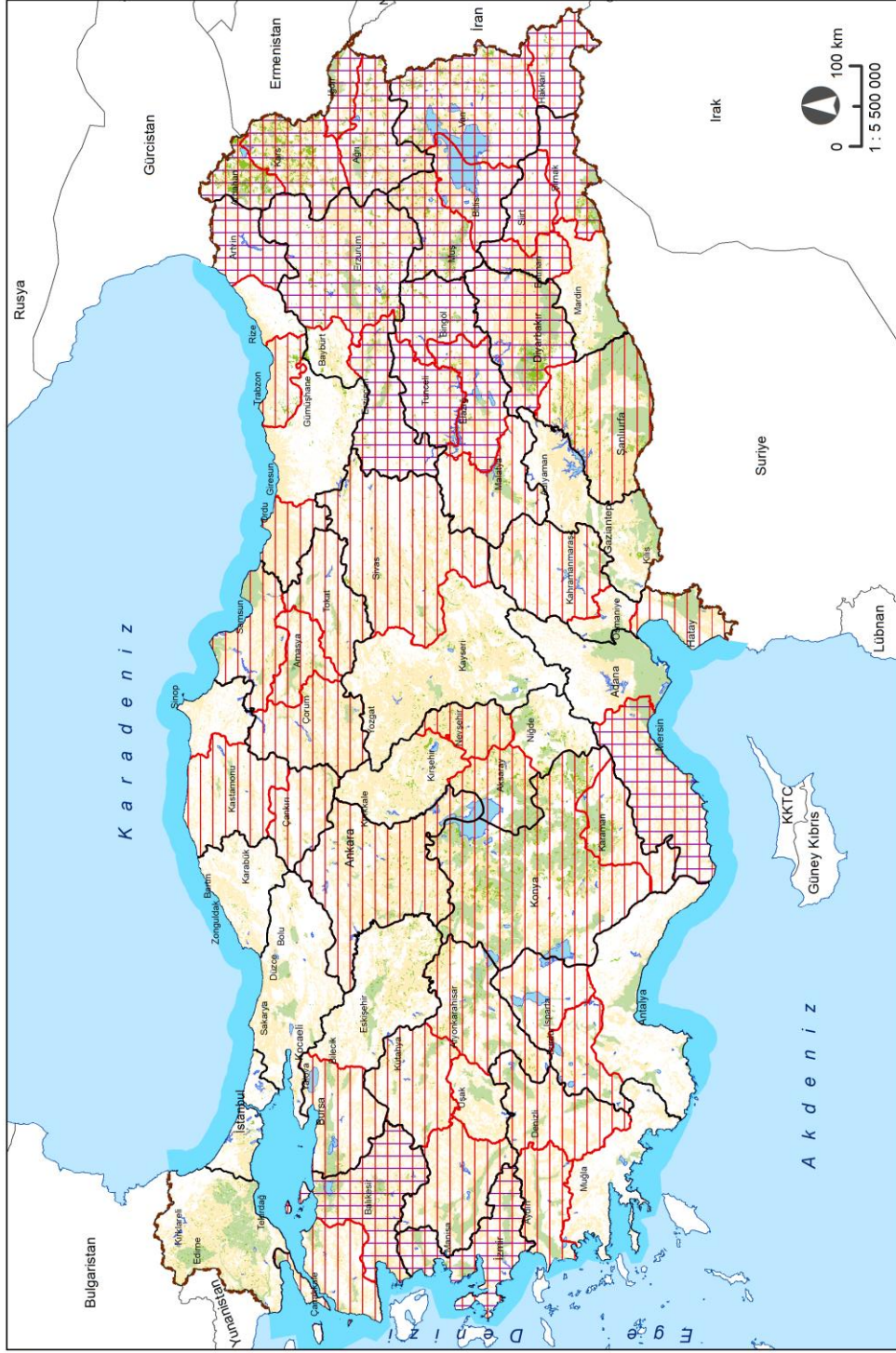
yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Eylem
Strateji 16.01 Tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini temin etmek üzere iklim değişikliğine uyumlu tarımsal arazi yönetimi ve tarımsal üretim planlamasının gerçekleştirilmesi	16.01.a İklim değişikliğine uyumlu tarımsal üretim / arazi yönetimi hususlarına yönelik konuların mevzuata ekleme çalışmaları yürütülecektir. 16.01.b İklim değişikliğine uyumlu tarımsal üretim/arazi yönetimi ulusal politikalarla ele alınacaktır. 16.01.c Türkiye genelinde “1/25.000 ölçekli Arazi Kullanım Planlaması ve 1/5.000 ölçekli tarımsal arazi kullanım projesi” çalışması tamamlanacaktır.
Strateji 16.02 Tarımsal üretimin değişen çevresel, sosyal ve ekonomik koşullardan olumsuz etkilenmesini önlemek üzere dinamik bir tarım politikasının uygulanması	16.02.a Tarımsal üretimin değişen koşullara karşı sürdürülebilirliğini sağlamak için dinamik tarım politikası ulusal politikalarla ele alınacaktır. 16.02.b Alternatif ürün desenleri ve iklim değişikliğine duyarlı türlerin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge faaliyetleri yürütülecek/tamamlanacaktır.
Strateji 16.03 Büyük ovaların koruma altına alınması ve tarımsal mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması	16.03.a Büyük ovaların sürdürülebilirliği ve korunmasına yönelik konuların mevzuatında korumacı yönde iyileştirmeler yapılacaktır. 16.03.b Büyük ovalardan ve tarımsal miras alanlarından sorumlu kurum ve kuruluşların kurumsal yönetim şeması oluşturulacaktır. 16.03.c Büyük ova belirleme çalışmaları tamamlanacaktır. 16.03.d Büyük ovaların değişimi izlenecek ve değerlendirilecektir.
Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	16.04.a Temel gıda kaynakları arasında hayvancılık ve balıkçılığın payının artırılması ulusal politikalarla ele alınacaktır. 16.04.b Temel gıda kaynağı içinde tüm ürünlerin payı izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir. 16.04.c Meraların ıslah çalışmaları hızlandırılarak tamamlanacaktır. 16.04.ç Potansiyel su ürünleri yetiştiricilik alanları belirlenecektir. 16.04.d Küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. 16.04.e Kıyı balıkçılığının artırılması ve avlanma usulleri mevzuatında balık popülasyon ev çeşidinin artırılması yönünde düzenleme yapılacaktır. 16.04.f Meraların amaç dışı kullanımının önüne geçilecektir.
Strateji 16.05 Su paydaşı olan sektörler ve havza su	16.05.a Tarımsal arazi kullanım planlaması ve arazi

yönetim planları ile bütünleşik tarımsal arazi kullanım planlamasının oluşturulması

yönetimi için temel toprak haritaları oluşturulacaktır.

16.05.b Havza su yönetim planları ve havza su paydaşlarını dikkate alan tarımsal arazi kullanım planları için mevzuat geliştirilecektir.

Şekil 28: SH – 16 Analitik Harita

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Eylem
Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının azaltılması yönünde, öncelikle ülkede göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	17.01.a Göç hareketleri ulusal politika kapsamında ele alınacaktır
	17.01.b Dış göç hareketleri üst ölçekli göç politikalarına dahil edilerek geliştirilecektir
	17.01.c Göç yönetimi konusunda ilgili tüm aktörler belirlenecektir, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacaktır ve yönetim şeması oluşturulacaktır
	17.01.ç Özellikle dış göçle gelen nüfusun belirli bölgelerde/illerde yoğunlaşmasının önüne geçilecektir, iç ve dış göçle gelen tüm göçmenlerin kentsel uyumu sağlanacaktır ve kentin sunduğu imkânlardan yararlanabilme düzeyleri artırılabilecektir
	17.01.d Yoğun göç veren yerlerde, göçün özelliklerine ilişkin mekânsal ve toplumsal araştırmalar yapılacaktır, stratejilerin geliştirilmesi teşvik edilecektir
	17.01.e Göç veren yerleşimlerde altyapının iyileştirilmesi, yaşam kalitesinin ve istihdamın artırılmasına yönelik mekânsal kararlar alınacaktır
	17.01.f Göç veren yerleşimlerde özellikle yerel unsurlar değerlendirilerek, ekonomik çeşitlilik artırılacaktır
	17.01.g Göç alan yerleşimlerde, konut üretimi artırılacaktır, altyapı iyileştirilecektir ve yaşam kalitesi artırılacaktır
17.01.h Göç alan yerleşimlerde, göçün kent içi hareketliliği, konut, arsa ve kira piyasasına olan etkisi izlenecektir ve değerlendirilecektir	
Strateji 17.02 Göç hareketlerini izleme ve değerlendirme için veri altyapısının geliştirilerek ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdümün sağlanması, üst ölçekli mekânsal göç politikalarının geliştirilmesi	17.02.a GöçNet veri tabanı güncel tutulacak ve tüm kurumlarla entegrasyonu sağlanarak kullanımı yaygınlaştırılacaktır
	17.02.b Göç yönetimi konusunda ilgili kuruluşlar arasında yönetim şeması oluşturulacaktır
	17.02.c Özellikle dış göç hareketlerine ilişkin çalışma ve uygulamaların yürütüleceği bir göç merkezi kurulacaktır, ayrıca bölgelerin, illerin göç haritaları hazırlanacaktır
Strateji 17.03 Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak amacıyla üreticinin kentten kıra göçünün mekânsal ve sosyo-ekonomik politikalarla desteklenmesi	17.03.a Kentten kıra göç konusu ulusal politikalarla ele alınacaktır
	17.03.b Tersine göç teşvik edilecektir
	17.03.c Kırsal alanda eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler gibi kamu hizmetlerine erişim, bilgi ve

iletişim altyapısı güçlendirilecektir

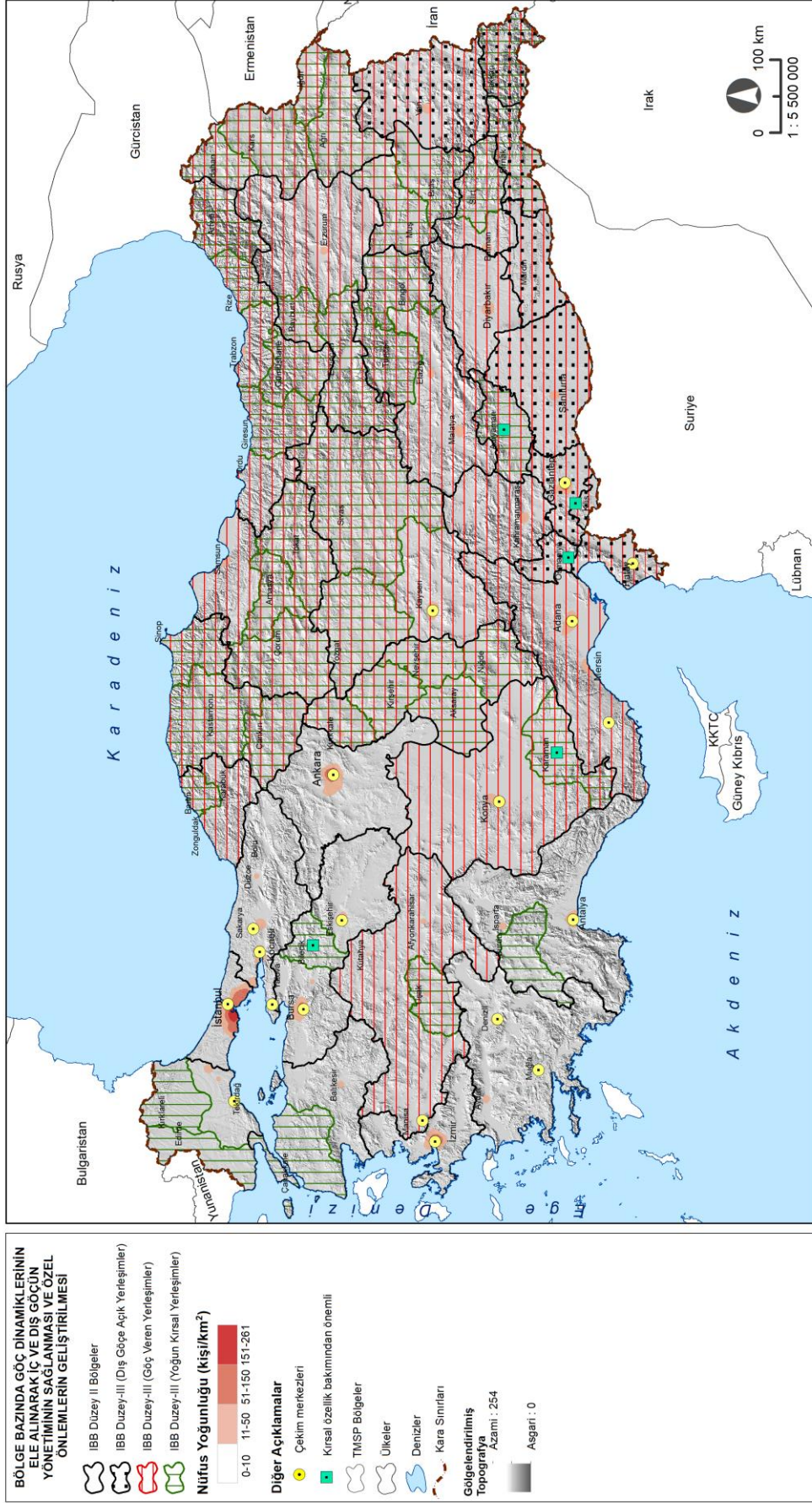
17.03.ç Kent tüketicisi ile kırsalda özellikle küçük ölçekli üretici arasındaki ilişki güçlendirilecektir

17.03.d Yeni yaşam biçimleri ile kentten yoğun göç alan kırsal alanlarda süreli ve sürekli göçün etkileri kontrol altına alınacaktır, orman ve DÖSA' daki baskı önlenecektir

Strateji 17.04 Nüfus hareketlerine yol açacak mekânsal kararların bölgesel denge kapsamında göç yönetim planları ile uyumlu olarak alınması

17.04.a Ulusal göç politikası kapsamında bölgelerde nüfus hareketlerini dengeleyecek göç yönetim planlarının oluşturulması teşvik edilecektir

17.04.b Mekânsal planlarda yer alan kararlar, bu kararlar doğrultusunda belirlenen nüfus projeksiyonları & hedefleri ve göç yönetim politikaları arasında uyum kapsamında ilgili kuruluşlar arası yönetişim şeması oluşturulacaktır

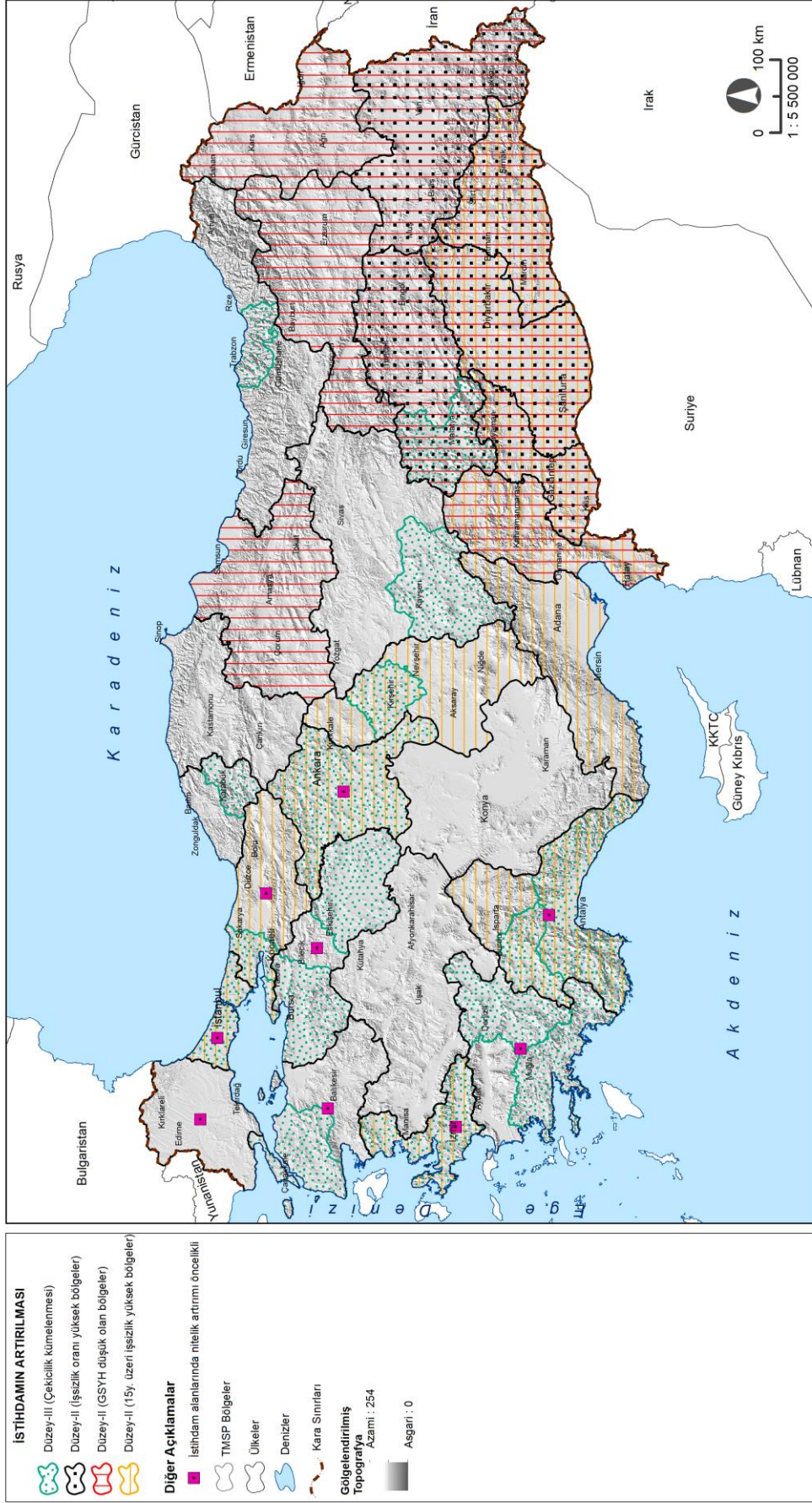
Şekil 29: SH – 17 Analitik Harita

Stratejik Hedef 18: Toplumsal sürdürülebilirliğin sağlanması

Strateji	Eylem
Strateji 18.01 Yeni gelişim ve dönüşüm bölgelerinde toplumsal ve mekânsal kültürel kimliğin devam ettirilmesi ile sosyal altyapı alanlarının iyileştirilmesi ve kültürel kimliğin korunması	<p>18.01.a Mekânsal kültürel kimliğin devam ettirilmesi ve sosyal kapitalin korunmasına yönelik konular mevzuata eklenecektir</p> <p>18.01.b Mekânsal kültürel kimliğin devam ettirilmesi ve sosyal kapitalin korunmasına yönelik tüm aktörler belirlenecektir, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır</p> <p>18.01.c Nüfusun farklılaşan demografik ve gelir yapısı göz önünde bulundurularak, konut üretiminde alternatifler sunulacaktır</p> <p>18.01.ç Sosyal ve kültürel donatı alanları nitelik ve nicelik açısından geliştirilecektir</p>
Strateji 18.02 Başta kentsel alanlar olmak üzere, toplumsal sürdürülebilirlik için sağlıklı sosyal çevrelerin oluşturulması; aidiyet bağının kurulması ve geliştirilmesi ve bireyler arasındaki etkileşimin artırılması	<p>18.02.a Toplumsal sürdürülebilirlik kapsamında bireyler arası etkileşim ve entegrasyon artırılabilecektir, aidiyet bağları güçlendirilecektir, bu da kamusal alanları destekleyecek politikalarla ele alınacaktır</p>

Stratejik Hedef 19: İstihdamın artırılması

Strateji	Eylem
Strateji 19.01 İstihdamda bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi, olanakların artırılarak, istihdam fırsatlarının bölgeler arasında dengeli bir biçimde dağıtılması	19.01.a Bölgelerin kendi özgü değerleri ve iç potansiyellerini dikkate alan yeni istihdam alanları (teknolojiye dayalı vb.) oluşturulacaktır ve sektörel çeşitlilik sağlanacaktır 19.01.b Bölgede öne çıkan sektörlerle yönelik araştırmalar ve strateji çalışmaları yapılacaktır
Strateji 19.02 İşsizliğin ve kırılgan istihdamın azaltılması, kayıt dışı istihdamın önlenmesi	19.02.a Kırılgan nüfusun ve kayıt dışı istihdamın niteliği, mekânsal dağılımı gözetilerek, işgücüne katılım oranlarını artıracak politikalar geliştirilecektir
Strateji 19.03 İstihdam ve çalışma hayatı alanında, istihdamın ve işgücü niteliğinin artırılması, yeni ve nitelikli istihdam alanlarının yaratılması, dezavantajlı ve kırılgan grupların öncelikli olarak işgücüne katılımının sağlanması ve işyerlerinin fiziksel erişilebilirliğinin artırılması	19.03.a İstihdam ve işgücü niteliği artırırken, dezavantajlı ve kırılgan grupların (kadın, genç, engelli vb.) öncelikli olarak işgücüne katılımı artırılacaktır ve işyerine erişilebilirliğin kolaylaştırılmasına yönelik ulusal politikalar geliştirilecektir
Strateji 19.04 Ülke bütününde bölgesel öncelikler ve yerel potansiyeller göz önüne alınarak işgücünün niteliğinin ve niceliğinin artırılması ve ülke genelinde dengeli dağılımının sağlanması	19.04.a Ülke genelinde mesleki ve teknolojik eğitimin yaygınlaştırılması ile istihdam edilecek personelin niteliği ve niceliği artırılacaktır 19.04.b Potansiyel işgücünü dikkate alarak, il ve bölgelere göre öne çıkan sektörler belirlenecektir

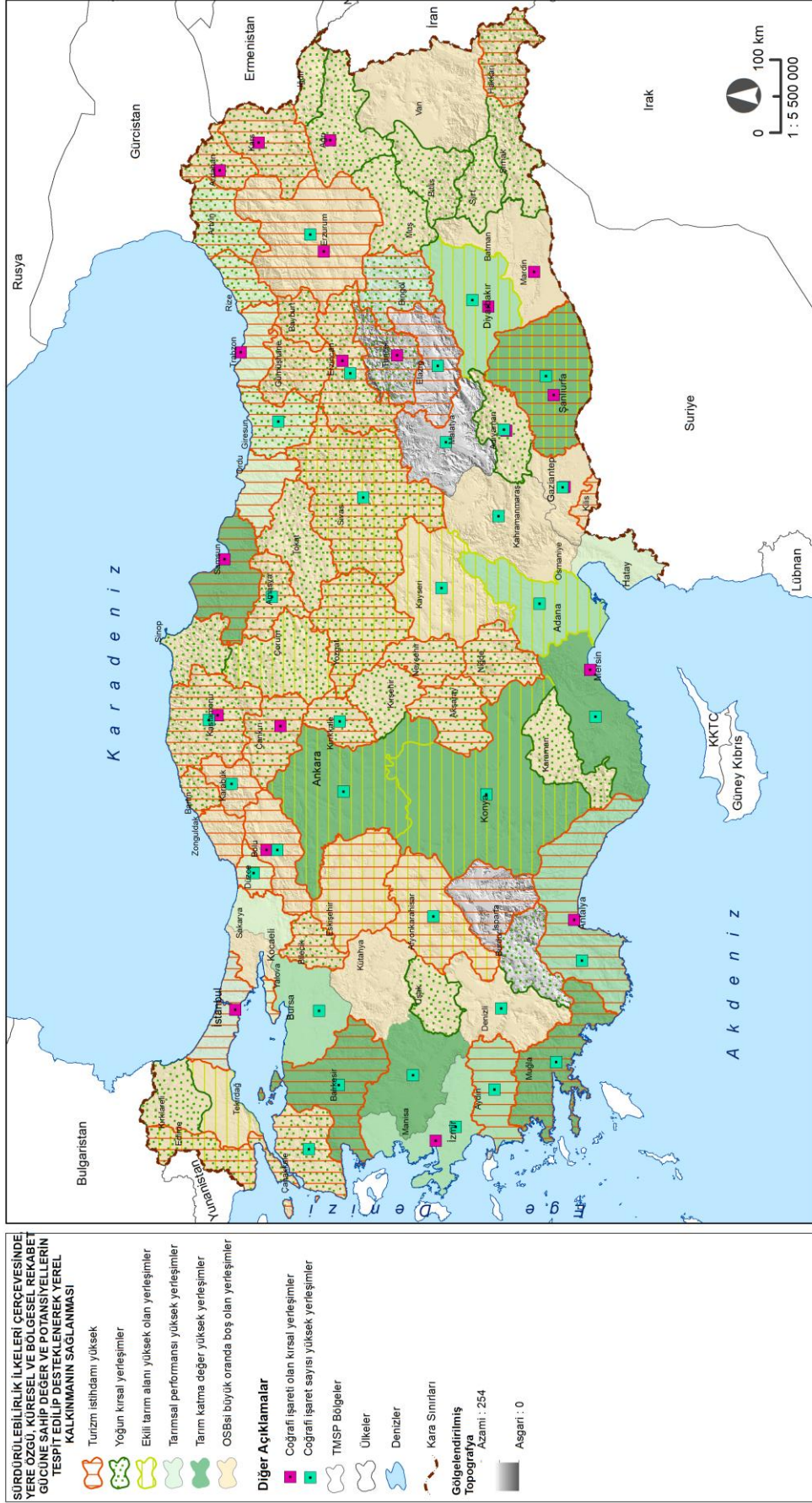
Şekil 30: SH – 19 Analitik Harita

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Eylem
Strateji 20.01 Kırsal kalkınma ve tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini temin etmek için çiftçinin kârlı üretim yapmasına destek olunması ve bu doğrultuda agro-turizm gibi çok fonksiyonlu/sektörlü tarım uygulamalarının geliştirilmesi	<p>20.01.a İlgili mevzuatın oluşturulacak ve/veya mevcut mevzuat kapsamında değişiklik yapılacaktır.</p> <p>20.01.b Agro-turizm, eko turizm, yayla turizmi, gastronomi turizmi ve doğa turizmi açısından zengin bir potansiyele sahip olan bölgeler belirlenecek ve bu gibi alternatif gelir kaynakları çiftçilere ve ilgili paydaşlara tanıtılacaktır.</p> <p>20.01.c Tarımsal üretim çeşitlendirilecek ve diğer ekonomik faaliyetler ile desteklenecektir.</p> <p>20.01.ç Tarımsal üretimde yenilenebilir enerji kaynakları ve teknolojik araçların kullanılmasının teşvik edilerek alternatif enerji uygulamaları ve verimlilik artırıcı uygulamalar geliştirilecektir.</p> <p>20.01.d Tarım ve kırsal kalkınma paydaşlarının koordinasyonunun sağlanması için ortak yapılar oluşturulacaktır.</p>
Strateji 20.02 Başta turizm sektörü olmak üzere hizmet sektöründe yerel kaynakların sunduğu potansiyellerin ve çeşitliliğin koruma ve kullanma dengesi gözetilerek değerlendirilmesi	<p>20.02.a Bölgelerin turizm yönünde sunduğu potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri Türkiye Açık Veri Merkezi'ne dahil edilecektir.</p> <p>20.02.b Yöresel özellik taşıyan ürünlerin kırsal turizm için katma değer yaratacak şekilde kullanılmasına yönelik çalışmalar geliştirilecektir. (bağ rotası, zeytin rotası, zeytinyağı müzesi vb.)</p> <p>20.02.c Kırsal turizm için rekreasyon faaliyetleri geliştirilecektir.</p>
Strateji 20.03 Kırsal üretim ve üreticinin yerinde sürekliliğinin sağlanması amacıyla, kırsal altyapı hizmetlerinin ve sosyo-kültürel imkânların geliştirilmesi	<p>20.03.a Tarım ve gıda sektöründe gençlerin ve kadınların katılımının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p> <p>20.03.b Dezavantajlı alanlarda değer zinciri yaratılması ve doğal kaynak yönetimi yoluyla ekonomik çeşitliliği destekleyerek kırsal yoksulluk azaltılacaktır.</p>
Strateji 20.04 Tarım sektöründe küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip kaynakların ve potansiyellerin tespit edilmesi ve pazarlama süreçlerinin geliştirilmesi, coğrafi işaretleme ve markalaşmanın desteklenmesi	<p>20.04.a Tarımsal rekabeti artıracak ve coğrafi işaretleme ve markalaşmayı destekleyecek potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri Türkiye Açık Veri Merkezi'ne dahil edilecektir.</p> <p>20.04.b İlgili mevzuat oluşturulacak ve/veya mevcut mevzuat kapsamında değişiklik yapılacaktır.</p> <p>20.04.c Yöresel özellik taşıyan ürünlerin iklimsel ve topoğrafik koşullarla incelenmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p> <p>20.04.ç Yöresel özellik taşıyan ürünlerin coğrafi işaret standardizasyonu belirlenecek ve coğrafi işaretleme</p>

faaliyetleri desteklenecektir.

20.04.d. Tarımsal üretim planlaması yapılacak,
tarımsal lojistik alanları ve Tarımsal İhtisas OSB'leri
yaygınlaştırılacaktır.

Şekil 31: SH – 20 Analitik Harita

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Eylem
Strateji 21.01 Uluslararası ve ulusal yatırımları çekebilecek çekim odaklarında planlı sanayi alanlarının artırılması	21.01.a Uluslararası doğrudan yatırımlar başta olmak üzere farklı yatırımlara olanak sağlayan ulaşım, istihdam, pazar ilişkileri yönüyle yatırıma uygun bölgeler Türkiye Sanayi Envanteri esas alınarak tespit edilecektir.
Strateji 21.02 Özel sektörün yatırım yapmasını teşvik edebilmek için, kamu yatırımları yaparak fiziki ve beşeri sermayenin geliştirilmesi	21.02.a Öncelikli sektörler başta olmak üzere kamu arazilerinin bu tür yatırımlar için tahsisine yönelik çalışmalar yapılacaktır. 21.02.b Sanayi bölgelerinin altyapısı geliştirilecek, bu bölgelerle birlikte ulaşım ve lojistik altyapısı ve Ar-Ge alanları planlanacaktır. 21.02.c İmalat sanayii merkezli sanayi politikaları uygulanarak büyük ölçekli yatırımlara ve teknoloji yoğun sektörlere öncelik verilecek ve değer zincirinin tüm halkalarına yönelik nitelikli işgücü ihtiyacı karşılanacaktır. 21.02.ç Talep edilmesi halinde ihtisas OSB'lerinin yerlerinin belirlenmesi için fizibilite raporları hazırlanacak ve başta otomotiv sektörü olmak üzere ihtisas OSB'lerinin sayısı artırılacaktır.
Strateji 21.03 Potansiyeller doğrultusunda yeni imalat alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenmesi	21.03.a İlgili mevzuatın oluşturulacak ve/veya mevcut mevzuat kapsamında değişiklik yapılacaktır. 21.03.b Ülke genelinde verimli ve katma değeri yüksek planlı sanayi alanları artırılacaktır. 21.03.c Politikaların hayata geçirilmesinde kurumlar arası eşgüdüm ve üst düzey sahiplik temin edilecektir. 21.03.ç İmalat sanayiinde ölçek ekonomisine uygun bir üretim yapısı ve ekosistemi oluşturulacak, kentsel alanlar içerisinde kalan ve üretim kapasitesini artırmak için alansal olarak gelişme imkânı bulunmayan küçük ve orta ölçekli işletmelerin, gelişme ihtiyacının karşılanmasına yönelik gerekli önlemler alınacaktır. 21.03.d Sanayi alanına dönüşmeye uygun yerler yatırım alanı olarak ayrılacak, yan sanayi için uygun alanlar belirlenecektir. 21.03.e Mekânsal planlarda bölgesel veriler (iklim ve su verileri, istihdam sayıları, kadın iş gücü, vb.), sektör gerekleri (ileri teknoloji, çalışan niteliği ve mekânsal

Strateji 21.04 İstihdam ve katma değer yaratan sanayi bölgelerinde üretimin, kapasitenin ve çeşitliliğin sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde artırılarak ihracatın güçlendirilmesi

ihtiyaçları, ulaşım ve lojistik vb.) dikkate alınarak Sanayi Sektör Bölgelemesi yapılacak; yeni sanayi alanları afet riski bakımından güvenli bölgelerde ayrılacaktır.

21.04.a Türkiye Sanayi Alanları Envanteri çıkarılacak ve güncel tutulacaktır.

21.04.b Üreticiler arasında temiz üretim uygulamaları yaygınlaştırılacak ve üreticilerin yeşil tedarik zinciri gibi çevre dostu platformlara entegrasyonu desteklenecektir.

21.04.c Planlama, yatırım ve teşvik politikaları aracılığıyla sanayi yatırımları altyapısı hazır, çevresel tedbirleri bulunan uygun planlı sanayi bölgelerine yönlendirilecektir.

21.04.ç Sürdürülebilir gelişme ve kaynakların doğru ve etkin kullanımı için yeni sanayi yatırımları öncelikle mevcut planlı boş sanayi alanlarına ve OSB'lere yönlendirilecektir.

Strateji 21.05 Bölgesel rekabetçiliğin sağlanması açısından turizm değerlerinin sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde geliştirilmesi

21.05.a Alternatif turizm türlerinin ve turizm gelişim temalarının (agro-turizm, kırsal turizm, eko turizm vb.) bütüncül ve sürdürülebilir şekilde ele alınması amacıyla turizm destinasyonları oluşturulacak ve bu alanlarda destinasyon yönetimi modeli geliştirilecektir.

21.05.b Sosyo-mekânsal ihtiyaçlar ve potansiyeller doğrultusunda büyük ölçekli turizm yatırım alanları sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenecektir.

3.2. Türkiye MSP Eylem Planı ve İzleme Değerlendirme Süreci

Türkiye MSP Eylem Planı çalışmaları 2019 yılında başlayan Türkiye MSP I. Aşama çalışmalarını takiben, Eylem planı aşamasında gerçekleştirilecek paydaş toplantılarında sonuçlandırılacaktır.

Her bir eylemin 2053 yılına kadar olan süreçte ne zaman başlayacağı ve biteceği aylık olarak belirlenmiştir. Plan başlangıç tarihi Ocak 2023 olarak kabul edilmiştir. Bu aşamada, plan süresi 30 yıl, 360 ay kabul edilmiştir. Yakın Vade 2025; Kısa Vade 2030; Orta Vade 2035; Uzun Vade ise 2053 yılını hedeflemektedir.

Her bir eylemin gerçekleştirilmesi için ilgili kurum ve kuruluşlar yönetim şemaları bağlamında belirlenmiş olup, mutlak işbirliği ve eşgüdüm sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda her eylem beraberinde ilgili olduğu strateji ve kurumlarla ilişkilendirilmiştir. Buna ek olarak eylemi gerçekleştirecek ve finanse edecek esas kurumlara da yer verilmiştir.

Her bir eylem, bir eylem kartında, bağlı olduğu stratejik hedef ve stratejisi, adı, türü, yeri, vadesi, performans göstergeleri, performans hedef değeri, izleme sıklığı, sorumlu kurulu, denetleyici kuruluş, ilişkili kuruluş, açıklaması, uygulama araçları, finansman ihtiyacı ve olası riskleri içermektedir.

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.01 Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların ülke ve bölge düzeyinde tanımlanarak ve coğrafi (sayısal) envanteri oluşturularak belirlenmesi
----------	--

Eylem	01.01.a DÖSA Envanteri ve veri tabanı oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Planlanan zaman içerisinde envanterin bitirilme oranı	Koruma altına alınan ve veri tabanına girilen DÖSA oranı (%100)	6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Belediyeler T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı STK'lar	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Doğal öneme sahip alanlar tespit edilecek ve ulusal ortak bir veri tabanına entegre edilecektir. ○ Mevcut koruma alanlarına yönelik veri tabanlarına entegrasyon sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Düzenli uydu görüntüleri alım sistemi (Sentinel) ve otomatik izleme sistemi (yazılım-yapay zekâ) ve donanım, Ortofotolar, Yer çalışmaları, veri tabanı, uzaktan erişim	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansal yetersizlikler ○ İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.01 Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların ülke ve bölge düzeyinde tanımlanarak ve coğrafi (sayısal) envanteri oluşturularak belirlenmesi	
Eylem	01.01.b DÖSA alanlarının tanımı ve belirlenmesine yönelik mevzuat çalışmaları yürütülecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
DÖSA üzerine baskıların azalması	Koruma altına alınan ve veri tabanına girilen DÖSA oranı (%100)	6 Ay
Tanımlanan DÖSA alanları miktarı (Ek 1)		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Belediyeler, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	○ Doğal öneme sahip alan tanımı ve belirleme süreçleri mevzuata eklenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○ İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.01 Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların ülke ve bölge düzeyinde tanımlanarak ve coğrafi (sayısal) envanteri oluşturularak belirlenmesi	
Eylem	01.01.c Sürdürülebilir Orman Yönetimi Kriter ve Gösterge Ulusal Seti ile Uygulamalarının İzlenmesi, Değerlendirilmesi, Raporlanması süreci geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Sürdürülebilir Orman Yönetimi doğrultusundaki gelişmeler ortaya konulacak ve karşılaşılabilecek sorunlar belirlenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	o

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.02 Doğal öneme sahip alanlarda kademeli koruma yaklaşımına dayalı zonların tanımlanması ve koruma/kullanma kararlarında bu zonların dikkate alınarak izleme ve kontrol süreçlerinin oluşturulması	
Eylem	01.02.a Korunan alanlarda kademeli koruma yaklaşımı mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
DÖSA üzerine baskıların azalması	Koruma altına alınan ve veri tabanına girilen DÖSA oranı (%100)	6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Devlet Su İşleri	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Ülkemiz koruma sistematığı içerisine DÖSA kavramı ve uluslararası anlaşmalarla tanımlanan alan tanımları dahil edilerek uygun sınır ve statü tanımlaması mevzuata eklenecektir.○ Kentleşme, sanayi, tarım dışı kullanımlar, turizm ve diğer sektörlerin baskısı altında bulunan DÖSA alanlarına yönelik kademeli ve bölgeleme tabanlı yaklaşım mevzuatla belirlenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.02 Doğal öneme sahip alanlarda kademeli koruma yaklaşımına dayalı zonların tanımlanması ve koruma/kullanma kararlarında bu zonların dikkate alınarak izleme ve kontrol süreçlerinin oluşturulması	
Eylem	01.02.b Doğal öneme sahip alanların sayısı, özellikleri, hassasiyet derecesi ve büyüklüğü izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yer gerçeği doğruluk analizleri	Yeşil doku ve/veya sulak alan genişlik ve oran ölçümleri istatistikleri ile izleme altına alınan DÖSA oranı (%100)	3 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Belediyeler T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	o Yıllık/Periyodik olarak DÖSA alanlarının artış/azalış durumuna yönelik tespitlerin izlenmesi yapılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Düzenli uydu görüntüleri alım sistemi (Sentinel) ve otomatik izleme sistemi (yazılım-yapay zekâ) ve donanım, Ortofotolar, Yer çalışmaları, veri tabanı, uzaktan erişim	Var	o İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.02 Doğal öneme sahip alanlarda kademeli koruma yaklaşımına dayalı zonların tanımlanması ve koruma/kullanma kararlarında bu zonların dikkate alınarak izleme ve kontrol süreçlerinin oluşturulması	
Eylem	01.02.c Doğal öneme sahip alanlar arasında ekolojik bağlantılılık geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	○ Doğal öneme sahip alanlar arası ekolojik bağlantılılığın ekosistem işlevleri ve bütünselliği kapsamında değerlendirilerek geliştirilecek, onarılacak ve rehabilite edilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○ İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.03 Doğal öneme sahip alanların sürdürülebilirliğinin ve korunmasının sağlanması için çevresel baskı yaratan tüm faaliyetlerin birlikte değerlendirilerek kurumlar arası iletişim ve iş birliğinin etkinleştirilmesi	
Eylem	01.03.a DÖSA'lardan sorumlu kurumlar ve etki eden sektörlerde kurumlar arası iş birliği ulusal politikalarda ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Doğal öneme sahip alanlar ve tarım arazilerinin bütünleşik arazi kullanım veya arazi yönetim planlarının yapılabilmesi ve çevre düzeni planlarına entegrasyonu	Bütünleşik arazi yönetim planlarının ulusal düzeyde yapılma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Ulusal düzeyde DÖSA alanları üzerinde etkisi bulunan kurum/kuruluşlar arası iş birliğine yönelik politika geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması Üst ölçekli mekânsal planlar	Yok	o İşbirliklerinin aksaması o Sektörler arası rekabet

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA)

tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.03 Doğal öneme sahip alanların sürdürülebilirliğinin ve korunmasının sağlanması için çevresel baskı yaratan tüm faaliyetlerin birlikte değerlendirilerek kurumlar arası iletişim ve iş birliğinin etkinleştirilmesi	
Eylem	01.03.b Doğal öneme sahip alanlara yönelik tüm aktörler belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapının çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o DÖSA alanları sürdürülebilirliği için mevzuatta belirlenen hususlara göre kurumsal yönetim şeması ortaya koyulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Var	o İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.03 Doğal öneme sahip alanların sürdürülebilirliğinin ve korunmasının sağlanması için çevresel baskı yaratan tüm faaliyetlerin birlikte değerlendirilerek kurumlar arası iletişim ve iş birliğinin etkinleştirilmesi	
Eylem	01.03.c Doğal öneme sahip alanların korunması amacıyla değişimleri izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
DÖSA'ların İzleme kapsamına alınma oranı	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı ve T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ DÖSA alanlarında çevresel baskı ve gelişme dinamiklerinin bütüncül bir şekilde değerlendirilerek etkiler izleme değerlendirme sürecine tabii tutulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Yok	<ul style="list-style-type: none"> ○ İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.04 Doğal öneme sahip alanlarda koruma kullanma dengesi gözetilerek bütünlük arazi yönetimi ve karar alma sistemlerinin oluşturulması, mekânsal planlama kapsamına mevzuatla da desteklenerek entegre edilmesi	
Eylem	01.04.a Bütünlük arazi yönetimi tanımı ve planlamaya entegrasyonu konuları mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bütünlük Arazi Yönetimi tanımı ve planlama sürecine dahil edilmesine yönelik konular mevzuata eklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Yok	<ul style="list-style-type: none"> ○ İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.04 Doğal öneme sahip alanlarda koruma kullanma dengesi gözetilerek bütünlük arazi yönetimi ve karar alma sistemlerinin oluşturulması, mekânsal planlama kapsamına mevzuatla da desteklenerek entegre edilmesi	
Eylem	01.04.b Orman ekosistem hizmetlerinin orman amenajman planlarına entegrasyonu sağlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Ekosistem servisi kapasitesi yüksek alanların oranı (Ek 2)		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sürdürülebilir orman yönetiminde ormanların, biyolojik ve teknik özellikleri ile ekolojik, ekonomik, sosyal, kültürel ve yönetsel boyutları bir ekosistem bütünlüğü içerisinde ele alınacak ve iklim değişikliği de dikkate alınarak bu ekosistem hizmetleri planlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.04 Doğal öneme sahip alanlarda koruma kullanma dengesi gözetilerek bütünlük arazi yönetimi ve karar alma sistemlerinin oluşturulması, mekânsal planlama kapsamına mevzuatla da desteklenerek entegre edilmesi	
Eylem	01.04.c Doğal öneme sahip alanlarda koruma kullanma dengesini gözeterek bütünlük arazi yönetimi planlaması ulusal düzeyde politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Korunan alan oranlarındaki artış, korunana alanlardaki baskının azalması	Koruma altına alınan alan oranlarında artış (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o DÖSA alanlarının planlanmasında bütünlük arazi yönetimine yönelik ulusal düzeyde politika geliştirilecektir. o Ulusal Toprak Veritabanı sonuçlarına uygun politika geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Var	<ul style="list-style-type: none"> o İklim değişikliği

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.04 Doğal öneme sahip alanlarda koruma kullanma dengesi gözetilerek bütünlüklük arazi yönetimi ve karar alma sistemlerinin oluşturulması, mekânsal planlama kapsamına mevzuatla da desteklenerek entegre edilmesi	
Eylem	01.04.d Doğal alanlara yönelik politika-envanter ile mekânsal karar destek araçları entegre edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Kısa
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ DÖSA alanlarının korunması için oluşturulacak envanter ve politikaların mekânsal karar destek sistemlerine entegrasyonu ile bu alanların koruma kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilirliği sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
Eylem	01.05.a Ekosistem servisleri tabanlı sürdürülebilir kullanıma yönelik konular mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Koruma alanlarındaki artış	Koruma altına alınan alan oranlarında artış (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı ve T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ DÖSA alanlarının ES tabanlı sürdürülebilir kullanımına yönelik konuların DÖSA ile ilgili mevzuat çalışmalarında ele alınacak ve eklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Yok	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere
----------	--

	doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
Eylem	01.05.b Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem servisleri bütünlüğünde korunması ve ekosistem tabanlı fonksiyonel planlama ile sürdürülebilir kullanımı ulusal düzeyde politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Koruma alanlarındaki artış	Koruma altına alınan alan oranlarında artış (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı ve T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	o DÖSA alanlarının ES tabanlı sürdürülebilir korunmasına yönelik ulusal düzeyde politika geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Yok	o İklim değişikliği

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde
----------	--

	korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
Eylem	01.05.c Endüstriyel plantasyonlar artırılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sektörün hammadde ihtiyacı gittikçe artan oranda bu plantasyonlardan karşılanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde
----------	--

	korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
Eylem	01.05.ç Orman yangınları ve zararlıları (biyotik, abiyotik) ile mücadele kapasitesi artırılabılır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yangın ile kaybedilen alan oranı		6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği vb. nedenlerle artması muhtemel bu zararlılar ile etkin mücadele çalışmaları yürütülecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere
----------	--

	doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
Eylem	01.05.d Orman kaynakları varlığının artırılması, mevcutların rehabilitasyonu sağlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Orman alanları yeni ağaçlandırma çalışmalarıyla artırılacak ve rehabilite gerektiren alanlara yönelik gerekli önlemler alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Orman yangınları

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
Eylem	01.05.e Orman ekosistem hizmetlerinin farklı iklim koşullarında devamlılığı sağlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İklim değişikliği açısından önemli ES alanları oranı (Ek 3, Ek 4)		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği ve etkilerine karşı orman ekosistem hizmetlerinin sürekliliği sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.05 Ormanlar, meralar ve tarım alanları başta olmak üzere doğal öneme sahip alanların ekosistem (servisleri) bütünlüğü içerisinde korunması, arazi tahribatının ve parçalanmalarının önlenmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	
Eylem	01.05.f Orman alanlarının kadastro tamamlanacak ve ihtilaflar çözülecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Orman kadastro bitirilecek, itirazlar değerlendirilecek ve 2/B uygulamalarının tamamlanıp 3402 sayılı Kanun'un Ek-4 maddesine göre kullanım kadastro tamamlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	<ul style="list-style-type: none"> o Sürecin yavaş ilerlemesi

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.06 Doğal varlık ve kaynakların yere özgü değerlerinin öne çıkarılması	
Eylem	01.06.a Yere özgü değerlerin öne çıkarılması ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Politikanın gerçekleştirilme oranı	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Coğrafi işaretli ürünler ve yerel değerlerin öne çıkarılmasına yönelik ülke düzeyinde politika geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.06 Doğal varlık ve kaynakların yere özgü değerlerinin öne çıkarılması	
Eylem	01.06.b Yere özgü değer tespitleri izleme değerlendirme sürecinde ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge, İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yere özgü doğal varlık ve kaynakların sayısının izlenmesi/değişimi	Değişim (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Coğrafi işaretli ürün sayısı ve yere özgü değerlerin kalite ve sayısı izleme ve değerlendirme sürecine dahil edilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.07 Kentsel gelişmenin kent çeperindeki doğal öneme sahip alanlara ilişkin hassasiyetleri dikkate alarak planlanması	
Eylem	01.07.a Doğal öneme sahip alanlardaki planlamaya yönelik konular mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Değişen mevzuat sayısı ve kapsamı	Tamamlanma oranı (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye)	Yerel Yönetimler (Belediye)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü)
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ DÖSA alanlarında yapılacak planlama çalışmalarına dair konular DÖSA ile ilgili mevzuat çalışmalarında ele alınarak eklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Yok	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.08 Doğal öneme sahip alanlara ilişkin hassasiyetleri dikkate alarak arz güvenliği, yerleştirme ve maden teknolojileri kullanımı ile maden altyapı sorunlarının giderilmesini hedefleyen maden kaynakları yönetim, planlama ve politikasının oluşturulması	
Eylem	01.08.a Doğal öneme sahip alanların hassasiyetlerini dikkate alan maden kaynakları yönetimi ve planlaması ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Orman alanlarındaki değişim	% 100	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Maden sektörüne yönelik planlamaların DÖSA alanlarının kırılabilirlikleri gözetilerek planlanmasına yönelik ülke ve bölge düzeyinde politika geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması Mevzuat	Yok	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.08 Doğal öneme sahip alanlara ilişkin hassasiyetleri dikkate
----------	--

	olarak arz güvenliği, yerleştirme ve maden teknolojileri kullanımı ile maden altyapı sorunlarının giderilmesini hedefleyen maden kaynakları yönetim, planlama ve politikasının oluşturulması	
Eylem	01.08.b Doğal öneme sahip alanlarda maden faaliyetleri izleme ve değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ DÖSA alanlarının maden faaliyetlerinden etkilenme durumu izleme sürecine dahil edilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İlgili bakanlık temsilcilerinden oluşan koordinasyon komisyonlarının oluşması	Var	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.08 Doğal öneme sahip alanlara ilişkin hassasiyetleri dikkate alarak arz güvenliği, yerleşirme ve maden teknolojileri kullanımı ile maden altyapı sorunlarının giderilmesini hedefleyen maden kaynakları yönetim, planlama ve politikasının oluşturulması	
Eylem	01.08.c Enerji, maden, ulaşım, turizm, altyapı yatırımlarında DÖSA'lara yönelik Çevresel Etki Değerlendirme hazırlanma zorunluluğu getirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ DÖSA alanlarına etki edebilecek sektörlere ait yatırımlarda bu alanlara yönelik Çevresel Etki Değerlendirmesi hazırlanması zorunlu hale getirilecek ve uygulamanın takibi yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.09 Tüm ülkede sıfır atık yaklaşımı ile bütünleşik atık yönetim sistemlerinin oluşturularak doğal çevreye etki düzeyinin en aza indirilmesi	
Eylem	01.09.a Bütünleşik atık yönetim sistemine yönelik konuların mevcut mevzuata ekleme çalışmaları yürütülecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye)	T.C. İçişleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bütünleşik atık yönetim sistemine yönelik eklenmesi gereken tanımlar ve süreçler mevzuata eklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.09 Tüm ülkede sıfır atık yaklaşımı ile bütünleşik atık yönetim sistemlerinin oluşturularak doğal çevreye etki düzeyinin en aza indirilmesi	
Eylem	01.09.b Bütünleşik atık yönetimi ve sıfır atık yaklaşımı ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Geri dönüşüme tabii atık miktarı		6 ay
Atık kategorisindeki hammaddelerden yan ürün olarak kullanılanların oranı		6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. İçişleri Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Bütünleşik atık yönetimi ve sıfır atık yönetimine yönelik ülke düzeyinde politika geliştirilecek ve mevcut ulusal belgelere de entegrasyonu sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	o

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.09 Tüm ülkede sıfır atık yaklaşımı ile bütünleşik atık yönetim sistemlerinin oluşturularak doğal çevreye etki düzeyinin en aza indirilmesi	
Eylem	01.09.c Bütünleşik atık yönetiminin çevreye etkileri izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler (Belediyeler)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Atık yönetimi süreçleri ve atık tesislerinin çevreye etkilerinin izleme ve değerlendirme sürecine dahil edilerek periyodik bir şekilde takibi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 1: Başta ormanlar olmak üzere doğal öneme sahip alanların (DÖSA) tanımlanması, artırılması, korunması, rehabilitasyonu ve izlenmesi

Strateji	Strateji 01.09 Tüm ülkede sıfır atık yaklaşımı ile bütünleşik atık yönetim sistemlerinin oluşturularak doğal çevreye etki düzeyinin en aza indirilmesi	
Eylem	01.09.ç Alternatif su kaynaklarının kullanımı ve atık suların yeniden kullanımında su kalitesi sağlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, Havza	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sektör bazlı yeraltı suyu kullanım miktarı ve değişimi		6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Yağmur suyu hasadı, artırılmış atık suların yeniden kullanımı, gri su kullanımı konularında kullanım türüne göre su kalitesi kriterleri sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mevzuat	Yok	o

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.01 Doğa ve insan kaynaklı afet risklerinden kaynaklanan can ve mal (fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik) kayıplarının önlenmesi
----------	--

	amacıyla başta afet envanterinin oluşturulması, analiz edilmesi, tehlike ve risklerin belirlenerek haritalanması ve mekânsal karar destek aracı olarak kullanılması	
Eylem	02.01.a Bütünleşik Afet Risk Envanteri oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı) Üniversite AFAD	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Farklı türlerdeki tehlikelerin bir araya getirildiği ülke düzeyinde bir envanter çalışması yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planların uygulanmaması ○ İmar affı

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.01 Doğa ve insan kaynaklı afet risklerinden kaynaklanan can ve mal (fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik) kayıplarının önlenmesi
----------	--

	amacıyla başta afet envanterinin oluşturulması, analiz edilmesi, tehlike ve risklerin belirlenerek haritalanması ve mekânsal karar destek aracı olarak kullanılması	
Eylem	02.01.b Bütünleşik afet risk envanteri doğrultusunda elde edilen verilerin mekânsal planlamaya entegrasyonuna yönelik konular mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı) AFAD	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bütünleşik risklerin planlamaya nasıl entegre edileceğine dair konular mevzuata eklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.01 Doğa ve insan kaynaklı afet risklerinden kaynaklanan can
----------	---

	ve mal (fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik) kayıplarının önlenmesi amacıyla başta afet envanterinin oluşturulması, analiz edilmesi, tehlike ve risklerin belirlenerek haritalanması ve mekânsal karar destek aracı olarak kullanılması	
Eylem	02.01.c Bütünleşik afet risk envanterine mekânsal karar destek araçlarının entegrasyonu ulusal politikalarla sağlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı AFAD	T.C. İçişleri Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Bütünleşik risk envanterine dayalı mekânsal planlamaya yönelik ulusal düzeyde politika geliştirilecektir. o Sakınım planları hazırlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları ve stratejik planlar	Var	o

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.01 Doğa ve insan kaynaklı afet risklerinden kaynaklanan can ve mal (fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik) kayıplarının önlenmesi
----------	--

	amacıyla başta afet envanterinin oluşturulması, analiz edilmesi, tehlike ve risklerin belirlenerek haritalanması ve mekânsal karar destek aracı olarak kullanılması	
Eylem	02.01.ç Afet risklerine dayalı mekânsal karar destek sisteminden sorumlu kurum ve kuruluşlar belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılarak yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
AFAD T.C. İçişleri Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı) AFAD T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı STK'lar	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Afet riskiyle mücadele ve mekânsal karar destek sistemlerinden sorumlu kurum ve kuruluşların afet riskinin yönetimine yönelik yönetim şemaları oluşturulacaktır/güncellenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.01 Doğa ve insan kaynaklı afet risklerinden kaynaklanan can ve mal (fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik) kayıplarının önlenmesi amacıyla başta afet envanterinin oluşturulması, analiz edilmesi, tehlike
----------	---

	ve risklerin belirlenerek haritalanması ve mekânsal karar destek aracı olarak kullanılması	
Eylem	02.01.d İklim değişikliği anormallikleri tehlike ve risk analizi sistemi geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sistemin tamamlanma oranı	% 100	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mevcut iklim değişikliği modellerinin yeterli gelmemesi nedeniyle daha sık zaman aralıklarında (yıllık, 2 yıllık vb.) iklim anormalliklerine dayalı tahmin ve risklerin ortaya konulduğu dinamik ve güncellenebilen bir sistem geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mevzuat	Yok	<ul style="list-style-type: none"> ○ Küresel ısınmanın diğer ülkelerin kontrolsüz davranması ile artarak devam etmesi

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.02 Erozyon kontrolü ve çölleşme ile mücadele faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, çölleşmeyle/arazi tahribatıyla mücadelenin önceliklendirilmesi
----------	---

Eylem	02.02.a Erozyon kontrolü ve çölleşmeyle mücadele faaliyetleri ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, Havza	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. İçişleri Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Öncelikli olarak şiddetli erozyon etkisi altındaki arazilerin erozyon kontrolü ve çölleşmeyle mücadele konusuna yönelik ulusal düzeyde politika geliştirilecek, daha sonra bu çalışmalar bölge ve havza düzeyinde detaylandırılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planlar	Yok	○

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.02 Erozyon kontrolü ve çölleşme ile mücadele faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, çölleşmeyle/arazi tahribatıyla mücadelenin önceliklendirilmesi
----------	---

Eylem	02.02.b Erozyon kontrolü ve çölleşmeyle mücadelede sorumlu kurum ve kuruluşların yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke, Bölge, Havza	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Arazi kullanımını planlayan ve arazi örtüsünü koruyan – yöneten kurumların birlikte eylem yapma gerekliliği bulunması nedeniyle yönetim şeması belirlenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.02 Erozyon kontrolü ve çölleşme ile mücadele faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, çölleşmeyle/arazi tahribatıyla mücadelenin önceliklendirilmesi
----------	---

Eylem	02.02.c Erozyon ve çölleşmeden etkilenen alanlar ve arazi tahribatına maruz alanlar izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge, Havza	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
AFAD T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler (Belediyeler, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı AFAD
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Erozyon ve çölleşmenin temel nedenlerinden olan arazi tahribatına maruz alanların periyodik olarak izleme ve değerlendirmesinin yapılacaktır. ○ Arazi tahribatının durdurulması ve tersine çevrilmesi yoluyla, bir arazi toprak ve bitki örtüsündeki karbon stokları artırılarak sera gazı kaynağı olmaktan çıkarılıp bir yutağa dönüştürülmesi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.02 Erozyon kontrolü ve çölleşme ile mücadele faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, çölleşmeyle/arazi tahribatıyla mücadelenin önceliklendirilmesi
----------	---

Eylem	02.02.ç Eğimli topoğrafik yapıya sahip tarım alanlarında erozyonu kontrol edebilecek tarımsal üretim modeli geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, Havza	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Erozyonla kaybedilen toprak miktarı oranı (%)		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Erozyonun yaygın olarak görüldüğü erozyon etkisi altındaki meraların ıslahı, aşırı otlamanın engellenmesi ve mera yönetim projelerinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. ○ Eğimli topoğrafyaya sahip tarım alanlarında toprağı koruyan tarımsal ürün desenleri teşvik edilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Bölge planları Stratejik planlar	Var	○

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.03 Doğa ve insan kaynaklı afet/risk yönetiminde kamusal ve kurumsal iletişim, koordinasyon, veri paylaşımı ve izlemenin etkinleştirilmesi, risk yönetimi ağırlıklı bütünsel afet yönetim modelinin güçlü bir şekilde uygulamaya konulması
----------	---

Eylem	02.03.a Doğa ve insan kaynaklı afet/risk yönetiminde kamusal ve kurumsal iletişim ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
AFAD T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı	T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD
Eylemin Açıklaması	o Afet/risk yönetiminden sorumlu kurum ve kuruluşların yönetim şeması yeniden ele alınacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mevzuat	Yok	o

Stratejik Hedef 2: Afet risklerine karşı uyumun ve dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 02.03 Doğa ve insan kaynaklı afet/risk yönetiminde kamusal ve kurumsal iletişim, koordinasyon, veri paylaşımı ve izlemenin etkinleştirilmesi, risk yönetimi ağırlıklı bütünsel afet yönetim modelinin güçlü bir şekilde uygulamaya konulması
----------	---

Eylem	02.03.b Bütünleşik afet yönetim modelinde veri paylaşımı ile elde edilen bilginin mekânsal gelişmeye olan etkisi izlenecek ve değerlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
AFAD T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. İçişleri Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı AFAD
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bütünleşik afet yönetimi ve risk envanterine yönelik veri paylaşımı ve mekânın değişimine dair hususlar periyodik olarak izleme ve değerlendirme sürecine tabii tutulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Var	○

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.01 Başta iklim değişikliğinin tetiklediği doğa ve insan kaynaklı tüm afet risklerini dikkate alan bütünleşik afet/risk yönetiminin sağlanması ve coğrafi bilgi sistem(ler)i tabanlı mekânsal karar alma süreçlerine ve mevzuatına entegre edilmesi
Eylem	03.01.a Bütünleşik Afet ve Risk Envanteri ve coğrafi bilgi sistem(ler)i

	tabanlı veritabanı oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tespiti yapılan riskli alan sayısı		6 Ay
Envantere eklenen riskli alan oranı (%)		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İçişleri Bakanlığı - AFAD	Yerel Yönetimler Valilikler Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İl bazında doğal ve insan kaynaklı afetler, riskler ve etki alanlarına ilişkin mekansal veriler içeren veri tabanı oluşturulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Coğrafi Bilgi Sistemleri Uydu Görüntüleri Hasar Tespit Sistemleri	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ Bilgi teknolojileri altyapısının yetersizliği

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.01 Başta iklim değişikliğinin tetiklediği doğa ve insan kaynaklı tüm afet risklerini dikkate alan bütünlükli afet/risk yönetiminin sağlanması ve coğrafi bilgi sistem(ler)i tabanlı mekânsal karar alma süreçlerine ve mevzuatına entegre edilmesi	
Eylem	03.01.b Bütünlükli afet/risk yönetimi ilgili mevzuata tüm paydaşların katılımını içerecek şekilde entegre edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan mevzuat değişikliği sayısı	1	12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İçişleri Bakanlığı - AFAD	Tüm Bakanlıklar	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun○ Tüm paydaşların katılımı sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasa ve yönetmeliklerin düzenlenmesi Komisyon oluşturulması	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması○ Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.01 Başta iklim değişikliğinin tetiklediği doğa ve insan kaynaklı tüm afet risklerini dikkate alan bütünlük afet/risk yönetiminin sağlanması ve coğrafi bilgi sistem(ler)i tabanlı mekânsal karar alma süreçlerine ve mevzuatına entegre edilmesi	
Eylem	03.01.c Bütünlük afet/risk yönetimi kapsamında risk azaltımına yönelik konular ulusal politika kapsamında ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen politika belgesi sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İçişleri Bakanlığı - AFAD	Tüm Bakanlıklar Yerel Yönetimler	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Risk azaltımına yönelik kararların ulusal politikalarda yer alması sağlanacaktır.○ Tüm paydaşların katılımı sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon oluşturulması Strateji belgeleri Ulusal politika belgeleri	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması○ Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.01 Başta iklim değişikliğinin tetiklediği doğa ve insan kaynaklı tüm afet risklerini dikkate alan bütünlükli afet/risk yönetiminin sağlanması ve coğrafi bilgi sistem(ler)i tabanlı mekânsal karar alma süreçlerine ve mevzuatına entegre edilmesi	
Eylem	03.01.ç Bütünlükli afet/risk yönetimine yönelik tüm aktörler belirlenecek, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İşbirliği yapan kurum sayısı		6 Ay
Düzenlenen toplantı sayısı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İçişleri Bakanlığı - AFAD	Tüm Bakanlıklar Yerel Yönetimler Valilikler	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Risk azaltımına yönelik kararların ulusal politikalarda yer alması sağlanacaktır.○ Tüm paydaşların katılımı sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon oluşturulması İstişare toplantıları Çalıştay vb. etkinliklerin düzenlenmesi	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği○ Paydaşların isteksiz olması

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.02 Yerleşmelerde yeni oluşacak şartlara karşı uyum kapasitesinin artırılması ve fiziksel ve ekonomik ömrünü tamamlamış konut ve konut dışı alanların yenilenmesi gibi nedenlerle gerçekleştirilecek kentsel dönüşümün sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yerinde, yere özgü ve katılım sağlanarak gerçekleştirilmesi	
Eylem	03.02.a Kentsel dönüşümün mekansal, sosyal, finansal ve ekolojik sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi için mevzuatta değişiklik yapılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan mevzuat değişikliği sayısı	1	12 Ay
İl bazında risk altında olan konut sayısı		12 Ay
İl bazında kentsel dönüşüm kapsamında yenilenen konut sayısı		12 Ay
İl bazında kentsel dönüşüm kapsamında yenilenen konut dışı alan miktarı (ha)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Meslek Odaları T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Kentsel dönüşümün uygulama imar planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.○ 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında değişiklik yapılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasa ve yönetmeliklerin düzenlenmesi Komisyon oluşturulması	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması○ Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.02 Yerleşmelerde yeni oluşacak şartlara karşı uyum kapasitesinin artırılması ve fiziksel ve ekonomik ömrünü tamamlamış konut ve konut dışı alanların yenilenmesi gibi nedenlerle gerçekleşecek kentsel dönüşümün sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yerinde, yere özgü ve katılım sağlanarak gerçekleştirilmesi	
Eylem	03.02.b Yerinde dönüşümü ve yere özgü değerleri esas alan, katılım temelli kentsel dönüşüm ulusal politika kapsamında ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen politika belgesi sayısı		12 Ay
İl bazında yerinde dönüşüme uğrayan konut sayısının toplam yenilenen konut sayısı içerisindeki payı (%)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Meslek Odaları Valilikler T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	o Kentsel dönüşüm uygulamalarının yerinde, yere özgü ve tüm paydaşların katılımı ile gerçekleşmesi sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon oluşturulması Strateji belgeleri Ulusal politika belgeleri İşbirlikleri kurulması	Var	<ul style="list-style-type: none">o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamasıo Paydaşların işbirliğine isteksiz olmasıo Finansal güçlüklero Mülkiyet haklarına bağlı ortaya çıkan sorunlar

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.02 Yerleşmelerde yeni oluşacak şartlara karşı uyum kapasitesinin artırılması ve fiziksel ve ekonomik ömrünü tamamlamış konut ve konut dışı alanların yenilenmesi gibi nedenlerle gerçekleştirilecek kentsel dönüşümün sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yerinde, yere özgü ve katılım sağlanarak gerçekleştirilmesi	
Eylem	03.02.c Kentsel dönüşüme yönelik tüm aktörler belirlenecek, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İşbirliği yapan kurum sayısı		6 Ay
Düzenlenen toplantı sayısı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler TOKİ Meslek Odaları Valilikler T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Kentsel dönüşüm uygulamaları içerisinde yer alan bütün aktörler belirlenecektir.○ Kentsel dönüşüm uygulamalarında ihtiyaç duyulan kurumlar arası işbirliği ve iletişimin sağlanacaktır.○ Kentsel dönüşümün katılım süreçleri kapsamında uygulanmasına yönelik adımlar atılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon oluşturulması İstişare toplantıları Çalıştay vb. etkinliklerin düzenlenmesi	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği○ Paydaşların isteksiz olması

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.02 Yerleşmelerde yeni oluşacak şartlara karşı uyum kapasitesinin artırılması ve fiziksel ve ekonomik ömrünü tamamlamış konut ve konut dışı alanların yenilenmesi gibi nedenlerle gerçekleştirilecek kentsel dönüşümün sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yerinde, yere özgü ve katılım sağlanarak gerçekleştirilmesi	
Eylem	03.02.ç Tarihi çevreler kendi özgün yapım sistem ve teknikleri çerçevesinde doğa ve insan kaynaklı risklere karşı yeniden güçlü hale getirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Risk tespiti yapılan bina/yapı/yer miktarı (ha)		12 Ay
Afetler karşısında önlem alınan kültürel miras sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Tarihi çevrede yeni yapılaşmanın tarihi yapıların yapısal bütünlüğü gözetilmeden yapılması ile tarihi yapıların depreme karşı zayıflatılması sorunları irdelenecektir.○ Tarihi çevrelerin kendi özgün yapım sistem ve teknikleri çerçevesinde tehditlere karşı yeniden güçlü hale getirilmesi sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Bölge bazlı projeler Koruma planları	Var	<ul style="list-style-type: none">○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 03: Yerleşmelerde dayanıklılığın artırılması

Strateji	Strateji 03.02 Yerleşmelerde yeni oluşacak şartlara karşı uyum kapasitesinin artırılması ve fiziksel ve ekonomik ömrünü tamamlamış konut ve konut dışı alanların yenilenmesi gibi nedenlerle gerçekleştirilecek kentsel dönüşümün sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yerinde, yere özgü ve katılım sağlanarak gerçekleştirilmesi	
Eylem	03.02.d İklim değişikliğine bağlı olarak değişen doğa şartlarına uygun yapılaşmaya yönelik standartlar belirlenecektir ve ilgili mevzuatlara dahil edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İklim değişikliğine bağlı yaşanan afetlerin sayısı		
Afetlere bağlı kayıpların sayısı		
Değiştirilen standart sayısı		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. İç İşleri Bakanlığı	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Mevcut yapılaşma standartlarının iklim değişikliği etkilerine bağlı olarak yetersiz kalması nedeniyle, yeni doğa şartlarına uygun olarak yapılaşmaya yönelik standartlar araştırılacaktır.○ Belirlenen yeni standartlar ilgili oldukları mevzuatlara dahil edilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Taşkın Planları İmar Planları Standartlara yönelik rehber hazırlanması Komisyon oluşturulması	Var	<ul style="list-style-type: none">○ Finansman yetersizliği○ Standartların belirlenmesi için yeterli sürenin sağlanamaması

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.01 Havzalarda su kalitesinin ve miktarının temini ve sürdürülebilirliğinin sağlanması ve havza yönetiminde ekosistem servislerinin dikkate alınması	
Eylem	04.01.a Ekosistem servisleri tabanlı havza yönetimi ve sürdürülebilirlik konuları mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke, Havza	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Konusunda uzman kişilerce ilgili bakanlık temsilcileri, STK ve üniversite temsilcilerinden oluşturulan denetleme birimi.
Eylemin Açıklaması	○ Ekosistem servisleri tabanlı havza yönetimine yönelik tanım ve bağlantılı konular mevzuata eklenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.01 Havzalarda su kalitesinin ve miktarının temini ve sürdürülebilirliğinin sağlanması ve havza yönetiminde ekosistem servislerinin dikkate alınması	
Eylem	04.01.b Su havzalarına yönelik tüm aktörler belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılarak yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke, Havza	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı STK'lar	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Havza yönetiminde var olan kaynakların ve sistemin sürdürülebilirliği ve korunmasının sağlanması için yönetim şemasının güncellenerek daha bütüncül bir havza yönetimi yaklaşımı ortaya konulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.01 Havzalarda su kalitesinin ve miktarının temini ve sürdürülebilirliğinin sağlanması ve havza yönetiminde ekosistem servislerinin dikkate alınması	
Eylem	04.01.c Ekosistem servisleri tabanlı havza yönetimi ulusal ve uluslararası politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Havza	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Yerel Yönetim Politikaları Kurulu) T.C. Sağlık Bakanlığı T.C. Dışişleri Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Havza yönetiminde ekosistem servislerini temel alan yönetim mekanizması/sisteminin ulusal ve uluslararası politikalarla ele alınarak uygulamalara yön verilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.01 Havzalarda su kalitesinin ve miktarının temini ve	
----------	--	--

	sürdürülebilirliğinin sağlanması ve havza yönetiminde ekosistem servislerinin dikkate alınması	
Eylem	04.01.ç Havzalarda su kalitesi ve miktarındaki değişimler izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Havza	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Akarsu havzalarında mevcut su kaynaklarının kalite ve miktarını izleme süreci yürütülecek ve sonuçların değerlendirilerek su kaynaklarının sürdürülebilirliği sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.02 Havzalar bazında tüm ülkede yerüstü ve yeraltı su rezervlerinin korunması, yönetimi ile atık suların yeniden kullanımı ve
----------	--

	yönetiminin sağlanması	
Eylem	04.02.a Yerüstü ve yeraltı su rezervlerinin korunması ve yönetimi ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Havza	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Yerel Yönetim Politikaları Kurulu) T.C. Sağlık Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Ülkemiz su varlığının korunması ve yönetimi ülke düzeyinde öncelikli politikalarla ele alınacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	o Tarım politikaları ile çatışma riski

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.02 Havzalar bazında tüm ülkede yerüstü ve yeraltı su rezervlerinin korunması, yönetimi ile atık suların yeniden kullanımı ve yönetiminin sağlanması
----------	---

Eylem	04.02.b Yerüstü ve yeraltı su rezervlerinin kullanımı izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Havza	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Havzalarda yasal su kullanım oranı		6 ay
Su seviyelerinin değişimi (Ek 5)		6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sağlık Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Var olan bütün su kaynaklarının artması, azalması, değişmesi ve kaybolması gibi durumların tespiti için izleme ve değerlendirmesi yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Yok	○

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.03 Korunan alanlarda ve su kaynaklarında su kalitesinin sürdürülebilirliği konusunda su ürünleri yetiştiriciliği uygulama standartlarının sürekli izlenmesi
Eylem	04.03.a Sürdürülebilir su ürünleri yetiştiriciliğinde uygulama standartları

	ve su kalitesine yönelik konular mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Su ürünleri yetiştiriciliğinin sürdürülebilirlik, uygulama kriterleri ve buna bağlı koşulları tanımlayan konuları mevzuata eklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.03 Korunan alanlarda ve su kaynaklarında su kalitesinin sürdürülebilirliği konusunda su ürünleri yetiştiriciliği uygulama standartlarının sürekli izlenmesi
Eylem	04.03.b Sürdürülebilir su kalitesi ve su ürünleri yetiştiriciliğinin

	sağlanması için standartların sürekli izlenmesi ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Yerel Yönetim Politikaları Kurulu) T.C. Sağlık Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Su kalitesine yönelik standartlara bağlı olarak su kalitesinin izlenmesi çalışmaları ülke düzeyinde öncelikli politikalarla ele alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	<ul style="list-style-type: none">

Stratejik Hedef 4: Havzaların korunması ve bütünleşik su yönetiminin sağlanması

Strateji	Strateji 04.03 Korunan alanlarda ve su kaynaklarında su kalitesinin sürdürülebilirliği konusunda su ürünleri yetiştiriciliği uygulama standartlarının sürekli izlenmesi
Eylem	04.03.c Su ürünleri yetiştiriciliği yapılan alanlarda su kalitesinin değişimi izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.

Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o DÖSA alanları sürdürülebilirliği için mevzuatta belirlenen hususlara göre kurumsal yönetim şeması ortaya konulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	o

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	
Eylem	05.01.a Kültürel mirasın belgelenmesi ve üç boyutlu modellemesine yönelik mevcut envanter çalışmaları hız kazanarak tamamlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi

Envanter	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025 Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Envantere katılan kültürel miras sayısı		6 Ay
Özgün fonksiyonu ile kullanılan bina/yapı/yer sayısı		6 Ay
İllere göre tescil edilen bina/yapı/yer sayısı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Yerel Yönetimler T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mevcut durumda sürdürülen, kültürel mirasın belirlenmesine yönelik bütün envanter çalışmalarının tamamlanması sağlanarak, kültürel miras öğelerinin korunması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Coğrafi bilgi sistemleri Üç boyutlu modelleme Lidar çalışmaları Veritabanı oluşturulması	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	
Eylem	05.01.b Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirası etkileyen altyapı yatırımlarına yönelik TAÇED (Tarihi Çevre Etki Değerlendirme) zorunluluğu getirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Değişen veya eklenen mevzuat sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Tarihi Çevre Etki Değerlendirme yapılmadan tarihi çevre içinde ve koruma alanlarında yeni yapılaşma izni verilmeyecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon kurulması Yasa ve yönetmeliklerin düzenlenmesi	Yok	o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	
Eylem	05.01.c Tarihi çevrelerde kültürel mirası koruma amaçlı kentsel altyapı iyileştirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke-Bölge-İl	Kısa;2030 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İllere göre yeniden kullanıma kazandırılan kültürel miras tanımlı bina/yapı/yer sayısı		24 Ay
İllere göre restore edilen veya onarılan bina/yapı/yer sayısı		24 Ay
Altyapı onarımı için sağlanan toplam katkı miktarı (TL)		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu Kalkınma Ajansları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Tarihi çevrelerin ani ve yoğun yağışlara karşı güçlendirilmelerini sağlamak amacıyla kentsel altyapının iyileştirilmesi, özgün su emen yol kaplamalarının kullanımın desteklenmesi, taşkınların yapı içlerine girmesinin nedeni olan yol kotu değişikliklerinin önüne geçilmesi ve bozulmuş kotların özgün hale getirilmesi gibi çalışmalar yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İmar ve koruma planları Proje bazlı eylemler	Var	<ul style="list-style-type: none"> Finansman yetersizliği Teknolojik yetersizlikler Plan kararlarına uymayan yapı projeleri

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	
Eylem	05.01.ç Tarihi çevrelerin çöküntü alanlarına dönüşmesine neden olan etkenlere yönelik kararlar ulusal politikalarla ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025 Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen politika belgesi sayısı		12 Ay
Canlandırılan tarihi alan sayısı		24 Ay
Teşvik miktarı (TL)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu Kalkınma Ajansları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Nüfus hareketleri, ekonomik işlevin değişmesi gibi etkenler nedeniyle çöküntü alanlarına dönüşen veya dönüşme tehlikesi bulunan tarihi çevrelerde, bu etkenlerin olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik politikaların belirlenmesi ile kentsel kimliğin ve kültürel mirasın korunması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Poitika belgeleri Teşvik programları Araştırma programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> Finansman yetersizliği Teşvik programlarının tanıtımının yapılamaması Paydaşların isteksizliği

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	
Eylem	05.01.d Kültürel miras çeşitliliği ve sosyal/kültürel/ekonomik dinamikleri dikkate alan özgün ve kurumlar arası yönetişime dayalı bir kültürel miras yönetimi modeli oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Oluşturulan model sayısı		24 Ay
Düzenlenen toplantı sayısı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu Kalkınma Ajansları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kurumlar arası yönetim sağlanacaktır. ○ Bütüncül bir kültürel miras yönetim modeli oluşturulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon kurulması Toplantı vb. etkinlikler Model oluşturma	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Paydaşların isteksizliği ○ Kurumlar arası iletişim sorunları

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	
Eylem	05.01.e Kültürel miras alanlarında, alana özgü mimari ve tarihi özellikleri ön planda tutan tasarım rehberleri hazırlanarak bu alanlardaki planlama yaklaşımı bu rehberlere bağlı olarak geliştirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Bölge-İl	Kısa; 2030 Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Oluşturulan rehber sayısı		6 Ay
Özgün işlevi ile kullanılan bina/yapı/yer sayısı		12 Ay
Özgün olarak restore edilen bina/yapı/yer sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu Kalkınma Ajansları Üniversiteler	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kültürel miras alanlarında kent kimliğinin ortaya çıkarılması sağlanacaktır. ○ Bu sayede hem korumaya hem de yerleşimlerin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına destek olunacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Tasarım rehberleri	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kurumlar arası iletişim sorunları ○ Uygulama süreçleri ile planlama süreçleri arasında oluşabilecek uyumsuzluklar

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.01 Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın kentsel kimlik gözetilerek korunması ve dayanıklılığının sağlanması	
Eylem	05.01.f Tarihi ve kültürel mirasın özgün niteliğini kaybetmeden ülke ekonomisine katkısı (gelir, katma değer, istihdam, işgücü verimliliği vb.) artırılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Turizm gelirinin GSYH içindeki payı		6 Ay
Coğrafi işaretli ürün sayısı		12 Ay
Turizmde alınan ruhsat/izin sayısı		12 Ay
Turizm sektöründe çalışan kişi sayısı (Ek 34)		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu Müze müdürlükleri Kalkınma Ajansları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tarihi ve kültürel mirasa dayalı ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi gibi yöntemlerle ülke ekonomisine olan katkının artırılması sağlanacaktır 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Teşvik programları Tanıtım programları Ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kurumlar arası iletişim sorunları ○ Teşviklerin yetersiz kalması ○ Gerekli tanıtımın yapılmaması

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.02 Kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılarak toplumsal yapının sosyal ve kültürel sürekliliğinin sağlanması	
Eylem	05.02.a Kültürel mirasın sürdürülebilirliği, korunması ve yönetimine yönelik hususlar mevzuata eklenecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Değişen veya eklenen mevzuat sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu Kalkınma Ajansları Meslek odaları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve 6306 Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun tarihi çevrelerde oluşturduğu dejeneratif; kültürel/kentsel/kırsal kimliği, malzeme ve yapım teknolojilerini yok edici etkilerini önlemek için mevzuatlarda düzenleme yapılacaktır. ○ Tarihi alanların korunmasına yönelik nitelikli personel yetiştirebilmek için mimari ve restorasyon eğitimi, mimari eğitim standartları ve oda yönetmelikleri gibi mevzuatların düzenlenmesi için istişare yapılacaktır. ○ Sürdürülebilirliğin sağlanması için tarihi çevredeki konut işlevinin değiştirilmesine neden olacak plan kararlarından kaçınılması için gerekli mevzuat değişikliğinin yapılması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon kurulması Yasa ve yönetmeliklerin düzenlenmesi	Yok	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 05: Somut ve somut olmayan tarihi ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 05.02 Kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılarak toplumsal yapının sosyal ve kültürel sürekliliğinin sağlanması	
Eylem	05.02.b Kültürel mirasın korunmasına yönelik alan yönetimi etkin hale getirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Yakın; 2025 Kısa; 2030 Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Hazırlanan alan yönetim planı sayısı		
İllere göre yeniden kullanıma kazandırılan kültürel miras tanımlı bina/yapı/yer sayısı		
İllere göre restore edilen veya onarılan bina/yapı/yer sayısı		
Restorasyon ve onarım için sağlanan toplam katkı miktarı (TL)		
İllere göre tescil edilen bina/yapı/yer sayısı		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. İç İşleri Bakanlığı Bölge koruma kurulları Anıtlar kurulu Müze müdürlükleri Kalkınma Ajansları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kültürel miras yapılarının özgün kullanımlarının yani ilk yapıldıkları zamandaki işlevlerinin korunması için alana özgü olan birbirinden farklı yaklaşımları içeren eylem planları hazırlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Alan yönetim planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin

artırılması

Strateji	Strateji 06.01 Ulusal iklim değişikliği politikaları doğrultusunda arazi kullanım kararlarının, mekânsal plan ve kentsel gelişme stratejileri ile desteklenmesi	
Eylem	06.01.a İklim değişikliğine karşı sürdürülebilir kentsel gelişmeye yönelik konular mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ İklim değişikliği karşısında sürdürülebilir kentsel gelişmeye yönelik ilkeler mevzuata eklenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.01 Ulusal iklim değişikliği politikaları doğrultusunda arazi kullanım kararlarının, mekânsal plan ve kentsel gelişme stratejileri ile desteklenmesi	
Eylem	06.01.b İklim değişikliği gelecek projeksiyonlarının hazırlanmasına yönelik koşullar güncellenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliğine bağlı olası değişimler belirlenecek, hazırlık yapılacak, tedbir alınacak ve uyum sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.01 Ulusal iklim değişikliği politikaları doğrultusunda arazi kullanım kararlarının, mekânsal plan ve kentsel gelişme stratejileri ile desteklenmesi	
Eylem	06.01.c İklim değişikliğiyle uyumlu mekânsal arazi kullanım kararları ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o İklim değişikliğiyle uyumlu arazi kullanım kararlarına yönelik ulusal düzeyde politika geliştirilecek ve bölge düzeyinde çalışmalar detaylandırılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Var	o

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğın artırılması

Strateji	Strateji 06.01 Ulusal iklim değişikliği politikaları doğrultusunda arazi kullanım kararlarının, mekânsal plan ve kentsel gelişme stratejileri ile desteklenmesi	
Eylem	06.01.ç Sektörel ve yatırım kararlarının iklim değişikliğine etkisi izlenecek ve değerlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Mekansal gelişme ve değişimin iklim değişikliğine etkileri izleme ve değerlendirme sürecine tabii tutulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Yok	o

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğın artırılması

Strateji	Strateji 06.02 Sektörel kararlarda iklim değışikliği açısından değerdendirmenin zorunlu hale getirilmesi	
Eylem	06.02.a İklım değışikliği etkilerine uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılmasına yönelik sektör bazlı koşullara yönelik mevzuat çalışması yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. evre ve şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı) STK'lar	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. evre ve şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Sektörlerin iklim değışikliği etkilerine uyum konusunda uyması gereken konular mevzuata eklenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	o

Stratejik Hedef 6: İklım değışikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.02 Sektörel kararlarda iklim değişikliği açısından değerlendirmenin zorunlu hale getirilmesi	
Eylem	06.02.b Sektörel ve yatırım kararlarının iklim değişikliğine etkisi izlenecek ve değerlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sektörlere göre gelişim ve değişime bağlı olarak iklim değişikliği etkilerinin periyodik olarak izleme ve değerlendirme süreçleriyle takibi yapılacaktır. ○ Bütün sektörlerde politika geliştirme ve planlama süreçlerine iklim değişikliği dahil edilecek ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Yok	○

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.03 Mevcut turizm destinasyonlarında iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla su kullanımı ve enerji tüketiminin azaltılması ve mekânsal planlama ilkelerinin ortaya konulması	
Eylem	06.03.a Turizm türlerine göre su kullanımı ve enerji tüketimine yönelik ihtiyaç ve kullanım programı hazırlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	(Su ve arazi paydaşları) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kongre turizmi, sağlık turizmi vb. gibi farklı turizm türlerinin su kullanımı ve enerji tüketimini ele alan ihtiyaç programları hazırlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.03 Mevcut turizm destinasyonlarında iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla su kullanımı ve enerji tüketiminin azaltılması ve mekânsal planlama ilkelerinin ortaya konulması	
Eylem	06.03.b Turizm bölgelerinde iklim değişikliği etkilerini azaltma hedefine yönelik teşvik programları geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Bu kapsamda verilen teşvik miktarı		1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler (Belediyeler) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o İklim değişikliği etkilerini azaltmaya yönelik sertifikasyon programlarına yönelik teşvikler geliştirilecek ve yürürlüğe konulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Bölge planları	Var	o

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.03 Mevcut turizm destinasyonlarında iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla su kullanımı ve enerji tüketiminin azaltılması ve mekânsal planlama ilkelerinin ortaya konulması	
Eylem	06.03.c İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması açısından çevreye duyarlılık hedefli, su kullanımının azaltılmasına ve enerji tüketimine yönelik turizm bölgelerinde sertifikasyon sistemi izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Turizm sektöründe iklim değişikliği etkilerinin azaltılmasına yönelik sertifikasyon programlarının ve süreçlerinin izleme değerlendirme süreçleriyle periyodik olarak takibi yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.03 Mevcut turizm destinasyonlarında iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla su kullanımı ve enerji tüketiminin azaltılması ve mekânsal planlama ilkelerinin ortaya konulması	
Eylem	06.03.ç Turizm bölgelerindeki iklim değişikliğini azaltma önceliğine yönelik mekânsal planlama ilkeleri ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Turizm sektöründe iklim değişikliğini azaltmaya yönelik mekânsal kararlara ülke düzeyinde politika geliştirilmesi sağlanacak, sonrasında ise bölge ölçeğinde konu ele alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 6: İklim değişikliği etkilerine karşı uyum ve dayanıklılığın/dirençliliğin artırılması

Strateji	Strateji 06.03 Mevcut turizm destinasyonlarında iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla su kullanımı ve enerji tüketiminin azaltılması ve mekânsal planlama ilkelerinin ortaya konulması	
Eylem	06.03.d Turizm bölgelerinde iklim değişikliği, afet riski, doğal öneme sahip alanlar ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak mekânsal planlama kararları oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge, İl	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	AFAD	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği, afet riski altındaki alanlar ile DÖSA ve kültürel miras hassasiyetleri turizm bölgelerinde değerlendirilerek mekâna dayalı plan kararları oluşturulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları Çevre düzeni planları	Var	○

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.01 Sanayi sektöründe ARGE faaliyetlerinin, yenilikçiliğin ve özellikle ihracata yönelik katma değeri yüksek ürün üretiminin desteklenmesi	
Eylem	Eylem 07.01.a Katma değeri yüksek ürün üretimine dair yapılacak AR-GE çalışmalarına finansal destek sağlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sanayi sektöründe yaratılan katma değer artış oranı (%) (Ek 20)	% 100	12 Ay
Patent ve marka tescili almış ürün sayısındaki artış oranı (%) (Ek 18, Ek 19)	% 100	12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	o Katma değeri yüksek ürün üretiminin artırılabilmesi ancak teknoloji, yenilik ve yaratıcılık faaliyetlerinin geliştirilip yaygınlaştırılması ile mümkün olabilmektedir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları	Var	o Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.02 Sanayi kümelerinin desteklenmesi ve tüm sektörlerde
----------	--

	(sanayi, tarım, hizmet) sektörler arası işbirliği, tamamlayıcılık ve kümelenme faaliyetlerinin teşvik edilmesi	
Eylem	Eylem 07.02.a Türkiye'de sanayinin kümelenme eğilimi gösterdiği bölgelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılacak ve çalışma sonunda belirlenen kümeler desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Rekabetçilik Kümelenmesi Endeks Değeri (Ek 21)	4 ve üzeri	6 Ay
Kümelerde yer alan firma sayısındaki artış oranı (%)	% 100	6 Ay
Kümelerde yaratılan katma değerdeki artış oranı (%)	% 100	6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sanayi kümeleri geliştirdikleri işbirlikleri, yarattıkları bilgi birikim (know-how), inovasyon ve katma değer sebebiyle rekabetçi oluşumlardır. Sanayi kümelerinin desteklenmesi kalkınma açısından önem taşımaktadır. ○ Gelişmiş bölgelerde mevcut orta ve orta yüksek teknoloji kullanan sektör kümeleri desteklenecek ve bu sektörlerin oluşturacağı yeni kümeler teşvik edilecektir. ○ Az gelişmiş bölgelerde de istihdam yaratacak sanayi kümeleri oluşturulması gerekmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planların uygulanmaması ○ Kümelerde yer alan firmaların iş birliğine yatkın ve istekli olmaması ○ Gerekli yatırım ekosisteminin yaratılmamış olması

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.02 Sanayi kümelerinin desteklenmesi ve tüm sektörlerde (sanayi, tarım, hizmet) sektörler arası işbirliği, tamamlayıcılık ve kümelenme faaliyetlerinin teşvik edilmesi	
Eylem	Eylem 07.02.b Sanayi firmalarının yoğunlaştığı bölgelerde firmaların hem diğer firmalarla hem üniversite, STK gibi kurumlarla işbirliği teşvik edilecek ve işbirliği modelleri geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kümelerde geliştirilen işbirliklerinin sayısı		12 Ay
Gerçekleştirilen iş birliği programlarının sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Kalkınma Ajansları İlgili STK ve Meslek Odaları	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Sanayi kümeleri geliştirdikleri işbirlikleri, yarattıkları bilgi birikim (know-how), inovasyon ve katma değer sebebiyle rekabetçi oluşumlardır. Sanayi kümelerinin desteklenmesi kalkınma açısından önem taşımaktadır. Sanayinin yoğunlaştığı alanlarda işbirliğinin teşvik edilmesi ve bölgenin özelliklerine göre işbirliği modellerinin geliştirilmesi yenilikçilik ve teknolojik üretim kapasitesinin artırılması açısından önemlidir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İstişare Toplantıları, Çalıştaylar, Sempozyumlar, Forumlar	Yok	<ul style="list-style-type: none"> Kümelerde yer alan paydaşların iş birliğine yatkın ve istekli olmaması Gerekli iş birliği ekosisteminin yaratılmamış olması

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.02 Sanayi kümelerinin desteklenmesi ve tüm sektörlerde (sanayi, tarım, hizmet) sektörler arası işbirliği, tamamlayıcılık ve
----------	---

	kümelenme faaliyetlerinin teşvik edilmesi	
Eylem	Eylem 07.02.c Sanayi, endüstri ve teknoloji bölgelerinin kuruluşunda sektörel ve tematik alanlara öncelik verilecek ve bu bölgelerde desteklerin farklılaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kurulan sanayi bölgelerinde öncelik verilen sektörel ve tematik alan sayısı		12 Ay
Kurulan teknoloji bölgelerinde öncelik verilen sektörel ve tematik alan sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Yok	o Teşvik programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.02 Sanayi kümelerinin desteklenmesi ve tüm sektörlerde (sanayi, tarım, hizmet) sektörler arası işbirliği, tamamlayıcılık ve
----------	---

	kümelenme faaliyetlerinin teşvik edilmesi	
Eylem	Eylem 07.02.d Sanayi yatırımlarında ana ve yan sanayi yatırımlarının bir arada olabileceği uygun yatırım ekosistemleri planlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Aynı sanayi bölgesinde bir arada bulunan ana ve yan sanayi firmalarının sayısı		12 Ay
Ana ve yan sanayinin bir arada bulunduğu sanayi bölgesi sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Sanayi kümeleri geliştirdikleri işbirlikleri, yarattıkları bilgi birikim (know-how), inovasyon ve katma değer sebebiyle rekabetçi oluşumlardır. Sanayi kümelerinin desteklenmesi kalkınma açısından önem taşımaktadır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planların uygulanmaması Finansman yetersizliği Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.03 Tarım sektöründe yeni tarım teknolojilerinin kullanımının ve ARGE çalışmalarının yaygınlaştırılması
----------	--

Eylem	Eylem 07.03.a Küçük ölçekli tarımsal işletmelerde yeni tarım teknolojileri ve tarımsal yenilikler yaygınlaştırılarak ürün çeşitliliği artırılacak ve desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tarımsal AR-GE sektöründe yer alan kurum sayısı (Ek 22)		12 Ay
Tarım Kredi Kooperatiflerinin sermaye büyüklüğü (TL) (Ek 23)		12 Ay
Bölgede üretilen ürün sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Yeni tarım teknolojilerini kullanan çiftçilere finansal destek verilecektir. o Çiftçilere tarımsal yenilikler konusunda gerekli eğitim ve yönlendirme programları oluşturulacaktır. o Yeni tarım teknolojileri ve tarımsal yenilikler ürün çeşitliliğini ve tarımsal üretimin verimini artıracaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Finansal Destek Programları İstişare Toplantıları, Çalıştaylar, Sempozyumlar, Forumlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Gerekli iş birliği ve eğitim ekosisteminin yaratılmamış olması o Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.04 Hizmet sektöründe teknolojinin kullanımının artırılması ve yenilikçi araçların geliştirilmesi
----------	--

Eylem	Eylem 07.04.a Turizm sektöründe tematik rotaların belirlenecek ve geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Bölgede konaklayan turist sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Tematik turizm rotalarının envanteri çıkarılacaktır. o Kültürel ve doğal öneme sahip alanlara yönelik farkındalık artırılacaktır. o Mevcut tematik turizm rotalarında altyapı ve lojistik imkanları geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Ulusal ve Uluslararası Tanıtım Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Planların uygulanmaması o Tanıtım programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.05 Tüm sektörlerde teknoloji geliştirme ve markalaşma faaliyetlerinin desteklenmesi
Eylem	Eylem 07.05.a Sınai mülkiyetin ekonomik faydaya dönüşmesine katkı

	sağlayacak özgün tasarımların oluşturulmasına ve ekonomiye kazandırılmasına yönelik destek mekanizmaları oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Patent sayısı (Ek 24)		3 Ay
Faydalı model başvuru sayısı (Ek 25)		3 Ay
Marka başvuru sayısı (Ek 26, Ek 27)		3 Ay
Tasarımcıları ve sanayicileri bir araya getirecek faaliyet sayısı		3 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o İşletmelerin tasarımla ilgili her türlü bilgi, veri, araştırma ve danışmanlık ihtiyaçlarını karşılayacak yapı ve merkezlerin yer alacağı Tasarım Vadisi kurulacaktır. o Tasarım süreçlerinin etkin yönetimi konusunda eğitici ve bilgilendirici faaliyetler düzenlenecektir. o Ülkemizdeki tasarım faaliyetlerinin sektörel analizi yapılacaktır. o Küçük ve orta ölçekli işletmelerde yeni teknolojilerin kullanılmasına yönelik destek mekanizmaları geliştirilecektir. (<i>Türk Patent ve Marka Kurumu Stratejik Planı (2019-2023)</i>) 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Finansman yetersizliği o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.05 Tüm sektörlerde teknoloji geliştirme ve markalaşma faaliyetlerinin desteklenmesi
Eylem	Eylem 07.05.b Küçük ve orta ölçekli işletmelerde markalaşma faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik teşvik mekanizmaları

	geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Patent sayısı (Ek 24)		3 Ay
Faydalı model başvuru sayısı (Ek 25)		3 Ay
Marka başvuru sayısı (Ek 26, Ek 27)		3 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Küçük ve orta ölçekli işletmelerde yeni teknolojilerin kullanılmasına yönelik destek mekanizmaları geliştirilecektir. <i>(Türk Patent ve Marka Kurumu Stratejik Planı (2019-2023))</i> 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 07: Sanayi öncelikli olmak üzere tüm sektörlerde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji üretim kapasitesinin artırılması

Strateji	Strateji 07.05 Tüm sektörlerde teknoloji geliştirme ve markalaşma faaliyetlerinin desteklenmesi
Eylem	Eylem 07.05.c Tarımsal ürünlerin katma değerlerini artıracak teknolojiler geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tarımsal üretimin katma değeri (Ek 28)		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Küçük ve orta ölçekli işletmelerde yeni teknolojilerin kullanılmasına yönelik destek mekanizmaları geliştirilecektir. (<i>Türk Patent ve Marka Kurumu Stratejik Planı (2019-2023)</i>) 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.01 İklim değişikliği ile mücadele kapsamında kurumsal kapasite ve toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla mekânsal planlama ve karar almada çok paydaşlı katılım süreçlerinin desteklenmesi
Eylem	08.01.a İklim değişikliğiyle mücadelede kurumsal kapasite, toplumsal farkındalık faaliyetleri ve çok paydaşlı katılımı önceleyen süreçler ulusal politikalarla ele alınacaktır.

Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Kısa:2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> İklim değişikliğiyle mücadele faaliyetleri ve uygulamalarına yönelik bilgi, bilgilendirme ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi yönünde ulusal politikalardan başlayarak bölge ve il düzeyine kadar politika geliştirilmesi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.01 İklim değişikliği ile mücadele kapsamında kurumsal kapasite ve toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla mekânsal planlama ve karar almada çok paydaşlı katılım süreçlerinin desteklenmesi
Eylem	08.01.b İklim değişikliğine yönelik tüm aktörler belirlenecek ve aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılarak yönetim şeması oluşturulacaktır.

Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Mekansal planlamadan sorumlu kurum ve kuruluşların iklim değişikliğini azaltmaya yönelik planlama faaliyetleri için yönetim şeması oluşturulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	o

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.01 İklim değişikliği ile mücadele kapsamında kurumsal kapasite ve toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla mekânsal planlama ve karar almada çok paydaşlı katılım süreçlerinin desteklenmesi
Eylem	08.01.c İklim değişikliğiyle mücadelede toplumsal farkındalık ve katılım süreçlerinin etkileri/sonuçları izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.

Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliğiyle mücadelede katılım ve toplumsal farkındalığa yönelik uygulamalar artırılacak, izlenecek ve sonuçları değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Yok	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.02 Ulusal politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu sektörel sera gazı salımı ve karbon ayak izinin azaltılması	
Eylem	08.02.a Sektörel karbon ayak izi izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi

İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sektörler bazında karbon ayak izi hesaplanacak, artma/azalma durumları tespit edilecek ve buna yönelik olarak karar mekanizmasında bilgi kullanılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Yok	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.02 Ulusal politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu sektörel sera gazı salımı ve karbon ayak izinin azaltılması	
Eylem	08.02.b Başta imalat sanayi tarım, enerji, ulaşım olmak üzere, ilgili tüm alanlarda düşük sera gazı emisyonlu teknolojilere yönelik Ar-Ge ve teknoloji transferi uygulamaları ile altyapısı geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi

Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o İmalat, sanayi, tarım, enerji ve ulaşım sektörleri öncelenecek düşük sera gazı emisyonu hedefine yönelik teknolojiler geliştirilecek, Ar-Ge ve teknoloji transfer uygulamalarının teşvik edilecek ve yaygınlaştırılacak, altyapı geliştirilerek ilgili sektör hizmetine sunulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	o

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.02 Ulusal politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu sektörel sera gazı salımı ve karbon ayak izinin azaltılması	
Eylem	08.02.c Hava kirleticileri ve sera gazı emisyonları envanteri çıkarılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke	Yakın; 2025

Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı) T.C. İçişleri Bakanlığı Üniversite	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sera gazı emisyonları tanımlanarak kirleticilik durumları ve katkı veren sektörlerle göre envanter çalışması yapılacak ve periyodik veri girişi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.03 CO2 yutak alanlarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	08.03.a Yutak alanları envanteri ve veri tabanının hazırlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliğiyle mücadelede önemli alanlar olan yutak alanları (mera, orman, su varlıkları) tanımlanacak ve koruma altına alınması için envanter çalışması yapılacaktır. ○ Oluşturulan veritabanı dinamik ve sürekli güncellenebilen yapıda olacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.03 CO2 yutak alanlarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	08.03.b Yutak alanlarının korunması ve sürdürülebilirliği ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yutak alanlarının iklim değişikliğiyle mücadelede kilit alanlar olması nedeniyle ulusal ölçekte politikalar belirlenerek korunacak ve sürdürülebilirliği sağlanacaktır ○ İklim değişikliğine uyumlu ormanlaştırma çalışmaları yürütülecektir. ○ Orman ekosistem hizmetlerinin farklı iklim koşullarında devamlılığı sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.03 CO2 yutak alanlarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	08.03.c Yutak alanlarının korunmasına yönelik değişimler izlenecek ve değerlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Oluşturulacak dinamik yutak alanı veritabanı ile yutak alanlarının artması/azalması/tahrip olmasının takibi yapılacak ve azalması/tahrip olması durumunda iklim değişikliğine etkisi değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.03 CO2 yutak alanlarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	08.03.ç Yutak alanlarının kalitesinin korunması için bu alanlara atık deşarjının önüne geçilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yutak alanlarına atık deşarjı yasaklanacaktır. ○ Bu alanların sürekli izlemesi yapılacak ve atık deşarjını caydırıcı tedbirler alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.03 CO2 yutak alanlarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	08.03.d Madencilik faaliyetleri tamamlanmış yutak alanlarında rehabilite çalışmaları yürütülecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Maden cevheri çıkarma işlemi biten yutak alanlarında rehabilite çalışmalarının yapılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.03 CO2 yutak alanlarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	08.03.e Yutak alanlarında entegre çevre izleme ve bilgi sistemi kurulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Yutak alanlarına zarar verebilecek/etkileyebilecek etkenlere karşı bu alanların sürekli izlenmesi sağlanacaktır. o Tüm yutak alanlarının takibi tek merkezden yönetilen entegre çevre izleme ve bilgi sistemi üzerinden yürütülecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	o

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.04 Sera gazı emisyonunun ve CO2 oranının azaltılmasına yönelik yapıli çevrede emisyon kontrolünün sağlanması	
Eylem	08.04.a Yapılı çevrede emisyon kontrolüne yönelik standartlar ve koşullar mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Yapılaşmış çevre kaynaklı sera gazlarının kontrolünü sağlamak üzere standartları mevzuata ekleme çalışmaları yürütülecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	o

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.04 Sera gazı emisyonunun ve CO2 oranının azaltılmasına yönelik yapıllı çevrede emisyon kontrolünün sağlanması	
Eylem	08.04.b Yapılı çevrede sera gazı emisyonu kontrolü ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yapılaşmış çevre kaynaklı sera gazlarının kontrolünün ulusal politikalarda ele alınarak bölge ve il ölçeğine kadar politikalar yansıtılacaktır. ○ Yalıtımı destekleyici endüstriler desteklenerek enerji ihtiyacı azaltılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.04 Sera gazı emisyonunun ve CO2 oranının azaltılmasına yönelik yapıllı çevrede emisyon kontrolünün sağlanması	
Eylem	08.04.c Yapılı çevrede sera gazı emisyonu ve CO2 oranı izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke, Bölge, İl	Kısa; 2030 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Toplam enerji tüketimi miktarı		

(Ek 6,Ek 7)		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Yapılı çevre kaynaklı sera gazlarının artması/azalması takibi yapılacak, azaltmaya yönelik tedbirler değerlendirmeye alınacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	o

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.04 Sera gazı emisyonunun ve CO2 oranının azaltılmasına yönelik yapılı çevrede emisyon kontrolünün sağlanması	
Eylem	08.04.ç Motorlu taşıtlar, ısıtma ve yapılı çevre faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazının azaltımına yönelik teknolojiler uygulanacak ve geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde	Tamamlanma oranı (%)	6 ay

tamamlanması		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Motorlu taşıt, ısıtma ve yapılaşma faaliyetleri kaynaklı sera gazlarının (Ek 8, Ek 9) azaltılmasına yönelik teknolojiler geliştirilerek uygulanması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	o

Stratejik Hedef 8: Sera gazı emisyonlarının azaltılması

Strateji	Strateji 08.04 Sera gazı emisyonunun ve CO2 oranının azaltılmasına yönelik yapıllı çevrede emisyon kontrolünün sağlanması	
Eylem	08.04.d Karbon depolayan ve daha az enerji ile üretilebilen (ahşap vb.) malzeme kullanımı yaygınlaştırılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay

Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Bünyesinde karbonu depolayan ve düşük enerji sarfiyatı ile üretilebilen malzeme kullanımı ile karbon emisyonu azaltılacak ve karbon tutulumu sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	o

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.01 Coğrafi ve sözel verilerin bilgi teknolojileriyle işlenebileceği veri merkezlerinin oluşturulması	
Eylem	Eylem 09.01.a Türkiye Açık Veri Merkezi (TAVEM) kurulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Bakanlıklar tarafından üretilen mevcut veri setlerinin TAVEM'e entegre edilme oranı (%)	% 100	6 Ay

TAVEM veri setlerinin yayımlanma oranı (%)	% 100	3 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
TÜİK T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Tüm Bakanlıklar	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ülke çapında açık, şeffaf ve düzenli olarak güncellenen veriye ihtiyaç duyulmaktadır. ○ Kurumların aynı veriyi tekraren üretmesinin önüne geçilmesi ve kaynakların etkin kullanımı açısından veri üretiminde kurumlar arası eşgüdüm ve işbirliği büyük önem arz etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lider kurum eksikliği ○ Yerleşik pratikleri değiştirmenin güçlüğü ○ Bilgi teknolojileri altyapısının yetersizliği ○ Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği ○ Kurumsal kapasite yetersizliği

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.02 Dijitalleşmenin yaygınlaştırılması ve dijital ekonomik yöntem ve araçların geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 09.02.a Rekabet öncesi araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesine ve teknolojik hazırlık seviyesini yükseltmeye imkân sağlayan mükemmeliyet merkezleri kurulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kurulan mükemmeliyet merkezi sayısı		24 Ay

Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İleri teknolojik ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi aşamasında, ilgili sektörün işbirliği yapabileceği mükemmeliyet merkezlerinin kurulması özgün ve yenilikçi ürünler ortaya koyma sürecini hızlandıracaktır. ○ Bu merkezlerin ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma işbirliklerine açık olacak şekilde planlanması önemlidir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar	Var	○ Planların uygulanmaması

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.02 Dijitalleşmenin yaygınlaştırılması ve dijital ekonomik yöntem ve araçların geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 09.02.b Milli teknoloji yetkinliğini artırmaya yönelik üretim bölgeleri ekosistemler olarak planlanacak ve oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kurulan üretim bölgeleri sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Yüksek teknolojik ürünlerin çok sayıda karmaşık süreç ve bileşene sahip olmaları bakımından, üretim bölgelerinde farklı ihtiyaçları karşılayabilecek şekilde bir ekosistem olarak tasarlanması, ülkemizin teknolojik yetkinliğini artırmada yüksek fayda sağlayacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planların uygulanmaması

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.02 Dijitalleşmenin yaygınlaştırılması ve dijital ekonomik yöntem ve araçların geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 09.02.c İleri teknoloji bölgeleri, kuluçka merkezleri ve bilişim vadileri kurulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kurulan ileri teknoloji bölgesi sayısı		24 Ay
Kurulan kuluçka merkezi sayısı		24 Ay

Kurulan bilişim vadisi sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alanlarında uzmanlaşmış araştırma merkezleri, ülkenin teknolojik ilerlemesi için öncü görevler üstlenmenin yanı sıra, temel araştırma altyapısı ve yetkin insan kaynağını sağlamak bakımından yenilikçi ürün geliştirme sürecini ivmelendirecek etkiler yaratacaktır. ○ Üniversiteler bünyesinde veya özerk olarak oluşturulabilen bu tür merkezler, teknolojik gelişimi hızlı bir şekilde yakalayan çeşitli ülkelerde mevcut olup, ulusal ve uluslararası ölçekte ileri teknoloji merkezleri ve firmalarıyla işbirliği içerisinde öncü araştırmalar yürütmektedirler. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yatırım Destek Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planların uygulanmaması ○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.02 Dijitalleşmenin yaygınlaştırılması ve dijital ekonomik yöntem ve araçların geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 09.02.d Yüksek teknolojik ürün ve hizmetlerin test altyapısına yönelik teknoloji vadileri oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kurulan teknoloji vadisi sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

	Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Yüksek teknolojik ürünler ve hizmetler için hem üreticilere hem de servis sağlayıcılarına hizmet edecek test alanlarının oluşturulması standartlara uygunluk, fonksiyonellik ve güvenlik gibi konularda kritik öneme sahiptir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yatırım Destek Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planların uygulanmaması Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.03 Bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması	
Eylem	Eylem 09.03.a Bilgi toplumuna dönüşüm için gerekli insan gelişimi merkezli yatırımlar gerçekleştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Teknoloji ile birlikte mekânsal ve toplumsal dönüşüm süreçlerinin temel aktörü olan insanı merkeze alan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi bu faaliyetlerin uzun erimli ve toplumun tamamını kapsayan bir karakterde olması açısından oldukça önemlidir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Bilgi Tabanlı Eğitim Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kurumsal kapasite yetersizliği ○ Gerekli iş birliği ve eğitim ekosisteminin yaratılmamış olması ○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.03 Bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması	
Eylem	Eylem 09.03.b Bölgeye özgü değerler kullanılarak aşağıdan yukarı bilgi toplumuna dönüşüm süreçleri uygulanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İnternet kullanan bireylerin yüzdesi		12 Ay
100 kişi başına sabit geniş bant abonelikleri (Ek 29)		12 Ay
100 kişi başına aktif mobil geniş bant abonelikleri (Ek 29)		12 Ay
Eğitim göstergesi (Ek 30)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bilgi toplumlarında bilginin yaratılması, dağıtılması ve manipüle edilmesi en önemli ekonomik ve kültürel faaliyet haline gelmektedir. ○ Toplumsal anlamda böyle bir sürece girilmesi ancak mevcut potansiyellerin belirlenmesi ve bu potansiyeller üzerine kurgulanacak artırimsal aksiyonlar ile mümkün olacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Bilgi Tabanlı Eğitim Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kurumsal kapasite yetersizliği ○ Gerekli iş birliği ve eğitim ekosisteminin yaratılmamış olması ○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 09: Bilgi toplumuna dönüşüm yolunda gerekli teknolojik faaliyetlerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 09.04 İletişim ve haberleşme altyapısının geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 09.04.a Kentsel alanlarda dijital ekonomi için son derece kritik önemi haiz sabit ve mobil iletişim altyapısının bileşenleri olan fiber altyapı, baz istasyonları ve diğer merkezi birim ve ünitelerin mekânsal planlaması tüm paydaşlar dahil edilerek yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
100 kişi başına sabit telefon aboneliği		12 Ay
100 kişi başına cep telefonu aboneliği		12 Ay
İnternet kullanıcısı başına uluslararası internet bant genişliği (mbps)		12 Ay
Bilgisayarı olan hanelerin yüzdesi		12 Ay
İnternet erişimi olan hanelerin yüzdesi		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yeni nesil iletişim teknolojileriyle birlikte iletişim ihtiyacının çeşitlenmesi söz konusudur. ○ Geniş bant haberleşme ile yüksek veri hızlarına erişmek mümkün olmakta; bu sayede eğitim, sağlık, finans, savunma, tarım, turizm, ulaşım, medya, oyun ve benzeri pek çok sektörde çeşitlenen ve gelişen uygulamalar dijital ekonominin önemli bileşenleri olarak ortaya çıkmaktadır. ○ Geniş bant haberleşme ile yüksek veri hızlarına erişmek ve yaygın kapsama için baz istasyonu sayılarının artması ve baz istasyonları arasındaki mesafelerin sıklaşması söz konusudur. ○ 5G ve ötesi mobil haberleşme teknolojisi, nesnelerin interneti, makine tipi haberleşme, araçlar arası ve araçlar ile altyapılar arası haberleşme gibi gelişen iletişim teknolojileriyle birlikte genişleyen ve çeşitlenen altyapı ihtiyacına yönelik stratejik mekânsal planlamaların yapılması gerekmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planların uygulanmaması ○ Gerekli iş birliği ve eğitim ekosisteminin yaratılmaması

		olması
--	--	--------

Strateji	Strateji 09.04 İletişim ve haberleşme altyapısının geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 09.04.b Yeni nesil haberleşme sistemleri ve karasal olmayan (uydu vb.) mobil haberleşme sistemlerinin mekânsal planlaması tüm paydaşlar dâhil edilerek yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
100 kişi başına sabit telefon aboneliği		12 Ay
100 kişi başına cep telefonu aboneliği		12 Ay
İnternet kullanıcısı başına uluslararası internet bant genişliği (mbps)		12 Ay
Bilgisayarı olan hanelerin yüzdesi		12 Ay
İnternet erişimi olan hanelerin yüzdesi		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Yeni nesil iletişim teknolojileriyle birlikte iletişim ihtiyacının çeşitlenmesi söz konusudur. o Geniş bant haberleşme ile yüksek veri hızlarına erişmek mümkün olmakta; bu sayede eğitim, sağlık, finans, savunma, tarım, turizm, ulaşım, medya, oyun ve benzeri pek çok sektörde çeşitlenen ve gelişen uygulamalar dijital ekonominin önemli bileşenleri olarak ortaya çıkmaktadır. o Geniş bant haberleşme ile yüksek veri hızlarına erişmek ve yaygın kapsama için baz istasyonu sayılarının artması ve baz istasyonları arasındaki mesafelerin sıklaşması söz konusudur. o 5G ve ötesi mobil haberleşme teknolojisi, nesnelerin interneti, makine tipi haberleşme, araçlar arası ve araçlar ile altyapılar arası haberleşme gibi gelişen iletişim teknolojileriyle birlikte genişleyen ve çeşitlenen altyapı ihtiyacına yönelik stratejik mekânsal planlamaların yapılması gerekmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Planların uygulanmaması o Gerekli iş birliği ve eğitim ekosisteminin yaratılmamış olması

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 10.01 Bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılması	
Eylem	Eylem 10.01.a Bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerle yönelik finansman ve altyapı desteği sağlamayı amaçlayan bir destek programı oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yüksek teknoloji kullanan firma sayısı (Ek 31)		12 Ay
Yüksek teknoloji kullanan firma sayısının toplam sanayi firma sayısına oranı (%) (Ek 31)		12 Ay
Orta yüksek teknoloji kullanan firma sayısı (Ek 31)		12 Ay
Orta yüksek teknoloji kullanan firma sayısının toplam sanayi firma sayısına oranı (%) (Ek 31)		12 Ay
Yapılan yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Ülkemizde yüksek teknoloji yoğunluğu olan sektörlerin imalat sanayi içindeki payı %1,5'dir. İmalat sanayide yüksek teknolojinin yoğunluğunda ilk sırada yer alan iller; İstanbul (%35,57); Ankara (%20,9); Bursa ve İzmir (%5-%11) olmuştur. o Orta yüksek teknoloji yoğunluğu olan sektörlerin imalat sanayi içindeki payı %16 civarındadır ve bu firmaların büyük bölümü Marmara, Ege ve İç Anadolu'daki kentlerde yer almaktadır. o Bu veriler, Türkiye'nin bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerde büyüme alanı olduğuna işaret etmektedir. Hedeflenen büyümenin 	

	gerçekleşmesi ise sanayi ve işgücünün gelişmiş olduğu bölgelerde imalatın yüksek ve orta yüksek teknoloji kullanan sektörler yönlendirilmesi ve bu sektörlerin toplam sanayi üretimi içindeki payının artırılması ile mümkün olacaktır	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none">○ Finansman yetersizliği○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 10.01 Bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılması	
Eylem	Eylem 10.01.b Orta-yüksek teknoloji yoğun sektörler teşvik edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ve ihracat içindeki payları (%) (Ek 31)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerine yapılan Ar-Ge harcamaları		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Orta yüksek teknoloji yoğunluğu olan sektörlerin imalat sanayi içindeki payı %16 civarındadır ve bu firmaların büyük bölümü Marmara, Ege ve İç Anadolu'daki kentlerde yer almaktadır. o Bu veriler, Türkiye'nin bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerde büyüme alanı olduğuna işaret etmektedir. Hedeflenen büyümenin gerçekleşmesi ise sanayi ve işgücünün gelişmiş olduğu bölgelerde imalatın yüksek ve orta yüksek teknoloji kullanan sektörlerle yönlendiği ve bu sektörlerin toplam sanayi üretimi içindeki payının artırılması ile mümkün olacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Finansman yetersizliği o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 10.01 Bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılması	
Eylem	Eylem 10.01.c Yüksek teknoloji yoğun sektörler teşvik edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ve ihracat içindeki payları (%) (Ek 31)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerine yapılan Ar-Ge harcamaları		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Ülkemizde yüksek teknoloji yoğunluğu olan sektörlerin imalat sanayi içindeki payı %1,5'dir. İmalat sanayide yüksek teknolojinin yoğunluğunda ilk sırada yer alan iller; İstanbul (%35,57); Ankara (%20,9); Bursa ve İzmir (%5-%11) olmuştur. o Bu veriler, Türkiye'nin bilgi ve teknoloji yoğun sektörlerde büyüme alanı olduğuna işaret etmektedir. Hedeflenen büyümenin gerçekleşmesi ise sanayi ve işgücünün gelişmiş olduğu bölgelerde imalatın yüksek ve orta yüksek teknoloji kullanan sektörlerle yönlendiği ve bu sektörlerin toplam sanayi üretimi içindeki payının artırılması ile mümkün olacaktır 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Finansman yetersizliği o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması
Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi		
Strateji	Strateji 10.02 Sektörel ve bölgesel/yerel potansiyeller (sanayi, tarım,	

	orman, hayvancılık, turizm vb.) doğrultusunda Ar-ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenebilmesi için envanter-veri çalışması yapılması	
Eylem	Eylem 10.02.a Bölgelerin sanayi, tarım, turizm ve vb. sektörlerle yönelik sunduğu potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri Türkiye Açık Veri Merkezi'ne entegre edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Bakanlıklar tarafından üretilen mevcut veri setlerinin TAVEM'e entegre edilme oranı (%)	100	6 Ay
TAVEM veri setlerinin yayımlanma oranı (%)	100	6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı TÜİK	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Bölgelerin sanayi, tarım, turizm ve vb. sektörlerle yönelik sunduğu potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri TAVEM'e entegre edilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> Lider kurum eksikliği Yerleşik pratikleri değiştirmenin güçlüğü Bilgi teknolojileri altyapısının yetersizliği Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği Kurumsal kapasite yetersizliği

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 10.03 Yüksek katma değerli ürün ve teknolojilerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılarak ülke mekânını bütününe
----------	---

	yaygınlaştırılması	
Eylem	Eylem 10.03.a Katma değer ve yenilik yaratılmasını sağlayan teknoloji ve üretim bölgeleri desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ve ihracat içindeki payları (%) (Ek 31)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerine yapılan Ar-Ge harcamaları		12 Ay
Teknoloji bölgelerinde yer alan firma sayısı		12 Ay
Teknopark sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Doğal öneme sahip alanları ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak katma değer ve yenilik yaratacak teknoloji ve üretim bölgeleri desteklenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	o Finansman yetersizliği o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 10.03 Yüksek katma değerli ürün ve teknolojilerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılarak ülke mekânını bütününe
----------	---

	yaygınlaştırılması	
Eylem	Eylem 10.03.b Teknopark yatırımları yenilikçilik, teknoloji kullanımı ve üretimi bazında öne çıkan bölgelerde ve sanayi kentlerinde yoğunlaştırılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ve ihracat içindeki payları (%) (Ek 31)		12 Ay
Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerine yapılan Ar-Ge harcamaları		12 Ay
Teknoloji bölgelerinde yer alan firma sayısı		12 Ay
Teknopark sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Doğal öneme sahip alanları ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak katma değer ve yenilik yaratacak teknoloji ve üretim bölgeleri desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planların uygulanmaması ○ Finansman yetersizliği ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 10.03 Yüksek katma değerli ürün ve teknolojilerin ülke ekonomisi içindeki payının artırılarak ülke mekânını bütününe yaygınlaştırılması
----------	--

Eylem	Eylem 10.03.c Teknoloji geliştirme bölgeleri ve Ar-Ge'ler ağırlıklı olarak sanayinin, teknolojinin ve beşeri sermayenin gelişmiş olduğu bölgelerde, üniversitelerle entegrasyon içinde geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yenilikçilik endeksi (Ek 32)		12 Ay
Üniversitelerde kurulan Tekno-kent sayısı		12 Ay
Üniversite - sanayi iş birliği sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yenilikçilik endeksinde öne çıkan ilk 6 il İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli ve Konya'dır. Doğu ve Güneydoğu'daki iller ise yenilikçilik endeksinde daha alt sıralarda yer almaktadır. Öte yandan, patent, marka ve faydalı model başvuru sayılarında ise İstanbul, Ankara ve İzmir en çok araştırma geliştirme çıktısına sahip illerdir. ○ Gelinen noktada, yenilikçiliğin öncelikli olarak sanayi ve teknolojide öne çıkan kentlerde üniversitelerle iş birliği içerisinde geliştirilmesi ve bu kentlerde beşeri gelişmişlik düzeyinin de destekleyici bir faktör olarak artırılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yenilikçilik ikliminin gelişmesi açısından potansiyele sahip diğer bazı illerde ise bölge planlarında tanımlanmış önceliklerden yola çıkılarak belirli temalar kapsamında çok sayıda yenilikçilik çalışması desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planların uygulanmaması ○ Finansman yetersizliği ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması ○ Gerekli iş birliği ve eğitim ekosisteminin yaratılmaması

		olması
--	--	--------

Stratejik Hedef 10: Bilgi ve teknoloji yoğun işlerin kapasitesi ve verimliliğinin artırılması; yenilikçi uygulamaların ve teknolojilerin desteklenmesi

Strateji	Strateji 10.04 Endüstri 4.0 faaliyetlerinin bütünlük planlamasının yapılması ve toplumsal ve çevresel fayda odaklı (Endüstri 5.0 vb.) endüstrilerin geliştirilmesi ve desteklenmesi
----------	---

Eylem	Eylem 10.04.a Teknolojinin geliştirilmesine paralel olarak Endüstri 4.0 firma sayısı artırılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Endüstri 4.0 kullanan firma sayısı		6 Ay
Endüstri 4.0 kullanan firma sayısının tüm sanayi firma sayısına oranı (%)		6 Ay
Endüstri 4.0'da yapılan üretimin toplam üretimdeki payı (%)		6 Ay
Endüstri 4.0'da üretilen katma değer toplam katma değer içindeki payı (%)		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ 11. Kalkınma Planı'nda vurgulanan değişen küresel üretim yapısı ve hizmet sunum biçimleri ele alındığında dijital teknolojiler, biyoteknoloji, ileri malzeme teknolojisi, katmanlı üretim teknolojisi, üç boyutlu yazıcılar, üretimin kişiselleşmesi, lojistik ağ yapısının dönüşümü, sanayide dijitalleşme, paylaşım ekonomisi, e-ticaret ve esnek-yenilikçi girişimler ön plana çıkmaktadır. ○ Endüstri 4.0'a karşılık Toplum 5.0 insanı ve toplumu vurgulamakta, teknolojik dönüşüme entegre olmuş "süper akıllı" bir toplum tanımı getirmektedir. Türkiye'nin bu yeni toplumsal değişim dalgasını karşılayabilmesi sanayi alanında başlayan yenilikçilik anlayışının toplumun diğer alanlarına da yansıtılması ile mümkündür. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.01 Kentsel ve kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesinin adil ve eşitlikçi bir yaklaşımla sağlanması
Eylem	11.01.a Kentsel ve kırsal yerleşimler bütüncül ağ sistemi ile ele alınarak bütünsel yaşam kalitesi envanteri oluşturulacaktır

Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025 Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yaşam kalitesi envanteri oluşturulan il sayısı		6 Ay
Yaşam kalitesi endeksindeki artış		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Yerel Yönetimler	Valilikler Meslek Odaları Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Özel İdareleri Kalkınma Ajansları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Başta kamusal hizmetlere yönelik mevcut envanter çalışmalarının bütünleştirilerek yaşam kalitesi envanteri oluşturulacaktır. ○ Yaşam kalitesi parametrelerinin düzenli olarak izlenmesi ve gerekli durumlarda hedeflere yönelik değerlendirilmenin yapılması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Saha çalışması Coğrafi bilgi sistemleri	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.01 Kentsel ve kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesinin adil ve eşitlikçi bir yaklaşımla sağlanması	
Eylem	11.01.b Kırsal dezavantajlı alanların (orman köyleri vb. gibi) öncelikle kalkındırılmasına ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke-Bölge	Yakın; 2025 Kısa; 2030 Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kırdan kente göçün azalma oranı		
Kırsal alanlardaki istihdam oranı		
Hanehalkı gelir seviyesi		
Kırsal alanlarda temel hizmetlerin niteliği ve erişimi		
Sosyal donatıların varlığı		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Kalkınma Ajansları	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı Yerel Yönetimler İl Özel İdareleri T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Kırsal alanda olup ayrıca dezavantajlı olan alanlarda yaşam kalitesinin artırılması sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Destek ve teşvik programları Altyapı çalışmaları Proje bazlı eylemler	Var	○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük

olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.01 Kentsel ve kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesinin adil ve eşitlikçi bir yaklaşımla sağlanması	
Eylem	11.01.c Ulusal düzeyde, kamusal hizmet sunumu/arzının adil ve eşitlikçi ve kapsayıcı olması için kentsel ve kırsal yerleşmelerin bütünsel olarak ele alındığı bir yerleşim kademelenme yaklaşımı kabul edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İç göç oranları		
Kamusal hizmet oranı		
Kentsel alanlarda kişi başına düşen sosyal ve teknik donatı miktarı		
Kırsal alanlarda kişi başına düşen sosyal ve teknik donatı miktarı (Ek 35)		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler Kalkınma Ajansları İl Özel İdareleri T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kamusal hizmetlere erişimde kent ve kır yerleşmelerinin birlikte ele alınacak ve buna yönelik model üretilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bir dönemlik süreç olmadığından koşulların sürekli olarak iyileştirilmesine yönelik bir yöntem izlenmelidir. ○ Buna ilişkin altyapı envanterinin güncel tutulması gerekmektedir.

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.01 Kentsel ve kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesinin adil ve eşitlikçi bir yaklaşımla sağlanması	
Eylem	11.01.ç Her mahalle ve köy biriminde en az ilköğretim seviyesinde eğitim yerinde sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Okul yapılan köy sayısı		12 Ay
Okul yapılan mahalle sayısı		12 Ay
Köylerde düzenli eğitime başlanan okul sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı	İl Özel İdareleri Valilik T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Taşımali eğitim sistemi yerine her mahalle ve köyde en az ilköğretim düzeyinde eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.01 Kentsel ve kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesinin adil ve eşitlikçi bir yaklaşımla sağlanması	
Eylem	11.01.d Her mahalle ve köy biriminde temel sağlık hizmetlerinin sürekliliği sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Köylerde açılan sağlık ocağı sayısı		12 Ay
Mahallelerde açılan sağlık ocağı sayısı		12 Ay
Düzenli doktor ziyareti yapılan köylerdeki ziyaret sayısı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sağlık Bakanlığı	İl Özel İdareleri Valilik T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Her mahalle ve köyde sağlık hizmetlerinin düzenlenecektir.○ Yaşayanların sağlık hizmetlerine erişiminde süreklilik sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	<ul style="list-style-type: none">○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.01 Kentsel ve kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesinin adil ve eşitlikçi bir yaklaşımla sağlanması	
Eylem	11.01.e Farklı toplumsal grupların bir arada olmasını sağlayacak (aile ve birey odaklı, başta artan yaşlı nüfus ile dezavantajlı gruplar da gözetilerek) kapsayıcı kamusal alanlar oluşturulacak, herkes için kamu hizmetlerine ve kamusal alanlara erişilebilirlik sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030 Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kamusal altyapı için yapılan katkı (TL)		12 Ay
Toplu taşıma için hane tarafından ayrılan bütçe (%)		12 Ay
Açık ve yeşil alanlara erişen ulaşım modu sayısı		12 Ay
Kentsel alanlarda kişi başına düşen kamu donatı miktarı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler Kalkınma Ajansları T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı İl Özel İdareleri	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Kamusal alanlar oluşturulurken güvenlik, erişilebilirlik ilkeleri göz önüne alınacaktır. o Kamusal alanların toplumun her kesimine yönelik olarak tasarlanması ve kamusal hizmetlere tüm toplumun erişimi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	o Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.02 Farklı gelir grupları da gözetilerek konuta adil erişimin sağlanması	
Eylem	11.02.a Konuta adil erişimin sağlanmasına yönelik ulusal düzeyde politika belirlenecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen politika belgesi sayısı		12 Ay
Kiralık sosyal konut sayısı (hane)		12 Ay
Satılık sosyal konut sayısı (hane)		12 Ay
İlçe düzeyinde ortalama konut kira değeri (m2/tl)		12 Ay
İlçe düzeyinde ortalama konut büyüklükleri (m2)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yerel Yönetimler Valilik T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı TOKİ	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Konuta adil erişimin toplumun her kesiminde sağlanması için ulusal politikalar tarafından ele alınması sağlanacaktır. ○ Toplu konut alanları ile konuta erişim hakkının sağlandığı bölgelerde yapılacak projelerin yerel yaşamın geleneklerine uygun seçilmesi, alt ve orta gelir grupları için yapılması gereken konutların ödenebilir maliyetlerde ve alışılan kültürlerine uygun yapılması sağlanmalıdır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Politika belgeleri	Yok	

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.02 Farklı gelir grupları da gözetilerek konuta adil erişimin sağlanması	
Eylem	11.02.b Üretim alanlarına yakın yerlerde, üretimle ilgili işgücünün konuta erişimini sağlayacak mekansal kararlar geliştirilecektir ve konut üretimi sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Planlama: Kısa; 2030 Ucuz konut üretimi: Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen konut sayısı		12 Ay
Konut edinen işçilerin oranı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yerel Yönetimler Valilik T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı TOKİ İl Özel İdareleri	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Özellikle enerji üretimi ve belli sanayi alanlarında kentten uzakta çalışma koşulları olan işgücünün konut ihtiyacının, erişilebilir ve edinilebilir konutlarla karşılanması ve temel barınma haklarının gözetilmesi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	<ul style="list-style-type: none"> Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.02 Farklı gelir grupları da gözetilerek konuta adil erişimin sağlanması	
Eylem	11.02.c Yüksek gelir grubuna yönelik konut projelerinde, üretilen konutların belli bir oranı farklı gelir gruplarına uygun olarak üretilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030 Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen yeni konutların kira değeri		12 Ay
Üretilen yeni konutların satılık konut değerleri		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Yerel Yönetimler Valilik T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı TOKİ İl Özel İdareleri T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Farklı gelir gruplarının bir arada yaşamasının sağlanması ile hem toplumsal sürdürülebilirliğin desteklenmesi hem de farklı gelir gruplarının da konuta adil erişiminin sağlanmasına destek olunacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Kota uygulaması	Var	<ul style="list-style-type: none"> Finansman yetersizliği Mülkiyet hakları

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.02 Farklı gelir grupları da gözetilerek konuta adil erişimin sağlanması	
Eylem	11.02.ç Farklı gelir gruplarının bir arada yaşamasını sağlayacak mekânsal kararlar geliştirilecektir ve konut alanları üretilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030 Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen yeni konutların kira değeri		12 Ay
Üretilen yeni konutların satılık konut değerleri		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Yerel Yönetimler	Valilik T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı TOKİ İl Özel İdareleri T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Farklı gelir gruplarının bir arada yaşamasının sağlanması ile hem toplumsal sürdürülebilirliğin desteklenmesi hem de farklı gelir gruplarının da konuta adil erişiminin sağlanmasına destek olunacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları	Var	o Finansman yetersizliği o Mülkiyet hakları

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.03 Yerleşim alanlarında ve dışında yeşil-mavi altyapının oluşturularak, dengeli dağılımının sağlanması	
Eylem	11.03.a Yerleşim alanlarında ve dışında Yeşil-Mavi altyapı Envanteri oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yeşil-mavi altyapı envanteri bulunan il sayısı		12 Ay
Envantere dahil edilen yeşil-mavi altyapı oranı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Yerel Yönetimler	Türkiye İstatistik Kurumu T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Valilik Kalkınma Ajansları	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Her kent için yeşil ve mavi sistemlerin ve gri altyapının mekansal verilerini içeren envanter oluşturulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Coğrafi bilgi sistemleri Lidar ölçümleri	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ Kurumlar arası işbirliğinin kurulamaması

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.03 Yerleşim alanlarında ve dışında yeşil-mavi altyapının oluşturularak, dengeli dağılımının sağlanması	
Eylem	11.03.b Yeşil-mavi altyapı sisteminin oluşturulmasına yönelik mevzuat oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Oluşturulan mevzuat sayısı		12 Ay
Yeşil sistem planı bulunan il sayısı		12 Ay
Yeşil-mavi altyapıya imar planında yer veren ilçe sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Türkiye İstatistik Kurumu Yerel Yönetimler Valilik Kalkınma Ajansları T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Yeşil-mavi altyapının oluşturulması ve bütüncül bir sistem olarak ele alınmasına yönelik yeni bir mevzuat oluşturulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasa ve yönetmeliklerin düzenlenmesi Komisyon oluşturulması	Yok	o Kurumlar arası işbirliğinin kurulamaması o Yasal düzenlemelerin yapılamaması

Stratejik Hedef 11: Ülke bütününde tüm yerleşmelerde yaşam ve mekân kalitesinin düşük olduğu bölgelere öncelik verilerek yükseltilmesi

Strateji	Strateji 11.03 Yerleşim alanlarında ve dışında yeşil-mavi altyapının oluşturularak, dengeli dağılımının sağlanması	
Eylem	11.03.c Kentsel alanlarda yeşil-mavi altyapının dengeli dağılımına ve bütüncül değerlendirilmesine yönelik konular ulusal politika kapsamında ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Oluşturulan politika belgesi sayısı		12 Ay
Kişi başına düşen yeşil alan miktarı		12 Ay
Yeşil-mavi altyapı yönetim modeli geliştirmiş il sayısı		12 Ay
Havza planlarını imar planlarına entegre eden il sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Türkiye İstatistik Kurumu Yerel Yönetimler Valilik Kalkınma Ajansları T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Yeşil-mavi altyapının dengeli dağılımı ve bütüncül değerlendirilmesine yönelik konuların ilgili politikalar kapsamında ele alınması sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon oluşturulması Politika belgelerinin hazırlanması	Yok	o Yasal düzenlemelerin yapılamaması

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.01 Ülke çapında yenilenebilir enerji kaynak türlerinin ve üretim potansiyellerinin yenilenebilir enerji kaynak alanlarının (YEKA) belirlenerek yaygınlaştırılması	
Eylem	12.01.a Bölgesel yenilenebilir enerji kaynak ve üretim envanterinin çıkarılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Türlerine göre yenilenebilir enerji kapasiteleri oranı (Ek 10, Ek 11, Ek 12, Ek 13, Ek 14)		6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü)	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ülke ve bölge düzeyinde potansiyel yenilenebilir enerji kaynak üretim alanları envanteri ortaya konulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Strateji	Strateji 12.01 Ülke çapında yenilenebilir enerji kaynak türlerinin ve üretim potansiyellerinin yenilenebilir enerji kaynak alanlarının (YEKA) belirlenerek yaygınlaştırılması	
Eylem	12.01.b Yenilenebilir enerji kaynak alanları artırılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Tüm ülkede yenilenebilir enerji kaynak alanları artırılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Strateji	Strateji 12.01 Ülke çapında yenilenebilir enerji kaynak türlerinin ve üretim potansiyellerinin yenilenebilir enerji kaynak alanlarının (YEKA) belirlenerek yaygınlaştırılması	
Eylem	12.01.c Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının tanımlanması ve belirlenmesine yönelik konular mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yenilenebilir enerji kaynak alanlarını belirleme ve değerlendirme kriterleri mevzuata eklenecektir/yeni kriterler belirlenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.01 Ülke çapında yenilenebilir enerji kaynak türlerinin ve üretim potansiyellerinin yenilenebilir enerji kaynak alanlarının (YEKA) belirlenerek yaygınlaştırılması	
Eylem	12.01.ç Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının belirlenmesi ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ YEKA alanlarının belirlenmesi ulusal düzeyde politikalarda öncelikli olarak ele alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Strateji	Strateji 12.01 Ülke çapında yenilenebilir enerji kaynak türlerinin ve üretim potansiyellerinin yenilenebilir enerji kaynak alanlarının (YEKA) belirlenerek yaygınlaştırılması	
Eylem	12.01.d Kaynak türlerine göre yenilenebilir enerji santralleri yaygınlaştırılacak, kapasiteleri artırılabacak ve sınırlarının genişletilmesi ile fosil enerji kullanımının azaltılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yenilenebilir enerjinin tüm enerji kaynakları içindeki payı	%30	6 ay
Fosilden elde enerjinin tüm enerji kaynakları içindeki payı	%0	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kaynak türlerinin belirlenerek yenilenebilir enerji santralleri yaygınlaştırılacak, kapasiteleri artırılabacak ve sınır genişletme çalışmaları yürütülecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.02 Kent içi karbon yutaklarının korunarak ulusal politika belgeleriyle uyumlu sektörel sera gazı salımı azaltımının gerçekleştirilmesi / sektörel karbon ayak izinin azaltılması ve karbon depolama ile enerji tasarrufunun sağlanması	
Eylem	12.02.a Kent içi karbon yutak alanlarının değişimi, sera gazı salımı oranları ve sektörel karbon ayak izi izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kent içindeki karbon yutakları korunacak, sektörel karbon ayak izi ve sera gazı salımlarının miktarı izlenecek ve sonuçları değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Yok	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.a Alternatif enerji kaynaklarına yönelik enerji türü seçimi ve mekânsal planlamaya entegrasyonu mevzuata eklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alternatif enerji kaynakları, enerji türlerinin belirlenmesi ve mekânsal planlamaya entegrasyon süreçleri mevzuata eklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak
----------	---

	gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.b Alternatif enerji kaynaklarını gözetererek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle planlaması ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. İçişleri Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Alternatif enerji kaynaklarının mekâna dayalı planlaması ülke düzeyinde politikalarla öncelikli olarak ele alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.c Yenilenebilir enerji üretim süreçlerinde afet riski, doğal öneme sahip alanlar ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak mekânsal planlama kararları oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Yenilenebilir enerji üretim alanlarının belirlenmesinde korunması gerekli doğal öneme sahip alanlar, kültürel miras alanlarının hassasiyetleri dikkate alınarak ve afet riski altındaki alanların dikkate alınarak mekânsal planlama çalışmaları yürütülecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Bölge planları Çevre düzeni planları	Var	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.ç Alternatif enerji kaynaklarına yönelik Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Desteklenen çalışma sayısı		1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı) Üniversite	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alternatif enerji kaynakları araştırma geliştirme çalışmaları desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.d Sanayi işletmelerinin yoğun olduğu alt-sektörler için uygulanabilecek temiz enerji yöntemlerinin geliştirilmesine yönelik araştırmalar desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Desteklenen temiz enerji araştırmaları sayısı	Tamamlanma oranı (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Üniversite	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sanayi işletmeleri alt sektörlerinin temiz enerji kullanımının desteklenmesi için araştırma projeleri desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.e Yenilenebilir enerji sistemleri imalatında faaliyet gösteren firmaların yer seçiminde kümelenme ve tamamlayıcılık ilişkilerinin desteklenecek ve üretim kapasitesi artırılabacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yenilenebilir enerji sistemleri imalat firmalarının yer seçiminde mekânsal kümelenme sağlanacak, bu sayede üretim kapasitesinin artırılması desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.f Yenilenebilir enerji dışında kalan mevcut enerji kaynakları (hidrojen, nükleer, hidroelektrik vb.) rezerv enerji kapasitesi olarak değerlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yenilenebilir enerji haricindeki mevcut enerji kaynakları yenilenebilir enerji hedeflerine ulaşmada rezerv enerji kapasitesi kapsamında değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları Stratejik planlar	Var	○

Strateji	Strateji 12.03 Alternatif enerji kaynakları göz önünde bulundurularak gelecek enerji üretim süreçlerinin mekânsal düzenlemelerle birlikte planlanması	
Eylem	12.03.g Üniversite-Sanayi iş birliği çerçevesinde yenilenebilir enerji teknolojilerine yatırım yapılacak, yeni yöntem ve ürünler geliştirilerek uluslararası rekabete dahil olunacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Üniversite	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yenilenebilir enerji teknolojilerinde yeni teknoloji ve yöntem geliştirme süreçlerine yönelik yatırımları ülke politikalarıyla ele alınarak desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Strateji	Strateji 12.04 Karbon piyasaları ve emisyon ticaretinin ülke düzeyinde yaygınlaştırılması	
Eylem	12.04.a Karbon piyasası ve emisyon ticaretine yönelik uluslararası parametreler ve diğer konulara yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Karbon piyasası ve emisyon ticaretine yönelik koşulların tanımlanmasına yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	○

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.04 Karbon piyasaları ve emisyon ticaretinin ülke düzeyinde
----------	--

	yaygınlaştırılması	
Eylem	12.04.b Karbon piyasası ve emisyon ticaretine yönelik ülke düzeyinde politika geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa;2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Karbon piyasası ulusal düzeyde öncelikli politika olarak ele alınacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	o

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.04 Karbon piyasaları ve emisyon ticaretinin ülke düzeyinde
----------	--

	yaygınlaştırılması	
Eylem	12.04.c Emisyon ticaretine yönelik politikaların mevcut ve planlanan iklim politikaları ile uyumluluğu sağlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Emisyon ticareti politikaları iklim politikalarıyla uyumlu olarak geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	o

Stratejik Hedef 12: Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

Strateji	Strateji 12.04 Karbon piyasaları ve emisyon ticaretinin ülke düzeyinde yaygınlaştırılması	
Eylem	12.04.ç Emisyon ticaretine tabii emisyon kaynağı sektörler izleme ve değerlendirme sürecinde dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Emisyon ticareti yapan emisyon kaynağı sektörler için sera gazı salımı değerleri izleme sürecine dahil edilecek ve iklim değişikliğine etkisi/katkısı değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○

Strateji	Strateji 12.04 Karbon piyasaları ve emisyon ticaretinin ülke düzeyinde yaygınlaştırılması	
Eylem	12.04.d Emisyon ticaretinden sorumlu kurum ve kuruluşların kurumsal yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Emisyon ticaretine tabii kurum ve kuruluşlara yönelik yönetim şeması ortaya konulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Yok	o

Strateji	Strateji 13.01 Tüm yerleşimlerde adil ve eşitlikçi bir biçimde; kapsayıcılığı gözeterek, kimseyi geride bırakmadan, başta eğitim ve sağlık olmak üzere olanakların ve yapabilirliklerin artırılması	
Eylem	13.01.a Eğitim ve sağlık gibi ihtiyaçların adil, eşitlikçi ve kapsayıcı bir biçimde artırılması ulusal politikalarla ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Eğitim (Ek 30), sağlık (Ek 43) ve güvenlik verileri ile yerleşmelerin nüfus büyüklüklerine göre sosyal, kültürel, teknik altyapı ile tesis sayıları ve alan büyüklükleri		24 Ay
Kişi başına düşen sağlık göstergeleri: Yerleşim başına düşen; doktor sayısı (Ek 44), hastane yatak sayısı (Ek 45), sağlık personeli sayısı, özel-kamu hastane sayısı.		24 Ay
Kişi başına düşen eğitim göstergeleri: Yerleşimlerdeki okul sayısı (özel ve kamu) (Ek 46, Ek 47): , okul başına düşen öğrenci sayısı, okul başına düşen öğretmen sayısı, yerleşimlerde kişi başına düşen sosyal ve teknik donatı alanı m2'si, kent merkezlerindeki kişi başına düşen sosyal ve teknik donatı alanı m2'si, kent çeperlerinde kişi başına düşen sosyal ve teknik donatı alanı miktarı, yerleşimlerde toplam konut birimi miktarı, kişi başına düşen konut m2'si, kent merkezlerindeki toplam konut miktarı, kent çeperindeki toplam konut miktarı, kırsal alanlarda toplam konut birimi sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Millî Eğitim Bakanlığı T.C. Sağlık Bakanlığı Belediyeler	Valilikler Sivil Toplum Kuruluşları	
Eylemin Açıklaması	o Beşerî gelişmişliğin gereksinimlerinden biri olan yaşam kalitesinin	

	<p>eğitim, sağlık ve barınma ihtiyaçları kapsamında adil ve eğitlikçi olarak artırılması önem arz etmektedir.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Bu ihtiyaçlar doğrultusunda fırsat eğitliğinin sağlanması gerekmektedir. Bölgelere göre değişen ihtiyaçlar (Örneğin eğitim konusunda göçmenler, tarımla ilgilenen ailelerin çocukları) göz önünde bulundurulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
<ul style="list-style-type: none">○ Politika belirlenmesi○ Yasal düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none">○ Yüksek maliyet○ Küçük birimlerde kalifiye çalışan istihdam edilememesi

Strateji	Strateji 13.02 Mekânsal planlama, gelişme ve yerleşmelere ilişkin karar alma süreçlerinde tüm kesimlerin adil ve eşit şartlarda katılımının sağlanması	
Eylem	13.02.a Karar alma süreçlerinde katılımın sağlanması konusunda ilgili aktörler arasında kurumsal yapı belirlenecektir ve yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Her türlü karar alma sürecindeki katılımcı dağılımları ve oranları (Ayrıca, kadın-erkek oranları)	Karar alma süreçlerinde her paydaşın eşit oranda katılımı. Her türlü karar alma sürecinde %50 kadın, % 50 erkek dengesinin gözetilmesi.	24 Ay
Katılım süreçleri ile ilgili yürürlüğe giren yasal düzenleme sayısı		24 Ay
Mekânsal planların karar verme süreçlerindeki katılım toplantılarının sayısı		24 Ay
Paydaşların katılım düzeyi (adet)		24 Ay
Paydaşların katılım çeşitliliği (adet)		24 Ay
Yerleşimlerdeki mekânsal planlamalara ilişkin açılan iptal davası sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Belediyeler Valilikler İl Özel İdareleri Sivil Toplum Kuruluşları	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Beşerî gelişmişliğin bir diğer gereksinimi olan katılım, karar alma süreçlerinde kentin tüm sakinlerinin yer alması ile sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
<ul style="list-style-type: none"> o Politika belirlenmesi o Yasal düzenlemeler 	Yok	<ul style="list-style-type: none"> o Katılımın tokenistik nitelikte kalması

Stratejik Hedef 13: Beşerî gelişmişliğin ülke bütününde artırılması ve ülke düzeyinde yayılması

Strateji	Strateji 13.03 Bireylerin dijital dönüşüm süreçlerine adaptasyon kapasitelerinin artırılması	
Eylem	13.03.a Bireylerin dijital dönüşüme uyumlarının artırılması (dijital okuryazarlık) ve herkese eşitçe erişimi konusu ulusal politika kapsamında ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İnternet erişim imkânı olan hane halkı oranı (Ek 29)		24 Ay
Bilgisayar kullanım oranı		24 Ay
Genç, orta ve yaşlı nüfusta internet kullanıcı sayısı		24 Ay
Aile başına internet kullanım maliyeti (para)		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Millî Eğitim Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Belediyeler	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sağlık Bakanlığı	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Bireylerin dijital dönüşüme uyumlarının artırılması, dijital ortamlarda iş yapabilme, eğitim-sağlık hizmeti alabilme becerilerinin ve altyapılarının değerlendirilmesine yönelik politikalar geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
		<ul style="list-style-type: none"> Altyapı yetersizlikleri

Stratejik Hedef 13: Beşerî gelişmişliğin ülke bütününde artırılması ve ülke düzeyinde yayılması

Strateji	Strateji 13.03 Bireylerin dijital dönüşüm süreçlerine adaptasyon kapasitelerinin artırılması	
Eylem	13.03.b Bireylerin dijital dönüşüm süreçlerinde, ilgili aktörler arasında kurumsal yapı belirlenecektir ve yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Millî Eğitim Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Belediyeler	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sağlık Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi
Eylemin Açıklaması	o Bireylerin dijital dönüşüm süreçlerine ilişkin bütün aktörler (kamu-sivil toplum örgütleri, vb.) belirlenecektir, bu aktörlere ilişkin yönetim şeması oluşturulacaktır, ilişki niteliği ve düzeyleri ortaya çıkarılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Aktörlerin sayısı, aktörlerin ilişki düzeyleri ve ağının haritalarının oluşturulması	Yok	o

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	
Eylem	14.01.a Yerleşim içi ve yerleşmeler arası erişilebilirliğin artmasına yönelik hususlar ulusal politika kapsamında ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Oluşturulan politika belgesi sayısı		12 Ay
Demiryolu bağlantısı olan il sayısı		12 Ay
Karayolu ile taşınan toplam yolcu oranı (Ek 36)		12 Ay
Alternatif ulaşım modu sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Yerel Yönetimler İl Özel İdareleri T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Yerleşim içi ve yerleşmeler arası erişilebilirliğin artmasının ulusal politikalar ile bütüncül bir bakış açısıyla ele alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon oluşturulması Politika belgelerinin hazırlanması	Yok	<ul style="list-style-type: none"> Yasal düzenlemelerin yapılamaması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	
Eylem	14.01.b Yaya ve bisiklet ulaşımının yaygınlaştırılması için il bazında bu türlere yönelik ana planlar hazırlanacaktır ve gerekli altyapı sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Türel dağılımda yaya ve bisikletin payı (%)		3 Ay
Toplu taşıma istasyonlarına, motorsuz ulaşım türleri ile 10 dakikalık yolculuk süresi içinde erişebilen nüfusun yüzdesi		3 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Yerel Yönetimler	Valilik İl Özel İdareleri T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yaya ve bisiklet ulaşımının yaygınlaştırılması için öncelikle yalnızca bu türlere yönelik ana planları hazırlanacak veya mevcutta sürdürülmekte olan plan çalışmaları tamamlanacaktır. ○ Bu planlara bağlı olarak gerekli altyapı çalışmaları yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planlar arası uyumsuzluk ○ Altyapı yetersizlikleri ○ Coğrafi yapının uygun olmaması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	
Eylem	14.01.c Teknolojik gelişmelere ve plan kararlarına bağlı olarak çevreye duyarlı ulaşım alternatifleri geliştirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alternatif ulaşım modu sayısı		12 Ay
Ulaşımına bağlı karbon emisyonlarının azalması		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Valilik İl Özel İdareleri T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Plan kararlarına bağlı olarak ulaşım alternatiflerinin geliştirilmesine yönelik araştırma ve geliştirme çalışmaları yapılacaktır. ○ Çevreye duyarlı yeni ulaşım alternatifleri geliştirilecektir. ○ Özellikle büyükşehirlerde elektrikli araç şarj istasyonlarının sayılarının artırılması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları Ar-Ge çalışmaları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planlar arası uyumsuzluk ○ Altyapı yetersizlikleri ○ Finansal yetersizlikler

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	
Eylem	14.01.ç Büyük ölçekli ulaşım yatırımlarının bölge üzerindeki ortaya çıkacak sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri araştırılacaktır ve sonuçları dikkate alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Bölge-İl	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Düzenlenen ÇED raporu sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Valilik İl Özel İdareleri Kalkınma Ajansları Yerel Yönetimler	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Büyük ölçekli ulaşım yatırımları yapılmadan önce bulunduğu ve çevre bölgeler üzerindeki etkilerinin araştırılması ve araştırma sonucunda ortaya çıkan olumsuz etkilere veya risklere yönelik önlemler alınarak yatırımın gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Planlama çalışmaları ÇED vb. raporlar	Var	○ Planlar arası uyumsuzluk ○ Raporlama aşamasının uygulamadan sonra yapılması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	
Eylem	14.01.d Yerleşim içi ulaşımda farklı ulaşım türleri arasında entegrasyon sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Türel dağılımda toplu taşımanın payı (%)		12 Ay
Alternatif ulaşım modu sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Yerel Yönetimler	Valilik İl Özel İdareleri T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yerleşim içinde farklı ulaşım türleri (kara, raylı sistemler, deniz ulaşımı) arasında entegrasyon sağlanacak ve toplu taşıma ile desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planlar arası uyumsuzluk ○ Finansal yetersizlikler ○ Kurumların işbirliğine isteksiz olması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	
Eylem	14.01.e Kent merkezlerindeki otopark ihtiyacını ve kent merkezlerine yapılan özel otomobil yolculuklarını azaltmak için, bireylerin talep ve tercihleri incelenerek düzenlemeler (park-et-devam-et tesisleri planlanması, fiyatlandırma, vb.) yapılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Otopark sayısı		6 Ay
Alternatif otopark uygulama sayısı		6 Ay
Kent merkezlerindeki taşıt sayısı		3 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Yerel Yönetimler	Valilik İl Özel İdareleri T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Kent merkezlerine yapılan yolculuklar öncelik olarak alınarak park-et-devam-et tesisleri planlanacak ve bu tesisler toplu taşıma ile entegre edilecektir. o Farklı çözümler ile kent merkezlerindeki taşıt trafiği düzenlenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Planlar arası uyumsuzluk o Finansal yetersizlikler o Kurumların işbirliğine isteksiz olması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.01 Yerleşim içi ve yerleşmeler arası ulaşım ağının kapsayıcı, çevreye duyarlı, bütünlüklü, adil ve dengeli ve erişilebilirliği artırıcı şekilde planlanması	
Eylem	14.01.f Büyük ölçekli ulaşım yatırımlarının iklim değişikliği, afet riski, doğal öneme sahip alanlar ve kültürel miras açısından olası etkileri belirlenecektir ve bu sonuçlar dikkate alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Düzenlenen ÇED ve benzeri raporu sayısı		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Valilik İl Özel İdareleri Yerel Yönetimler T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ulaşım yatırımları afet risk ve tehlikeleri de göz önüne alınarak değerlendirilecektir. ○ Ulaşım yatırımlarının kültürel mirasa olan etkileri değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
ÇED vb. raporlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Raporlama aşamasının uygulamadan sonra yapılması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.02 Demiryolu ve denizyolu ulaşımı başta olmak üzere, tüm ulaşım türlerine ait ulaşım ağlarının ülke, bölgeler ve yerleşmeler düzeyinde bütünlük ve rasyonel bir yaklaşımla çevreye duyarlı olarak güçlendirilmesi ve erişilebilirliğin artırılması	
Eylem	14.02.a Tüm ülkede merkezlerine demiryolu bağlantısı sağlanan il sayısı artırılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Demiryolu bağlantısı olan il sayısı		24 Ay
Demiryolu ağı miktarı (km) (Ek 37)		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Valilik İl Özel İdareleri Yerel Yönetimler T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tüm ülkedeki demiryolu bağlantılarının güçlendirilmesi ve özellikle il merkezlerine demiryolu ile ulaşım sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları	Var	○

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.02 Demiryolu ve denizyolu ulaşımı başta olmak üzere, tüm ulaşım türlerine ait ulaşım ağlarının ülke, bölgeler ve yerleşmeler düzeyinde bütünleşik ve rasyonel bir yaklaşımla çevreye duyarlı olarak güçlendirilmesi ve erişilebilirliğin artırılması	
Eylem	14.02.b Kent içi ve kentler arası ulaşım sistemleri ağı ve çeşitliliği sürdürülebilirlik ilkeleri dikkate alınarak artırılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Demiryolu ağı miktarı (km) (Ek 37)		24 Ay
Otoyol endeksinin artış oranı (Ek 38)		24 Ay
Alternatif ulaşım modu sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Valilik İl Özel İdareleri Yerel Yönetimler T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Ulaşım sistemleri ağı karayolu, demiryolu ve iskeleler dahil tüm ülkede artırılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları	Var	○

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.02 Demiryolu ve denizyolu ulaşımı başta olmak üzere, tüm ulaşım türlerine ait ulaşım ağlarının ülke, bölgeler ve yerleşmeler düzeyinde bütünleşik ve rasyonel bir yaklaşımla çevreye duyarlı olarak güçlendirilmesi ve erişilebilirliğin artırılması	
Eylem	14.02.c Tüm ülkede liman kapasitesi ve tersane sayısı artırılabacaktır ve limanların diğer ulaşım türleri (karayolu, demiryolu, vb.) ile bağlantısı sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Aktif tersane sayısı		24 Ay
Aktif liman sayısı		24 Ay
Limanlar ile entegre demiryolu sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Yerel Yönetimler Meslek Odaları T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uygun olan alanlarda ve planlara bağlı olarak iskele sayısının artırılması ve iskelelerin farklı ulaşım türleri ile bağlantısı sağlanarak kullanımının teşvik edilmesi sağlanacaktır. ○ Özellikle küçük tekneler için barınma ve denize ulaşım imkanlarının sağlanabileceği tesisler kurulacak ve bunlara bitişik ekonomik ve güvenli tekne park alanlarının yaratılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uluslararası deniz ticaret ağlarına katılım sağlanamaması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.02 Demiryolu ve denizyolu ulaşımı başta olmak üzere, tüm ulaşım türlerine ait ulaşım ağlarının ülke, bölgeler ve yerleşmeler düzeyinde bütünleşik ve rasyonel bir yaklaşımla çevreye duyarlı olarak güçlendirilmesi ve erişilebilirliğin artırılması	
Eylem	14.02.ç Kıyı kentlerinde yerleşim içi ve yerleşmeler arası deniz ulaşımı yaygınlaştırılacaktır ve diğer ulaşım türleri ile entegrasyon sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Kısa; 2030 Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Deniz ulaşımının türel taşımadaki payı (%)		12 Ay
Aktif liman sayısı		24 Ay
Limanlar ile entegre demiryolu sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Yerel Yönetimler Meslek Odaları T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Uygun olan kentlerde deniz ulaşımının yerleşim içi ve yerleşmeler arası bağlantılar güçlendirilerek artırılması sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler İmar planları ve ulaşım planları	Var	○

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	
Eylem	14.03.a Lojistik sistemlerin geliştirilmesine yönelik hususlar ulusal ve uluslararası politikalar kapsamında ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Oluşturulan politika belgesi sayısı		12 Ay
Lojistik ana planı olan il sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Yerel Yönetimler T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı OSB Müdürlükleri	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığ
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Lojistik sistemlerin geliştirilmesi hem ulusal hem de uluslararası politikalarda ele alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Komisyon oluşturulması Politika belgeleri	Var	<ul style="list-style-type: none"> Kurumların işbirliğine isteksiz olması

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	
Eylem	14.03.b Kentlerde yük hareketlerini Türkiye Ulaştırma ve Lojistik Ana Master Planına uygun olarak düzenleyecek toplama/dağıtım merkezleri oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Toplama/dağıtım merkezi sayısı		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Valilik Yerel Yönetimler OSB Müdürlükleri	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Ulaşım altyapılarının geliştirilerek üretime erişilebilirlik artırılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	
Eylem	14.03.c Bölgeler içerisinde seçilen ve/veya Türkiye Lojistik Master Planı'nda belirtilen illerde lojistik merkezleri kurulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Lojistik merkez sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Valilik Yerel Yönetimler OSB Müdürlükleri	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Plan kararlarına uygun olan alanlarda, bölgelerin doğal öneme sahip alanların korunması ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak lojistik merkez sayısı artırılabacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	
Eylem	14.03.ç Lojistik merkezlerin işlevlerini yerine getirmesinde ikincil tesis durumunda olan lojistik köyler ve lojistik parklar kurulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	İl	Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Lojistik köy sayısı		24 Ay
Lojistik park sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Valilik Yerel Yönetimler OSB Müdürlükleri	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Plan kararlarına uygun olan alanlarda, bölgelerin doğal öneme sahip alanların korunması ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler dikkate alınarak, lojistik sistem içerisinde bütünlük sağlayacak lojistik köy ve parkların sayısı artırılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	
Eylem	14.03.d Doğu bölgesinde entegre ulaşım sistemleri geliştirilecektir ve ulaşımın lojistik merkezler ile bağlantısı sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Bölge-il	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Lojistik merkezlere bağlantısı olan ulaşım türü sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Valilik Yerel Yönetimler OSB Müdürlükleri	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Erişilebilirliğin düşük olduğu doğu bölgesinde ulaşım sistemleri ve lojistik merkezler geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama	Var	o Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	
Eylem	14.03.e Sanayi bölgeleri, lojistik merkezler, köyler ve parklar birden fazla ulaşım türü ile entegre edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Bölge-il	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Lojistik merkezlere bağlantısı olan ulaşım türü sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Valilik Yerel Yönetimler OSB Müdürlükleri Ticaret ve Sanayi Odaları	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Lojistik sistemi geliştirecek şekilde sanayi bölgelerinin, lojistik merkezlerin, köylerin ve parkların farklı ulaşım türleri ile bağlantısı sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.03 Ülke bütününde mevcut lojistik sistemlerin ve hizmetlerin, uluslararası ağ ve koridorlar da dikkate alınarak geliştirilmesi	
Eylem	14.03.f Başta sanayi alanları olmak üzere, önemli yük merkezlerine hizmet edecek iltisak hatları ve lojistik merkezlerin tamamlanması ile yük taşımacılığında demiryolunun payı artırılabacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Lojistik merkezlere bağlantısı olan demiryolu sayısı		24 Ay
Yük taşımacılığında demiryolunun payı (%)		24 Ay
Elleçlenen yük miktarı (Ek 39, Ek 40)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Yük taşımacılığında demiryolunun payının artırılmasına yönelik özellikle sanayi alanları ve önemli lojistik merkezlerine hizmet edebilecek iltisak hatları ve bunlarla entegre lojistik merkezlerin kurulması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.04 Lojistik alan planlaması göz önünde bulundurularak, sanayi bölgelerinin ulaşımının geliştirilmesi ve erişilebilirliğinin artırılması	
Eylem	14.04.a Başta OSB ve endüstri bölgeleri olmak üzere sanayinin lojistik ihtiyaçları tespit edilerek karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu ihtiyaçları belirlenerek Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın hazırladığı Ulusal Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı'na göre lojistik alanlar tespit edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sanayi bölgeleri ile bağlantısı olan lojistik merkez sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı OSB Müdürlükleri Ticaret ve Sanayi Odaları Yerel Yönetimler Valilikler T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Plan kararlarına uygun olan alanlarda, bölgelerin doğal öneme sahip alanların korunması ve kültürel miras alanlarına yönelik hassasiyetler ve sanayi ihtiyaçları dikkate alınarak lojistik alanlar belirlenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama Çevre Düzeni Planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.04 Lojistik alan planlaması göz önünde bulundurularak, sanayi bölgelerinin ulaşımının geliştirilmesi ve erişilebilirliğinin artırılması	
Eylem	14.04.b Sanayi odağı olarak ulusal planlarda belirlenmiş yerleşimlerin çevrelerindeki kentlerle ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir ve lojistik planlaması yapılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sanayi bölgeleri ile bağlantısı olan demiryolu miktarı		24 Ay
Sanayi bölgeleri ile bağlantısı olan karayolu miktarı		24 Ay
Sanayi bölgeleri ile bağlantısı olan liman sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı OSB Müdürlükleri Ticaret ve Sanayi Odaları Yerel Yönetimler Valilikler T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Sanayi odağı olan kentlerin çevre kentlerle bağlantısının güçlendirilmesine yönelik lojistik planlaması yapılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama Çevre Düzeni Planları	Var	○ Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 14: Ulaştırma sistemlerinde hareketlilik ve erişilebilirlik dengesinin sosyal adalet ve çevresel duyarlılık gözetilerek sağlanması

Strateji	Strateji 14.04 Lojistik alan planlaması göz önünde bulundurularak, sanayi bölgelerinin ulaşımının geliştirilmesi ve erişilebilirliğinin artırılması	
Eylem	14.04.c Demiryolu yatırımlarında sanayi bölgelerine odaklanılacak, uygun yer ve ölçekte denizyolu altyapıları geliştirilecek, sanayi üretim süreçlerinde türler arası (inter-modal) taşımacılık yaygınlaştırılacak ve lojistik maliyetlerin azaltılması yoluyla verimlilik ve rekabetçilik artırılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030 Orta; 2035 Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yatırım ve kazanç istatistikleri		12 Ay
Sanayicilerin Memnuniyeti		12 Ay
Lojistik maliyetlerin azalması		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı OSB Müdürlükleri Ticaret ve Sanayi Odaları Yerel Yönetimler Valilikler T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Sanayi bölgelerinde farklı ulaşım türlerinin yaygınlaştırılması ve bunlar arasındaki entegrasyonun sağlanması ile lojistik maliyetlerin azaltılması sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler Planlama Çevre Düzeni Planları	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlar arası uyumsuzluk

Stratejik Hedef 15: Hava kalitesinin iyileştirilmesi

Strateji	Strateji 15.01 Ulusal ve uluslararası politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu tüm ülkede hava kalitesinin iyileştirilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması	
Eylem	15.01.a Hava kalitesinin iyileştirilmesi ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı (Yerel Yönetim Politikaları Kurulu) T.C. Sağlık Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Hava kalitesini iyileştirme çalışmaları ülke düzeyinde öncelikli politikalarla ele alınacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 15: Hava kalitesinin iyileştirilmesi

Strateji	Strateji 15.01 Ulusal ve uluslararası politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu tüm ülkede hava kalitesinin iyileştirilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması	
Eylem	15.01.b Hava kalitesinin değişimi izleme ve değerlendirme süreçlerine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Hava kalitesinin zamana bağlı değişimi izlenecek ve ortaya çıkan durum sebep sonuç ilişkisiyle değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○

Strateji	Strateji 15.01 Ulusal ve uluslararası politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu tüm ülkede hava kalitesinin iyileştirilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması	
Eylem	15.01.c Hava kalitesinin korunması amacıyla rüzgâr ve hava akımını etkileyecek bölge ve koridorlar belirlenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rüzgâr ve hava akımından etkilenen bölgeler ve koridorlar belirlenecek ve çıktıkları mekânsal plan kararlarında ele alınacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Çevre düzeni planları	Yok	○

Stratejik Hedef 15: Hava kalitesinin iyileştirilmesi

Strateji	Strateji 15.01 Ulusal ve uluslararası politika belgelerindeki hedeflerle
----------	--

	uyumlu tüm ülkede hava kalitesinin iyileştirilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması	
Eylem	15.01.ç Hava kalitesi ölçüm istasyonlarının sayısı artırılabacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Tüm ülkede hava kalitesi ölçüm istasyonları sayıca artırılabacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
	Var	○

Stratejik Hedef 15: Hava kalitesinin iyileştirilmesi

Strateji	Strateji 15.01 Ulusal ve uluslararası politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu tüm ülkede hava kalitesinin iyileştirilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması	
Eylem	15.01.d Hava kalitesini etkileyen parametreler izleme ve değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen süre içerisinde tamamlanması	Tamamlanma oranı (%)	6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hava kalitesine etkisi bulunan partiküler maddelerin ve zararlı gazların artması/azalması durumları izlenecek ve iklim değişikliğine etkileri değerlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○

Stratejik Hedef 15: Hava kalitesinin iyileştirilmesi

Strateji	Strateji 15.01 Ulusal ve uluslararası politika belgelerindeki hedeflerle uyumlu tüm ülkede hava kalitesinin iyileştirilmesi ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması	
Eylem	15.01.e Hava kalitesini etkileyen parametrelerin sınır değerleri periyodik sürelerde belirlenerek güncellenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Kısa; 2030 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hava kalitesinin durumuna bağlı olarak zaman içerisinde standartlar tekrar değerlendirilerek izleme ve değerlendirme süreçlerine entegre edilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.01 Tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini temin etmek üzere iklim değişikliğine uyumlu tarımsal arazi yönetimi ve tarımsal üretim planlamasının gerçekleştirilmesi	
Eylem	16.01.a İklim değişikliğine uyumlu tarımsal üretim / arazi yönetimi hususlarına yönelik konuların mevzuata ekleme çalışmaları yürütülecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke, Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Koruma altına alınan alan miktarındaki artış		1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o İklim değişikliğine uyumlu tarım, tarımsal üretim, arazi yönetimi ve bağlantılı yeni kavramlar mevzuata eklenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İlgili bakanlıklardan komisyon oluşturulması	Yok	o Uzman yetersizliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.01 Tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini temin etmek üzere iklim değişikliğine uyumlu tarımsal arazi yönetimi ve tarımsal üretim planlamasının gerçekleştirilmesi	
Eylem	16.01.b İklim değişikliğine uyumlu tarımsal üretim/arazi yönetimi ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke, Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alan bazlı tamamlanan projeler		2 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliğine uyumlu arazi yönetimi ve tarımsal faaliyetlere (Ek 15) yönelik ulusal düzeyde politika geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansal yetersizlikler ○ İklim değişikliği ○ Uzman yetersizliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.01 Tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini temin etmek üzere iklim değişikliğine uyumlu tarımsal arazi yönetimi ve tarımsal üretim planlamasının gerçekleştirilmesi	
Eylem	16.01.c Türkiye genelinde “1/25.000 ölçekli Arazi Kullanım Planlaması ve 1/5.000 ölçekli tarımsal arazi kullanım projesi” çalışması tamamlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alan bazlı tamamlanan projeler		2 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Ülke düzeyinde hazırlanan tarımsal arazi kullanımına yönelik projeler tamamlanarak yürürlüğe konulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	o İklim değişikliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.02 Tarımsal üretimin değişen çevresel, sosyal ve ekonomik koşullardan olumsuz etkilenmesini önlemek üzere dinamik bir tarım politikasının uygulanması	
Eylem	16.02.a Tarımsal üretimin değişen koşullara karşı sürdürülebilirliğini sağlamak için dinamik tarım politikası ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alan bazlı tamamlanan projeler		2 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Değişen koşullar karşısında risk senaryoları belirlenerek dinamik ve değişen koşullar karşısında dayanıklı tarım politikasına yönelik ülke düzeyinde politika geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	o İklim değişikliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.02 Tarımsal üretimin değişen çevresel, sosyal ve ekonomik koşullardan olumsuz etkilenmesini önlemek üzere dinamik bir tarım politikasının uygulanması	
Eylem	16.02.b Alternatif ürün desenleri ve iklim değişikliğine duyarlı türlerin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge faaliyetleri yürütülecek/tamamlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke	Kısa; 2030 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alan bazlı tamamlanan projeler		2 yıl
Tarımsal Ar-Ge sektöründe yer alan kurumların sayısı (Ek 16)		1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Yerel Yönetimler (Belediye, Taşra Teşkilatı)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o İklim değişikliği ve değişen koşullara karşı tarımsal üretimde alternatif ürün ve dayanıklı ürünlere yönelik araştırma geliştirme faaliyetleri desteklenecek, var olan çalışmalar tamamlanarak bu çalışmalardan faydalanılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	o İklim değişikliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.03 Büyük ovaların koruma altına alınması ve tarımsal mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	16.03.a Büyük ovaların sürdürülebilirliği ve korunmasına yönelik konuların mevzuatında korumacı yönde iyileştirmeler yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke, Havza	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Değişen mevzuat sayısı ve kapsamı		1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Büyük ovalar planlama çalışmalarında eşik olarak ele alınacak ve sahip olduğu özel husus nedeniyle de buna yönelik tanımlamalar mevzuata eklenecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İlgili bakanlıklardan komisyon oluşturulması	Yok	○ İşbirliklerinin aksamaması

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.03 Büyük ovaların koruma altına alınması ve tarımsal mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	16.03.b Büyük ovalardan ve tarımsal miras alanlarından sorumlu kurum ve kuruluşların kurumsal yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke, Havza	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Koruma altına alınan alan miktarındaki artış		1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı AFAD Cumhurbaşkanlığı (Yatırım Ofisi Başkanlığı) T.C. Ticaret Bakanlığı Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanlığı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Büyük ovaların ve tarımsal açıdan önemli tarımsal sit alanlarının korunması ve sürdürülebilirliği için sorumlu kurum ve kuruluşların yönetim şemalarının oluşturulacaktır/güncellenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Koordinasyon komisyonlarının oluşması	Yok	<ul style="list-style-type: none"> İşbirliklerinin aksaması

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının

yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.03 Büyük ovaların koruma altına alınması ve tarımsal mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	16.03.c Büyük ova belirleme çalışmaları tamamlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Havza	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tamamlanma oranları	% 100	5 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Erozyon, kirlenme, amacı dışında kullanıma karşı tarımsal üretim potansiyeli yüksek olan büyük ovaların belirleme çalışmaları tamamlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Ulusal düzeyde proje uygulaması	Var	o Uzman yetersizliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının

yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.03 Büyük ovaların koruma altına alınması ve tarımsal mirasın sürdürülebilirliğinin sağlanması	
Eylem	16.03.d Büyük ovaların değişimi izlenecek ve değerlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve değerlendirme	Ülke, Havza	Yakın; 2025 – Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Büyük ovaların alansal değişim oranı (Ek 17)	%0	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Büyük ovaların sürdürülebilirliği ve korunması için zamana bağlı değişimin izlenmesi sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Stratejik planlar	Var	○ Uzman yetersizliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	
Eylem	16.04.a Temel gıda kaynakları arasında hayvancılık ve balıkçılığın payının artırılması ulusal politikalarla ele alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen gıda ürünlerinin oranlarında denge ve talebi karşılama oranları	Talebi karşılama oranı (%)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Ticaret Bakanlığı Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanlığı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Temel besin kaynakları içerisinde hayvansal proteinlerin oranının artırılmasına yönelik ulusal düzeyde politika geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Planlı üretim politikaları geliştirmek	Yok	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	
Eylem	16.04.b Temel gıda kaynağı içinde tüm ürünlerin payı izleme değerlendirme sürecine dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme ve Değerlendirme	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretilen gıda çeşitlerinin talebin karşılama oranı	Talebi karşılama oranı (%80-90)	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Ticaret Bakanlığı Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanlığı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. Sanayi Bakanlığı ve T.C. Ticaret Bakanlığı ortak komisyonu
Eylemin Açıklaması	o Temel gıda kaynaklarının periyodik olarak izleme ve değerlendirilmesi sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İlgili bakanlıklardan komisyon oluşturulması	Yok	o İklim değişikliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	
Eylem	16.04.c Meraların ıslah çalışmaları hızlandırılarak tamamlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Islah oranı	%90	5 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Çiftçi Kooperatifleri	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı TÜİK T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. İçişleri Bakanlığı (Kadastral çalışmalar gereği nedeniyle)
Eylemin Açıklaması	o Hayvancılıkta yem sorununun çözümü için mera alanlarında ıslah çalışmaları hızlandırılarak tamamlanacak ve küçükbaş hayvancılığı geliştirme politikaları ile uyum sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İlgili bakanlıklardan komisyon oluşturulması	Yok	o İklim değişikliği o Çiftçilerin denetimsiz otlatma yapması ve münavebeli otlatma sistemlerini uygulamayı reddetmesi

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	
Eylem	16.04.ç Potansiyel su ürünleri yetiştiricilik alanları belirlenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretim miktarında artış	% 15- %20	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı TÜİK T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. İçişleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Su ürünleri yetiştiriciliğinin geliştirilmesine yönelik potansiyel alanları belirleme çalışmaları yapılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İlgili Bakanlıklardan komisyon oluşturulması	Yok	○ İklim değişikliği ○ Yetersiz denetim

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	
Eylem	16.04.d Küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretim miktarında artış	%20-25	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Ticaret Bakanlığı	TÜİK T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Türkiye Coğrafyasının küçükbaş hayvancılığa daha uygun olması, Büyükbaş hayvancılığa kıyasla daha az hazır yem bitkisi talebi olması ve yem ihtiyacının önemli bir bölümünün meralardan karşılanabiliyor olması, küçükbaş hayvancılığın daha az sera gazı salımına sahip olması ve daha az nitrat kirliliği yükü olması nedenleriyle geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Teşvikler, Tarıma Dayalı Küçükbaş İOSB'ler	Var	<ul style="list-style-type: none">○ İklim değişikliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	
Eylem	16.04.e Kıyı balıkçılığının artırılması ve avlanma usulleri mevzuatında balık popülasyon ev çeşidinin artırılması yönünde düzenleme yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Üretim miktarında artış	%20-25	1 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. İçişleri Bakanlığı	T.C. Ticaret Bakanlığı TÜİK T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	T.C. İçişleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Kıyı balıkçılığının desteklenmesi için balıkçı barınakları artırılacak, balıkçı kooperatiflerinin sürdürülebilirliği sağlanacak, başta tirol-tarama olmak üzere avlanma usulleri balıkların çoğalmasına olanak verecek şekilde yeniden düzenlenecektir.○ Avlanma denetim sistemleri artırılacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İlgili Bakanlıklardan komisyon oluşturulması	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ İklim değişikliği○ Yetersiz denetim

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.04 Temel gıda kaynağı içerisinde hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin payının artırılması	
Eylem	16.04.f Meraların amaç dışı kullanımının önüne geçilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansal	Ülke, Bölge, İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alansal bazda meraların varlığındaki değişim		6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Hayvancılığın temel besin kaynak alanlarından olan mera alanlarında amaç dışı kullanımın önlenerek hayvancılığın desteklenmesi sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Çevre düzeni planları	Yok	○ İklim değişikliği

yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.05 Su paydaşı olan sektörler ve havza su yönetim planları ile bütünleşik tarımsal arazi kullanım planlamasının oluşturulması	
Eylem	16.05.a Tarımsal arazi kullanım planlaması ve arazi yönetimi için temel toprak haritaları oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekansa	Ülke, Bölge, Havza	Yakın; 2025 – Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alan bazlı tamamlanan projeler		2 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o İklim değişikliğine ve toprak varlığına uyumlu arazi yönetimi sağlanacaktır. Bu sayede kesintisiz gıda üretimi garantiye alınacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	o Finansal yetersizlikler o İklim değişikliği o Uzman yetersizliği

Stratejik Hedef 16: Kesintisiz, sağlıklı ve sürdürülebilir tarımsal üretim planlamasının

yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Strateji	Strateji 16.05 Su paydaşı olan sektörler ve havza su yönetim planları ile bütünleşik tarımsal arazi kullanım planlamasının oluşturulması	
Eylem	16.05.b Havza su yönetim planları ve havza su paydaşlarını dikkate alan tarımsal arazi kullanım planları için mevzuat geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke, Bölge, Havza	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Alan bazlı tamamlanan projeler		2 yıl
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Cumhurbaşkanlığı (Strateji ve Bütçe Başkanlığı) T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Havza su yönetim planları ve havza su paydaşlarını dikkate alan tarımsal arazi kullanım planlarına yönelik mevzuat bu çerçevede geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Proje bazlı eylemler	Var	○ Finansal yetersizlikler ○ İklim değişikliği ○ Uzman yetersizliği

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün

yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.a Göç hareketleri ulusal politika kapsamında ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması		24 Ay
Nüfusun dağılımı (İç göçle gelen nüfus toplamı, dış göçle gelen nüfus toplamı)		24 Ay
Nüfus artış hızları/nedenleri		24 Ay
Refah düzeyi		24 Ay
İl başına düşen iç/dış göç miktarı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Türkiye Belediyeler Birliği	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> İç ve dış göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi için, ülke içinde göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması önemlidir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Ülke bütününde eylem planları	Yok	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.b Dış göç hareketleri üst ölçekli göç politikalarına dahil edilerek geliştirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Türkiye Belediyeler Birliği	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ Dış göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi için göç yönetim planları hazırlanacaktır.○ Dış göçle gelen nüfusun yerleşebileceği illerin belirlenmesi hedeflenmektedir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Ülke bütününde eylem planları		○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.c Göç yönetimi konusunda ilgili tüm aktörler belirlenecektir, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacaktır ve yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge- İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Ülke bütününde göç yönetimine ilişkin bütün aktörlerin (kamu-sivil toplum örgütleri, vb.) sayısı, aktörlerin ilişki düzeylerinin ve ağının haritalanması		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Türkiye Belediyeler Birliği	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Göç yönetim planlarının hazırlanmasında, bütün aktörlerin (kamu-sivil toplum örgütleri, vb.) belirlenmesi, bu aktörlere ilişkin yönetim şemasının oluşturulması, ilişki niteliği ve düzeylerinin çıkarılması, kurumsal yönetim önem arz etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Aktörlerin ilişki düzeyleri ve ağının haritalarının oluşturulması	Yok	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.ç Özellikle dış göçle gelen nüfusun belirli bölgelerde/illerde yoğunlaşmasının önüne geçilecektir, iç ve dış göçle gelen tüm göçmenlerin kentsel uyumu sağlanacaktır ve kentin sunduğu imkânlardan yararlanabilme düzeyleri artırılabilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Ülke, bölge ve il düzeyinde göç kapasite geliştirme programları sayısı		12 Ay
Ülke, bölge ve il düzeyinde göç uyum geliştirme programları sayısı		12 Ay
İllerde göç kapasite geliştirme programına katılan sayısı,		12 Ay
İllerde göç uyum programlarına katılan sayısı		12 Ay
Dış göçle gelenlerin yoğun olarak yaşadıkları illerde yaşam kalitesi		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Belediyeler	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı T.C. Milli Eğitim Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ İç ve dış göç hareketlerinin belli kentlerde yığılması önlenirken tüm göçmenlerin kente uyumları ivedilikle sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
○ Kalıcı nüfusun tespitinin ardından ülke bütününde dengeli dağılımı sağlayacak teşviklerin oluşturulması ○ Göç kapasite geliştirme programları, göç uyum programları	Var	○ Mevcutta kabul gören geçici koruma altındaki göçmenlerin kayıtlı oldukları illerde ikamet etmelerinin teşvik edilmesi

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.d Yoğun göç veren yerlerde, göçün özelliklerine ilişkin mekânsal ve toplumsal araştırmalar yapılacaktır, stratejilerin geliştirilmesi teşvik edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Araştırma proje destekleri (adet/miktar)		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
TÜBİTAK T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Belediyeler	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Göçe ilişkin araştırmaların yapılması ve stratejilerin geliştirilmesi, hareketliliğin sebebinin tespit edilmesi, göç verme nedenlerinin detaylı incelenmesi, göçün dengelenmesi ve yönlendirilmesi açısından önem teşkil etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Bu konuda hazırlanan araştırma projeleri	Var	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.e Göç veren yerleşimlerde altyapının iyileştirilmesi, yaşam kalitesinin ve istihdamın artırılmasına yönelik mekânsal kararlar alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Göç veren yerleşim yerlerine ilişkin istihdam, altyapı ve yaşam kalitesi verileri		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Belediyeler	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Göç veren yerleşimlerde istihdamın, yaşam ve mekân kalitesinin artırılması, mevcut nüfusun yerinde tutulmasını sağlayacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal planlar ve projeler	Var	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.f Göç veren yerleşimlerde özellikle yerel unsurlar değerlendirilerek, ekonomik çeşitlilik artırılabacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Göç veren yerleşim yerlerine ilişkin toplumsal ve sosyo-ekonomik veriler		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Belediyeler	T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Göç veren yerleşimlerde yerel potansiyelin değerlendirilmesi, ekonomik çeşitliliğin ve istihdamın artmasına imkân sağlayacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
<ul style="list-style-type: none"> ○ Politika araçları (teşvikler vb.) ○ Araştırma projeleri 	Var	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.g Göç alan yerleşimlerde, konut üretimi artırılacaktır, altyapı iyileştirilecektir ve yaşam kalitesi artırılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Konut, altyapı ve yaşam kalitesi verileri		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	
Eylemin Açıklaması	○ Göç alan yerleşimlerde ortaya çıkan barınma ihtiyacı, yaşam kalitesi gözetilerek giderilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Konut Üretimi	Var	○ Finansman ve altyapı eksikleri

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.01 Göç hareketlerinin belli kentlerde yığılmasının önlenmesi amacıyla, öncelikle göç veren yerlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi, (iç ve dış) göç alan yerleşim yerlerine ilişkin ulusal göç yönetim planlarının hazırlanması	
Eylem	17.01.h Göç alan yerleşimlerde, göçün kent içi hareketliliği, konut, arsa ve kira piyasasına olan etkisi izlenecektir ve değerlendirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
İzleme-Değerlendirme	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Göç, konut, kira verileri		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Belediyeler İl Özel İdareleri	T.C. İç İşleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Göç alan yerleşimlerde konut piyasasına ilişkin etkilerin izlenmesi ve değerlendirilmesi önem arz etmektedir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İstatistiklerin belirlenmesi, araştırma projeleri	Var	o

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün

yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.02 Göç hareketlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve üst ölçekli mekânsal göç politikalarının oluşturulması için ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içinde veri altyapısının geliştirilmesi	
Eylem	17.02.a GöçNet veri tabanı güncel tutulacak ve tüm kurumlarla entegrasyonu sağlanarak kullanımı yaygınlaştırılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İlgili kurum ve kuruluş işbirliklerinin takip edilmesi		12 Ay
Uyumlaştırılma çalışmalarındaki tamamlanma süresi		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	T.C. İç İşleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mevcut göç veri tabanı olan GöçNet güncel çalışmalarla desteklenecektir ve zenginleştirilecektir: <ul style="list-style-type: none"> ○ İçişleri Bakanlığı'nın Mekânsal Adres Kayıt Sistemi(MAKS) ○ İçişleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB)- Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü (UİGM) arasında göç hareketlerini izleme ve değerlendirme için veri altyapısı ○ TÜİK veri tabanı 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Bütünleşik Veri Tabanı oluşturulması	Var	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün

yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.02 Göç hareketlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve üst ölçekli mekânsal göç politikalarının oluşturulması için ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içinde veri altyapısının geliştirilmesi	
Eylem	17.02.b Göç yönetimi konusunda ilgili kuruluşlar arasında yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Ülke bütününde göç yönetimine ilişkin bütün aktörlerin (kamu-sivil toplum örgütleri, vb.) sayısı, aktörlerin ilişki düzeyleri ve ilişki ağlarının haritalanması		24 Ay
Göç yönetişiminin izlenmesi		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Türkiye Belediyeler Birliği	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Göç sürecini yönetebilmek için kurumların yönetim şemasının çıkarılması önem teşkil etmektedir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Aktörlerin ilişki düzeyleri ve ağının haritalanmasının oluşturulması	Yok	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.02 Göç hareketlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve üst ölçekli mekânsal göç politikalarının oluşturulması için ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içinde veri altyapısının geliştirilmesi	
Eylem	17.02.c Özellikle dış göç hareketlerine ilişkin çalışma ve uygulamaların yürütüleceği bir göç merkezi kurulacaktır, ayrıca bölgelerin, illerin göç haritaları hazırlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Göç merkezi kurulması		24 Ay
Bölgeler için göç haritalarının tamamlanması		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	T.C. Dış İşleri Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye Belediyeler Birliği	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Özellikle koruma kapsamındaki Suriyeli göçmenlerin sayıca çok olması sebebiyle süreci yönetecek ve takip edebilecek bir merkez kurulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Dış göçle ilgili merkez kurulması, illerin göç haritalarının oluşturulması	Var	<ul style="list-style-type: none">

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.03 Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak amacıyla
----------	--

	üreticinin kentten kıra göçünün mekânsal ve sosyo-ekonomik politikalarla desteklenmesi	
Eylem	17.03.a Kentten kıra göç konusu ulusal politikalarla ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Politikanın strateji belgelerinde yer alma sıklığı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kentten kıra göçün politikalarla desteklenmesi hem kentteki yığılmaların önüne geçebilmek hem de kırdaki tarımsal üretimi desteklemek için önem teşkil etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Politika belirlenmesi	Yok	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.03 Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak amacıyla üreticinin kentten kıra göçünün mekânsal ve sosyo-ekonomik
----------	---

	politikalarla desteklenmesi	
Eylem	17.03.b Tersine göç teşvik edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Uygulanan teşvik programlarının sayısı ve sürekliliği		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı Belediyeler	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Tersine göç biçimlerinin özendirilmesi, kırsal alanda nüfusun artmasını sağlayacaktır. Yoğun olan kentlerden daha az yoğun olan kentlere ya da kentten kıra göçün desteklenmesi önemlidir. Bu destek, finansal teşvik projeleri, yerel ya da merkezi kararlar ile sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Teşvik programları	Var	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.03 Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak amacıyla üreticinin kentten kıra göçünün mekânsal ve sosyo-ekonomik
----------	---

	politikalarla desteklenmesi	
Eylem	17.03.c Kırsal alanda eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler gibi kamu hizmetlerine erişim, bilgi ve iletişim altyapısı güçlendirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kırsal alanda kişi başına düşen eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler gibi kamu hizmetleri alanı		24 Ay
Kırsal alanda internet kullanıcı sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. İç İşleri Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Belediyeler	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kırsal alanın cazibesinin artırılması ile kentten kıra göç desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Sosyal ve teknik altyapının yapımı	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman ve altyapı eksikleri

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.03 Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak amacıyla üreticinin kentten kıra göçünün mekânsal ve sosyo-ekonomik politikalarla desteklenmesi
----------	---

Eylem	17.03.ç Kent tüketicisi ile kırsalda özellikle küçük ölçekli üretici arasındaki ilişki güçlendirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tüketim ve üretim verileri		12 Ay
Web sitesi aracılığıyla satış yapan üretici sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı Belediyeler	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Üretici ve tüketici ile kurulan bağ kırsalda ekonomik faaliyetlerin güçlendirilmesini sağlayacaktır. Böylelikle kentten kıra göç için bir itici faktör haline gelecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Politika belirlenmesi	Yok	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.03 Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak amacıyla üreticinin kentten kıra göçünün mekânsal ve sosyo-ekonomik politikalarla desteklenmesi
----------	---

Eylem	17.03.d Yeni yaşam biçimleri ile kentten yoğun göç alan kırsal alanlarda süreli ve sürekli göçün etkileri kontrol altına alınacaktır, orman ve DÖSA' daki baskı önlenecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Ülke, bölge ve il düzeyinde Orman ve DÖSA alanlarındaki yıllık değişim oranı (%)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Başkanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Orman ve diğer DÖSA alanlarında tahribatın ve usulsüz kullanımların engellenerek tahribata ve değişimine izin verilmemesi önem teşkil etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Orman ve DÖSA alanlarındaki değişimin takibi	Var	<ul style="list-style-type: none"> Orman ve DÖSA'daki baskının daha da artması

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.04 Nüfus hareketlerine yol açacak mekânsal kararların bölgesel denge kapsamında göç yönetim planları ile uyumlu olarak alınması
----------	---

Eylem	17.04.a Ulusal göç politikası kapsamında bölgelerde nüfus hareketlerini dengeleyecek göç yönetim planlarının oluşturulması teşvik edilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Göç verileri		12 Ay
Bölgelerin göç yönetim planlarının tamamlanma durumu		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. İç İşleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nüfus yoğunluğu anlamında bölgesel eşitsizliğin giderilmesi için üst ölçekli politikalar kapsamında mekânsal olarak bir göç yönetim planı olması önem teşkil etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Göç yönetim planları	Var	○

Stratejik Hedef 17: Bölge bazında göç dinamiklerinin ele alınarak iç ve dış göçün yönetiminin sağlanması ve özel önlemlerin geliştirilmesi

Strateji	Strateji 17.04 Nüfus hareketlerine yol açacak mekânsal kararların bölgesel denge kapsamında göç yönetim planları ile uyumlu olarak alınması
Eylem	17.04.b Mekânsal planlarda yer alan kararlar, bu kararlar doğrultusunda belirlenen nüfus projeksiyonları& hedefleri ve göç yönetim politikaları

	arasında uyum kapsamında ilgili kuruluşlar arası yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yönetişim şemasının takibi		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. İç İşleri Bakanlığı- Göç, İdaresi Genel Müdürlüğü	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. İç İşleri Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Göçün yönetiminin yapılabilmesi için ilgili kurumlar arasında yönetim şemasının oluşturulması önem teşkil etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
		○

Stratejik Hedef 18: Toplumsal sürdürülebilirliğin sağlanması

Strateji	Strateji 18.01 Yeni gelişim-dönüşüm bölgelerinde toplumsal, mekânsal ve kültürel kimliğin korunması, bu amaçla sosyal altyapı alanlarının iyileştirilmesi	
Eylem	18.01.a Mekânsal kültürel kimliğin devam ettirilmesi ve sosyal kapitalin korunmasına yönelik konular mevzuata eklenecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi

Mevzuat	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tanımlı mevzuat değişikliklerinin gerçekleştirilmesi (6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve Yönetmeliği, Kentsel Dönüşüm ile ilgili diğer kanunlar 5393, 73. madde, 5366, Toplu Konut Kanunu 2985)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Belediyeler İl Özel İdareleri Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> İlgili kanunlar kapsamında mekânsal kültürel kimliğin devam ettirilmesi ve sosyal kapitalin korunması konularının değerlendirilmesi önem teşkil etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mevzuatın düzenlenmesi	Yok	<ul style="list-style-type: none"> Toplumsal, kültürel ve mekânsal kimliklerin korunamaması

Stratejik Hedef 18: Toplumsal sürdürülebilirliğin sağlanması

Strateji	Strateji 18.01 Yeni gelişim-dönüşüm bölgelerinde toplumsal, mekânsal ve kültürel kimliğin korunması, bu amaçla sosyal altyapı alanlarının iyileştirilmesi	
Eylem	18.01.b Mekânsal kültürel kimliğin devam ettirilmesi ve sosyal kapitalin korunmasına yönelik tüm aktörler belirlenecektir, aktörlere yönelik kurumsal yapı çıkarılacak ve yönetim şeması oluşturulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi

Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yönetişim şemasının takibi		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Belediyeler İl Özel İdareleri	
Eylemin Açıklaması	○ Kültürel, mekânsal ve toplumsal kimliklerin sürdürülebilirliklerinin sağlanabilmesi için yönetim şeması oluşturulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Aktörlerin ilişki düzeyleri ve ağının haritalarının oluşturulması	Yok	○ Toplumsal, kültürel ve mekânsal kimliklerin korunamaması

Stratejik Hedef 18: Toplumsal sürdürülebilirliğin sağlanması

Strateji	Strateji 18.01 Yeni gelişim-dönüşüm bölgelerinde toplumsal, mekânsal ve kültürel kimliğin korunması, bu amaçla sosyal altyapı alanlarının iyileştirilmesi	
Eylem	18.01.c Nüfusun farklılaşan demografik ve gelir yapısı göz önünde bulundurularak, konut üretiminde alternatifler sunulacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025

Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yerleşimlerde ortalama hane geliri		12 Ay
Yerleşim alanlarındaki ortalama konut m2 değeri		12 Ay
Yerleşim alanlarındaki ortalama kira m2 değeri		12 Ay
Kentsel dönüşüm alanlarındaki sosyal konut (satılık/kiralık) miktarı		12 Ay
Kentsel dönüşüm alanlarında piyasa konutu/sosyal konut oranı (%)		12 Ay
Kentsel dönüşüm alanlarında ortalama konut fiyatı		12 Ay
Kentsel dönüşüm alanlarında ortalama kira değeri		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Belediyeler İl Özel İdareleri	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Devlet desteğiyle üretilen kâr amaçlı konut projelerinin belli bir yüzdesinin düşük ve orta gelir grubuna ayrılması gibi finansal yöntemler ile farklı gelir gruplarının homojen dağılım gösterdiği konut alanları oluşturulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mevzuat düzenlenmesi		○

Stratejik Hedef 18: Toplumsal sürdürülebilirliğin sağlanması

Strateji	Strateji 18.01 Yeni gelişim-dönüşüm bölgelerinde toplumsal, mekânsal ve kültürel kimliğin korunması, bu amaçla sosyal altyapı alanlarının iyileştirilmesi	
Eylem	18.01.ç Sosyal ve kültürel donatı alanları nitelik ve nicelik açısından geliştirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Kişi başına düşen sosyal ve kültürel donatı alanı/miktarı		12 Ay
İmar planlarının uygulanma (Parselasyon Planı) düzeyi (%)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
Belediyeler	İl Özel İdareleri	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Sosyal ve kültürel donatı eksikliği giderilecektir, mevcut donatıların koşulları iyileştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yerel planlar, arazi ve arsa düzenlemesi, kamulaştırma	Var	o

Stratejik Hedef 18: Toplumsal sürdürülebilirliğin sağlanması

Strateji	Strateji 18.02 Başta kentsel alanlar olmak üzere, toplumsal sürdürülebilirlik için sağlıklı sosyal çevrelerin oluşturulması; aidiyet bağının kurulması, geliştirilmesi ve bireyler arasındaki etkileşimin artırılması	
Eylem	18.02.a Toplumsal sürdürülebilirlik kapsamında bireyler arası etkileşim ve entegrasyon artırılabilecektir, aidiyet bağları güçlendirilecektir, bu da kamusal alanları destekleyecek politikalarla ele alınacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı

Kentsel alandaki kapalı site sayısı		12 Ay
Kentsel alanlardaki yerel mekânsal planlardaki sosyal ve teknik donatı alanı büyüklüğü		12 Ay
Kamu eline geçen sosyal teknik donatı alanı miktarı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Belediyeler		
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Yeni konut alanlarının üretiminde sadece kendi içine kapalı olan, kentle bütünleşmenin sağlanmadığı, birbirleri ile kopuk, kapalı yerleşmelerin oluşumunun önlenmesi ve kamuya açık donatı alanlarının sağlanması ile etkileşimin artırılmasına yönelik politika ve yöntemler geliştirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yerel planlar, plan notları, tasarım rehberleri	Var	○

Stratejik Hedef 19: İstihdamın artırılması

Strateji	Strateji 19.01 İstihdamda bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi, olanakların artırılması, istihdam fırsatlarının bölgeler arasında dengeli bir biçimde dağıtılması	
Eylem	19.01.a Bölgelerin kendi özgü değerleri ve iç potansiyellerini dikkate alan yeni istihdam alanları (teknolojiye dayalı vb.) oluşturulacaktır ve sektörel çeşitlilik sağlanacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Ülke düzeyinde yeni istihdam alanlarındaki yatırım miktarı		24 Ay

İşgücüne katılım oranı (%)		12 Ay
İstihdamın sektörel dağılımı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Belediyeler	T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) Cumhurbaşkanlığı- Strateji ve Bütçe Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Hazine Ve Maliye Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı -Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanlığı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o İstihdamın artırılması açısından bölgelerin iç potansiyelleri değerlendirilecektir ve ekonomik çeşitlilik artırılabilecektir. o Ayrıca bölgeye özgü geleneksel mesleklerin yaşatılması da hedeflenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mali destekler	Var	o Ekonomik kriz

Stratejik Hedef 19: İstihdamın artırılması

Strateji	Strateji 19.01 İstihdamda bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi, olanakların artırılması, istihdam fırsatlarının bölgeler arasında dengeli bir biçimde dağıtılması	
Eylem	19.01.b Bölgede öne çıkan sektörlerle yönelik araştırmalar ve strateji çalışmaları yapılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Araştırma ve strateji çalışmaları (adet)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü)	T.C. Tarım Ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı- Strateji ve Bütçe Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) T.C. Hazine Ve Maliye Bakanlığı T.C. İçişleri Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı -Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanlığı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı	T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Araştırma ve strateji çalışmaları ile sektörler güçlendirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
o Araştırma-analiz destekleri o Veri tabanı oluşturma	Yok	o Nitelikli eğitim ve nitelikli personel eksikliği durumu ile karşılaşılması

Stratejik Hedef 19: İstihdamın artırılması

Strateji	Strateji 19.02 İşsizliğin ve kırılgan istihdamın azaltılması, kayıt dışı istihdamın önlenmesi	
Eylem	19.02.a Kırılgan nüfusun ve kayıt dışı istihdamın niteliği, mekânsal dağılımı gözetilerek, işgücüne katılım oranlarını artıracak politikalar geliştirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İşsizlik oranı (%) (Ek 48)		12 Ay
Kayıt dışı istihdam oranı (%)		12 Ay
Gençlerde işsizlik oranı (%)		12 Ay

Kadınların işgücüne katılım oranı (%)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kayıt dışı istihdamın ve kırılgan nüfusun mekânsal dağılımının gözetilmesi işgücüne katılım oranını artırmak için önem teşkil etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İstihdamın artırılması, kayıtlı istihdamın geliştirilmesine yönelik teşvikler		○

Stratejik Hedef 19: İstihdamın artırılması

Strateji	Strateji 19.03 İstihdam ve çalışma hayatı alanında, istihdamın ve işgücü niteliğinin artırılması, yeni ve nitelikli istihdam alanlarının yaratılması, dezavantajlı ve kırılgan grupların (kadın, genç, engelli vb.) öncelikli olarak işgücüne katılımının sağlanması ve işyerlerinin fiziksel erişilebilirliğinin artırılması	
Eylem	19.03.a İstihdam ve işgücü niteliği artırırken, dezavantajlı ve kırılgan grupların (kadın, genç, engelli vb.) öncelikli olarak işgücüne katılımı artırılabilecektir ve işyerine erişilebilirliğin kolaylaştırılmasına yönelik ulusal politikalar geliştirilecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Toplam İstihdam oranı (%)		12 Ay

Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Belediyeler	T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İşgücüne dahil olamayan, özellikle kadınlar (Örneğin tarımsal faaliyetler kapsamında yer alan), engelli ve genç nüfusu istihdam eden sektörler ya da işletmeler teşvik edilecektir ve erişebilirlikleri artırılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İstihdamın artırılması, kayıtlı istihdamın geliştirilmesine yönelik teşvikler		○

Stratejik Hedef 19: İstihdamın artırılması

Strateji	Strateji 19.04 Ülke bütününde bölgesel öncelikler ve yerel potansiyeller göz önüne alınarak, işgücünün niteliğinin ve niceliğinin artırılması; ülke genelinde dengeli dağılımının sağlanması	
Eylem	19.04.a Ülke genelinde mesleki ve teknolojik eğitimin yaygınlaştırılması ile istihdam edilecek personelin niteliği ve niceliği artırılacaktır	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Teknik lise, ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora mezunu oranı		12 Ay
Cinsiyete göre son 12 ay içinde genç ve yetişkinlerin örgün veya yaygın eğitime katılma oranı		12 Ay

Yetenek tipine göre bilgi ve iletişim teknolojileri becerisine sahip genç ve yetişkinlerin oranı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Millî Eğitim Bakanlığı	Belediyeler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Ekonomik sektörler (Tarım, sanayi, enerji üretim teknolojileri, turizm vb.) için gerekli teknik ve idari insan kaynakları belirlenecektir ve geliştirilecektir. Söz konusu uzmanlığa ve birikime sahip iş gücünün istihdam edilmesi sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
<ul style="list-style-type: none"> o Mali destek o Eğitim destekleri 	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Ekonomik kriz o Mesleki eğitimin öğrenciler tarafından tercih edilmemesi

Stratejik Hedef 19: İstihdamın artırılması

Strateji	Strateji 19.04 Ülke bütününde bölgesel öncelikler ve yerel potansiyeller göz önüne alınarak, işgücünün niteliğinin ve niceliğinin artırılması; ülke genelinde dengeli dağılımının sağlanması	
Eylem	19.04.b Potansiyel işgücünü dikkate alarak, il ve bölgelere göre öne çıkan sektörler belirlenecektir	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke-Bölge-İl	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan yatırım miktarı		
Araştırma/Proje adedi		
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi	T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü) TÜBİTAK	Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	
Eylemin Açıklaması	○ Potansiyel işgücünün niteliğinin ve niceliğinin belirlenmesi ile işgücü talebi doğru bir şekilde karşılanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
○ Araştırma-analiz destekleri ○ Veri tabanı oluşturma	Var	○

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.01 Kırsal kalkınma ve tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini temin etmek için çiftçinin kârlı üretim yapmasına destek olunması ve bu doğrultuda agro-turizm gibi çok fonksiyonlu/sektörlü tarım uygulamalarının geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 20.01.a İlgili mevzuatın oluşturulacak ve/veya mevcut mevzuat kapsamında değişiklik yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan mevzuat değişikliği sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

	Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o 6831 sayılı Orman Kanunu o 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu o 30265 sayılı Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelik o 27605 sayılı Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik o 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu o 3194 sayılı İmar Kanunu o 444 sayılı Köy Kanunu o 11. Kalkınma Planı o Kırsal Kalkınma Eylem Planı o 29030 sayılı Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği o 18916 sayılı Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği o 5393 sayılı Belediye Kanunu 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.01 Kırsal kalkınma ve tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini temin etmek için çiftçinin kârlı üretim yapmasına destek olunması ve bu doğrultuda agro-turizm gibi çok fonksiyonlu/sektörlü tarım uygulamalarının geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 20.01.b Agro-turizm, eko turizm, yayla turizmi, gastronomi turizmi ve doğa turizmi açısından zengin bir potansiyele sahip olan bölgeler belirlenecek ve bu gibi alternatif gelir kaynakları çiftçilere ve ilgili paydaşlara tanıtılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Çok fonksiyonlu/sektörlü tarım uygulamalarının GSYH içindeki oranı (%)		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş

<p>T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı</p>	<p>Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı</p>	<p>T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı</p>
<p>Eylemin Açıklaması</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Varlık temelli kırsal kalkınma gereksinimi bulunmaktadır. ○ Tarım ve turizm iş birliğine esas varlık envanteri çıkarılacaktır. ○ Eko turizm ve agro-eko turizme uygun bölgeler belirlenecektir. ○ Turizm-tarım imece eylemleri yaygınlaştırılacaktır. 	
<p>Uygulama Araçları</p>	<p>Finansman</p>	<p>Riskler</p>
<p>Yasal Düzenlemeler Tanıtım Programları</p>	<p>Var</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ İklim değişikliği ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması ○ Finansman yetersizliği ○ Tanıtım programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.01 Kırsal kalkınma ve tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini temin etmek için çiftçinin kârlı üretim yapmasına destek olunması ve bu doğrultuda agro-turizm gibi çok fonksiyonlu/sektörlü tarım uygulamalarının geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 20.01.c Tarımsal üretim çeşitlendirilecek ve diğer ekonomik faaliyetler ile desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Bölgede üretilen ürün sayısı		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kırsal yörelerin ekonomik değer arz eden doğal kaynak potansiyeli ile mevcut tarımsal ürün deseni esas alınarak kırsal ekonominin üretim ve istihdam yapısı el sanatları, su ürünleri yetiştiriciliği gibi alternatif ekonomik faaliyetler lehine çeşitlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Finansal Destek Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ İklim değişikliği

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

sağlanması

Strateji	Strateji 20.01 Kırsal kalkınma ve tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini temin etmek için çiftçinin kârlı üretim yapmasına destek olunması ve bu doğrultuda agro-turizm gibi çok fonksiyonlu/sektörlü tarım uygulamalarının geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 20.01.ç Tarımsal üretimde yenilenebilir enerji kaynakları ve teknolojik araçların kullanılmasının teşvik edilerek alternatif enerji uygulamaları ve verimlilik artırıcı uygulamalar geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Nüfus-üretim miktarı arasındaki oranın üretim lehine gelişmesi (%)		12 ay
Girdi maliyetlerindeki birim azalma		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tarımsal girdilerin azaltılması, iklim değişikliğine uyum ve azalan tarım nüfusunun üretim gücünün azalmaması için tarım 4/0, akıllı tarım uygulamaları teşvik edilerek sürdürülebilirlik sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Finansman yetersizliği ○ İklim değişikliği ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.01 Kırsal kalkınma ve tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini temin etmek için çiftçinin kârlı üretim yapmasına destek olunması ve bu doğrultuda agro-turizm gibi çok fonksiyonlu/sektörlü tarım uygulamalarının geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 20.01.d Tarım ve kırsal kalkınma paydaşlarının koordinasyonunun sağlanması için ortak yapılar oluşturulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Gerçekleştirilen iş birliği programlarının sayısı		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı genel müdürlükleri ile T.C. Ticaret Bakanlığı ortak komisyonu oluşturulacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İstişare Toplantıları, Çalıştaylar, Sempozyumlar, Forumlar	Yok	o İklim değişikliği o Gerekli iş birliği ekosisteminin yaratılmaması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.02 Başta turizm sektörü olmak üzere hizmet sektöründe yerel
----------	---

	kaynakların sunduğu potansiyellerin ve çeşitliliğin koruma ve kullanma dengesi gözetilerek değerlendirilmesi	
Eylem	Eylem 20.02.a Bölgelerin turizm yönünde sunduğu potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri Türkiye Açık Veri Merkezi'ne dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Bakanlıklar tarafından üretilen mevcut veri setlerinin TAVEM'e entegre edilme oranı (%)		12 ay
TAVEM veri setlerinin yayımlanma oranı (%)		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı TÜİK	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı TÜİK	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Bölgelerin turizm yönünde sunduğu potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri TAVEM'e entegre edilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Var	o Lider kurum eksikliği o Yerleşik pratikleri değiştirmenin güçlüğü o Bilgi teknolojileri altyapısının yetersizliği o Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği o Kurumsal kapasite yetersizliği

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.02 Başta turizm sektörü olmak üzere hizmet sektöründe yerel
----------	---

	kaynakların sunduğu potansiyellerin ve çeşitliliğin koruma ve kullanma dengesi gözetilerek değerlendirilmesi	
Eylem	Eylem 20.02.b Yöresel özellik taşıyan ürünlerin kırsal turizm için katma değer yaratacak şekilde kullanılmasına yönelik çalışmalar geliştirilecektir. (bağ rotası, zeytin rotası, zeytinyağı müzesi vb.)	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kırsal turizmin katma değerindeki artış (%)		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Tarımsal üretim kaynak envanteri oluşturularak tarımsal arazi kullanım kararları alınacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler Tanıtım Programları	Var	o İklim değişikliği o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması o Finansman yetersizliği o Tanıtım programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.02 Başta turizm sektörü olmak üzere hizmet sektöründe yerel
----------	---

	kaynakların sunduğu potansiyellerin ve çeşitliliğin koruma ve kullanma dengesi gözetilerek değerlendirilmesi	
Eylem	Eylem 20.02.c Kırsal turizm için rekreasyon faaliyetleri geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Geliştirilen rekreasyon alanı sayısı		24 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Kırsal turizme yönelik rekreasyon alanları geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar	Var	○ Planların uygulanmaması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.03 Kırsal üretim ve üreticinin yerinde sürekliliğinin
----------	---

	sağlanması amacıyla, kırsal altyapı hizmetlerinin ve sosyo-kültürel imkânların geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 20.03.a Tarım ve gıda sektöründe gençlerin ve kadınların katılımının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tarım ve Gıda Sektöründe çalışan gençlerin oranı (%)		6 ay
Tarım ve Gıda Sektöründe çalışan kadınların oranı (%)		6 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tarımda kadın işçiliğinin ağır olması buna karşın gelir düşüklüğü ve kırsal refahın düşük olması, temel sosyal ihtiyaçların karşılanmasındaki yetersizlikler nedenleriyle kadınların kırsaldan ayrılma eğilimleri kırsaldan göçün temel nedenlerinden birisini oluşturmaktadır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Teşvik Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Teşvik programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.03 Kırsal üretim ve üreticinin yerinde sürekliliğinin sağlanması amacıyla, kırsal altyapı hizmetlerinin ve sosyo-kültürel imkânların geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 20.03.b Dezavantajlı alanlarda değer zinciri yaratılması ve doğal kaynak yönetimi yoluyla ekonomik çeşitliliği destekleyerek kırsal yoksulluk azaltılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Kırsal yoksulluk oranındaki azalma (%)		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> İklim, toprak, nüfus vb temel üretim varlıklarının yoksunluğu bulunan alanlara özel ürünler yetiştirilecek, pazarlama destekleri verilecek ve coğrafi işaret alması desteklenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Finansal Destek Programları Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.04 Tarım sektöründe küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip kaynakların ve potansiyellerin tespit edilmesi ve pazarlama süreçlerinin geliştirilmesi, coğrafi işaretleme ve markalaşmanın desteklenmesi	
Eylem	Eylem 20.04.a Tarımsal rekabeti artıracak ve coğrafi işaretleme ve markalaşmayı destekleyecek potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri Türkiye Açık Veri Merkezi'ne dahil edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Bakanlıklar tarafından üretilen mevcut veri setlerinin TAVEM'e entegre edilme oranı (%)		12 Ay
TAVEM veri setlerinin yayımlanma oranı (%)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı TÜİK	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı TÜİK	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tarımsal rekabeti artıracak ve coğrafi işaretleme ve markalaşmayı destekleyecek potansiyellere ilişkin coğrafi ve sözel veri setleri TAVEM'e entegre edilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lider kurum eksikliği ○ Yerleşik pratikleri değiştirmenin güçlüğü ○ Bilgi teknolojileri altyapısının yetersizliği ○ Kurumlar arası iletişim ve koordinasyon eksikliği ○ Kurumsal kapasite yetersizliği

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel

rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.04 Tarım sektöründe küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip kaynakların ve potansiyellerin tespit edilmesi ve pazarlama süreçlerinin geliştirilmesi, coğrafi işaretleme ve markalaşmanın desteklenmesi	
Eylem	Eylem 20.04.b İlgili mevzuat oluşturulacak ve/veya mevcut mevzuat kapsamında değişiklik yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan mevzuat değişikliği sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023) o 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu 3194 sayılı İmar Kanunu o 444 sayılı Köy Kanunu o 11. Kalkınma Planı o Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği o Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelik o 5488 Sayılı Tarım Kanunu o 5042 Sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun o 639 Sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname o Tarım ve Orman Bakanlığı Merkez Teşkilatı Görev Yönergesi, İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE-2017) o 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu o 5977 sayılı Biyo-güvenlik Kanunu, o 1333/2008/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü o Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği o Türk Gıda Kodeksi Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği o İlgili Diğer Türk Gıda Kodeksi Yönetmelikleri Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik 	

	○ Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Var	○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.04 Tarım sektöründe küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip kaynakların ve potansiyellerin tespit edilmesi ve pazarlama süreçlerinin geliştirilmesi, coğrafi işaretleme ve markalaşmanın desteklenmesi	
Eylem	Eylem 20.04.c Yöresel özellik taşıyan ürünlerin iklimsel ve topoğrafik koşullarla incelenmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yöresel özellik taşıyan ürünlerin üretim miktarı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o Yöresel özellik taşıyan ürünlerin iklimsel ve topoğrafik koşullarla incelenmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler Teşvik Programları	Var	o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması o Teşvik programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.04 Tarım sektöründe küresel ve bölgesel rekabet gücüne
----------	--

	sahip kaynakların ve potansiyellerin tespit edilmesi ve pazarlama süreçlerinin geliştirilmesi, coğrafi işaretleme ve markalaşmanın desteklenmesi	
Eylem	Eylem 20.04.ç Yöresel özellik taşıyan ürünlerin coğrafi işaret standardizasyonu belirlenecek ve coğrafi işaretleme faaliyetleri desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Coğrafi işaretli ürün sayısı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> Yerel kaynak çeşitliliğine göre, kırsal kalkınmayı destekleyen, sürdürülebilirlik temelinde yerel ürün üretiminin teşvik edilmesi ve yerel tarımsal ürün üretiminde markalaşma ve coğrafi işaretlerin kullanımının desteklenmesi önem arz etmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler Teşvik Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması Teşvik programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 20: Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, yere özgü, küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip değer ve potansiyellerin tespit edilip desteklenerek yerel kalkınmanın sağlanması

Strateji	Strateji 20.04 Tarım sektöründe küresel ve bölgesel rekabet gücüne sahip kaynakların ve potansiyellerin tespit edilmesi ve pazarlama
----------	--

	süreçlerinin geliştirilmesi, coğrafi işaretleme ve markalaşmanın desteklenmesi	
Eylem	Eylem 20.04.d. Tarımsal üretim planlaması yapılacak, tarımsal lojistik alanları ve Tarımsal İhtisas OSB'leri yaygınlaştırılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tarımsal lojistik alan sayısı		12 Ay
Tarımsal İhtisas OSB sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tarımsal üretimin devamlılığı için özellikle kentsel gelişme baskısı altındaki tarım alanlarının mutlak olarak korunması, tarımsal üretim ve lojistik ilişkisinin etkinleştirilmesi, Tarıma Dayalı İhtisas Organize Bölgeleri (TDİOSB) geliştirilmesi, önemli yaklaşımlar olarak kabul edilmektedir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planlara uyulmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.01 Uluslararası ve ulusal yatırımları çekebilecek çekim odaklarında planlı sanayi alanlarının artırılması
----------	---

Eylem	Eylem 21.01.a Uluslararası doğrudan yatırımlar başta olmak üzere farklı yatırımlara olanak sağlayan ulaşım, istihdam, pazar ilişkileri yönüyle yatırıma uygun bölgeler Türkiye Sanayi Envanteri esas alınarak tespit edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yatırım için tespit edilen sanayi bölgelerinin toplam yüz ölçümündeki değişim		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o Uluslararası doğrudan yatırımlar başta olmak üzere farklı yatırımlara olanak sağlayan ulaşım, istihdam, pazar ilişkileri yönüyle yatırıma uygun bölgelerin, ilgili mevzuat, mekânsal plan kararları ve Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlara yönelik hassasiyet dikkate alınarak tespit edilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Planlara uyulmaması o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.02 Özel sektörün yatırım yapmasını teşvik edebilmek için, kamu yatırımları yaparak fiziki ve beşeri sermayenin geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 21.02.a Öncelikli sektörler başta olmak üzere kamu arazilerinin bu tür yatırımlar için tahsisine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Tahsis edilen kamu arazisi miktarı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> İlgili mevzuat, mekânsal plan kararları ve Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA),doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlar dışında kalan öncelikli sektörler başta olmak üzere kamu arazilerinin bu tür yatırımlar için tahsisine yönelik çalışmalar yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yasal Düzenlemeler Sektörel teşvik programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlara uyulmaması Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması Teşvik programlarının başarısız olması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.02 Özel sektörün yatırım yapmasını teşvik edebilmek için, kamu yatırımları yaparak fiziki ve beşeri sermayenin geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 21.02.b Sanayi bölgelerinin altyapısı geliştirilecek, bu bölgelerle birlikte ulaşım ve lojistik altyapısı ve Ar-Ge alanları planlanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sanayi bölgelerinin altyapısı geliştirilecek, bu bölgelerle birlikte ulaşım ve lojistik altyapısı ve Ar-Ge alanları planlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler Mekânsal Planlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planlara uyulmaması ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması ○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.02 Özel sektörün yatırım yapmasını teşvik edebilmek için, kamu yatırımları yaparak fiziki ve beşeri sermayenin geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 21.02.c İmalat sanayii merkezli sanayi politikaları uygulanarak büyük ölçekli yatırımlara ve teknoloji yoğun sektörlere öncelik verilecek ve değer zincirinin tüm halkalarına yönelik nitelikli işgücü ihtiyacı karşılanacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Nitelikli işgücünün genel istihdam içindeki payı (%)		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı T.C. Milli Savunma Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Büyük ölçekli yatırımlara ve teknoloji yoğun sektörlere öncelik verilerek değer zincirinin tüm halkalarına yönelik nitelikli işgücü ihtiyacı karşılanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler Yatırım Destek Programları Teşvik Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması ○ Teşvik programlarının başarısız olması ○ Finansman yetersizliği

gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.02 Özel sektörün yatırım yapmasını teşvik edebilmek için, kamu yatırımları yaparak fiziki ve beşeri sermayenin geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 21.02.ç Talep edilmesi halinde ihtisas OSB'lerinin yerlerinin belirlenmesi için fizibilite raporları hazırlanacak ve başta otomotiv sektörü olmak üzere ihtisas OSB'lerinin sayısı artırılabacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke-Bölge	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
İhtisas OSB sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yatırım Destek Programları Yasal Düzenlemeler Mekânsal Planlar	Var	o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması o Planlara uyulmaması o Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.03 Potansiyeller doğrultusunda yeni imalat alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenmesi	
Eylem	Eylem 21.03.a İlgili mevzuatın oluşturulacak ve/veya mevcut mevzuat kapsamında değişiklik yapılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mevzuat	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Yapılan mevzuat değişikliği sayısı		24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> o 6831 sayılı Orman Kanunu o 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu o 30265 sayılı Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelik o 27605 sayılı Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik o 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu o 3194 sayılı İmar Kanunu o 444 sayılı Köy Kanunu o 11. Kalkınma Planı, 2019-2023 o Kırsal Kalkınma Eylem Planı 2018 -2023 o 29030 sayılı Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği o 18916 sayılı Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği o 5393 sayılı Belediye Kanunu 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Yok	o Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet

gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.03 Potansiyeller doğrultusunda yeni imalat alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenmesi	
Eylem	Eylem 21.03.b Ülke genelinde verimli ve katma değeri yüksek planlı sanayi alanları artırılabacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke	Uzun; 2053
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Planlı sanayi alanlarının (EB, OSB, KSS) ülke yüzölçümüne oranı	2018: (%) 0,15 2023: (%) 0,20 2053: (%) 1.00	24 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İlgili mevzuat, mekânsal plan kararları ve Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlara yönelik hassasiyet dikkate alınarak ülke genelinde verimli ve katma değeri yüksek planlı sanayi alanları artırılabacaktır. ○ TMSP’de belirlenen diğer stratejilerle birlikte afetlere dirençlilik, çevresel sürdürülebilirlik, enerji kaynak alanlarına ve ulaşım-lojistik ilişkileri dikkate alınarak ülke ölçeğinde sanayi odaklarının belirlenmesi gereklidir. ○ TMSP’de belirlenen sanayi odaklarının hangi sektörlerde gelişebileceğine ilişkin bölge planlarından yararlanılarak 4562 sayılı Kanun, 4737 sayılı Kanun, 3218 sayılı Kanun ve çevre düzeni planları aracılığıyla uygun yer seçimi çalışmaları yapılacaktır. ○ Organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, serbest bölgeler ve sanayi sitelerinin kuruluşunda yürürlükteki Kalkınma Planı’nın öncelikli sektör ve gelişme alanları dikkate alınarak, mevcut ve gelecekte olabilecek ihtiyaçlara yönelik sayıları, kapasiteleri, işgücü ve ulaşım imkânları, birbirleriyle işbirliği ve entegrasyonu artırılabacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler Mekânsal Planlar	Var	○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

		○ Planlara uyulmaması
--	--	-----------------------

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.03 Potansiyeller doğrultusunda yeni imalat alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenmesi	
Eylem	Eylem 21.03.c Politikaların hayata geçirilmesinde kurumlar arası eşgüdüm ve üst düzey sahiplik temin edilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Kurumsal Yönetişim	Ülke	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Gerçekleştirilen iş birliği programlarının sayısı		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Tüm Bakanlıklar	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none">○ İstişare toplantıları, çalıştay vb. organizasyonlarla kurumlar arası eşgüdüm ve üst düzey sahiplik temin edilecektir.○ Kalkınma Ajanslarının bölgelere özgü değerler ve potansiyelleri dikkate alarak, bölgesel gelişme hedefleri ve kentlerin ekonomik beklentilerine uygun olarak, sanayi alanlarının belirlenmesi ve geliştirilmesinde aktif rol üstlenmesi sağlanacaktır.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
İstişare Toplantıları, Çalıştaylar, Sempozyumlar, Forumlar	Yok	<ul style="list-style-type: none">○ Paydaşların iş birliğine yatkın ve istekli olmaması○ Gerekli iş birliği ekosisteminin yaratılmamış olması

gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.03 Potansiyeller doğrultusunda yeni imalat alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenmesi	
Eylem	Eylem 21.03.ç İmalat sanayiinde ölçek ekonomisine uygun bir üretim yapısı ve ekosistemi oluşturulacak, kentsel alanlar içerisinde kalan ve üretim kapasitesini artırmak için alansal olarak gelişme imkânı bulunmayan küçük ve orta ölçekli işletmelerin, gelişme ihtiyacının karşılanmasına yönelik gerekli önlemler alınacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal	Ülke	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Dönüştürülen küçük ve orta ölçekli işletme sayısı		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ İmalat sanayiinde ölçek ekonomisine uygun bir üretim yapısının ve ekosistemin oluşturulması, kentsel alanlar içerisinde kalan ve üretim kapasitesinin artırmak için alansal olarak gelişme imkânı bulunmayan küçük ve orta ölçekli işletmelerin, gelişme ihtiyacının karşılanmasına yönelik gerekli önlemler, ilgili mevzuat, mekânsal plan kararları ve Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlara yönelik hassasiyetler gözetilerek alınacaktır. ○ Kent merkezinde kalan sanayi alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde ve yerinde dönüşümü teşvik edilerek bu alanlardaki üretim faaliyetlerinin devamlılığı sağlanacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar	Var	○ Planlara uyulmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.03 Potansiyeller doğrultusunda yeni imalat alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenmesi	
Eylem	Eylem 21.03.d Sanayi alanına dönüşmeye uygun yerler yatırım alanı olarak ayrılacak, yan sanayi için uygun alanlar belirlenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal-Envanter	Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sanayi alanına dönüştürülecek alanların büyüklüğünün kentteki toplam sanayi alanına oranı (%)		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlara yönelik hassasiyetler gözetilerek sanayi alanına dönüşmeye uygun yerler yatırım alanı olarak ayrılacak ve yan sanayi için uygun alanlar belirlenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması ○ Planlara uyulmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.03 Potansiyeller doğrultusunda yeni imalat alanlarının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenmesi	
Eylem	Eylem 21.03.e Mekânsal planlarda bölgesel veriler (iklim ve su verileri, istihdam sayıları, kadın iş gücü, vb.), sektör gerekleri (ileri teknoloji, çalışan niteliği ve mekânsal ihtiyaçları, ulaşım ve lojistik vb.) dikkate alınarak Sanayi Sektör Bölgelemesi yapılacak; yeni sanayi alanları afet riski bakımından güvenli bölgelerde ayrılacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal-Envanter	Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Sanayi Sektör Bölgelemesi yapılan alanın büyüklüğü (ha)		12 ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlara yönelik hassasiyetler gözetilerek Sanayi Sektör Bölgelemesi yapılacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması ○ Planlara uyulmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.04 İstihdam ve katma değer yaratan sanayi bölgelerinde üretimin, kapasitenin ve çeşitliliğin sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde artırılarak ihracatın güçlendirilmesi	
Eylem	Eylem 21.04.a Türkiye Sanayi Alanları Envanteri çıkarılacak ve güncel tutulacaktır.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Envanter	Ülke	Yakın; 2025
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Türkiye Sanayi Alanları Envanteri tamamlanma oranı (%)	100	6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> İlgili mevzuat, mekânsal plan kararları ve Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlar dışında kalan kamu arazileri başta olmak üzere sektörel ihtiyaçlar ve etkiler göz önünde bulundurularak sanayi alanına dönüşmeye uygun yerler belirlenerek Türkiye Sanayi Alanları Envanteri çıkarılacak ve güncel tutulacaktır. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.04 İstihdam ve katma değer yaratan sanayi bölgelerinde üretimin, kapasitenin ve çeşitliliğin sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde artırılarak ihracatın güçlendirilmesi	
Eylem	Eylem 21.04.b Üreticiler arasında temiz üretim uygulamaları yaygınlaştırılacak ve üreticilerin yeşil tedarik zinciri gibi çevre dostu platformlara entegrasyonu desteklenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Politika	Ülke-Bölge-İl	Kısa; 2030
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Çevre dostu platformlarda yer alan üretici sayısı		6 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	o	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Teşvik Programları İstişare Toplantıları, Çalıştaylar, Sempozyumlar, Forumlar	Var	<ul style="list-style-type: none"> o Teşvik programlarının başarısız olması o Paydaşların iş birliğine yatkın ve istekli olmaması o Gerekli iş birliği ekosisteminin yaratılmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.04 İstihdam ve katma değer yaratan sanayi bölgelerinde üretimin, kapasitenin ve çeşitliliğin sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde artırılarak ihracatın güçlendirilmesi	
Eylem	Eylem 21.04.c Planlama, yatırım ve teşvik politikaları aracılığıyla sanayi yatırımları altyapısı hazır, çevresel tedbirleri bulunan uygun planlı sanayi bölgelerine yönlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal-Politika	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Planlı sanayi alanlarına yönlendirilen yatırım miktarı (TL)		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlara yönelik hassasiyetler gözetilerek planlama, yatırım ve teşvik politikaları aracılığıyla sanayi yatırımları altyapısı hazır, çevresel tedbirleri bulunan uygun planlı sanayi bölgelerine yönlendirilecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Teşvik Programları Yatırım Destek Programları	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planlara uyulmaması ○ Teşvik programlarının başarısız olması ○ Finansman yetersizliği

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.04 İstihdam ve katma değer yaratan sanayi bölgelerinde üretimin, kapasitenin ve çeşitliliğin sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde artırılarak ihracatın güçlendirilmesi	
Eylem	Eylem 21.04.ç Sürdürülebilir gelişme ve kaynakların doğru ve etkin kullanımı için yeni sanayi yatırımları öncelikle mevcut planlı boş sanayi alanlarına ve OSB'lere yönlendirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal-Politika	Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
OSB'lerin doluluk oranları (%) OSB'lerde yeni kurulan firma sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı T.C. Ticaret Bakanlığı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ülkemizde sanayi sektörü, ekonomik gelişmenin temel belirleyicilerinden biridir. Planlı kalkınma döneminde, lokomotif sektör olarak kabul edilen sanayinin hızlı gelişimi hedeflenmiş, bu doğrultuda özellikle imalat sanayiini teşvik eden politikalara ağırlık verilmiştir. Söz konusu eğilime paralel olarak, 11. Kalkınma Planı'nın hedefleri de verimliliği odağına alan, sanayi sektörünün başat rol üstlendiği, ihracata dayalı istikrarlı bir büyüme modeli çerçevesinde belirlenmiştir. ○ Yeni imalat alanlarının belirlenmesinde mevcut durumda altyapı açısından uygun alanların kullanılması mekânsal sürdürülebilirliğin sağlanması adına oldukça önemlidir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> ○ Planlara uyulmaması ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin

hızlandırılması

Strateji	Strateji 21.05 Bölgesel rekabetçiliğin sağlanması açısından turizm değerlerinin sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 21.05.a Alternatif turizm türlerinin ve turizm gelişim temalarının (agro-turizm, kırsal turizm, eko turizm vb.) bütüncül ve sürdürülebilir şekilde ele alınması amacıyla turizm destinasyonları oluşturulacak ve bu alanlarda destinasyon yönetimi modeli geliştirilecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal-Politika	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen destinasyon sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	○ Alternatif turizm türlerinin ve turizm gelişim temaları bütüncül ve sürdürülebilir şekilde ele alınarak turizm destinasyonlarının oluşturulacak ve bu alanlarda destinasyon yönetimi modelinin geliştirilecektir.	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yasal Düzenlemeler	Var	○ Planlara uyulmaması ○ Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

Stratejik Hedef 21: Ülkemizin istikrarlı ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme ile rekabet gücünün ve refah seviyesinin artırılması, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması

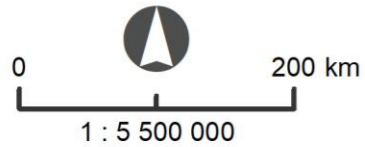
Strateji	Strateji 21.05 Bölgesel rekabetçiliğin sağlanması açısından turizm değerlerinin sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde geliştirilmesi	
Eylem	Eylem 21.05.b Sosyo-mekânsal ihtiyaçlar ve potansiyeller doğrultusunda büyük ölçekli turizm yatırım alanları sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenecektir.	
Eylemin Türü	Eylemin Yeri	Eylemin Vadesi
Mekânsal-Politika	Ülke-Bölge-İl	Orta; 2035
Performans Göstergeleri	Performans Hedef Değerleri	İzleme Sıklığı
Belirlenen büyük ölçekli turizm yatırım alanları büyüklüğü		12 Ay
Belirlenen büyük ölçekli turizm yatırım alanları sayısı		12 Ay
Sorumlu Kuruluş	İlişkili Kuruluşlar	Denetleyici Kuruluş
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Cumhurbaşkanlığı – Strateji ve Bütçe Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı – Yatırım Ofisi Başkanlığı T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Eylemin Açıklaması	<ul style="list-style-type: none"> İlgili mevzuat, Mekânsal plan kararları ve Türkiye MSP kapsamında yapılaşma kısıtı bulunan (DÖSA), doğal alanlar (orman, mera ve tarım) veya afet riski olup sakınılacak alanlara yönelik hassasiyet dikkate alınarak, büyük ölçekli turizm yatırım alanları sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde belirlenecektir. 	
Uygulama Araçları	Finansman	Riskler
Mekânsal Planlar Yasal Düzenlemeler	Var	<ul style="list-style-type: none"> Planlara uyulmaması Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması

EŞİKLER, DOĞAL RİSKLER VE SEKTÖREL GELİŞME ALANLARI

Açıklamalar

- × Tarım Odağı Yerleşimler
- Sanayi Odağı Yerleşimler
- Turizm Odağı Yerleşimler
- Madencilik Odağı Yerleşimler
- Ormancılık Odağı Yerleşimler
- Lojistik Merkezler
- Limanlar
- Havaalanları
- Türkiye Sınırları
- Denizler
- Göller
- Ülkeler
- Türkiye MSP Bölgeleri
- Doğal Risk Bölgeleri
- Yerleşik Alanlar
- Eşikler
- Sektörel Gelişme Alanları

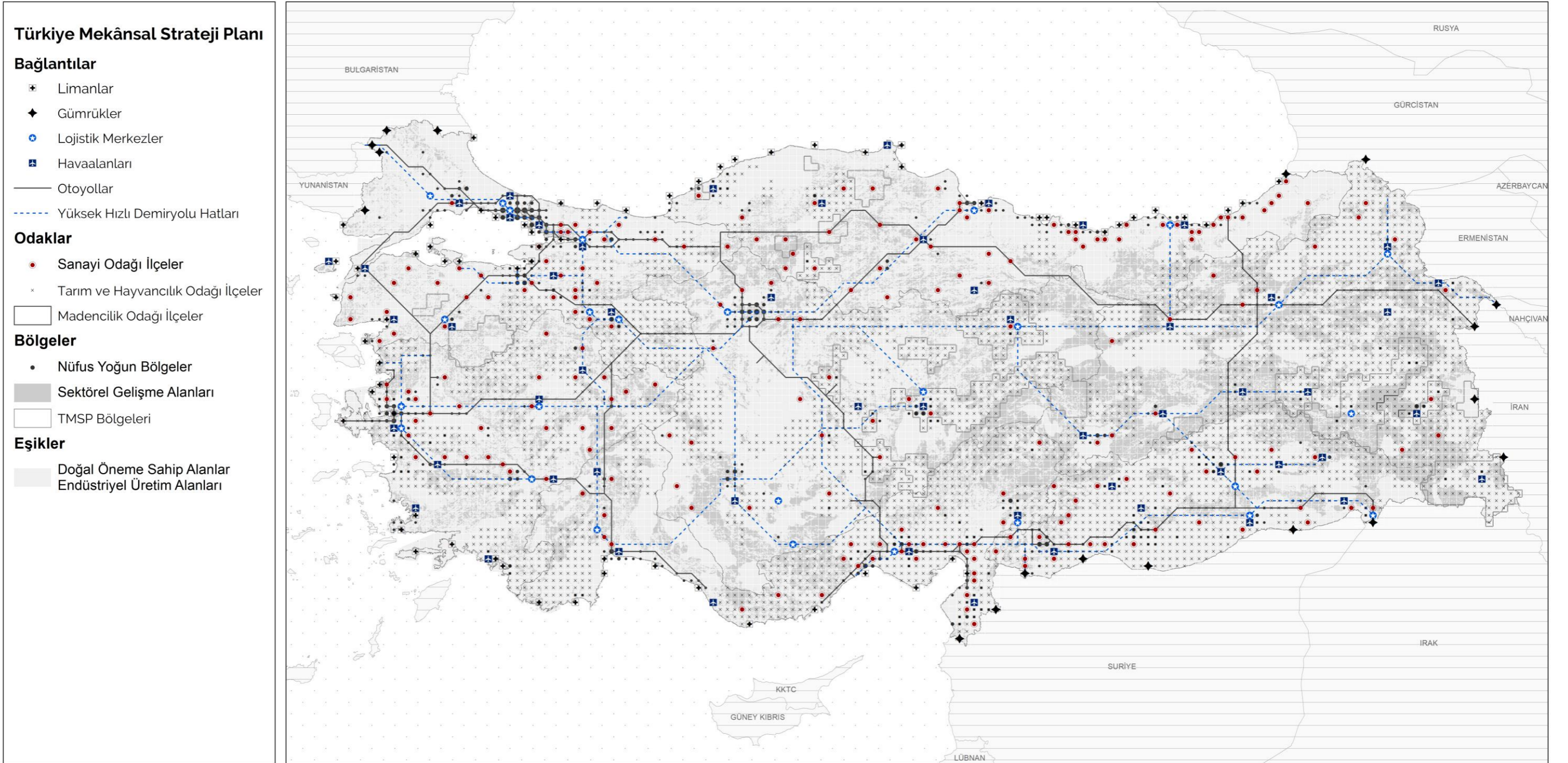
Not: Sektörel odak yerleşimler bilgisi Bölge Planlarından elde edilmiştir.

Şekil 32: Türkiye MSP Eşikler, Doğal Riskler ve Sektörel Gelişme Alanları Şeması

Şekil 33: Türkiye MSP Eşikler, Doğal Riskler ve Sektörel Müdahale Alanları Şeması

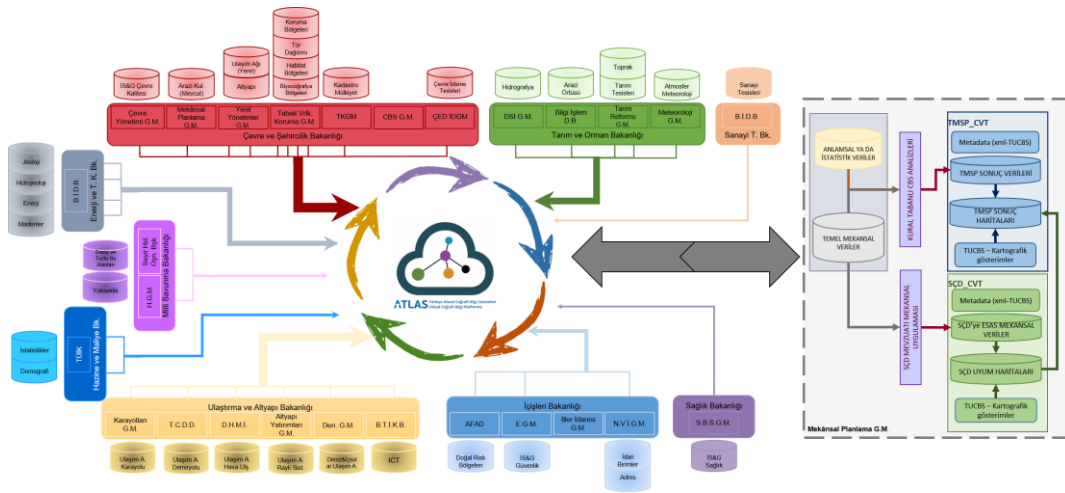
Şekil 34: Türkiye MSP Taslak Şeması

4. İzleme ve Değerlendirme Sistemi

4.1. Türkiye MSP İzleme ve Değerlendirme Sistemi Mantıksal Çerçeve

Türkiye MSP İzleme ve Değerlendirme Sistemi eylem kartlarının tamamlanması sonucunda ortaya konacaktır. Kurumların mutlak eşgüdüm ve işbirliği içinde olmasının gerekliliği, her bir kurumun eylemler bazında üstleneceği rolü benimsemesini de beraberinde zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle, kurumların görüşlerine sunulan her bir eylem kapsamında rollerini kendilerinin belirlemesi önemlidir.

Türkiye MSP kapsamında mevzuatlar ve kurum görüşleri kapsamında taslak koordinasyon şeması oluşturulmuştur. Her bir kurumun veri tabanı dikkate alınarak hazırlanan şema kapsamında her bir eylem için belirlenen performans ölçütlerinin ilgili kurum(lar) tarafından veri tabanlarında yer alması beklenmektedir. Söz konusu verinin yer almadığı veri tabanlarına da eklenmesi Türkiye MSP'nin başarısı için önemlidir.

Şekil 35: İzleme Değerlendirme Süreci

5. Sonuç

2019 yılında bu yana gerçekleştirilen Türkiye Mekânsal Strateji Planı plan süreci katılımcı bir süreç ortaya koymaktadır. Süreç bütününde plana dair, vizyon, öncelikler, ilkeler, stratejik hedefler ile stratejiler tamamlanmış, eylem planı ve izleme değerlendirme süreci taslağı oluşturulmuştur.

Katılımcılık prensibinin sürekliliği ile ortaya konacak olan eylem planı süreçlerinde ilgili kurumların katılımı ve işbirliği önem arz etmektedir.

Süreç mantıksal çerçeve yaklaşımı ile devam edecek olup, sektörel ve tematik ulusal eylem planları ve bölgesel planlar baz alınarak yürütülmektedir. Bölgesel paydaşlar ile toplantılar yapılarak belirlenecek olan eylemler sonucunda eylem planı ve izleme ve değerlendirme sistemi son halini alacaktır.

Kaynakça

- Akdamar, E. (2017).** Akıllı Kent İdealine Ulaşmada Büyük Verinin Rolü, *Journal of Urban Academy*, 10(2):200-215, ISSN:2146-9229.
- Arvis, J., Ojala, L., Wiederer, C., vd. (2018).** Connecting to compete 2018: Trade logistics in the global economy. World Bank.
- Council of Europe. (2009).** European urban charter: Manifesto for a new urbanity. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Demir, C. (2019).** Endüstri 4.0: Yakın Geleceğin Sanayi Devrimi, Endüstri 4.0 ve Türkiye Ekonomisi içinde, Ed: B. Türkcan ve U. Akseki, Orion.
- Dale, R. (2003).** The logical framework: an easy escape, a straitjacket, or a useful planning tool?. *Development in practice*, 13(1), 57-70.
- Erkan, H. (1998).** Bilgi Toplumu ve Ekonomik Gelişme, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Isazadeh, A. (2004).** Information society: Concepts and definitions. *WSEAS Transactions on Systems*, 6(3), 1-4.
- Kagerman, H. Vd. (2013).** Recommendations for Implementing the Strategic Initiative Industrie 4.0 April 2013 Securing the Future of German Manufacturing Industry Final Report of the Industrie 4.0 Working Group.
- Kagermann, H., Anderl, R., Gausemeier, J., Schuh, G., Wahlster, W. (Eds.) (2016).** Industrie 4.0 in a Global Context: Strategies for Cooperating with International Partners (acatech STUDY), Munich: Herbert Utz Verlag.
- Koramaz, T. K., Nasrollahzade, S., & Ozdemir, Z. (2019).** Spatial Pattern of Digital Divide in Turkey. *Proceedings of REAL CORP*.
- Ratanawaraha, A. ve Polenske, K. R. (2007).** Measuring the Geography of Innovation: A Literature Review, İçinde: The Economic Geography of Innovation, Ed: Karen R. Polenske, Cambridge University Press.
- Roduner, D., Schläppi, W., & Egli, W. (2008).** Logical framework approach and outcome mapping: a constructive attempt of synthesis. *Rural Development News*, 2, 1-24.
- Rose, K. H. (2013).** A guide to the project management body of knowledge (PMBOK® Guide)—Fifth Edition. *Project management journal*, 3(44), e1-e1.
- Salman, F. (2011).** Proje Döngüsü Yönetimi ve Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı. STGM, ANKARA.
- T.C Ahiler Kalkınma Ajansı (2014).** TR71 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2014).** Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023) ve Eylem Planları (2017-2019).
- T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2016).** Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Ulusal Eylem Planı (2016-2019).
- T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2016).** Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021).
- T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2018).** Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023).
- T.C Ankara Kalkınma Ajansı (2014).** TR51 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (2014).** TR61 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (2014).** TR81 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (2014).** TR41 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2019).** On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023).
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2020).** Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Göstergeleri.

- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. (2017).** Ulusal İstihdam Stratejisi 2014- 2023 ve Eylem Planları 2017-2019.
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2010).** KENTGES Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı (2010-2023).
- T.C Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2010).** Ulusal İklim Değişikliği Strateji Belgesi (2010-2023).
- T.C Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2016).** AB Entegre Çevre Uyum Stratejisi (2016-2023).
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2019).** Türkiye Mekânsal Strateji Planı Analitik Değerlendirmeler, Mevcut Durum Sentezi ve Mekânsal Değerlendirmeler Raporu.
- T.C Çukurova Kalkınma Ajansı (2014).** TR62 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C. Dışişleri Bakanlığı (2021).** Türkiye'nin Uluslararası Enerji Stratejisi. İnternet Erişim Adresi: https://www.mfa.gov.tr/turkiye_nin-enerji-stratejisi.tr.mfa
- T.C Dicle Kalkınma Ajansı (2014).** TRC3 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (2014).** TR63 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (2014).** TRB2 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (2014).** TR90 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C. Ekonomi Bakanlığı. (t.y).** 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı.
- T.C Emniyet Genel Müdürlüğü (2011).** Karayolu Trafik Güvenliği ve Stratejisi Eylem Planı (2011-2020).
- T.C Emniyet Genel Müdürlüğü (2021).** Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı (2021-2023).
- T.C Emniyet Genel Müdürlüğü (2021).** Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030).
- T.C Fırat Kalkınma Ajansı (2014).** TRB1 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. (2015).** Kırsal Kalkınma Eylem Planı (2015-2018).
- T.C Güney Ege Kalkınma Ajansı (2014).** TR32 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Güney Marmara Kalkınma Ajansı (2014).** TR22 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C İç İşleri Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı (2015).** Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı (2023).
- T.C İpekyolu Kalkınma Ajansı (2014).** TRC1 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C İstanbul Kalkınma Ajansı (2014).** TR10 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C İzmir Kalkınma Ajansı (2014).** TR31 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Kalkınma Bakanlığı. (2014).** Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023).
- T.C Kalkınma Bakanlığı. (2014).** Doğu Anadolu Projesi (DAP) Eylem Planı (2014-2018).
- T.C Karacadağ Kalkınma Ajansı (2014).** TRC2 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (2014).** TRA1 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (2014).** TR82 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Kültür veTurizm Bakanlığı (2007).** Türkiye Turizm Stratejisi (2023).
- T.C Kültür veTurizm Bakanlığı (2007).** Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı (2007-2013).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü. (2019).** Erişim tarihi 10.08.2019. <https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-44798/turkiye-geneli-korunmasi-gerekli-tasinmaz-kultur-varlig-.html>
- T.C Mevlana Kalkınma Ajansı (2014).** TR52 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2014).** Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018).
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2014).** Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018).
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2017).** Öğretmen Strateji Belgesi (2017-2023).

- T.C Orman ve Su İşleri Bakanlığı. (2015).** Çölleşme ile Mücadele Ulusal Stratejisi (2015-2023).
- T.C Orta Anadolu Kalkınma Ajansı (2014).** TR72 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (2014).** TR83 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2014).** Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) Eylem Planı (2014-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2014).**GAP Eylem Planı (2014-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2015).** Ulusal Coğrafi İşaret Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2015-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2015).** Ulusal Fikri Haklar Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2015-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2015).** Ulusal Metroloji Stratejisi ve Eylem Planı (2015-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2015).** Türkiye Tekstil, Hazırgiyim ve Deri Ürünleri Sektörleri Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2015-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2015).** Türkiye İlaç Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2015-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2015).** Türkiye Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği (KÜSİ) Stratejisi ve Eylem Planı (2015-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2015).** Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesi (2015-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2016).** Türkiye Otomotiv Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2016-2019).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2017).** Türkiye Makina Sektörü ve Strateji Belgesi (2017-2020)
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2017).** Türkiye Nanoteknoloji Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2018).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2017).** Türkiye Yazılım Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2019).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2017).** Ulusal Standardizasyon Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2017-2020).
- T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2018).** Tasarım Stratejisi ve Eylem Planı (2018-2020).
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü. (2019).** İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017. Sayı:2
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü. (2019).** İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017. Sayı:3
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü. (2020).** İller ve Bölgeler Arası Sosyo-Ekonomik Ağ İlişkileri Raporu. Yayın Sayısı: 7
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü. (2020).** Türkiye’de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri (YER-SİS) Araştırma Raporu. Yayın sayısı: 6
- T.C Serhat Kalkınma Ajansı (2014).** TRA2 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Tarım ve Orman Bakanlığı (2012).** Organik Tarım Stratejik Planı (2012-2016).
- T.C Tarım ve Orman Bakanlığı (2014).** Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2014-2020).
- T.C Tarım ve Orman Bakanlığı (2017).** Ulusal Havza Yönetim Stratejisi (2014-2023).
- T.C Ticaret Bakanlığı (2018).** e-İhracat Stratejisi ve Eylem Planı (2018-2020)
- T.C Trakya Kalkınma Ajansı (2014).** TR21 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- T.C Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (2017).** Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020).
- T.C Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (2014).** Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi (2014-2023) ve Eki Eylem Planı (2014-2016).
- T.C Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (2016).** Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı (2016-2019).

- T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı. (2018).** Ulaşan ve Erişen Türkiye.
- T.C Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (t.y.).** Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi Hedef 2023.
- T.C Zafer Kalkınma Ajansı (2014).** TR33 Bölgesi Bölge Planı (2014-2023).
- TÜBİTAK (2016).** Yeni Sanayi Devrimi Akıllı Üretim Sistemleri Yol Haritası, Aralık, V.27.12.2016.
- UN (2015).** Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development.
- UNDP (2016).** İnsani Gelişme Raporu, Herkes İçin İnsani Gelişme.
- UN Habitat (2016a).** HABITAT III New Urban Agenda.
- WEF (2017).** Dünya Ekonomik Forumu Küresel İnsan Sermayesi Raporu (Global Human Capital Report)
2017, <https://weforum.ent.box.com/s/dari4dktg4jt2g9xo2o5pksjpatvawdb>.

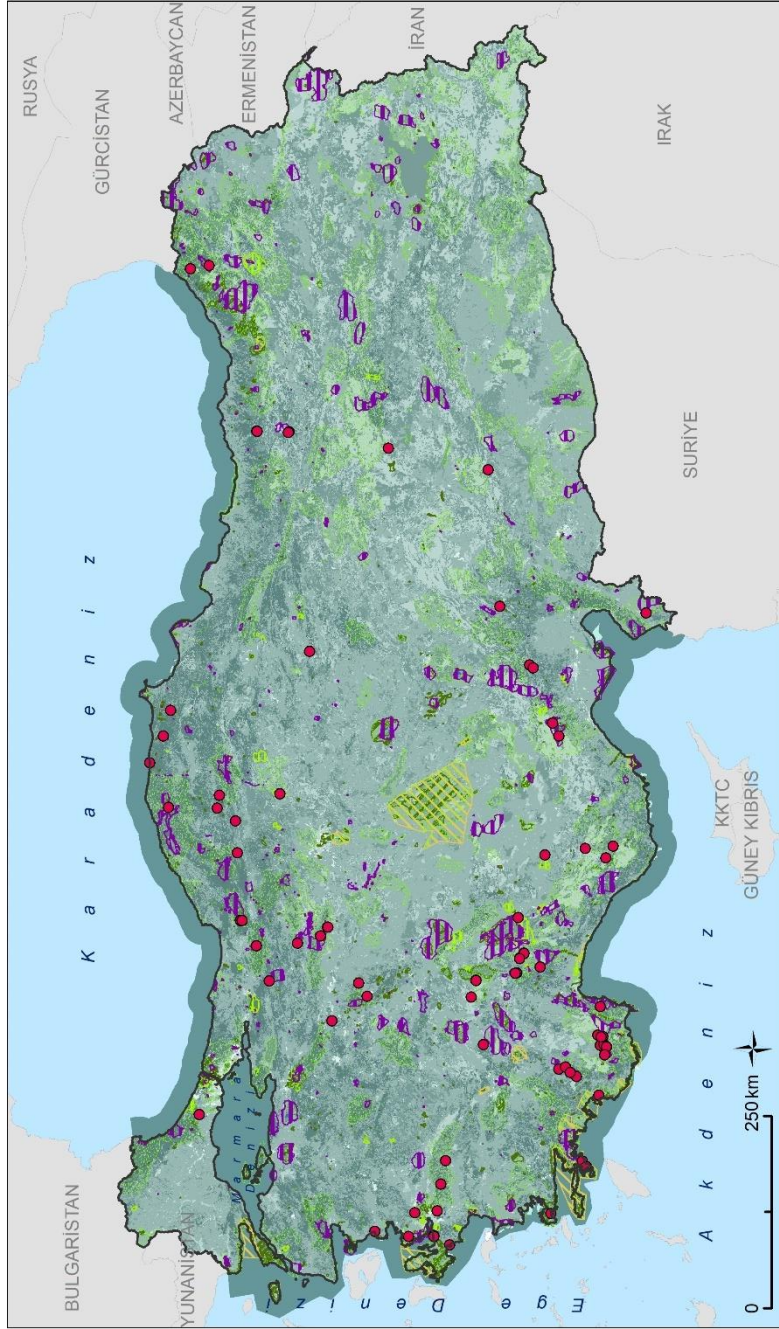
Ekler

Ek 1: Türkiye’de Korunan Alanlar ve Bütünleşik Ekosistem Servisleri 361

Ek 2: 2018 Yılı Bütünleşik Ekosistem Servislerinin Dağılışı	362
Ek 3: Doğal Yapı Doğal Afetler ve Ekosistem Servislerinde Sürdürülebilirlik ile İklim Değişikliği ile Mücadele 1	363
Ek 4: Doğal Yapı Doğal Afetler ve Ekosistem Servislerinde Sürdürülebilirlik ile İklim Değişikliği ile Mücadele 2	364
Ek 5: Yeraltı Suyu (YAS) Kütleleri	365
Ek 6: Toplam ve Kişi Başına Düşen Doğal Gaz Tüketiminin İllere Gore Dağılımı (2018)..	366
Ek 7: Meskenlerde Kişi Başına Düşen Elektrik Tüketiminin İllere Gore Dağılımı (2018)...	367
Ek 8: Kişi Başına Düşen Akaryakıt Kullanımının İllere Göre Dağılımı (2018).....	368
Ek 9: Bin Kişi Başına Düşen Motorlu Taşıt Sayısının İllere Gore Dağılımı (2017)	369
Ek 10: Biyokütle Enerjisi Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018).....	370
Ek 11: Güneş Enerjisi Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018)	371
Ek 12: Hidrolik Enerji Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018).....	372
Ek 13: Jeotermal Enerji Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018).....	373
Ek 14: Rüzgâr Enerjisi Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı.....	374
Ek 15: Tarımsal Arazi Kullanımı	375
Ek 16: Tarımsal Araştırma ve Geliştirme Sektöründe Yer Alan Kurumların İllere Gore Dağılım.....	376
Ek 17: Büyük Ova Koruma Alanları.....	377
Ek 18: Patent Basvurularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi)	378
Ek 19: Marka Basvurularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi).....	379
Ek 20: Rekabetcilik, Yenilikcilik ve Katma Deger Iliskisi - II.....	380
Ek 21: Rekabetcilik ve Çekicilik ile Yenilikçilik ve Teknoloji 1	381
Ek 22: Tarımsal Arastirma ve Gelistirme Sektorunde Yer Alan Kurumların Illere Gore Dagilimi.....	382
Ek 23: Tarım Kredi Kooperatiflerinin Sayı, Sermaye, Aktif Ortak Sayısına Gore Dagilimi	383
Ek 24: Patent Basvurularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi)	384
Ek 25: Faydalı Model Basvurularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi).....	385
Ek 26: Marka Basvurularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi).....	386
Ek 27: Tasarım Basvurularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi)	387
Ek 28: Rekabetcilik, Yenilikcilik ve Katma Deger Iliskisi - I	388
Ek 29: İl Duzeyinde Genis Bant İnternet Aboneliği Dagilimi	389
Ek 30: Eğitim Gostergesi Haritasi (Duzey II-Toplam)	390
Ek 31: İmalat Sanayi İstihdamının Bolgelerarasi ve Teknoloji Yogunluguna Gore Bolge İci Dagilimi.....	391

Ek 32: Yenilikçilik Endeksine Gore Iller	392
Ek 33: İllere Gore Turizm Isletme Belgeli Tesislerin Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Sektorunde Calisan Sayisi ve Calisan Sayisinin Degisim Orani.....	393
Ek 34: Illere Gore Turizm Isletme Belgeli Tesislerin Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Sektorunde Calisan Sayisi ve Calisan Sayisinin Degisim Orani.....	394
Ek 35: Beseri Gelisme ve Sosyal Politika Acisindan Kirsal Yerlesmeler	395
Ek 36: Illere Gore Karayolu ile Tasinan Toplam Yolcu-Km.....	396
Ek 37: Illere Gore km2'ye Dusen Demiryolu Anahat Uzunlugu.....	397
Ek 38: Otoyol Endeksinin Illere Gore Dagilimi.....	398
Ek 39: Illere Gore Karayolu ile Tasinan Toplam Ton	399
Ek 40: Yerlesmeler, Ulasim ve Lojistik Altyapisi Iliskisi	400
Ek 41: İl Düzeyinde Geniş Bant İnternet Aboneliği Dağılımı	401
Ek 42: Eğitim Göstergesi Haritası (Düzey II-Toplam)	402
Ek 43: Sağlık Göstergesi Haritası (Düzey II-Toplam).....	403
Ek 44: Uzman Hekim Başına Düşen Kişi Sayısı	404
Ek 45: Yüz Bin Kişi Başına Düşen Hastane Yatak Sayısı	405
Ek 46: Okullaşma Oranı (İlkokul).....	406
Ek 47: Okullaşma Oranı (Ortaokul)	407
Ek 48: 15 Yaş ve Üzeri İşsizlik Oranı (%).....	408

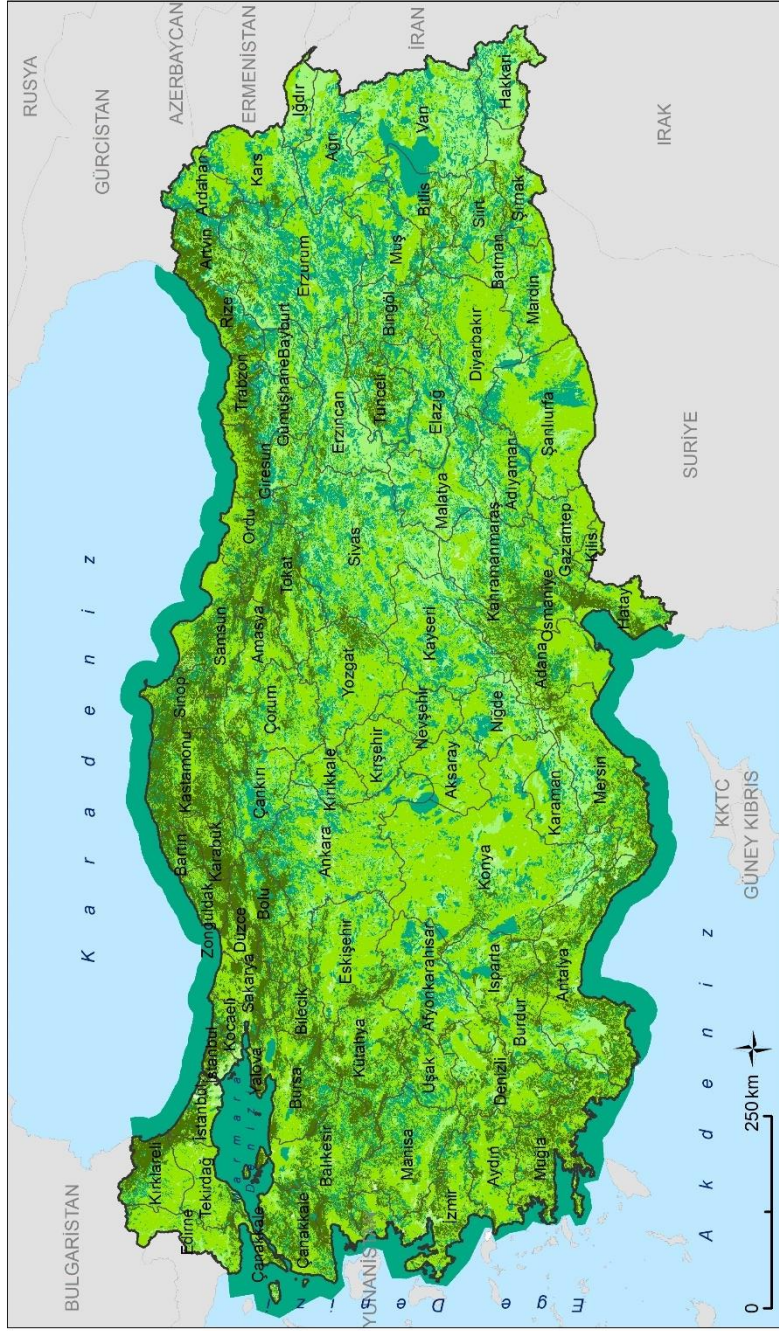
Ek 1 Türkiye’de Korunan Alanlar ve Bütünleşik Ekosistem Servisleri

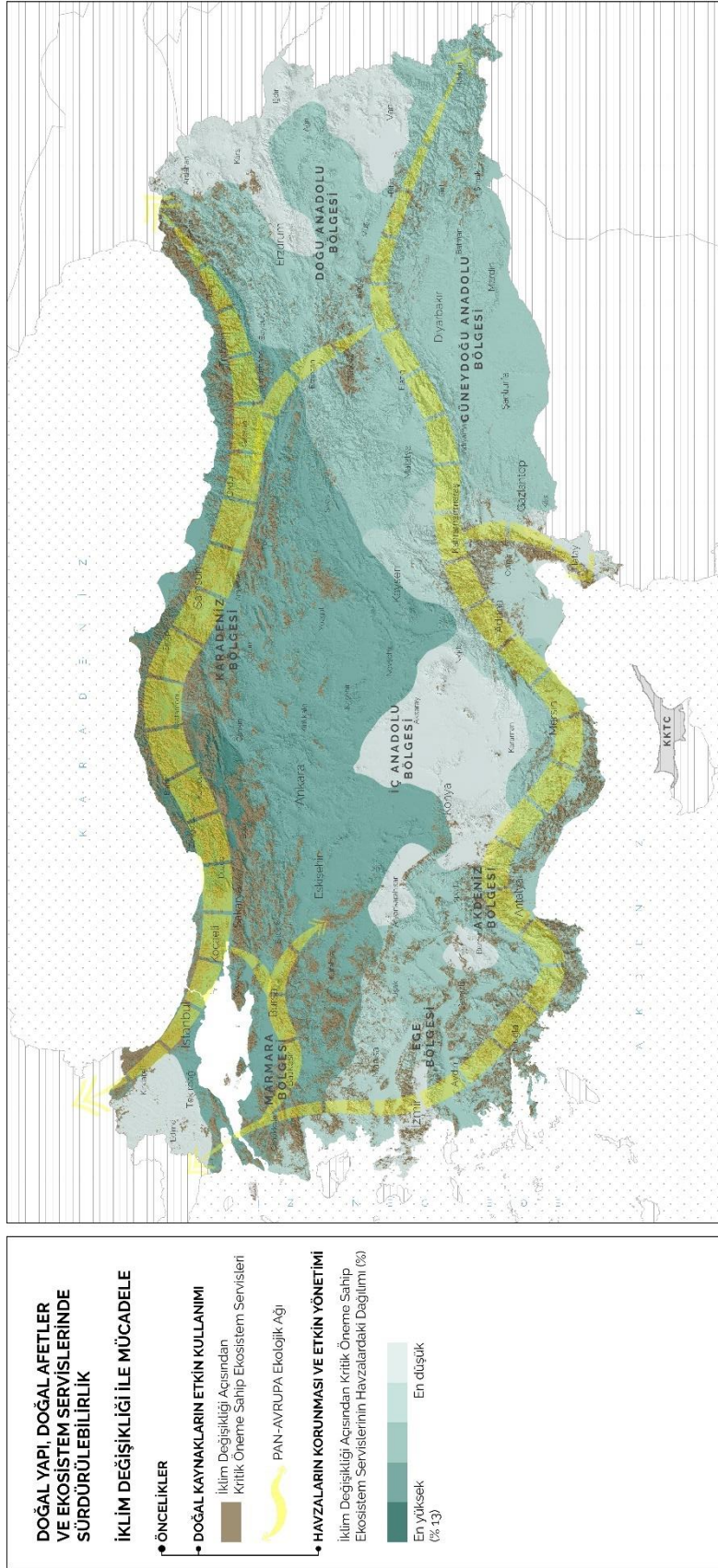
HARITA İŞARETLERİ

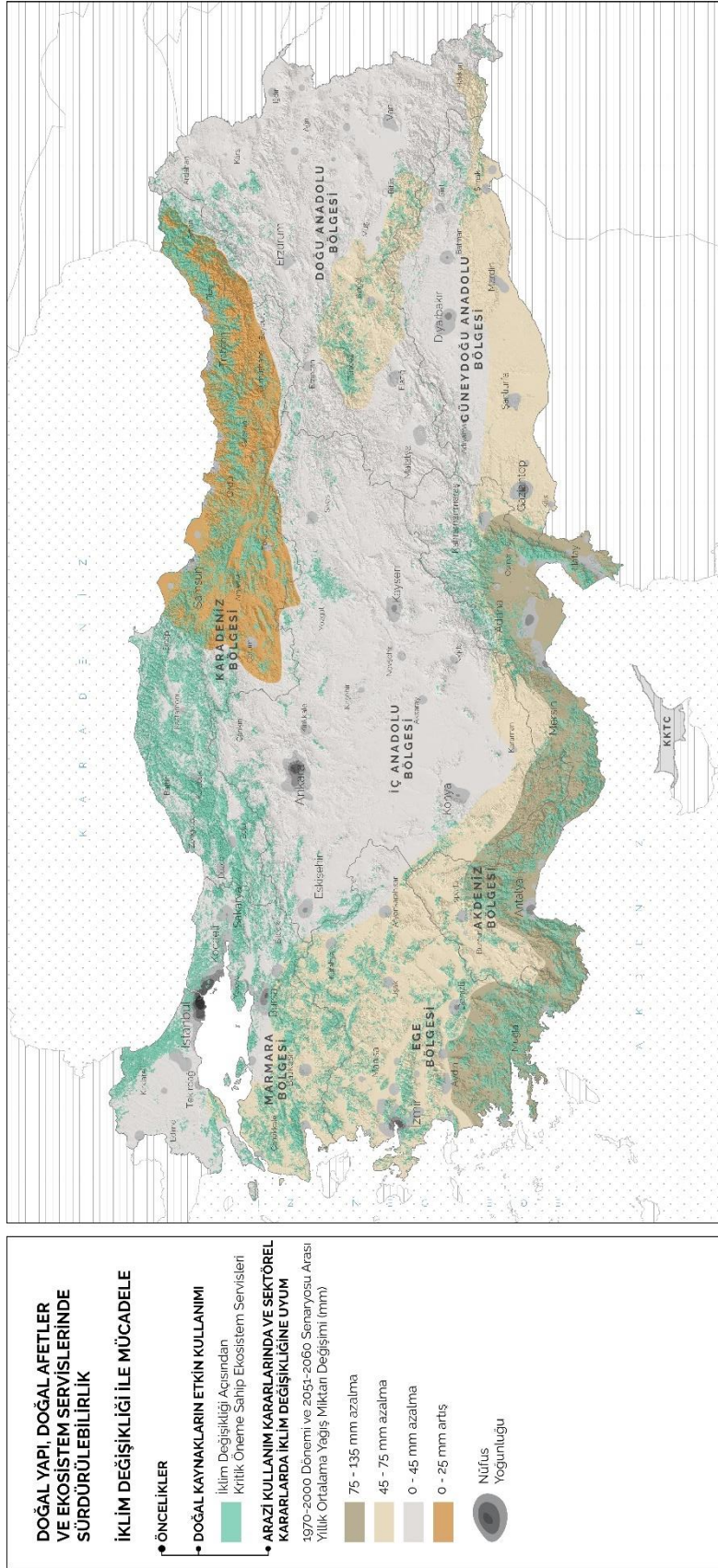
- Tabiat Anıtları (Noktasal)
- Milli Park, Tabiat Anıtı (Alansal), Tabiat Parkı, Sulak Alan, Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
- Su Ürünleri İstihsal Sahaları
- Önemli Doğa Alanı
- Tohum Meşçeresi
- Özel Çevre Koruma Bölgesi
- Gen Koruma Ormanı
- Doğal Sit
- Ramsar Alanı
- Muhafaza Ormanı
- Bütünleşik Ekosistem Servisleri Kapasitesi**
- Çok düşük kapasite
- Düşük kapasite
- Orta kapasite
- Yüksek kapasite
- Çok yüksek kapasite

Ek 2 2018 Yılı Bütünleşik Ekosistem Servislerinin Dağılışı

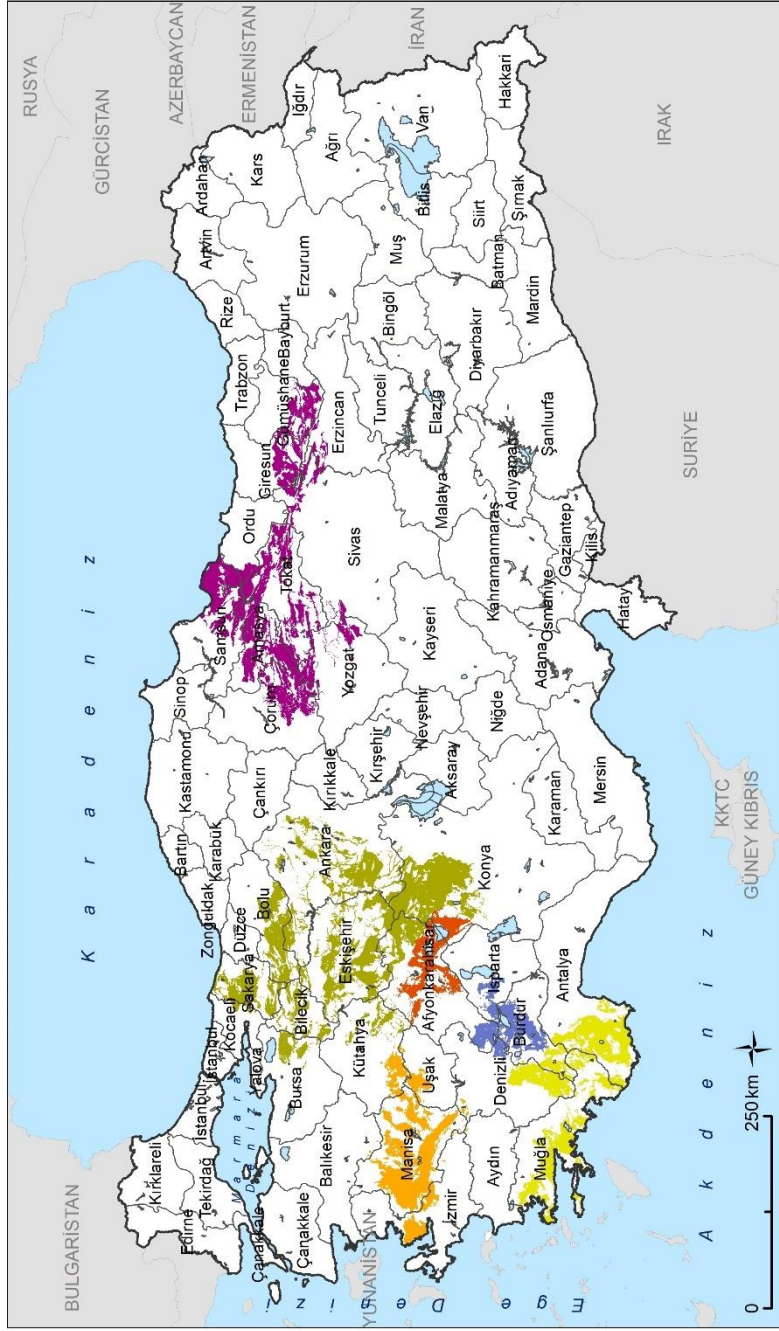

- HARITA İŞARETLERİ**
- Bütünleşik Ekosistem Servisleri Kapasitesi**
- Çok Düşük Kapasite
 - Düşük Kapasite
 - Orta Kapasite
 - Yüksek Kapasite
 - Çok Yüksek Kapasite

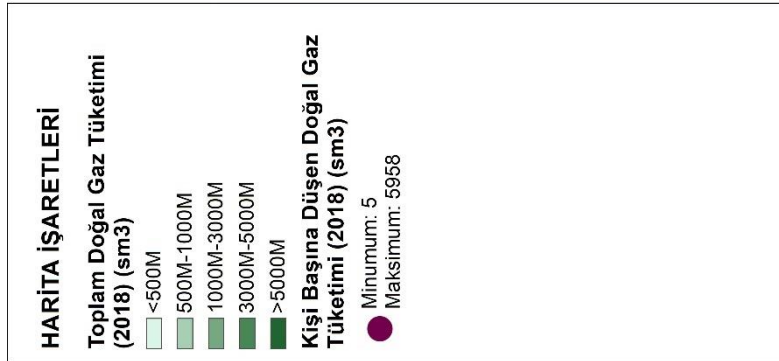
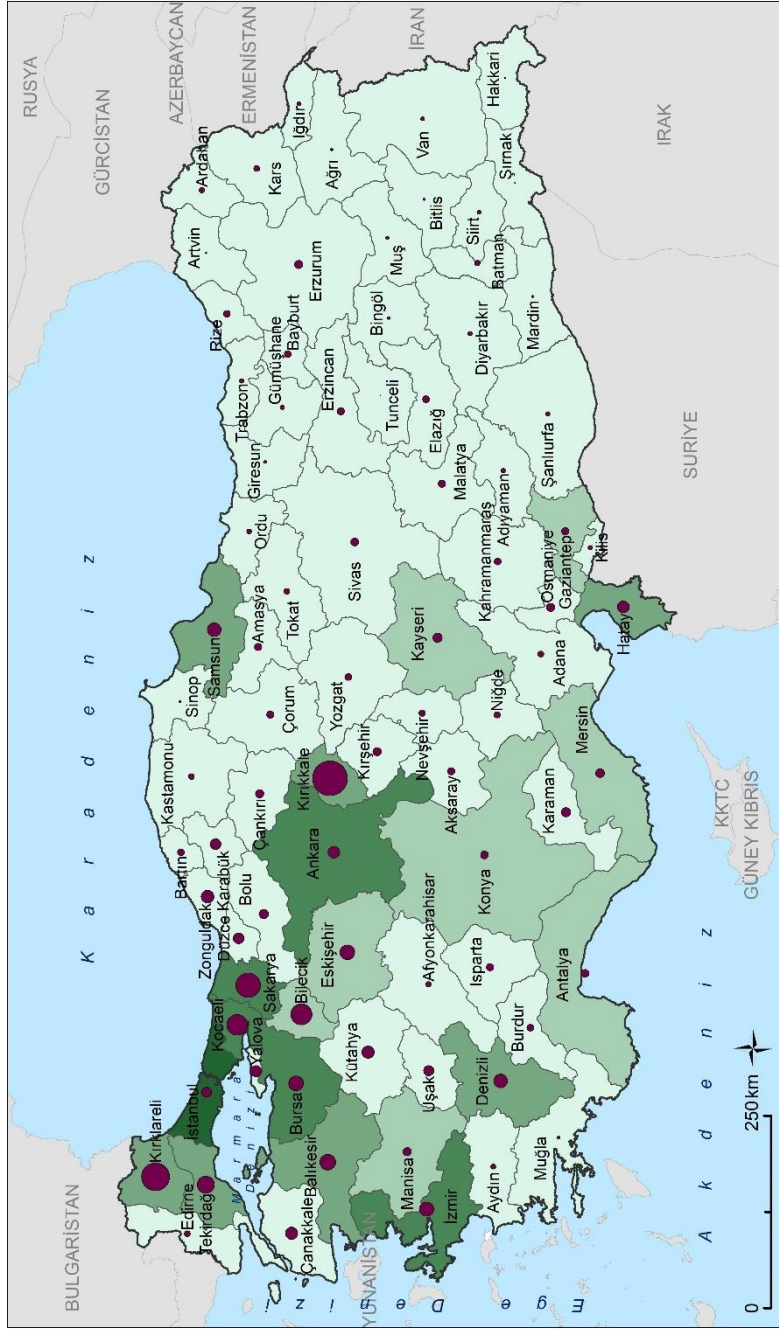
Ek 5 Yeraltı Suyu (YAS) Kütleleri

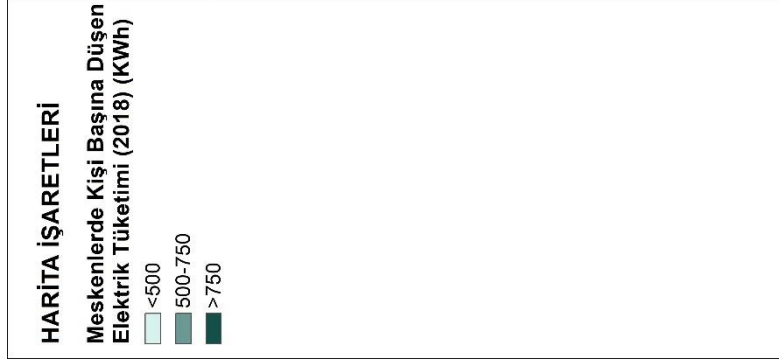
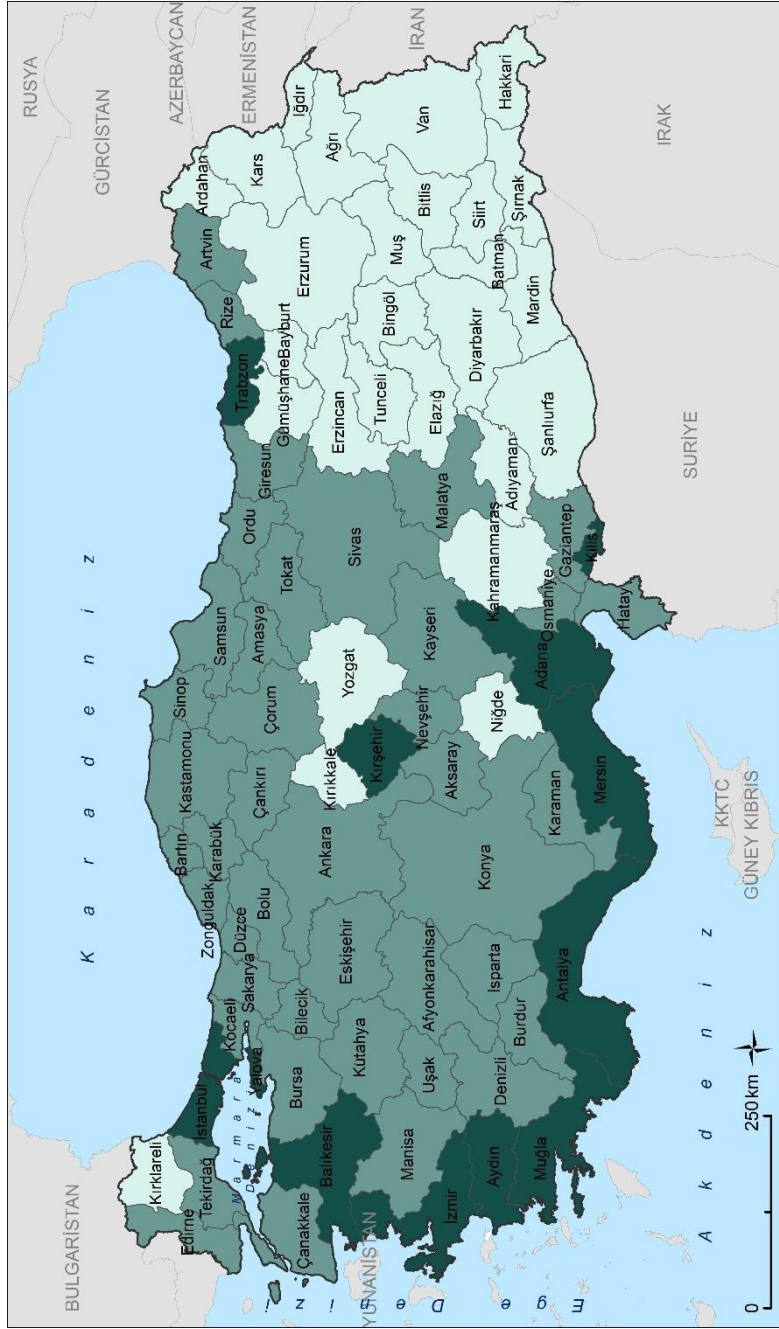
HARİTA İŞARETLERİ

- Burdur Yeraltı Suyu Kütleşi
- Yeşilirmak Yeraltı Suyu Kütleşi
- Akarçay Yeraltı Suyu Kütleşi
- Gediz Yeraltı Suyu Kütleşi
- Sakarya Yeraltı Suyu Kütleşi
- Batakdenez Yeraltı Suyu Kütleşi

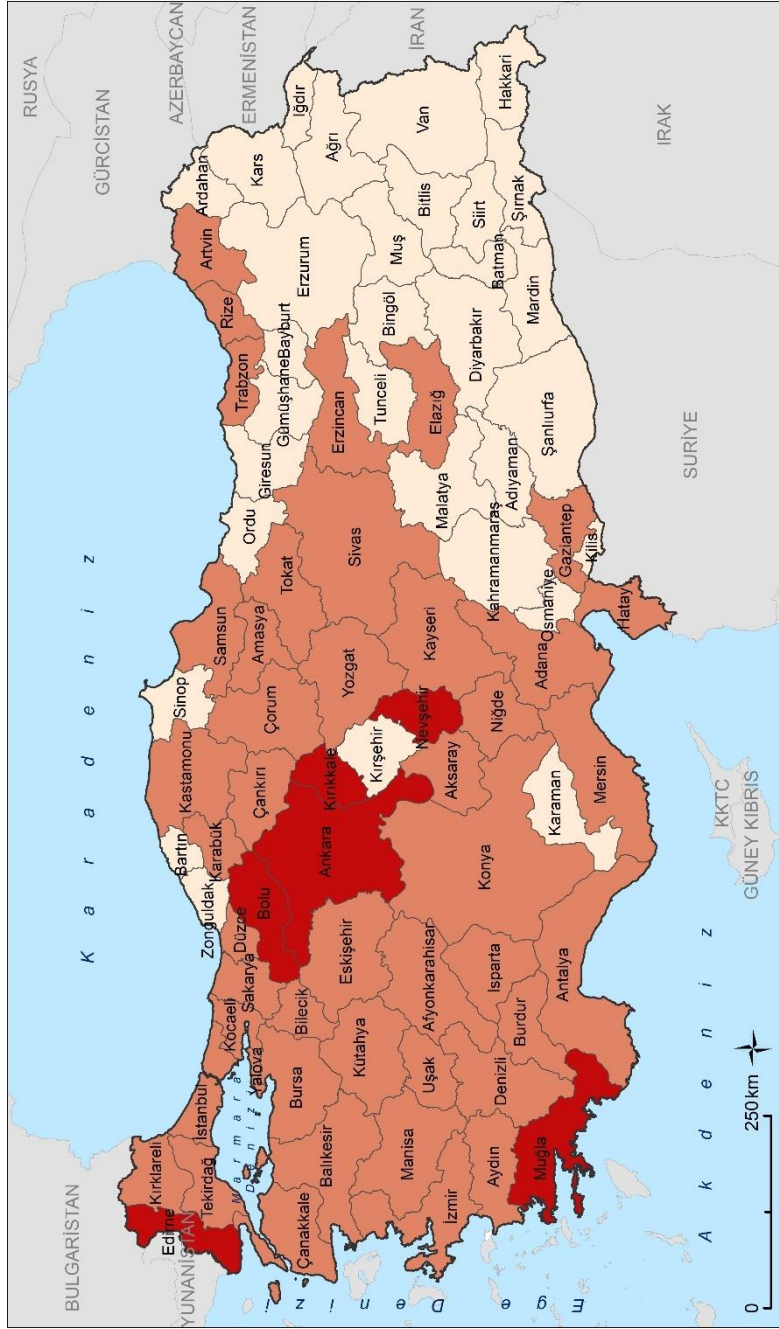
Ek 6 Toplam ve Kişi Başına Düşen Doğal Gaz Tüketiminin İllere Göre Dağılımı (2018)

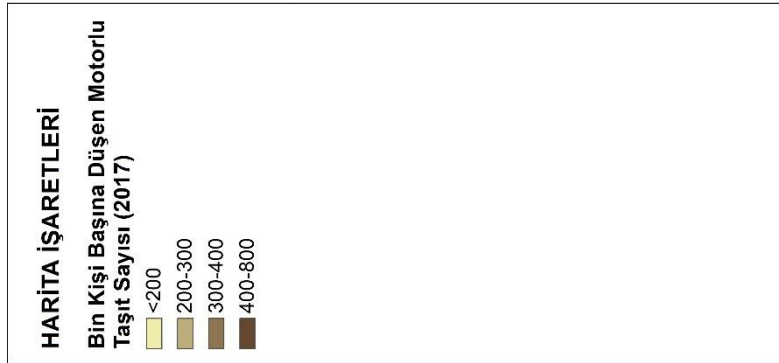
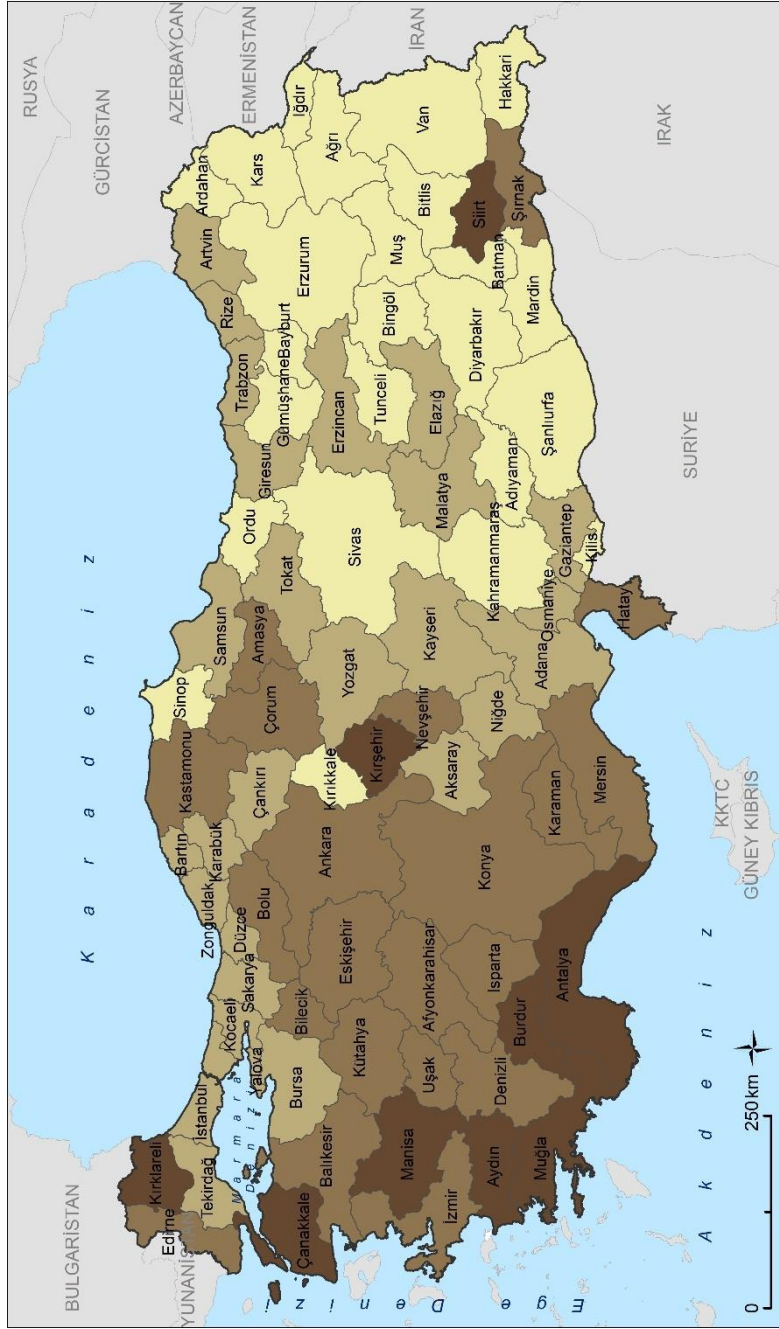
Ek 7 Meskenlerde Kişi Başına Düşen Elektrik Tüketiminin İllere Göre Dağılımı (2018)

Ek 8 Kişi Başına Düşen Akaryakıt Kullanımının İllere Göre Dağılımı (2018)

Ek 9 Bin Kişi Başına Düşen Motorlu Taşıt Sayısının İllere Göre Dağılımı (2017)

Ek 10 Biyokütle Enerjisi Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018)

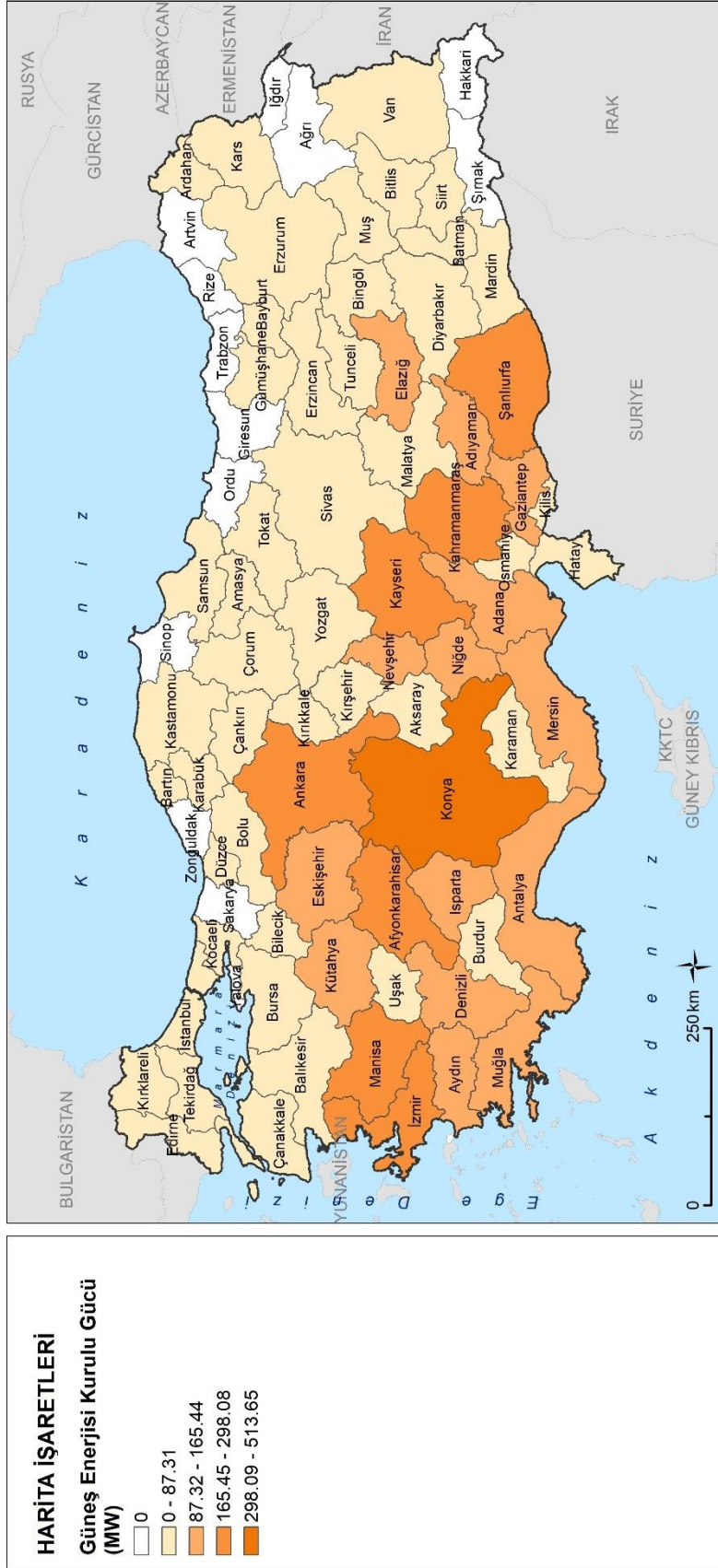

HARİTA İŞARETLERİ

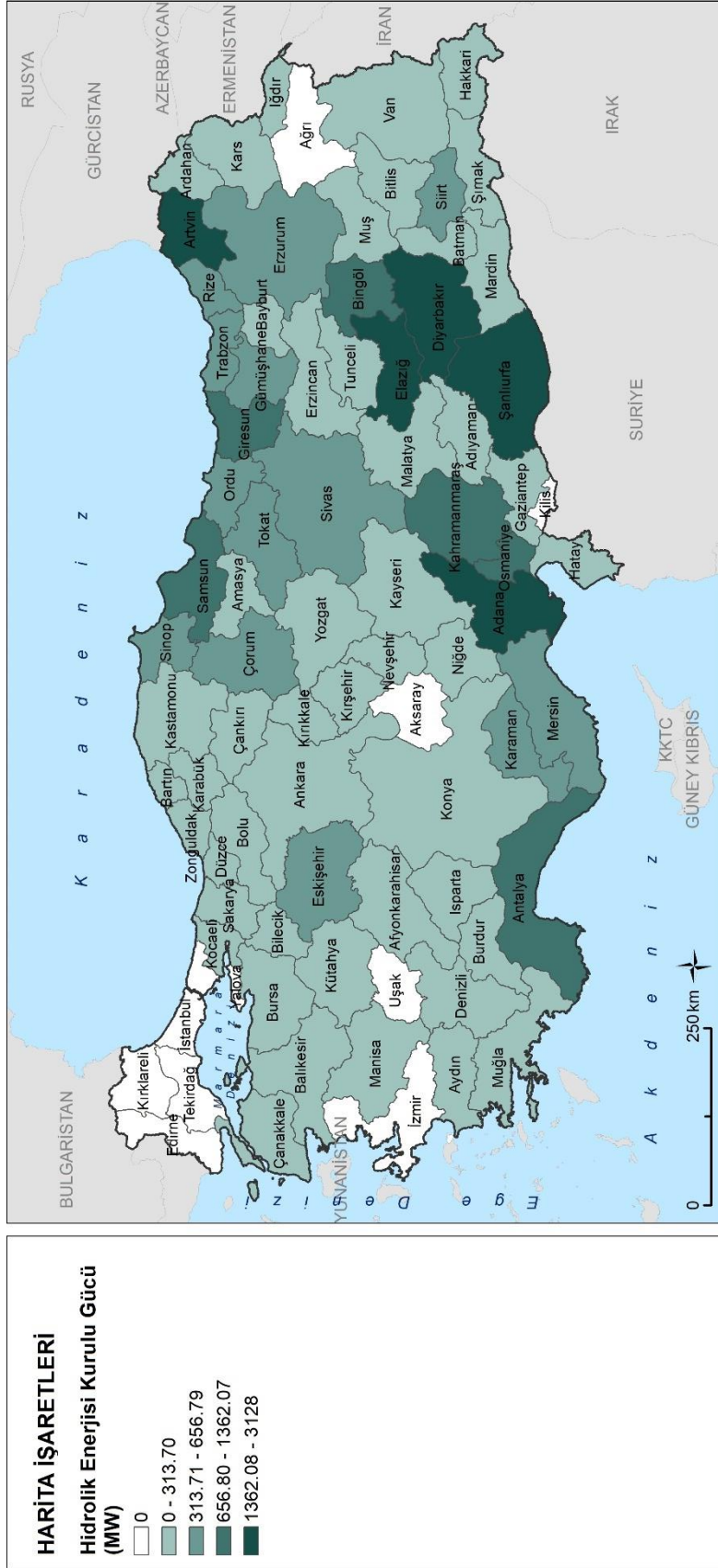
Biyokütle Enerjisi Kurulu Gücü (MW)

- 0
- 0 - 7.56
- 7.57 - 18.15
- 18.16 - 35.86
- 35.87 - 78.73

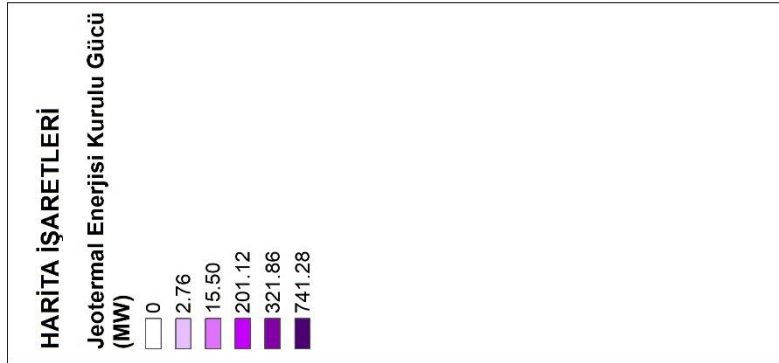
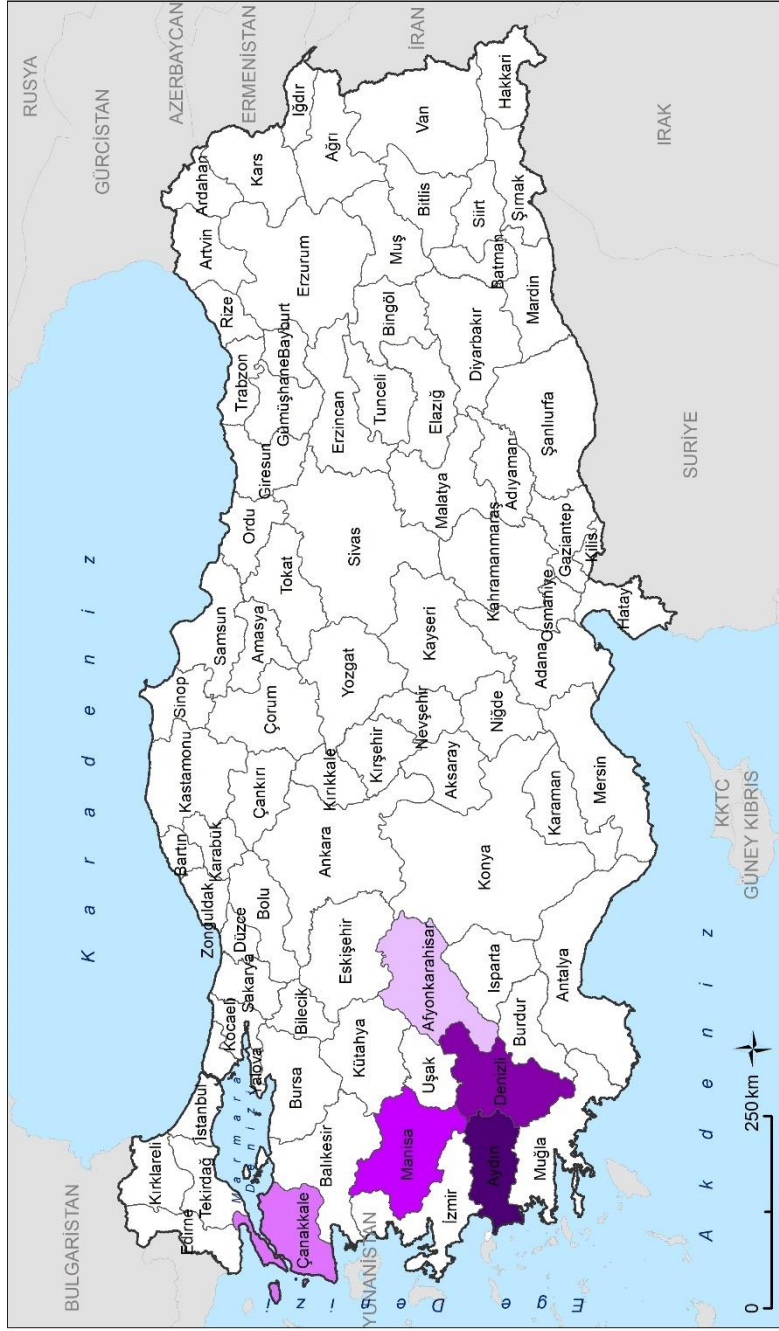
Ek 11 Güneş Enerjisi Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018)

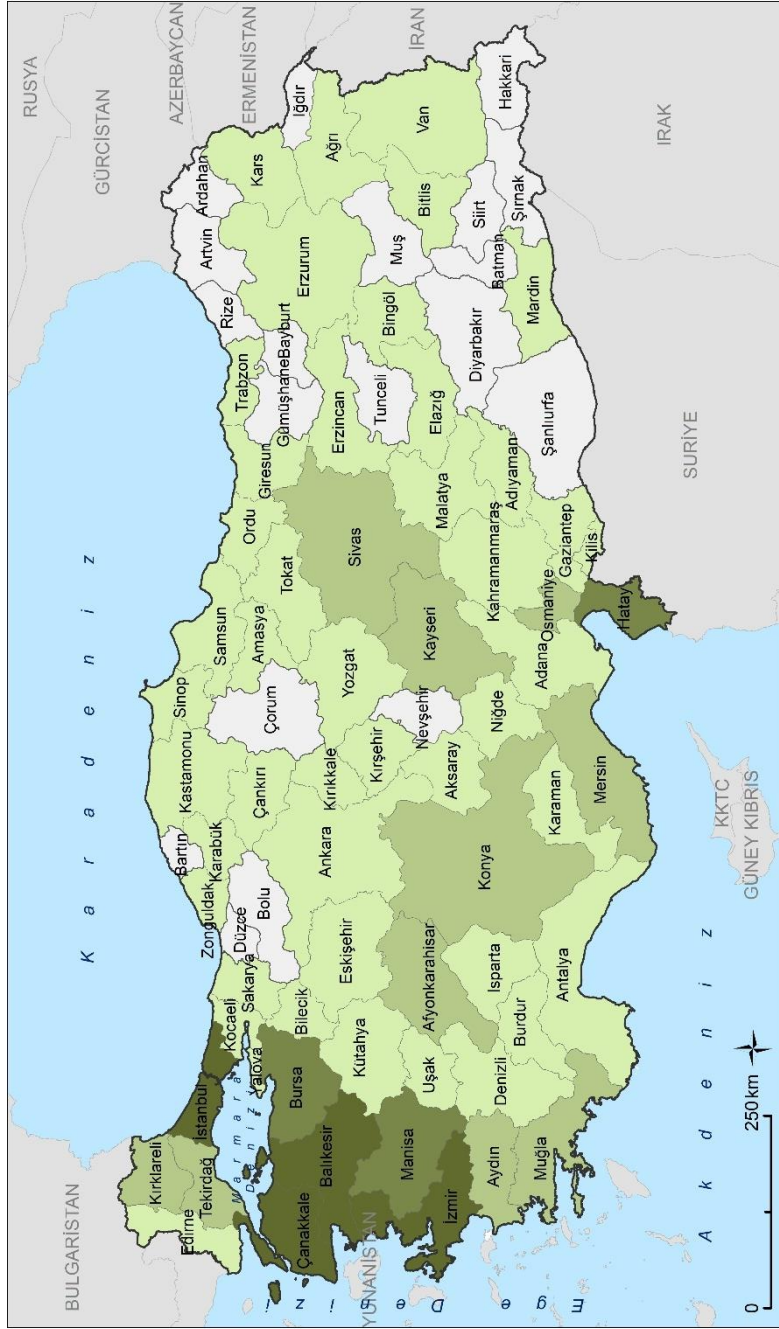
Ek 12 Hidrolik Enerji Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018)

Ek 13 Jeotermal Enerji Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı (2018)

Ek 14 Rüzgâr Enerjisi Kurulu Gücünün İllere Gore Dağılımı

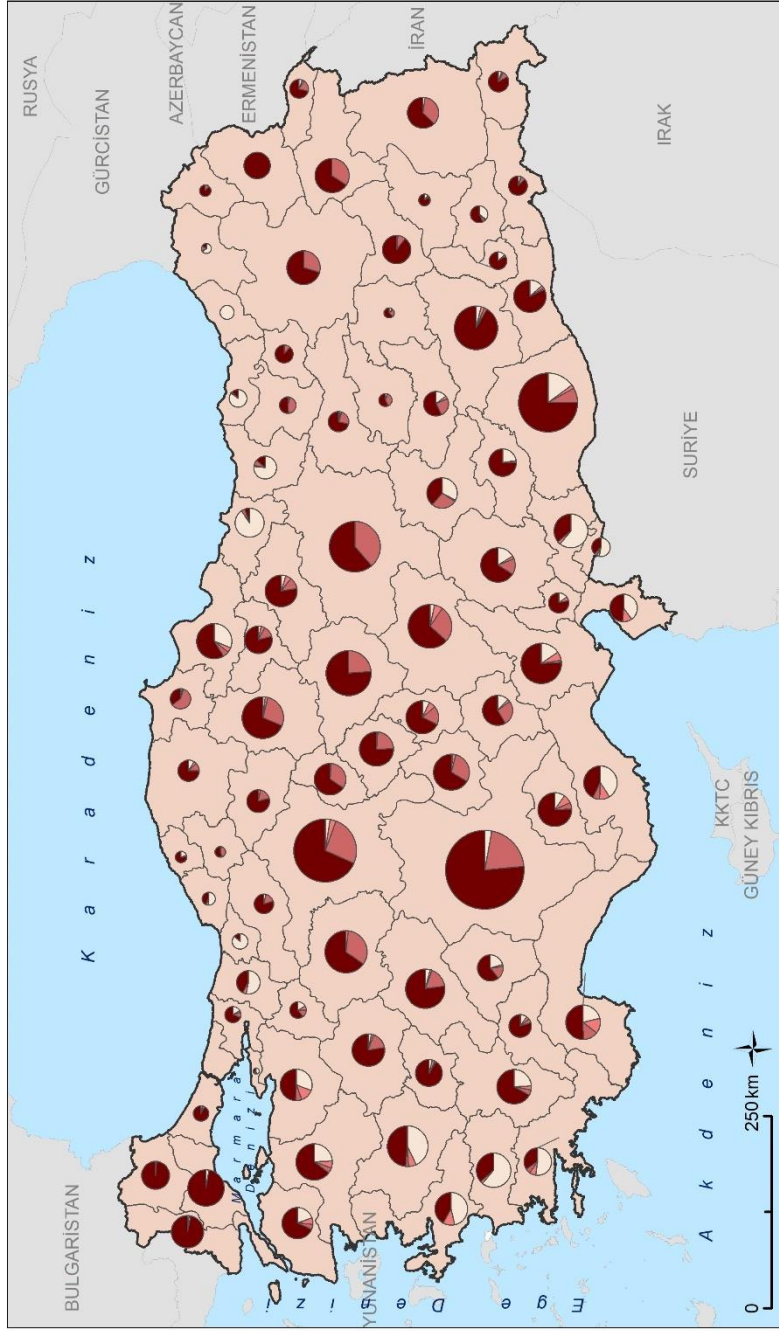

HARİTA İŞARETLERİ

Rüzgâr Enerjisi Kurulu Gücü (MWh)

- 0
- 0-250
- 250-500
- 500-1000
- 1000-2426

Ek 15 Tarımsal Arazi Kullanımı

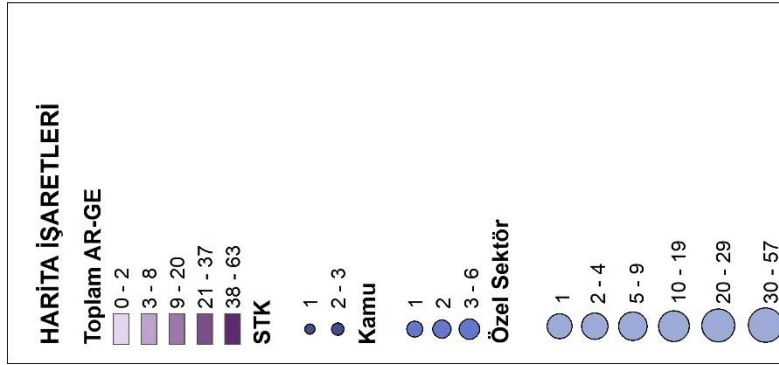
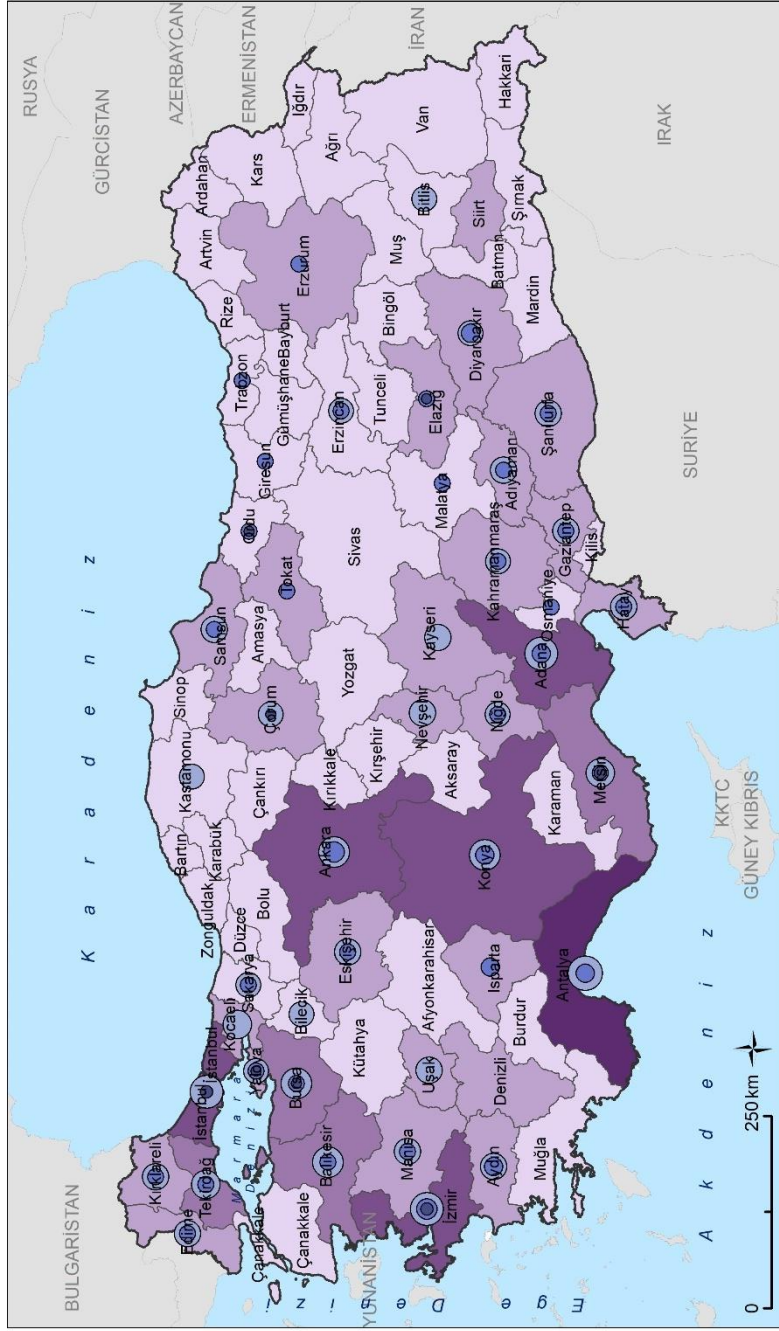
HARİTA İŞARETLERİ

Tarımsal Arazi Kullanımı

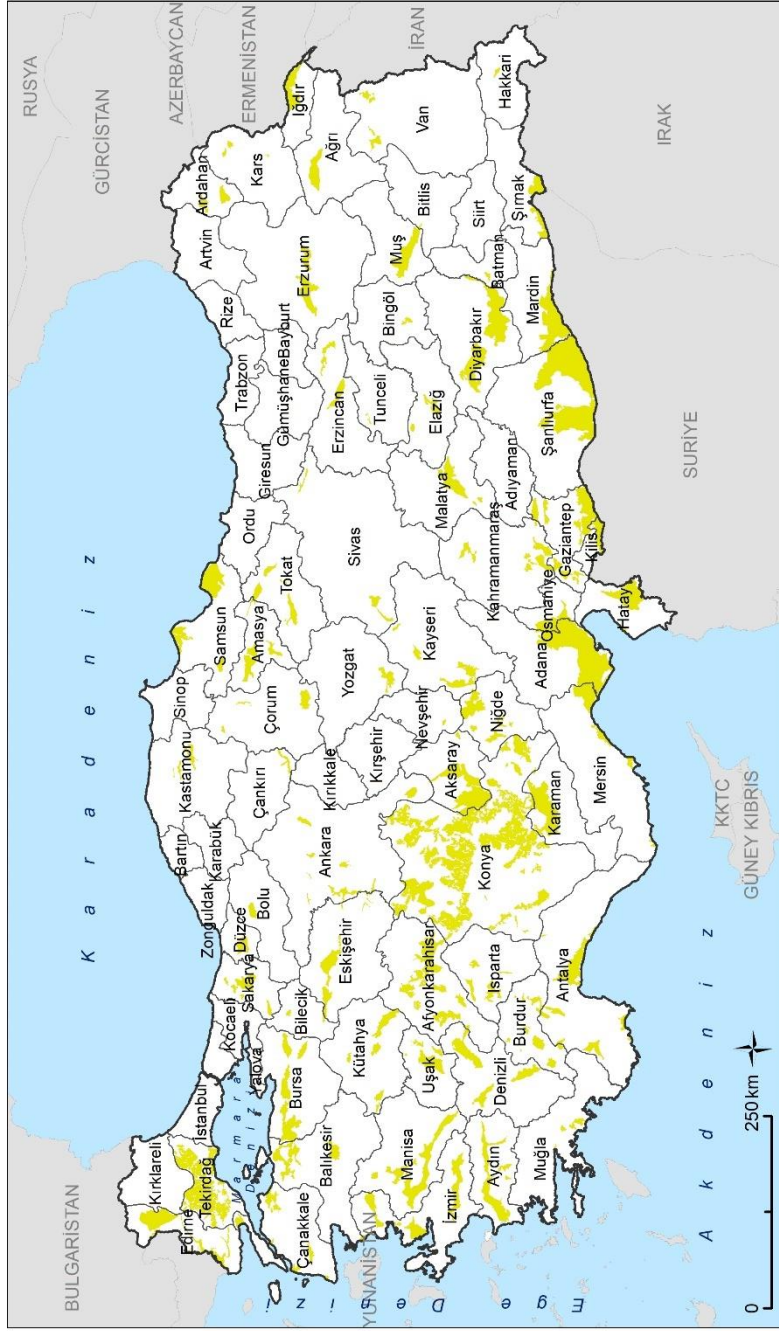
3,200,000

- Ekilen Alan
- Nadas Alanı
- Sebze Alanı
- Süs Bitkisi Alanı
- Meyve, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı

Ek 16 Tarımsal Araştırma ve Geliştirme Sektöründe Yer Alan Kurumların İllere Gore Dağılım

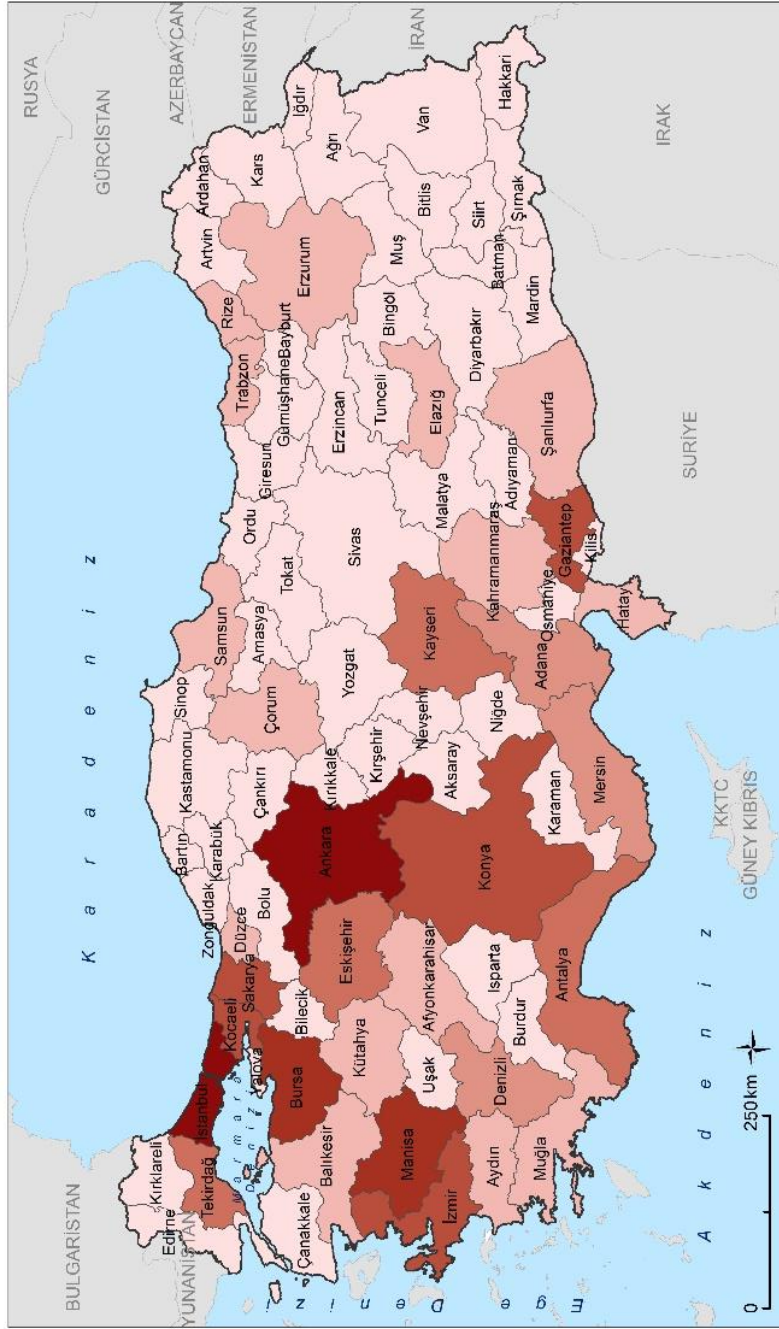
Ek 17 Büyük Ova Koruma Alanları

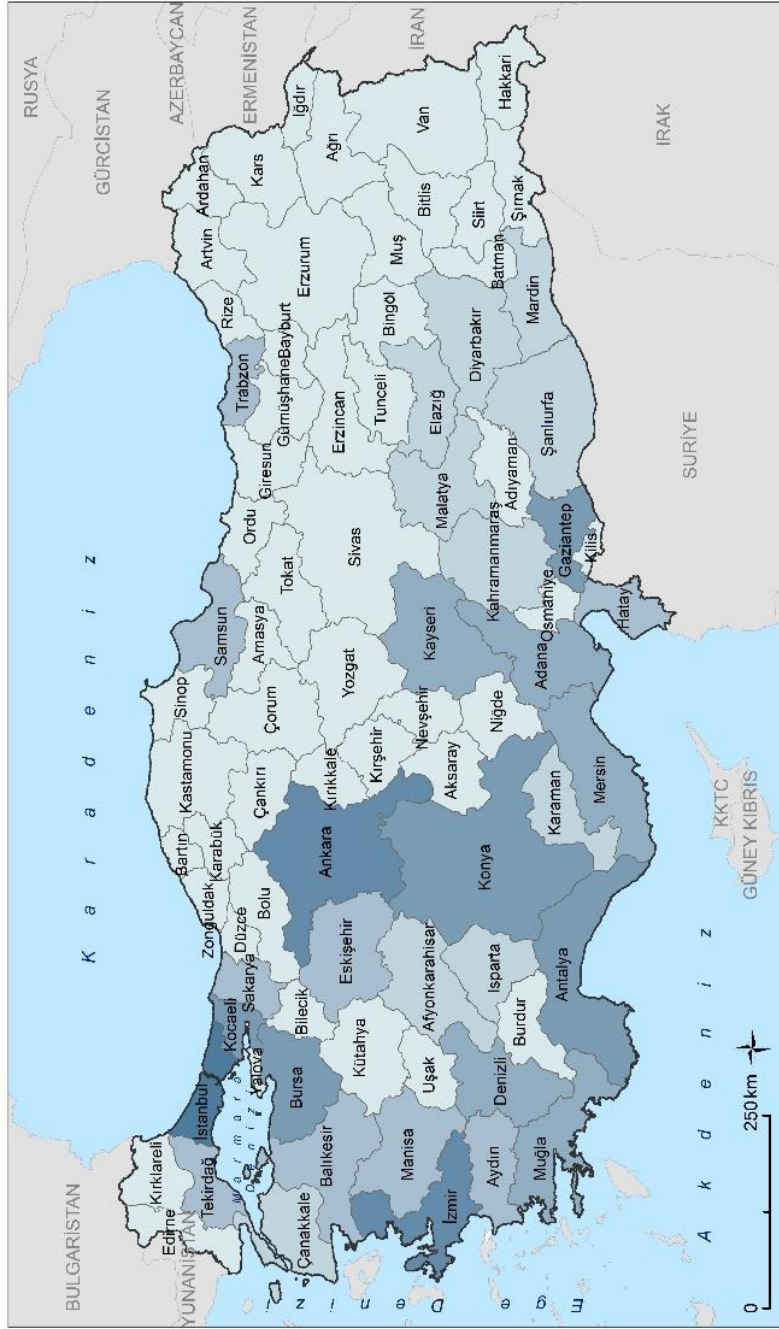
HARİTA İŞARETLERİ

■ Büyük Ova Koruma Alanları

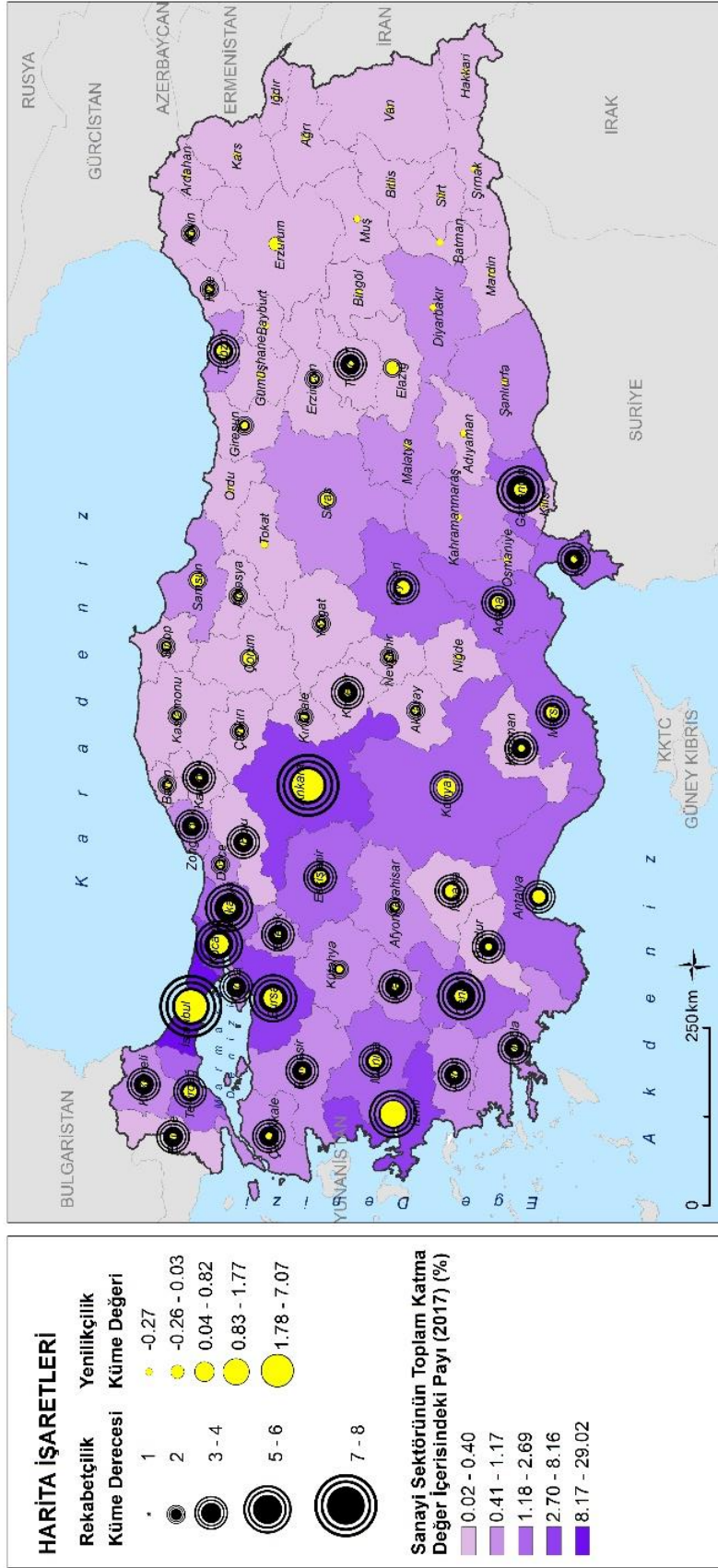
Ek 18 Patent Başvularının Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalaması)

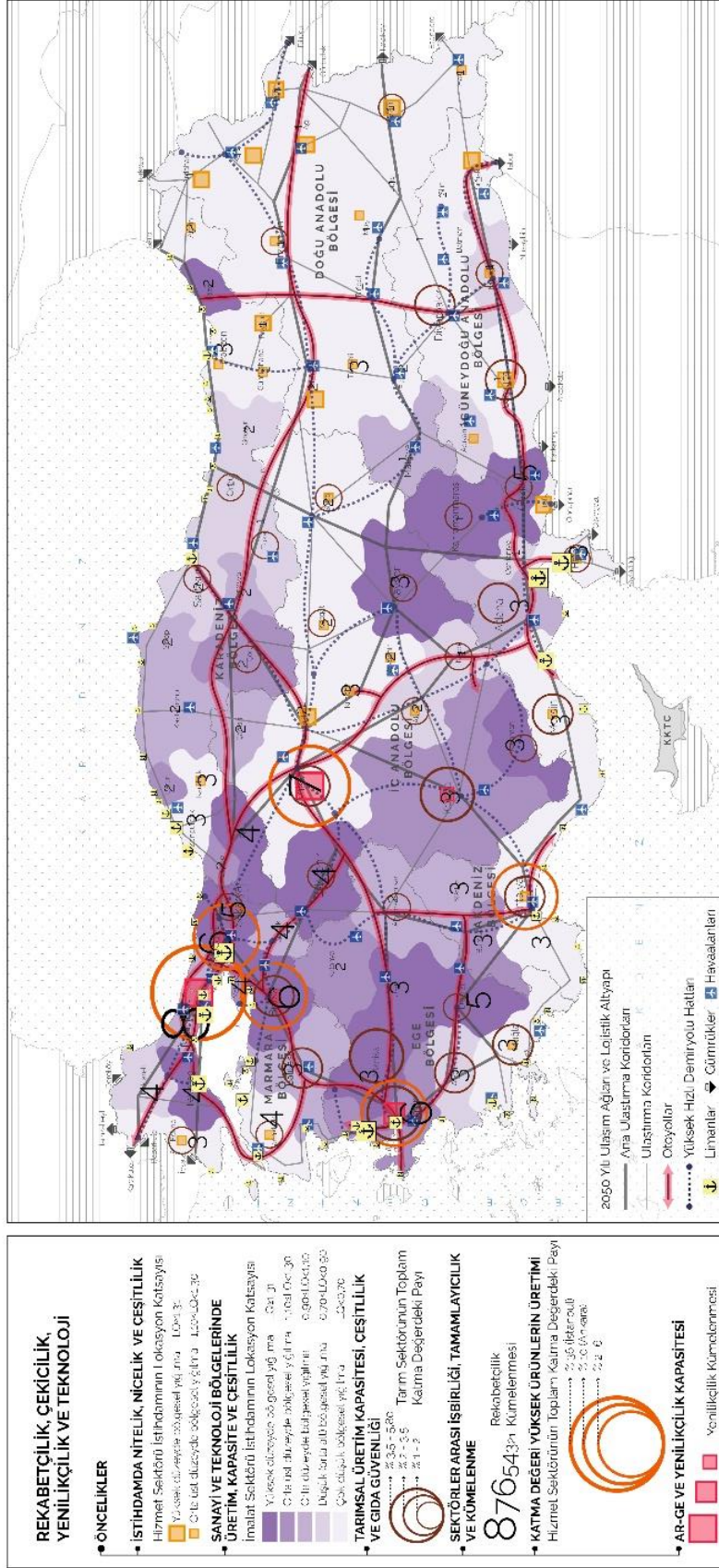

Ek 19 Marka Başvularının Illere Göre Dağılımı (2015-2018 Ortalaması)

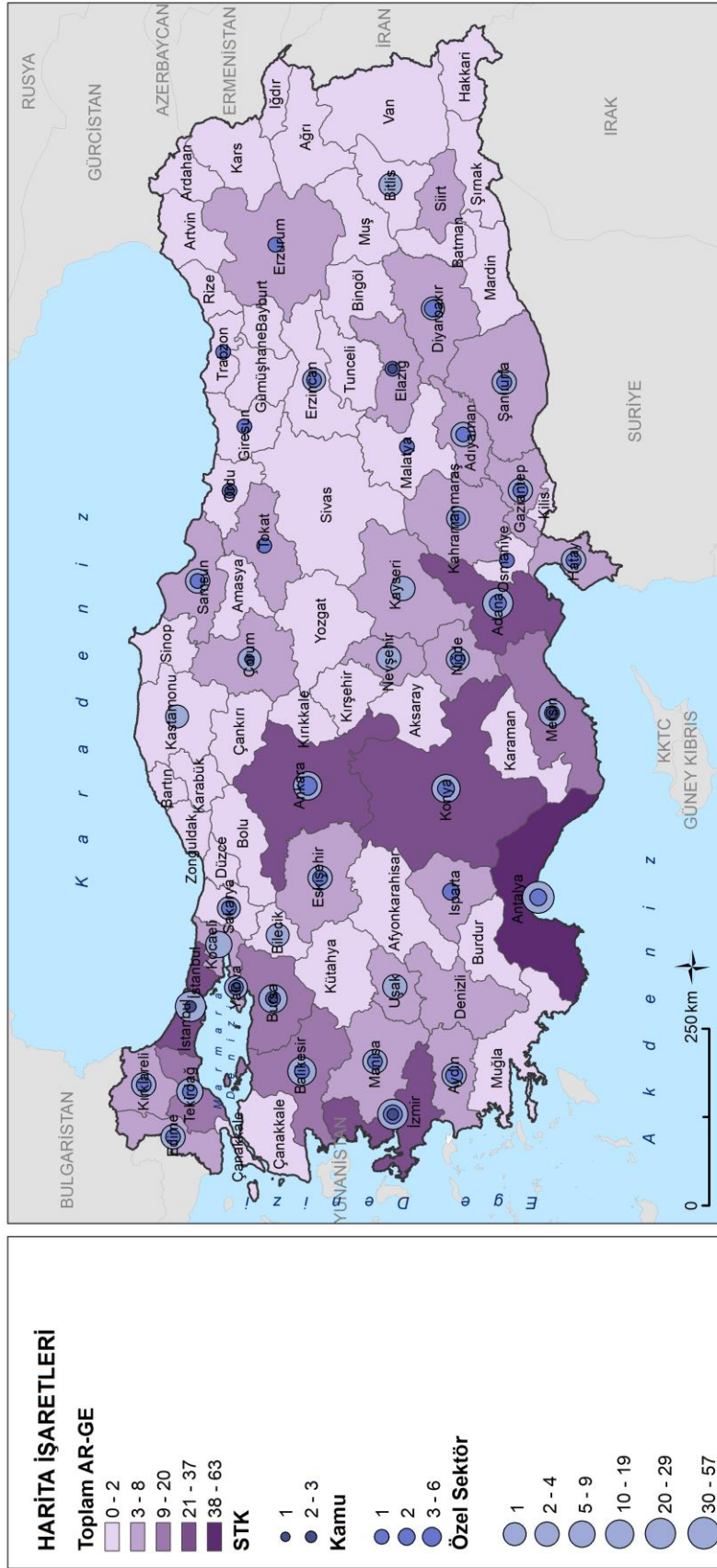

Ek 20 Rekabetçilik, Yenilikçilik ve Katma Değer İlişkisi - II

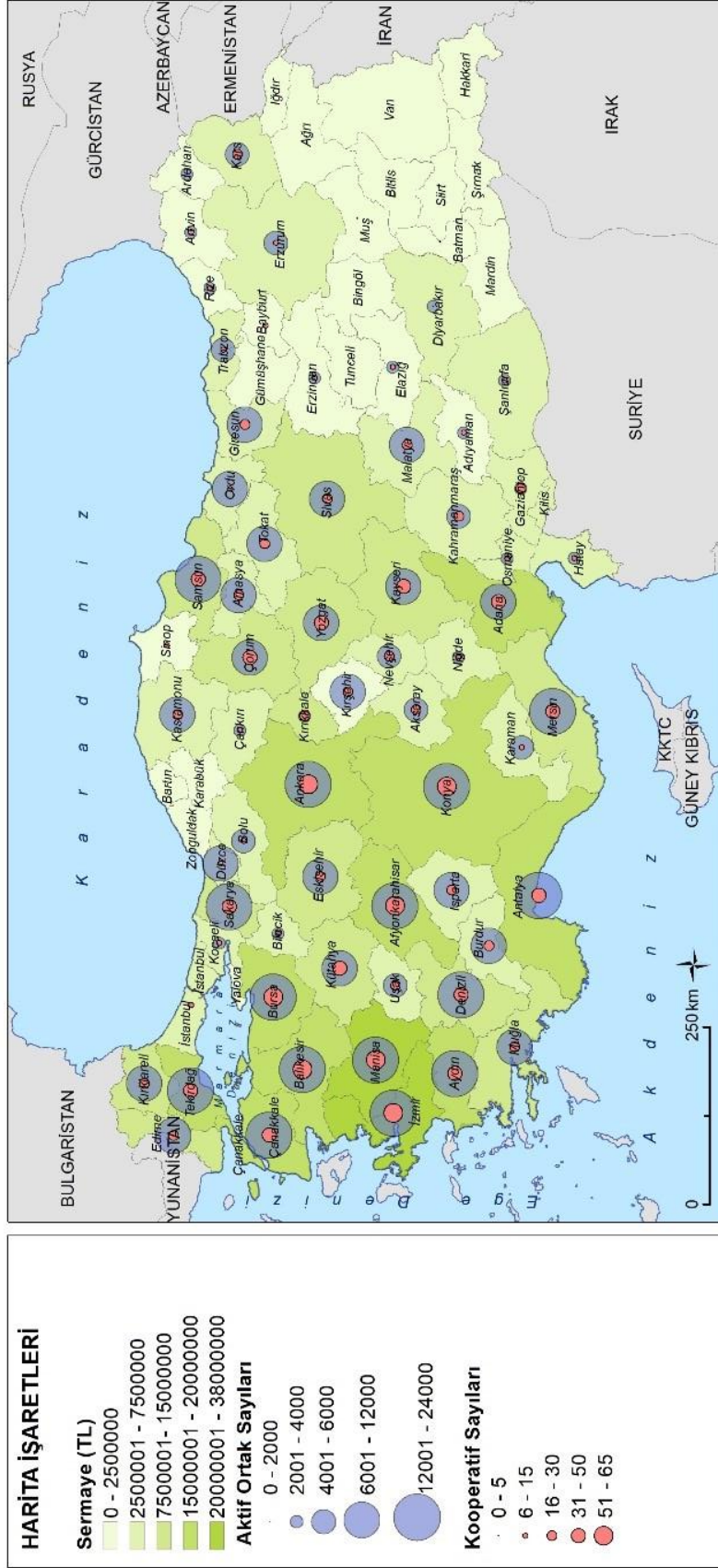

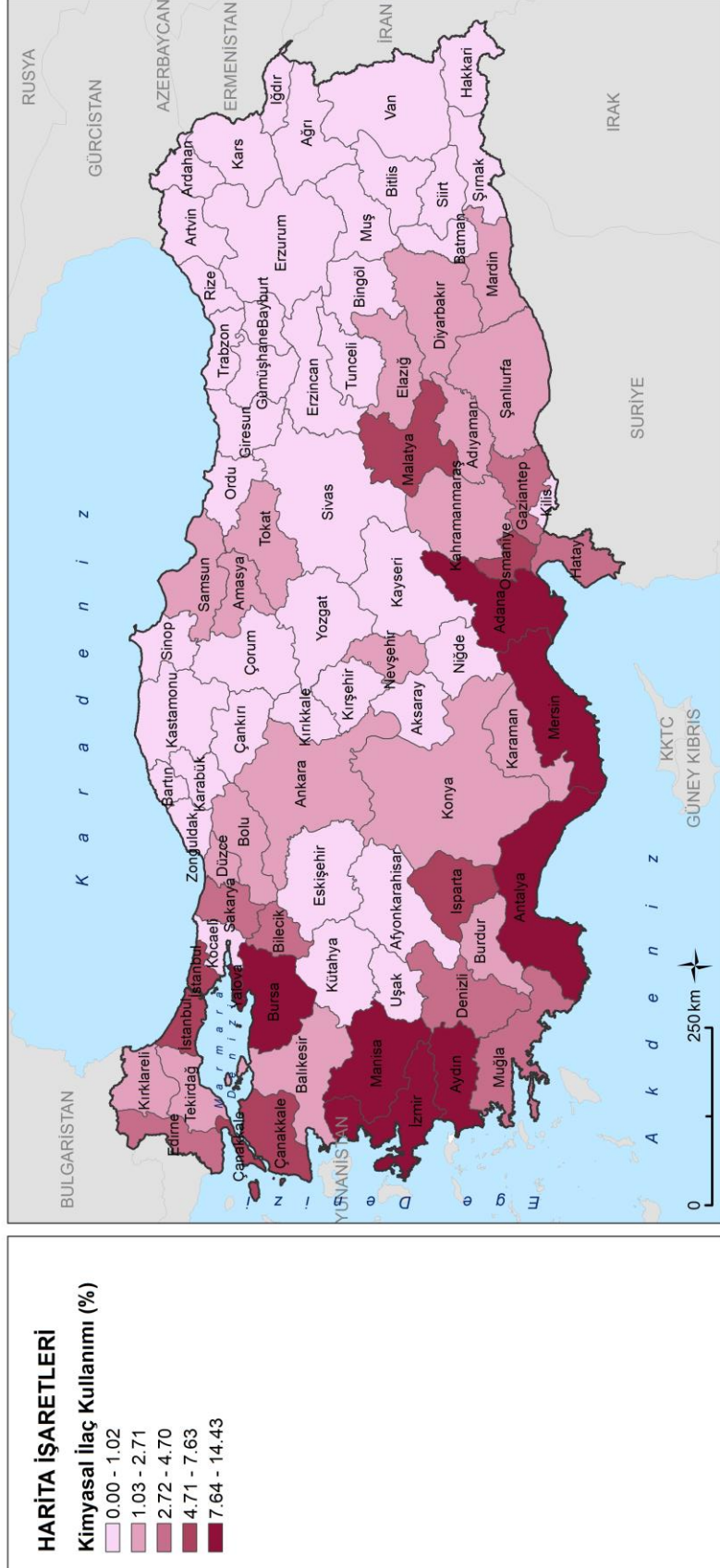
Ek 22: Tarımsal Araştırma ve Geliştirme Sektöründe Yer Alan Kurumların illere Göre Dağılımı

Ek 23: Tarım Kredi Kooperatiflerinin Sayı, Sermaye, Aktif Ortak Sayısına Gore Dagilimi

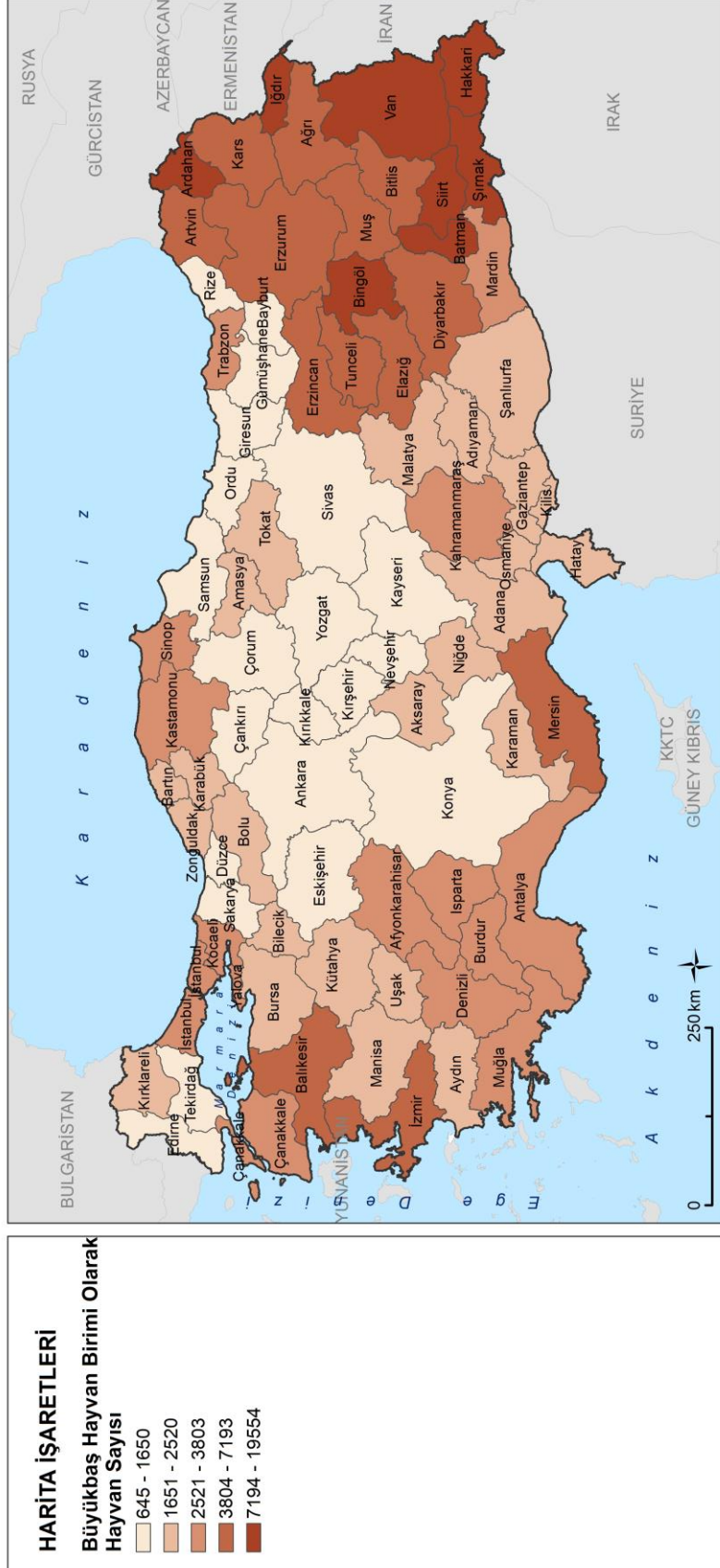
Ek 24: Patent Basvularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi)

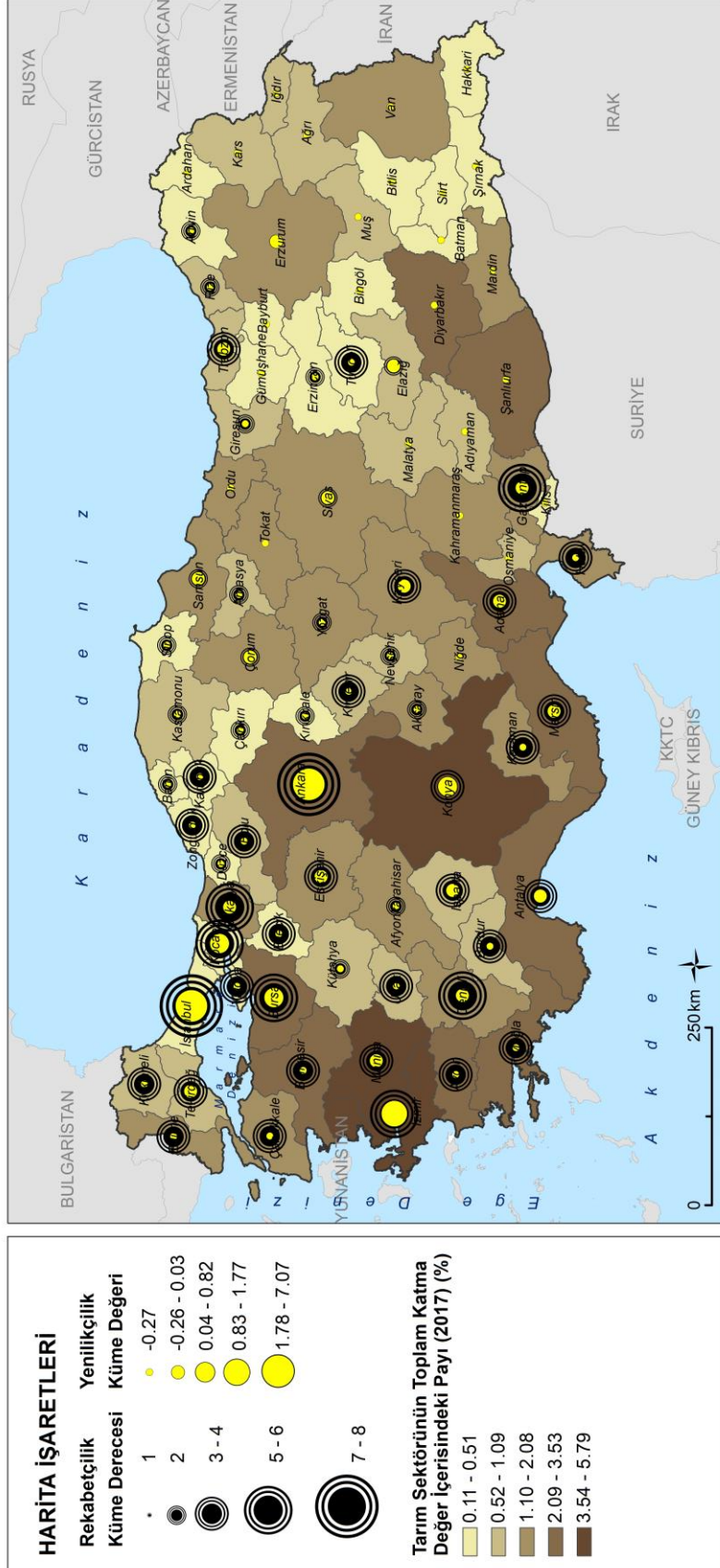
Ek 25: Faydalı Model Basvularının Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalaması)

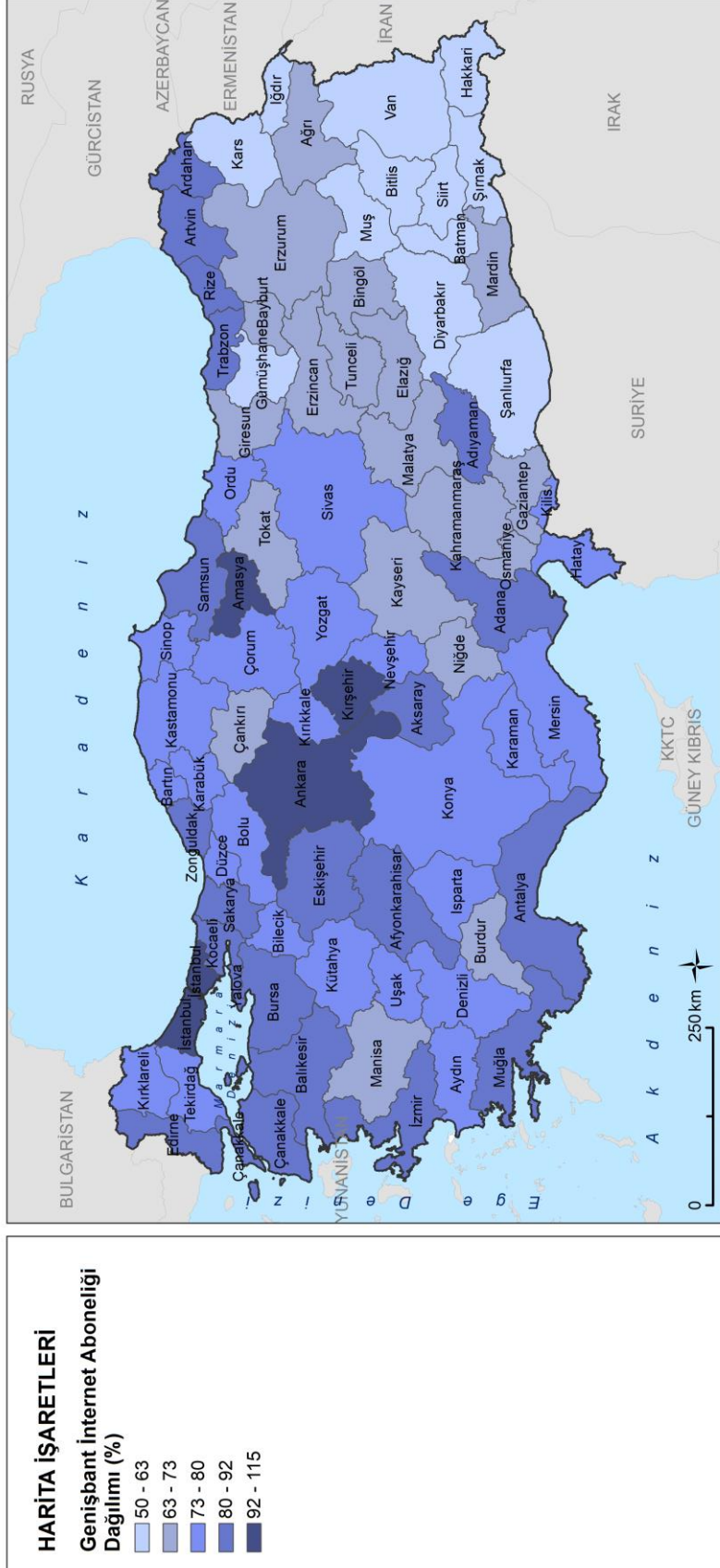
Ek 26: Marka Basvurularinin Illere Gore Dagilimi (2015-2018 Ortalamasi)

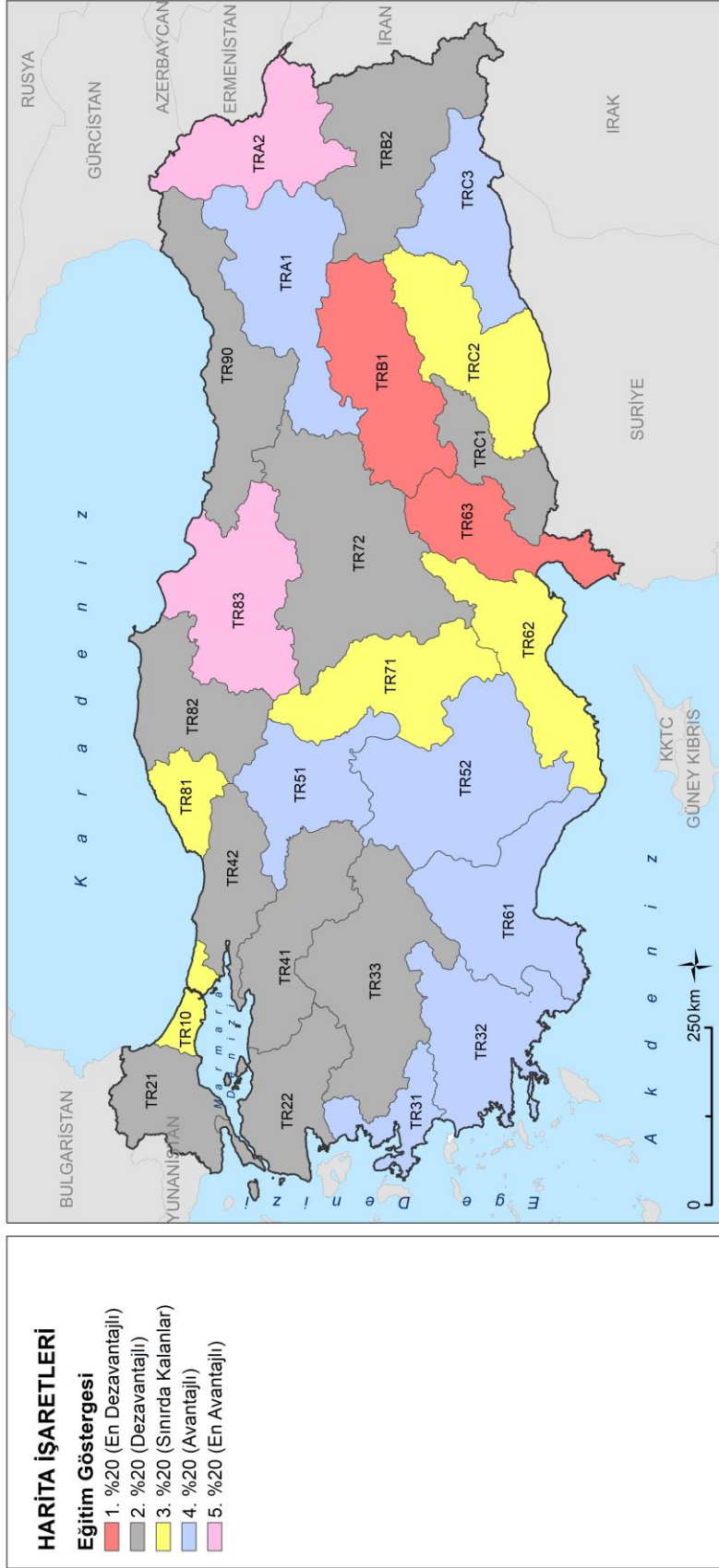
Ek 28: Rekabetsizlik, Yenilikçilik ve Katma Değer İlişkisi - I

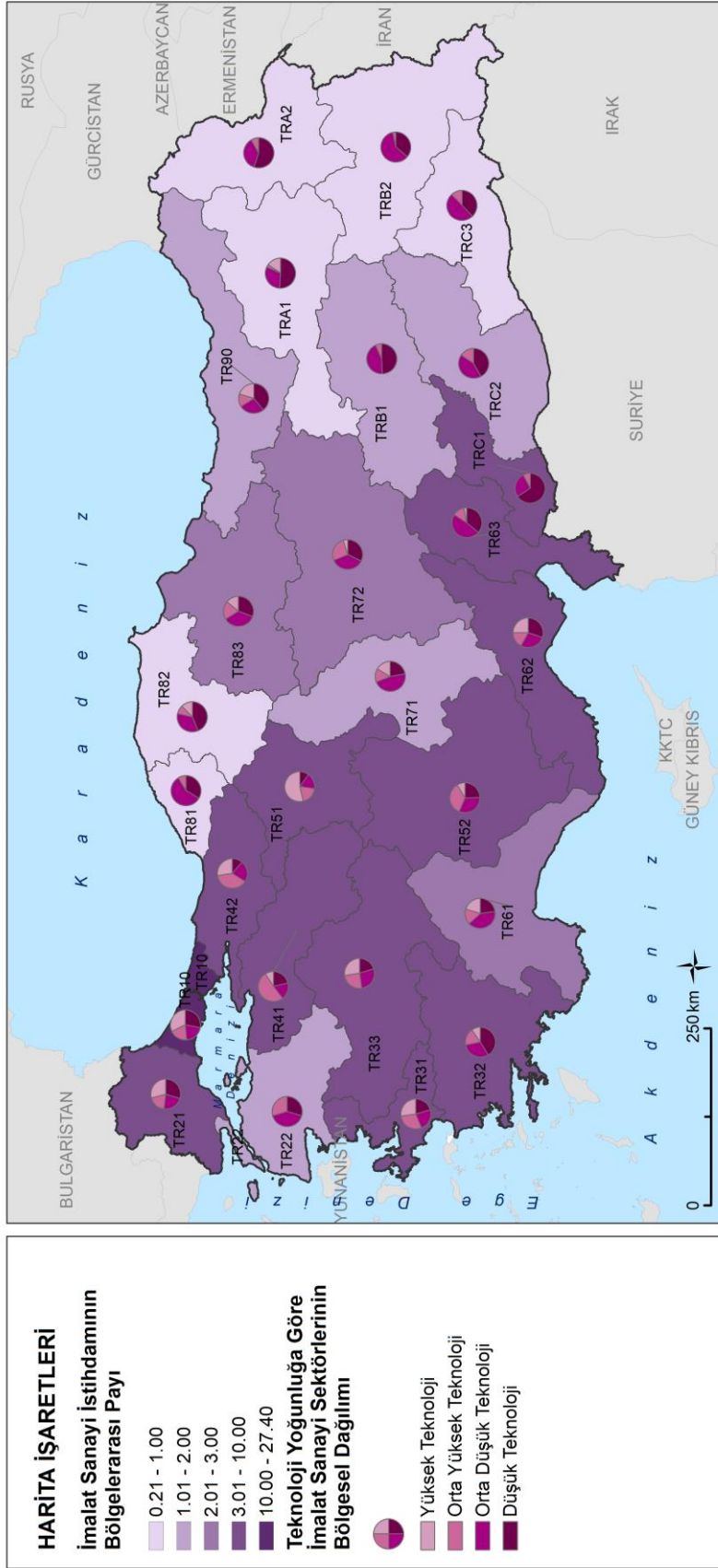
Ek 29: II Duzeyinde Genis Bant Internet Aboneliği Dağilimi

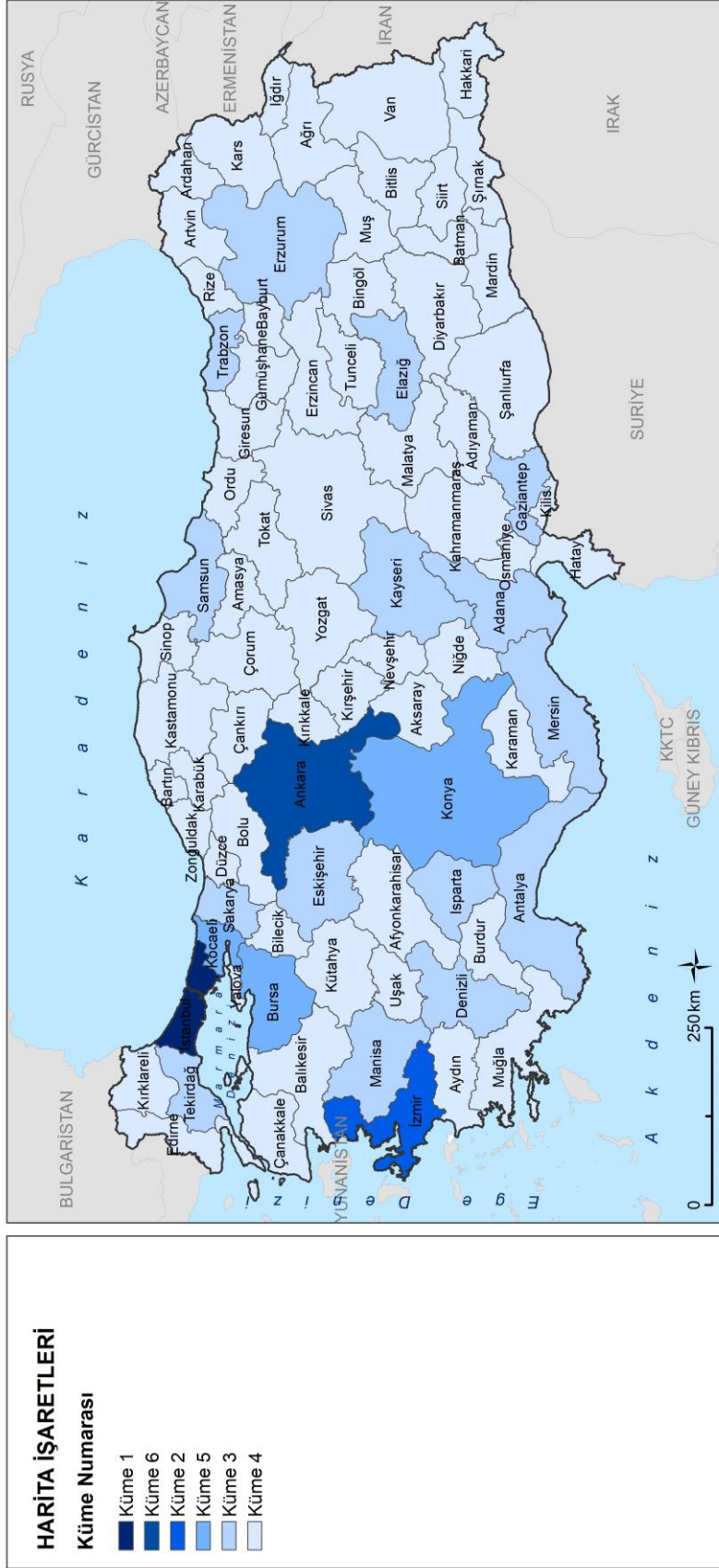
Ek 30: Eğitim Göstergesi Haritası (Düzyey II-Toplam)

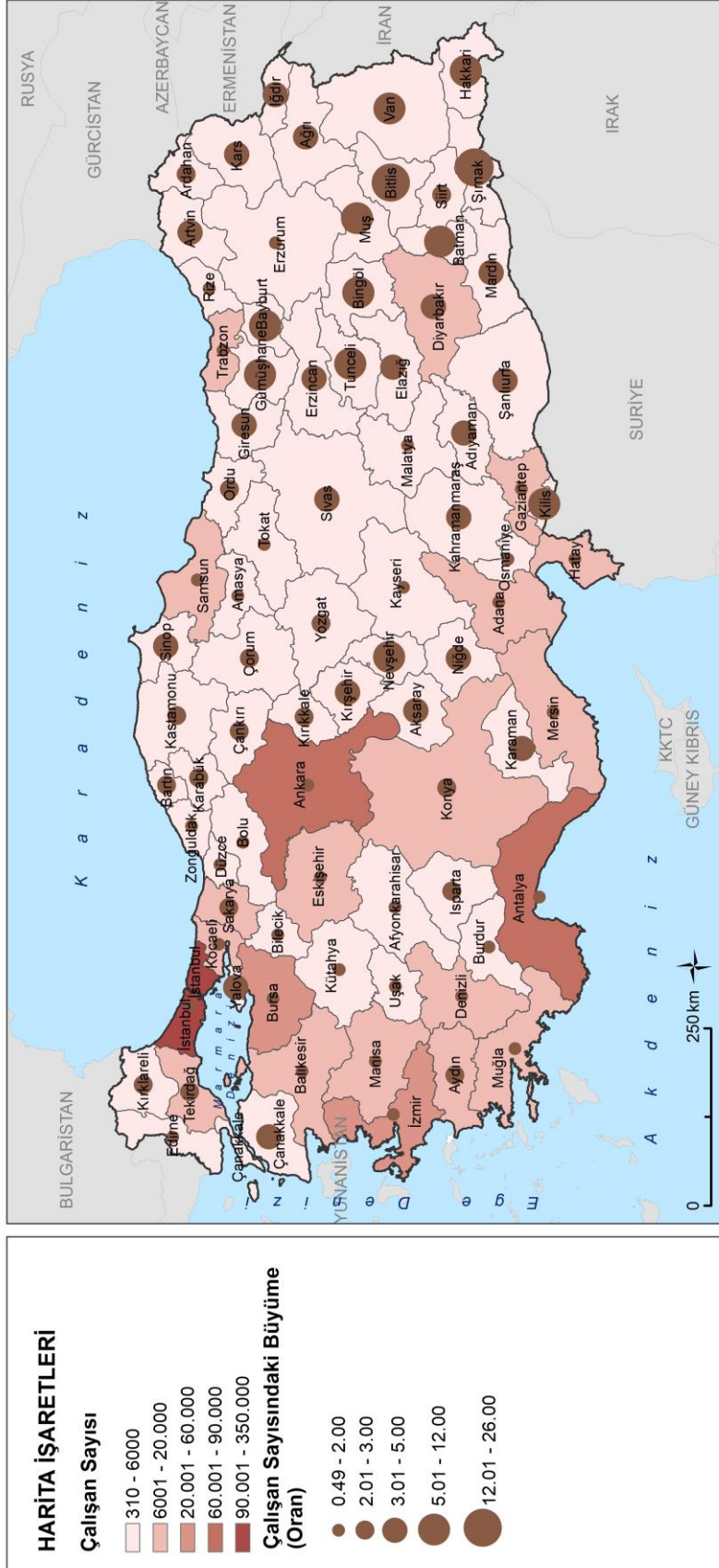
Ek 31: İmalat Sanayi İstihdamının Bölgearası ve Teknoloji Yoğunluğuna Göre Bölge İçi Dağılımı

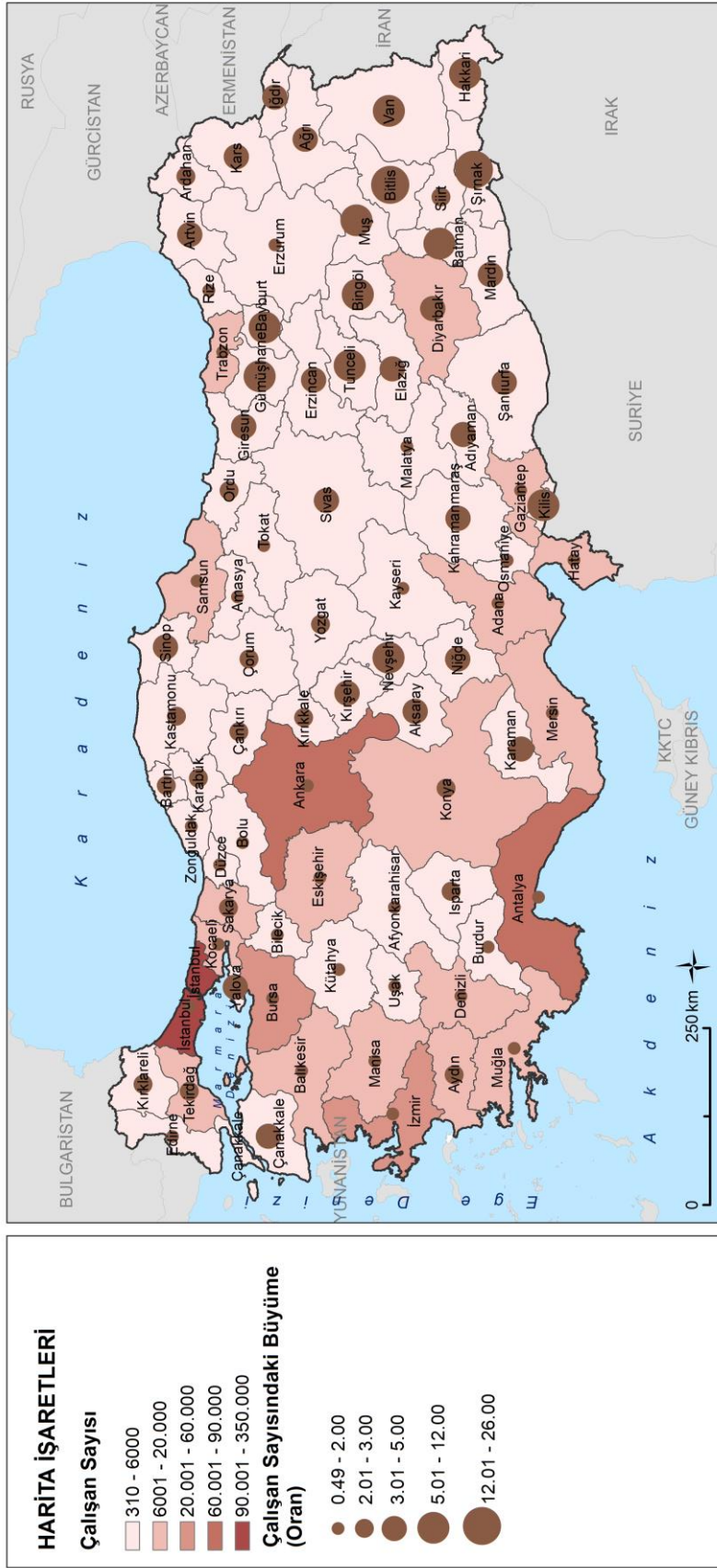
Ek 32: Yenilikçilik Endeksine Gore Iller

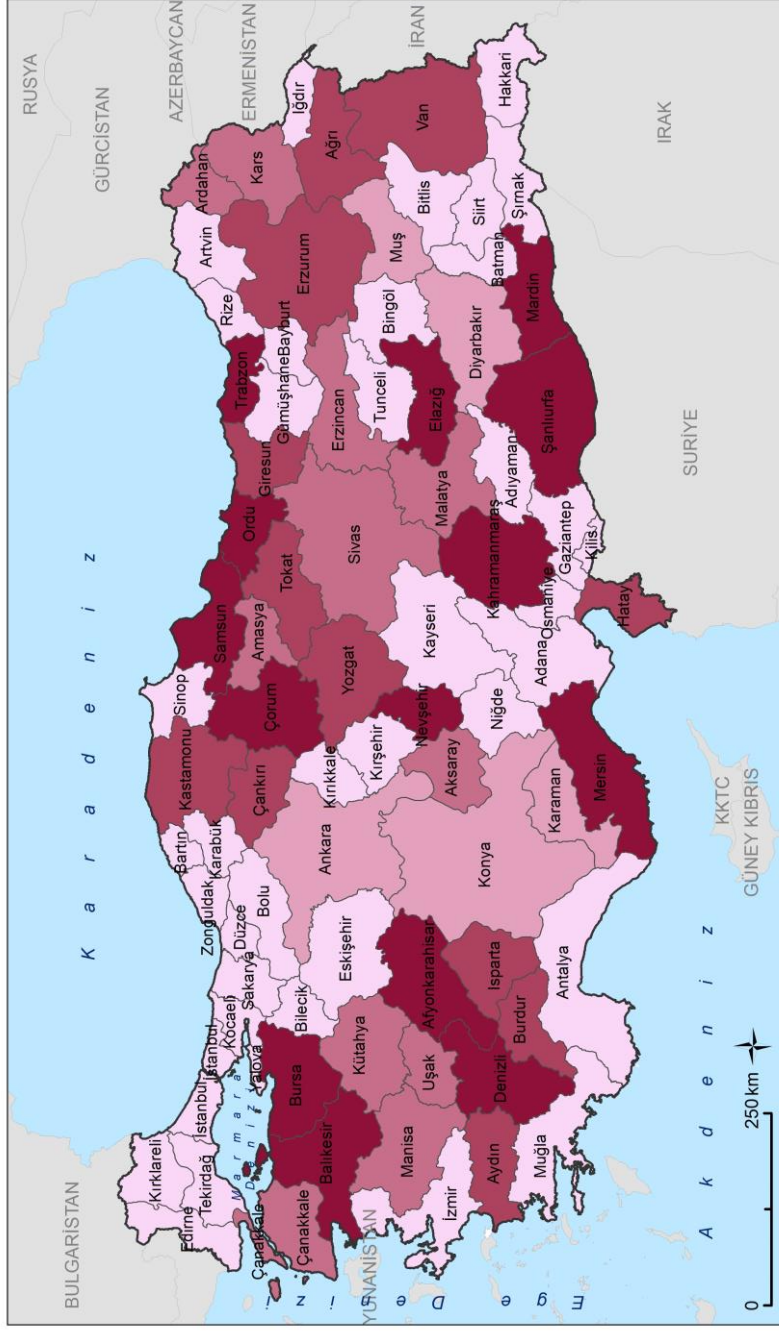
Ek 33: İllere Gore Turizm İletme Belgeli Tesislerin Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Sektöründe Çalışan Sayısı ve Çalışan Sayısının Değişim Oranı

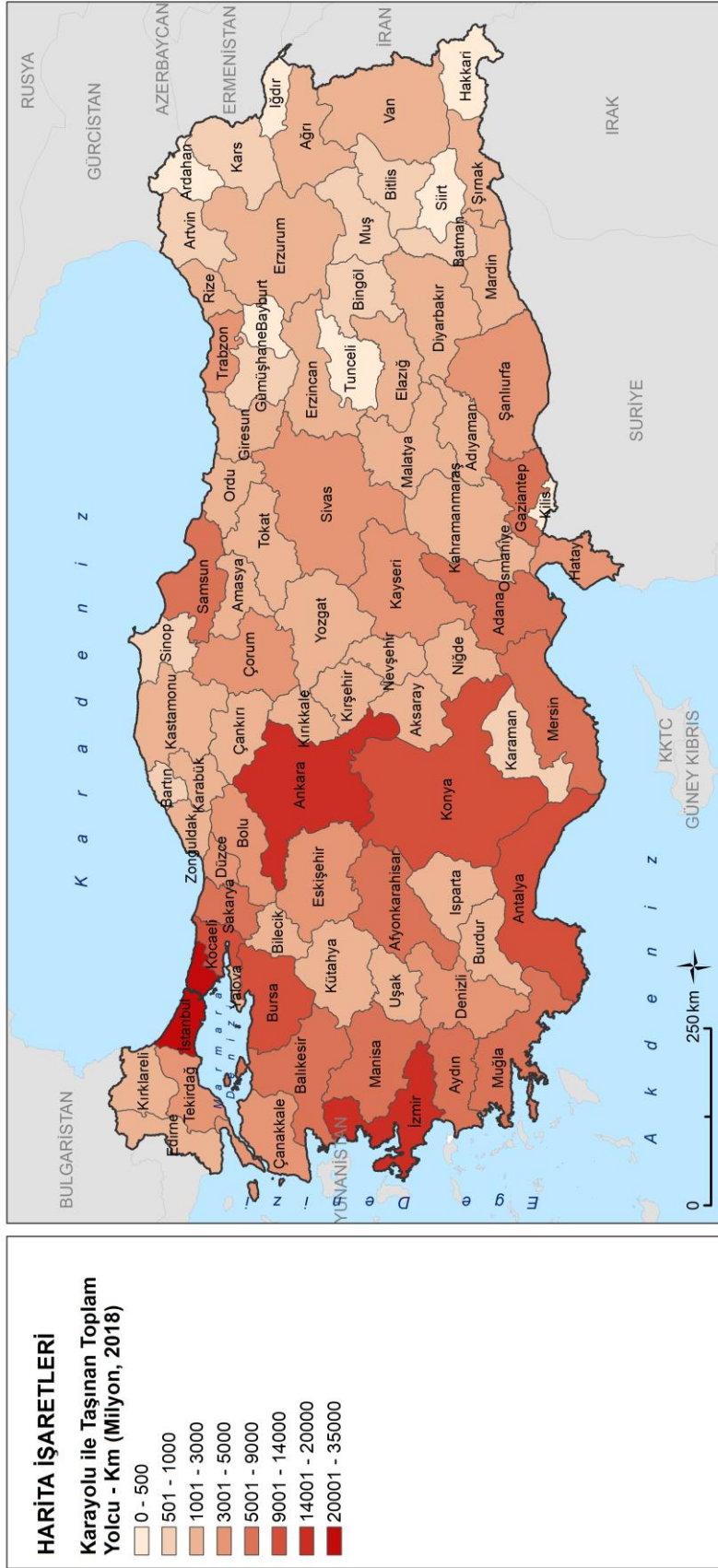
Ek 34: Illere Gore Turizm Isletme Belgeli Tesislerin Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Sektorunde Calisan Sayisi ve Calisan Sayisinin Degisim Orani

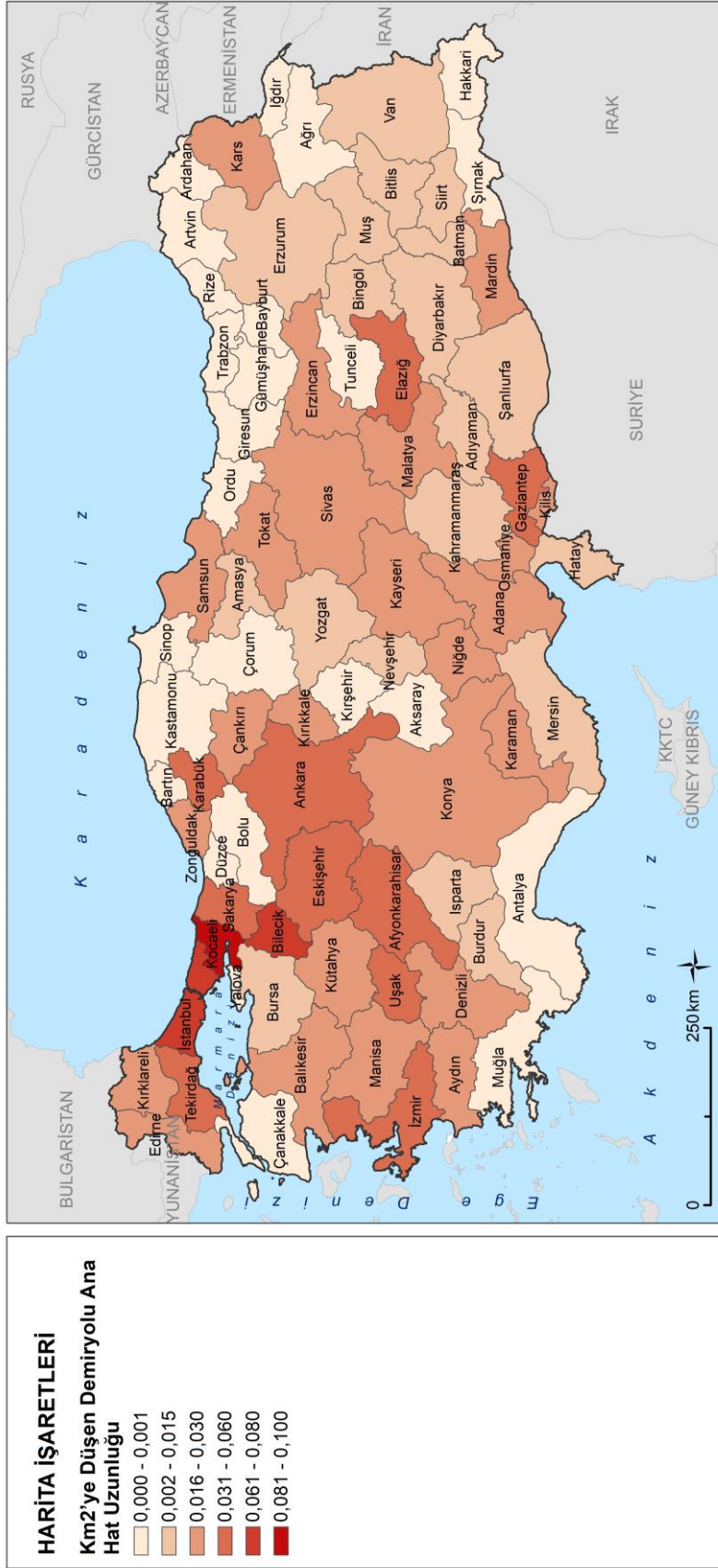
Ek 35: Beseri Gelişme ve Sosyal Politika Acısından Kırsal Yerleşmeler

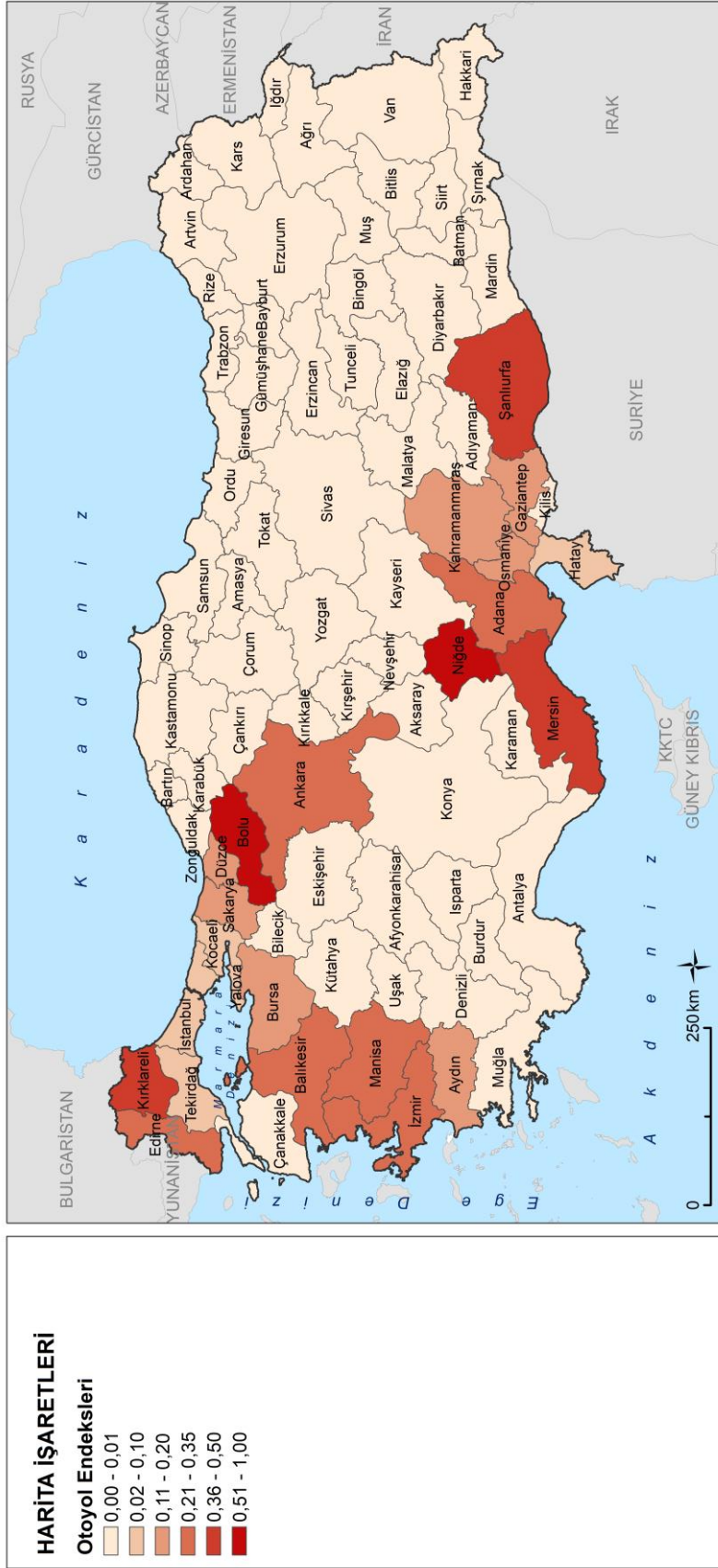
Ek 36: Illere Gore Karayolu ile Tasinan Toplam Yolcu-Km

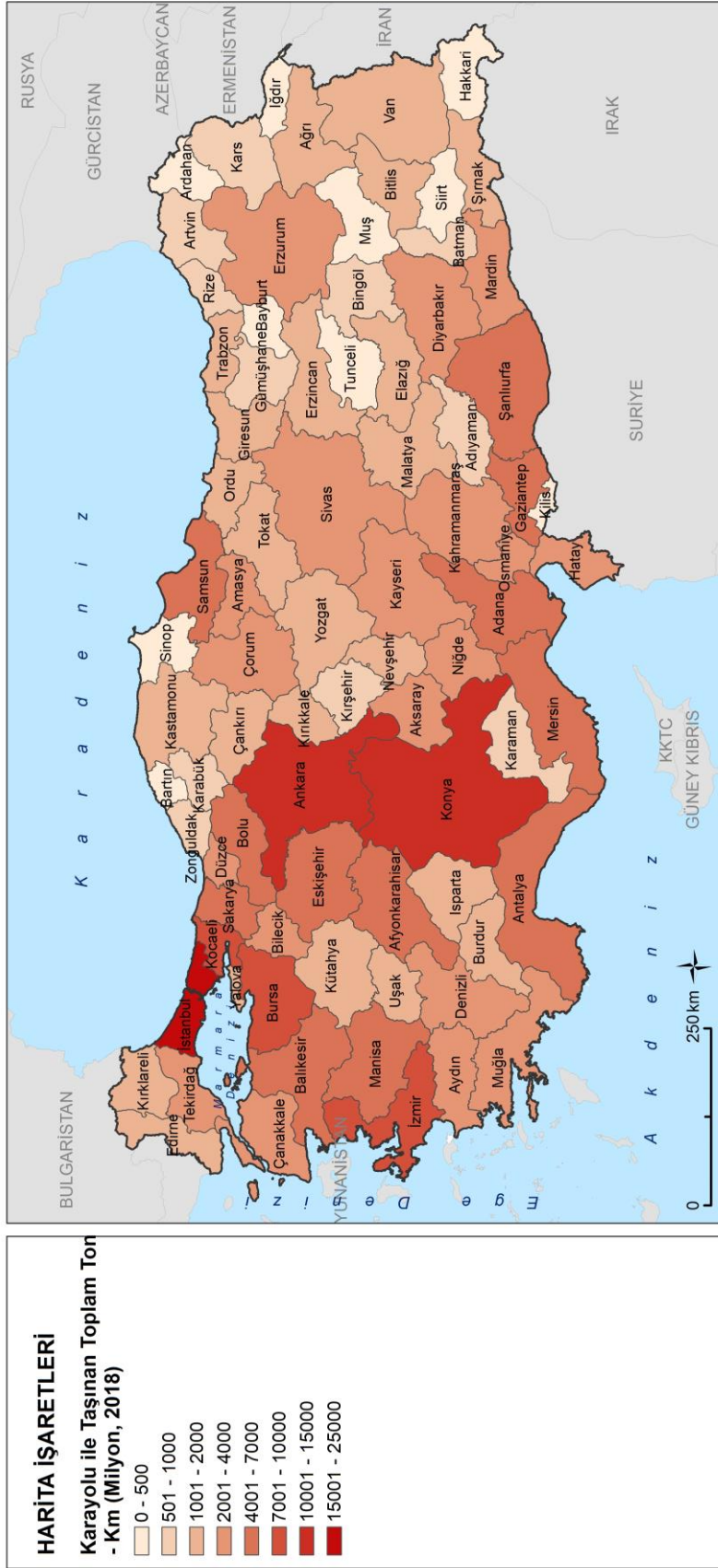
Ek 37: Illere Gore km2'ye Dusen Demiryolu Anahat Uzunlugu

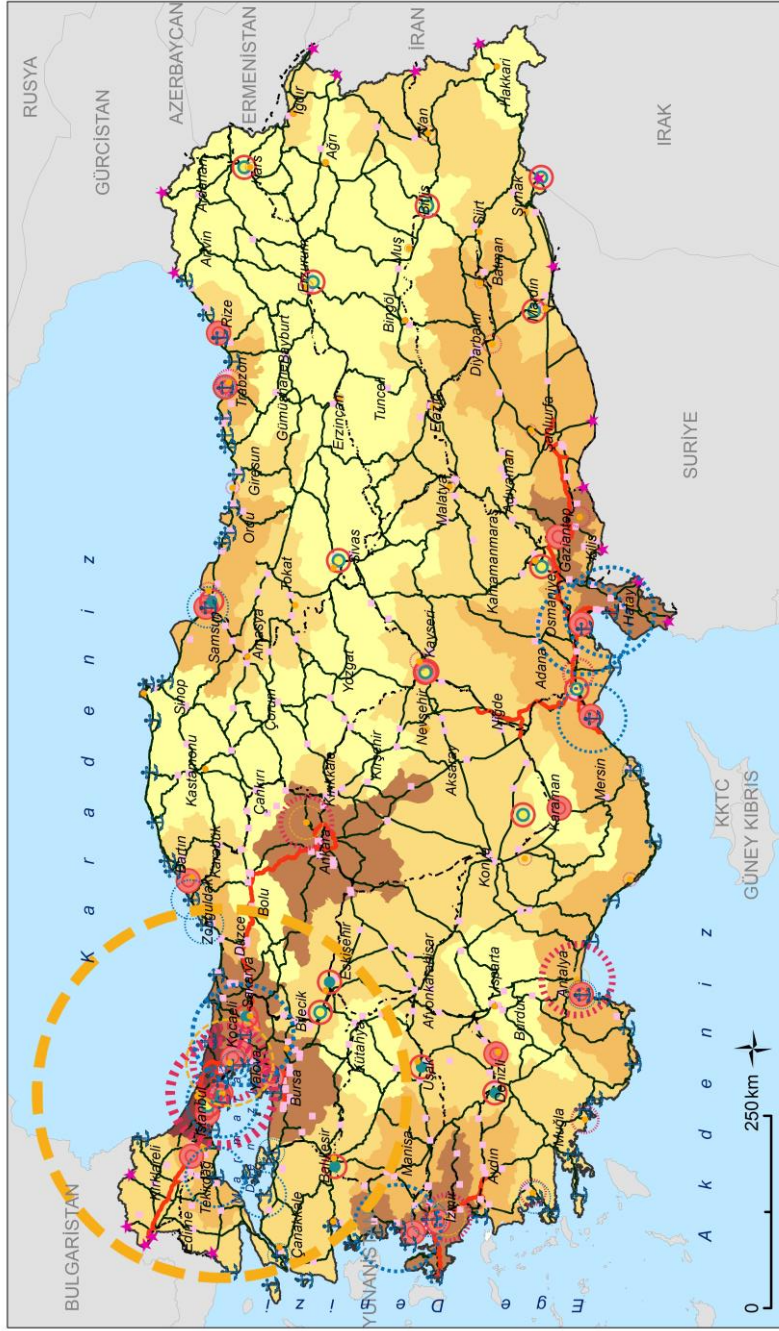
Ek 38: Otoyol Endeksinin Illere Gore Dagilimi

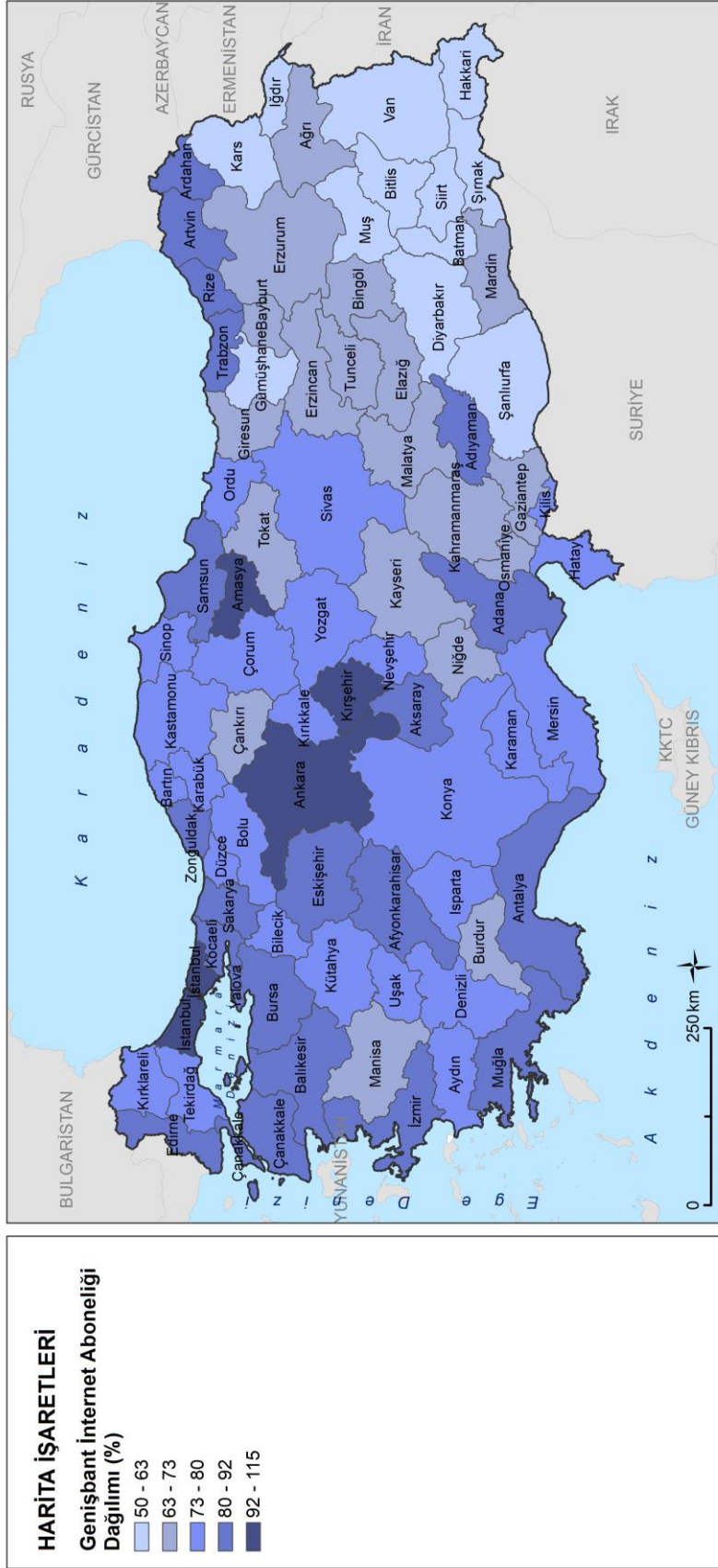
Ek 39: Illere Gore Karayolu ile Tasinan Toplam Ton

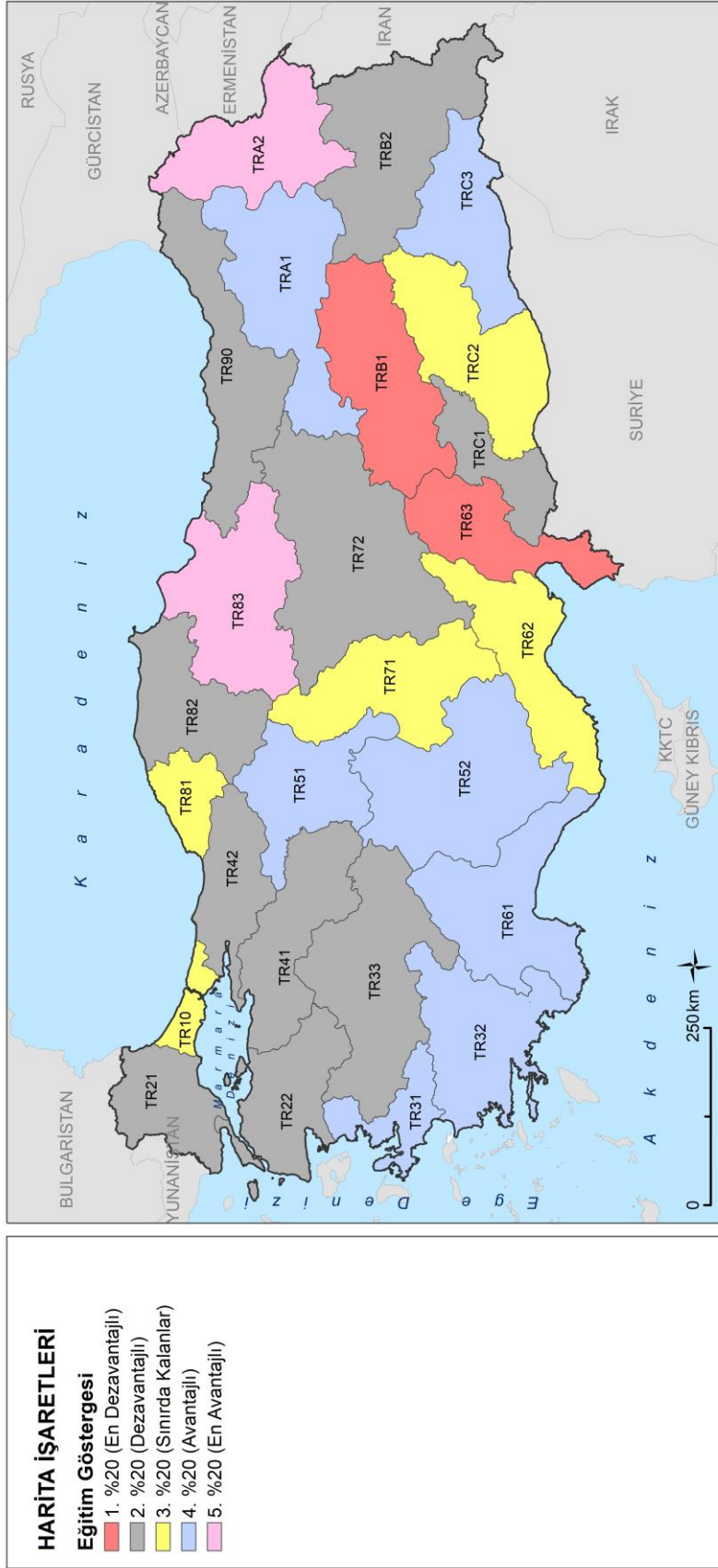
Ek 40: Yerleşmeler, Ulaşım ve Lojistik Altyapısı İlişkisi

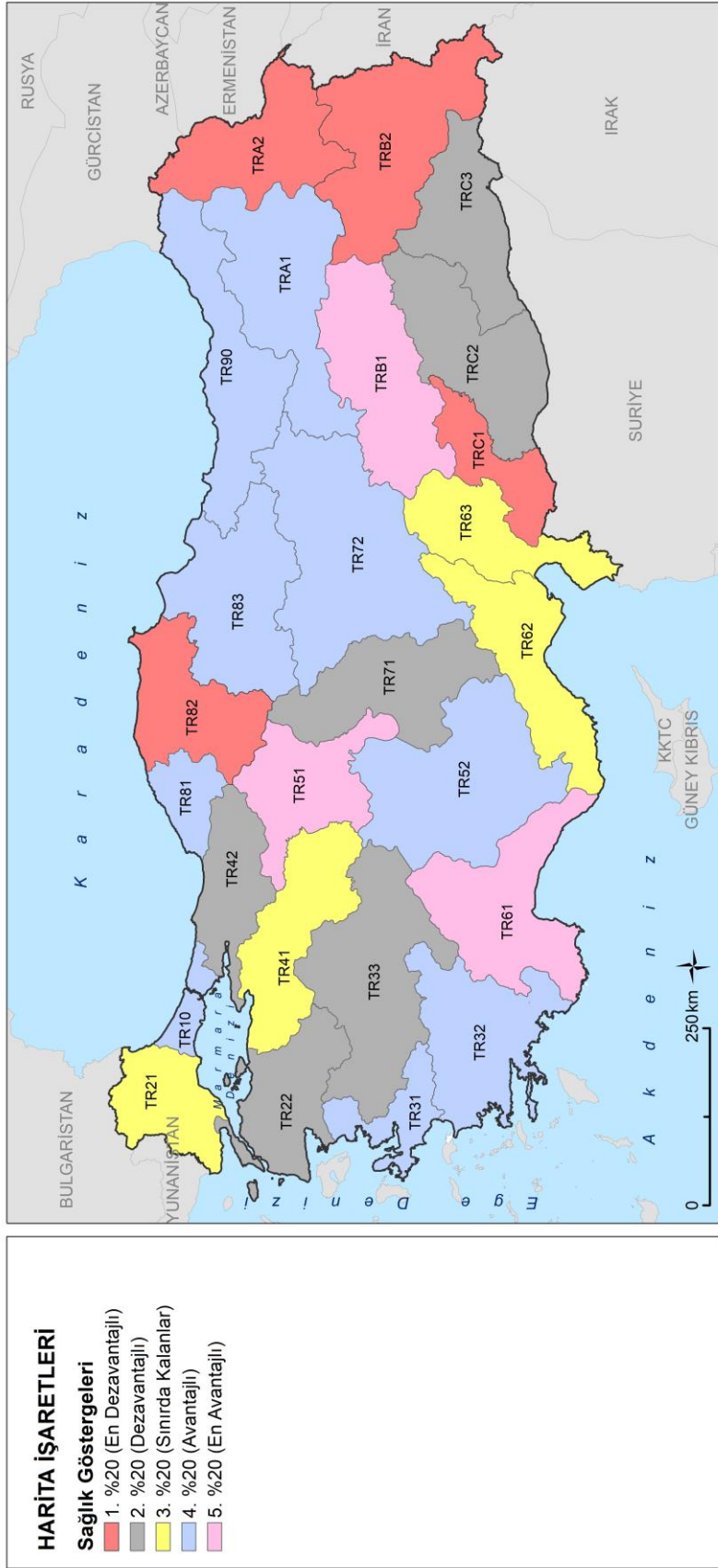
Ek 41: İl Düzeyinde Geniş Bant İnternet Aboneliği Dağılımı

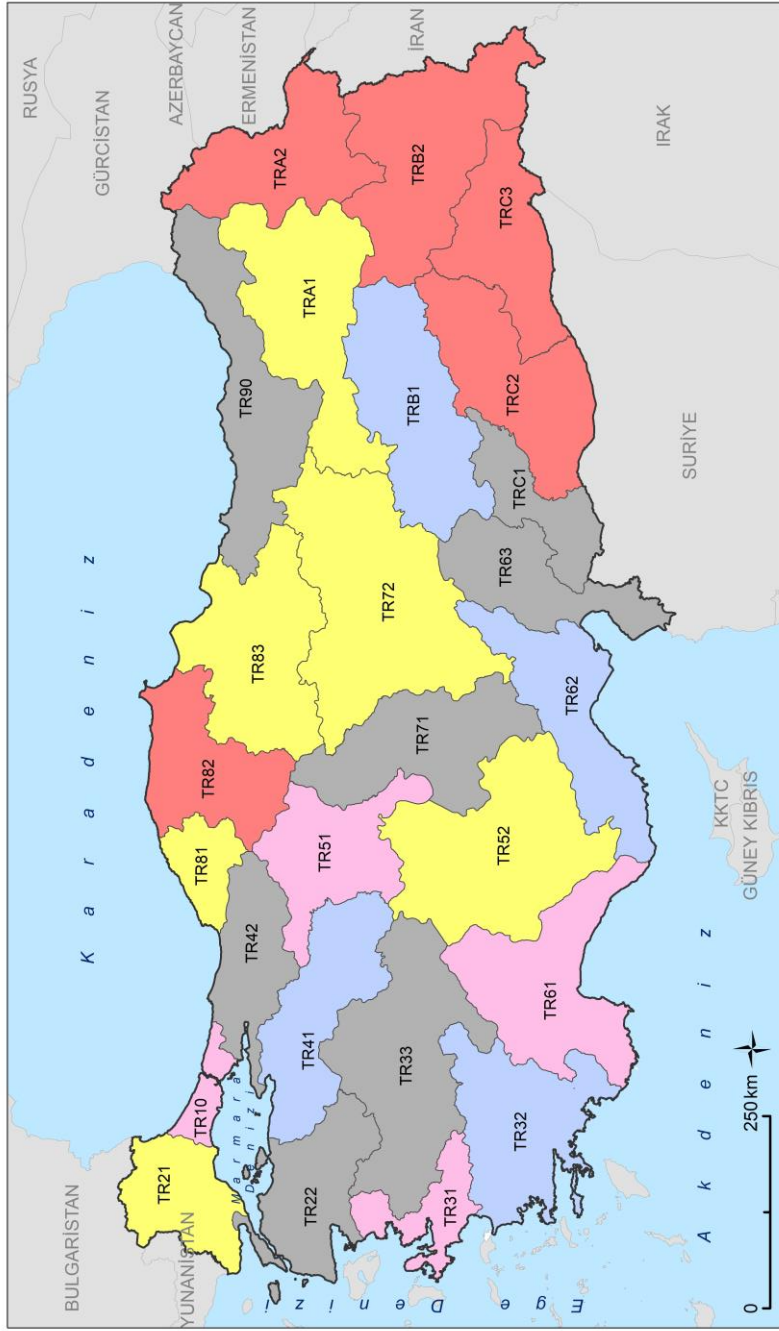
Ek 42: Eğitim Göstergesi Haritası (Düzyer II-Toplam)

Ek 43: Sağlık Göstergesi Haritası (Düzyey II-Toplam)

Ek 44: Uzman Hekim Başına Düşen Kişi Sayısı

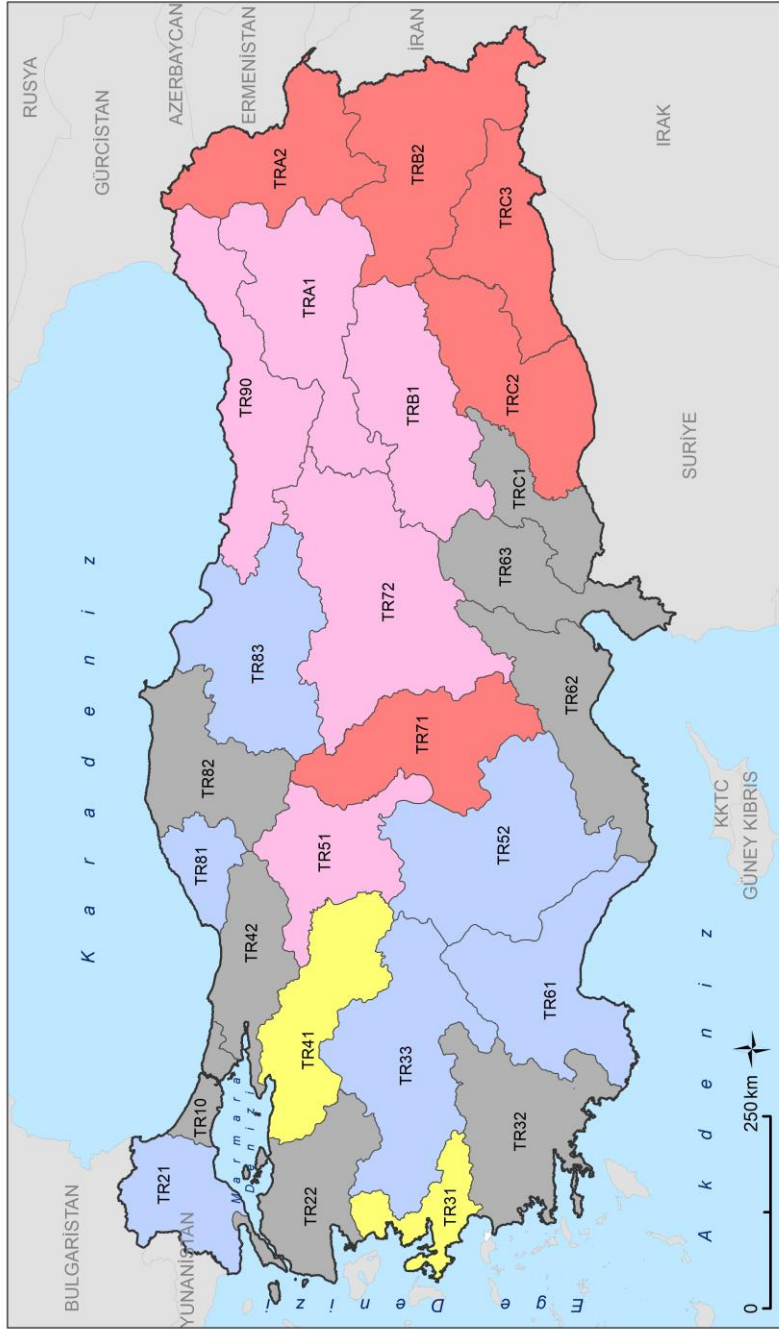

HARİTA İŞARETLERİ

Uzman Hekim Başına Düşen Kişi Sayısı (2016)

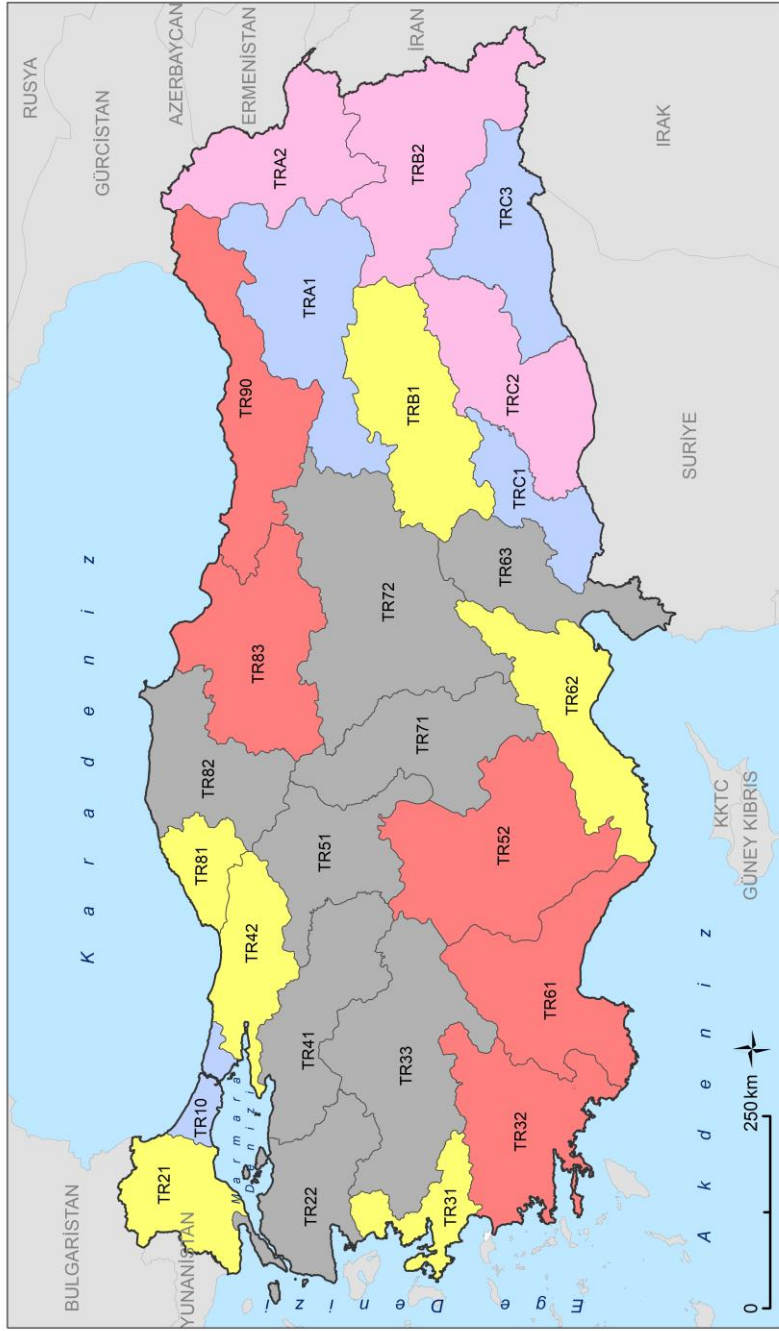
- 1. %20 (En Dezavantajlı)
- 2. %20 (Dezavantajlı)
- 3. %20 (Sınırdaki Kalanlar)
- 4. %20 (Avantajlı)
- 5. %20 (En Avantajlı)

Ek 45: Yüz Bin Kişi Başına Düşen Hastane Yatak Sayısı

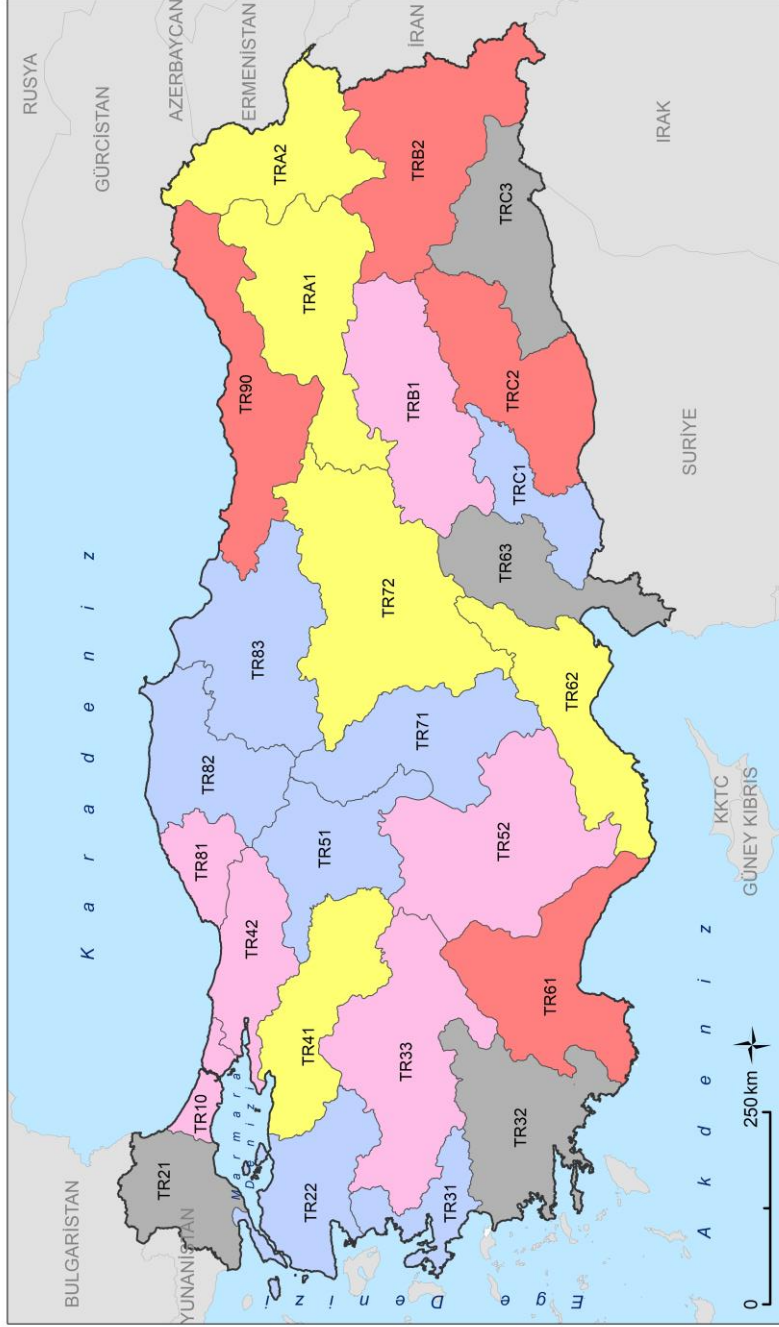
HARITA İŞARETLERİ
Yüz Bin Kişi Başına Düşen Hastane Yatak Sayısı (2016)
1. %20 (En Dezavantajlı)
2. %20 (Dezavantajlı)
3. %20 (Sınırdaki Kalanlar)
4. %20 (Avantajlı)
5. %20 (En Avantajlı)

Ek 46: Okullaşma Oranı (İlkokul)

HARİTA İŞARETLERİ
Okullaşma Oranı (İlkokul, 2017)
1. %20 (En Dezavantajlı)
2. %20 (Dezavantajlı)
3. %20 (Sınırdaki Kalanlar)
4. %20 (Avantajlı)
5. %20 (En Avantajlı)

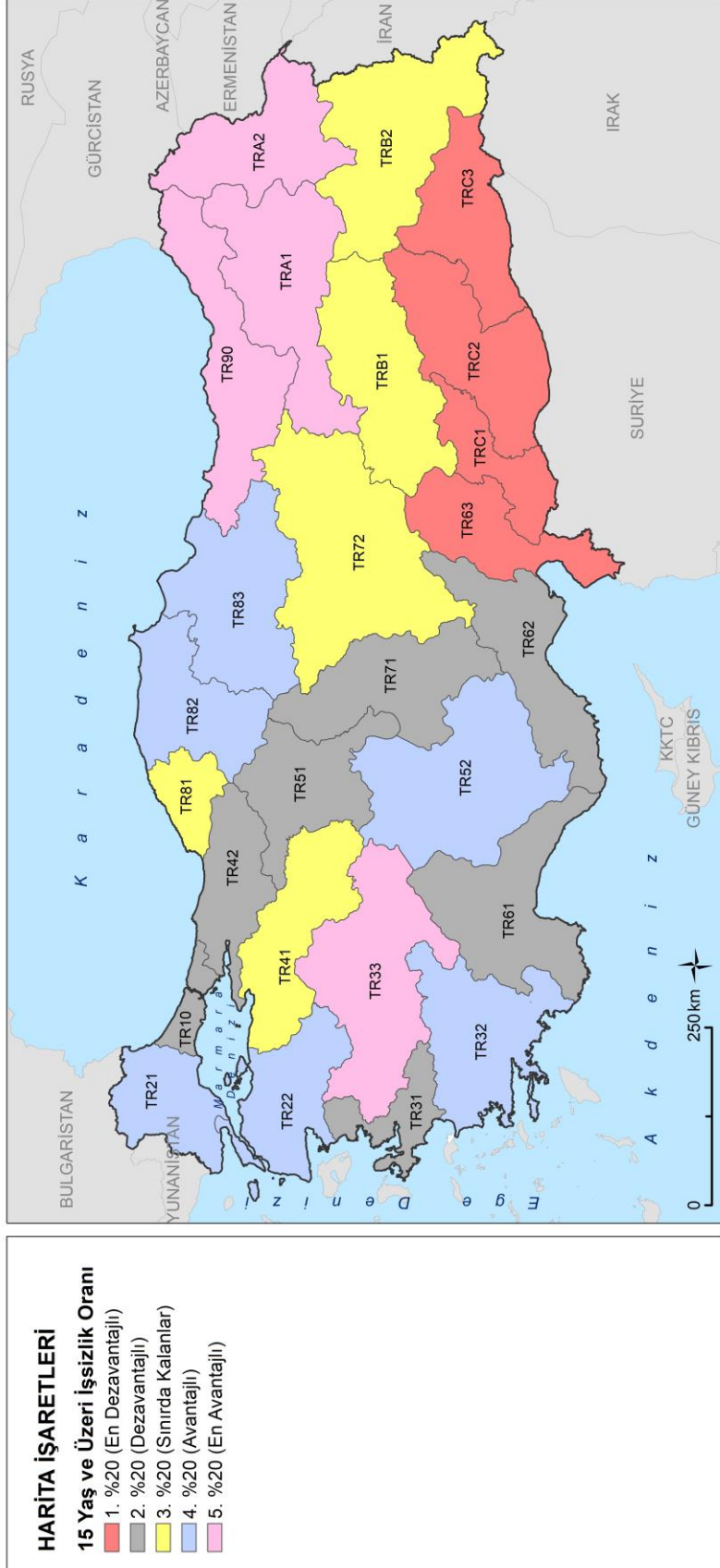
Ek 47: Okullaşma Oranı (Ortaokul)

HARİTA İŞARETLERİ
Okullaşma Oranı (Ortaokul)
(2017)

- 1. %20 (En Dezavantajlı)
- 2. %20 (Dezavantajlı)
- 3. %20 (Sınırdaki Kalanlar)
- 4. %20 (Avantajlı)
- 5. %20 (En Avantajlı)

Ek 48: 15 Yaş ve Üzeri İşsizlik Oranı (%)

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

TÜRKİYE MEKANSAL STRATEJİ PLANI

2021

İTÜ

